

**FONTS PER A L'ESTUDI DE
L'ALJAMA JUEVA DE
TÀRREGA**

Documents i regesta

CATALONIA HEBRAICA VIII

CICYT HUM2004-05685/FILO

Josep Xavier Muntané i Santiveri

Barcelona 2006

PPU

Primera edición, 2006

Quedan rigurosamente prohibidas, sin la autorización escrita de los titulares del *Copyright*, bajo las sanciones establecidas en las leyes, la reproducción parcial o total de esta obra por cualquier medio o procedimiento, comprendidos la reprografía y el tratamiento informático, y la distribución de ejemplares de ella, mediante alquiler o préstamos públicos.

© Josep Xavier Muntané i Santiveri

ISBN: 84-477-0922-1

Dep. Legal: B-9.123-2006

Impreso por: PPU

ÍNDEX GENERAL

ÍNDEX GENERAL

v

INTRODUCCIÓ

vii

LLISTA D'ABREVIATURES

xvii

CORPUS DOCUMENTAL:

Llista cronològica de documents catalans, llatins i hebreus

1

Referències literàries en hebreu no datables

343

APÈNDIXS:

Antropònims de jueus i jueves targarins

347

Antropònims de jueus i jueves no targarins

367

Antropònims cristians

373

Topònims

397

Índex temàtic

403

BIBLIOGRAFIA

411

v

INTRODUCCIÓ

*Agafa les perles del mar i l'or de la terra, i la saviesa de tot aquell que l'hagi apresa. (Abraham ibn Hasday, *El Príncep i el Monjo*).*

El volum sobre l'aljama jueva de Tàrrega que ara teniu a les vostres mans és el resultat de dues fases d'elaboració ben diferenciades. En un primer moment vàrem focalitzar la recerca en les referències documentals relacionades amb l'aljama targarina que es troben en llibres i en articles, amb la idea d'elaborar un estat de la qüestió sobre l'abast dels estudis realitzats al voltant de dita aljama. Vàrem comprovar que la majoria de referències que havíem pogut individuar tendien a agrupar-se temàticament al voltant de dos pols: a una banda hi havia les que tractaven algun aspecte relacionat amb la història de l'aljama targarina, i a l'altra, les que optaven per aprofundir la personalitat literària d'un dels seus membres més destacats, en Mossé Naçan (segle XIV), encara que la vessant històrica era la que comptava amb el major nombre de referències.

El primer document publicat es remunta al 27 d'octubre de 1278 i el darrer, al 1501, nou anys després de l'expulsió dels jueus dels regnes peninsulars. És més que probable, donada la naturalitat amb què el fet jueu és tractat en els primers documents, que a Tàrrega ja hi visquessin jueus molt abans de 1278. En canvi, la data de 1501 és només circumstancial, ja

que es refereix a la pervivència de certs topònims locals que testimonien que fins al juliol de 1492 hi havien viscut jueus i jueves, a la vila. Si ens limitem estrictament als documents generats quan la presència jueva era una realitat tangible dins de Tàrrega, es pot afirmar, pel cap baix, que aquesta es va perllongar prop de dos-cents vint anys, un període de temps gens menyspreable.

La majoria dels documents provenen de les grans col·leccions de regests de finals del segle XIX i principis del segle XX: la de Joseph Jacobs (1894), la de Jean Régné (1910-1925) i la de Fritz Baer (1929), amb les quals es va iniciar la recerca històrica al voltant del judaisme de la Corona catalanoaragonesa plantejada amb base i mètodes científics. Aquests estudiosos recopilaren gran part del material bo i consultant els fons documentals i els índexs corresponents de l'Arxiu de la Corona d'Aragó (ACA). Haurem d'esperar uns quants decennis (1956) fins que una investigadora, Amada López de Meneses, es tanqui de nou en aquest arxiu i aplegui el seu propi recull documental, centrat en la Pesta Negra de 1348.

L'origen de la resta de documents, trobats bàsicament en llibres i articles, és invers al dels que hem indicat en el paràgraf precedent: d'una banda augmenta el nombre de fonts però d'una altra banda es redueix l'aportació de cadascuna d'elles. Encara que algun d'aquests documents prové de l'ACA, la immensa majoria són el fruit de recerques dutes a terme en arxius municipals, comarcals, episcopals, etc. localitzats en diversos punts del territori català. Aquestes referències nosaltres les hem espigolades entre els estudis d'historiografia local de Tàrrega, entre les aportacions que s'han fet en relació al judaisme català,¹ i entre altres escrits no vinculats directament ni amb Tàrrega ni amb el fet jueu. No deixa de sorprendre'n que en els primers, centrats obertament i exclusiva en Tàrrega, no s'hi percebi cap ressò de les magnífiques col·leccions de regests esmentades prèviament: aquest és, sens dubte, un dels seus límits. Quant als estudis del judaisme català i els altres escrits hem de reconèixer que, amb alguna

¹ Centrades en comunitats concretes, com la de Cervera (amb els treballs d'Agustí Duran i Josep Maria Llobet), la de Lleida (amb els treballs de David Romano i Amor Ayala), la de Valls, Santa Coloma de Queralt i altres indrets tarragonins (amb les valuoses aportacions de Gabriel Secall i Yom Tov Assís), la de Barcelona (amb l'estudi d'Anna Rich), etc. O bé en diversos aspectes del fet jueu, com ara els oficis (amb articles dedicats als llinatges de metges jueus, als enquadernadors, als prestadors, etc.), els edificis públics (especialment la sinagoga), les restes epigràfiques, el català emprat pels jueus, els conversos, etc.

excepció, bona part de les referències al judaisme targarí són només accidentals, ocasionals.

En aquest sentit, els apartats dedicats als jueus de la *Història de Tàrrega amb els seus costums i tradicions*, sens dubte l'obra històrica targarina de més envergadura, es fonamenten en documents conservats a l'Arxiu Històric Comarcal de Tàrrega (AHCT). Uns documents que malauradament de tant en tant són citats de manera parcial (sense indicació de procedència -llibre i/o foli- o de datació) i dels quals, en algun cas extrem, s'extreu informació que no ve avalada per cap tipus de referència.

En constatar que la majoria dels documents publicats que havíem anat recollint provenien de l'ACA, junt amb la imprecisió de les citacions provinents de l'AHCT i el nombre tan reduït d'aquestes últimes, la qual cosa no deixava de ser anòmala si tenim present el període de temps que a Tàrrega hi va haver una aljama jueva, tot plegat va influir a l'hora d'avaluar l'oportunitat d'ampliar la recerca. I és així que començava la segona fase d'elaboració d'aquest treball.

La ciutat de Tàrrega, que exerceix la capitalitat de l'Urgell, és la seu de diverses entitats de caire comarcal. L'arxiu és una d'elles. Malgrat els danys i estralls que ha sofert al llarg de la seva existència, encara compta amb un fons de llibres i pergamins medievals considerable. No s'hi conserva cap protocol notarial² ni tampoc cap *liber iudeorum*. No hi ha cap document medieval redactat en hebreu: ni contractes matrimonials, ni testaments, ni res per l'estil, sinó que tot està en català i en llatí. Tot i així, el fons és ric, amb unes sèries bastant completes de llibres relacionats amb la gestió de la vila a l'edat mitjana: llibres d'actes de consells, llibres de comptabilitat municipal (d'albarans, d'àpoques, d'estimes, etc.) i llibres de multes.

Aquesta segona fase de la recerca va començar amb una estada d'estiu a Tàrrega durant la qual ens varem proposar de fer un buidatge de les referències jueves que anéssim descobrint en els volums de les sèries esmentades compresos entre 1300 i 1492. A una punta ens hi esperava un llibre d'actes de consells que duu inscrita al llom la xifra de l'any amb què comença, el 1300 (encara que al seu interior hi hem trobat notícies anteriors a aquesta data), a l'altra hi havia un llibre d'estimes realitzades entre 1501-1506, amb el qual deixàvem un petit marge de temps després de l'expulsió de 1492. Pel mig s'estenia el panorama següent:

² Els pocs d'aquest període que han sobreviscut es troben a l'Arxiu Històric Comarcal de Cervera (AHCC).

a) govern i administració municipal:

Llibres de consells: 1300-1334
 1341-1344
 1361-1367
 1376-1378
 1437-1442
 1442-1446
 1446-1451
 1451-1454
 1463-1470
 1470-1475
 1476-1481
 1480-1490

b) economia municipal:

- 1- Llibres d'albarans: 1479-1490
- 2- Llibres d'àpoques: 1434-1460
 1492-1512
- 3- Llibre d'arrendaments: 1460-1563
- 4- Llibre del bací dels pobres vergonyants: 1378
- 5- Llibre del censal del bací dels pobres vergonyants: 1312-1348
- 6- Llibre del clavari: 1458-1474
- 7- Llibres de comptes municipals: 1453-1495
 1457-1566
 1482-1498
- 8- Llibres d'estimes: del quarter de Santes Creus, 1501-1506
 del quarter de Sant Antoni, 1501-1514
 del quarter de Falcó, 1501-1523
 del quarter de Santa Maria, 1501-1523
 de personnes estranyes, 1506

c) ordre públic:

Llibres de Bans: 1356-1357
 1380-1420
 1388
 1392
 1398
 1400
 1434-1435
 1440-1441
 1444
 1452
 1454
 1456
 1459
 1480
 1480-1481
 1481
 1484
 1485
 1487-1488
 1489-1490
 1492-1493

Des del primer dia de recerca a l'arxiu varem anar trobant referències de jueus que no havien estat publicades en cap dels llibres ni revistes que havíem consultat prèviament. Estàvem al davant de material inèdit. Els nostres ulls eren els primers en molts anys que escrutaven foli rere foli aquests volums.³ D'altra banda, a més a més del material nou que ha aportat, la consulta de tot aquest fons ens ha permès de completar, i en algun cas també d'esmenar, algunes de les referències que havien estat ja publicades.

En total, les referències inèdites relatives al fet jueu a Tàrrega que hem recollit en aquest volum constitueixen prop del 63% del total de

³ A tall d'anècdota diré que en una ocasió, mentre consultava el llibre del bací dels pobres vergonyants de 1378, vaig fer notar a l'arxiver que els darrers folis estaven molt malmesos per la humitat i els fongs. Restaurat convenientment i tornat a consultar al cap de mig any, he descobert que alguns d'aquells folis contenien diverses sentències amb jueus en alguna de les parts en litigi.

documents elencats. S'ha cregut oportú de transcriure-les totes a fi de facilitar l'accés directe a la natura única i peculiar de cadascuna d'elles: al seu llenguatge (de vegades, precís, i altres, embarbussat; de vegades, escrupulosament legal, i altres, amb un deix col·loquial que arriba a desconcertar), a la seva extensió (des d'unes poques línies fins a folis sencers, encara que aquests darrers casos són més aviat estranys; en alguna ocasió hem pogut fer el seguiment d'algún assumpte determinat a través d'actes de consells o de bans consecutius), a la manera com s'hi il·lustra la realitat que conformava el dia a dia dels habitants jueus de Tàrrega, etc.⁴

Gràcies als documents trobats podem dir que gairebé tres quarts parts dels anys que conformen l'arc temporal de la presència jueva a Tàrrega (1278-1492) estan documentades. En algun cas es tracta d'un sol testimoni, en el que més en tenim fins a cinquanta. A continuació donem la llista d'aquests anys i indiquem en parèntesi el nombre de testimonis per any quan n'hi ha més d'un: 1278 / 1279 / 1280 / 1282-83 (2) / 1283 (2) / 1284 / 1285 / 1286 / 1287 / 1290-91 (2) / 1291 / 1296 / 1297-98 / 1300 (5) / 1301 (2) / 1302 (2) / 1303 (6) / 1304 / 1305 / 1306 / 1307 (2) / 1308 (3) / 1309 / 1313 (3) / 1315 (5) / 1318 (5) / 1319 (5) / 1320 (5) / 1321 (4) / 1322 (3) / 1323 / 1324 (3) / 1325 (4) / 1326 (2) / 1327 (5) / 1328 (6) / 1329 (3) / 1330 (7) / 1331 (6) / 1331-32 / 1332 (5) / 1333 / 1334 (3) / 1336 (3) / 1337 (3) / 1338 (2) / 1339 (2) / 1340 (2) / 1341 (4) / 1342 (5) / 1342-1343 / 1343 (10) / 1344 (6) / 1345 (6) / 1346 (4) / 1347 (5) / 1348 (3) / 1349 (10) / 1350 (13) / 1351 (8) / 1352 (10) / 1353 (3) / 1354 (4) / 1354-56 (2) / 1356 (16) / 1357 (4) / 1358 / 1359 (3) / 1360 (2) / 1361 (2) / 1362 (4) / 1363 (5) / 1364 / 1365 / 1366 (3) / 1371-72 / 1373 / 1374 / 1375 / 1377 (2) / 1378 (2) / 1379 (2) / 1383 / 1384 (2) / 1385 / 1388 (6) / 1389 (2) / 1392 / 1398 (2) / 1399 / 1400 / 1403 / 1408 / 1412 / 1413 (2) / 1416 (2) / 1417 (2) / 1418 / 1420-21 / 1422 / 1425 / 1429 (2) / 1434 (9) / 1435 (7) / 1436 / 1437 (3) / 1437-38 / 1438 / 1440 (6) / 1441 (6) / 1442 (2) / 1443 (6) / 1444 (7) / 1445 (2) / 1446 (2) / 1447 / 1448 (4) / 1449 (2) / 1450 (9) / 1451 / 1452 (18) / 1453 (3) / 1454 (2) / 1455 (3) / 1456 (7) / 1457 (3) / 1458 (4) / 1459 (17) / 1460 (19) / 1461 (6) /

⁴ Els criteris de transcripció que hem seguit són molt senzills: hem desenvolupat les abreviatures, hem puntuat el text i hem regularitzat l'ús de les majúscules i minúscules. En els textos en català hem respectat al màxim la manera original en què ens hem trobat aglutinats o desaglutinats els mots, encara que en un gran nombre de casos i a fi de facilitar la comprensió del text, hem optat per apostrofar o incloure el guionet. Si hem circumscribit a aquestes poques pautes la nostra voluntat d'ortografiar el text, ho hem fet amb la idea de respectar al màxim la grafia original i oferir així a la consideració del lector un text amb les mínimes interferències possibles.

1462 (8) / 1463 (2) / 1465 (4) / 1466 (8) / 1467 (5) / 1468 (8) / 1469 (10) / 1470 (11) / 1472 / 1473 / 1474 (3) / 1475 (2) / 1478 (4) / 1479 (4) / 1480 (4) / 1481 (18) / 1482 (7) / 1483 (6) / 1484 (17) / 1485 (11) / 1486 (2) / 1487 (5) / 1488 (7) / 1489 (9) / 1490 (7) / 1492 (50) [1500 / 1501 (23) / 1502 (15) / 1503 / 1506 (9)].

A excepció dels documents núm. 162, 222 (ambdós en hebreu) i 487, la resta de documents foren redactats per cristians. Per això la visió que ens ofereixen de la realitat jueva de la Tàrrega medieval és incompleta, esbiaixada: la visió pròpia de qui està situat al defora. No volem dir però, que sigui una mirada enterbolida pel prejudici. De fet als documents recollits en aquest volum les mostres verbals de manca de respecte a jueus o al fet jueu en general són formalment absents,⁵ i només en un sol cas, concretament al marge esquerre de l'àpoca transcrita al núm. 412, algú es va entretenir a dibuixar la caricatura d'un jueu que, amb tota probabilitat, vulgui representar el qui havia fermat l'àpoca en qüestió: l'acabat Jucef Abenafia. Per això considerem que la perspectiva d'aquests documents, tot i ser estranya al fet jueu, s'hi situa de manera bastant neutra i equilibrada.

Gràcies a la gran quantitat de dades recollides, les unes revelades de bell nou en el material inèdit, les altres, aplegades d'entre el material que ja havia estat publicat però que fins ara havia romàs dispers, el panorama de la Tàrrega jueva medieval surt bastant enriquit. Augmenta el nombre de noms de jueus targarins i tenim més elements per a establir els lligams familiars que hi havia entre ells (vegu. l'índex de noms de jueus i jueves targarins). També tenim un coneixement més ampli dels oficis d'alguns d'aquests jueus (vegu. l'índex temàtic) i de la seva implicació professional amb el conjunt sencer de la vila (no penso només en els metges o els prestadors,⁶ sinó

⁵ La qual cosa no vol dir que algunes de les lleis o de les prohibicions recollides en aquests documents no siguin obertament discriminatòries. O que en algun cas no es reflecteixi el sentiment antijueu que també deuria covar-se entre alguns dels targarins cristians (vegeu, a tall d'exemple, el núm. 319, en què aquest sentiment sembla expressar-se de manera més general i s'oposa al costum jueu de sacrificar segons un determinat ritus els animals la carn dels quals es destinava al consum humà, i el núm. 591, en què aquest sentiment s'adreça a una persona, encara que no queda clar si és perquè era jueva o perquè es tractava d'aquella persona concreta; de tota manera, aquest núm. es completa i a la vegada queda relativitzat amb el núm. 609).

⁶ En un bon nombre de documents són aquests darrers els principals protagonistes. Ara bé, a diferència del que passa en altres arxius, com que els documents preservats en l'AHCT es circumscriuen a l'àmbit municipal, l'activitat generada per aquests no apareix mai adreçada a particulars sinó al govern de la vila.

també en els ferrers, els calceters, els corredors de safrà, els adobers, etc.). L'estructura viària del call juntament amb alguns dels seus elements més significatius com l'escola, o ja fora del recinte urbà, el fossar dels jueus, en surten també afavorits. Un altre aspecte que s'ha afinat és la comprensió de tot el període de temps durant el qual hi van haver jueus a Tàrrega; de fet, ara disposem de molts més elements que en possibiliten la seva periodització, la comprensió de la seva especificitat... en definitiva, estem més a prop i més ben situats de cara a l'elaboració d'una història d'aquesta aljama. En aquest sentit no deixa de ser sorprendent que al llarg del segle XV, quan algunes de les aljames catalanes de més renom havien deixat d'existir o estaven en clara davallada, la targarina experimentés un nivell de desenvolupament tan notable que fos capaç de superar les guerres i el mal temps, i de perdurar fins al moment de l'expulsió.

Però al meu parer, la virtut més remarcable d'alguns d'aquests documents, especialment dels continguts en els llibres de bans, és que a través seu podem accedir a la vida quotidiana dels nostres jueus, a aquell dia a dia, marcat per mil i una complicitats i petites transgressions, que gairebé mai apareixen en els documents redactats a les cases dels notaris o a les corts dels batlles. La força d'aquests documents rau en ser un mirall d'aquesta vida menor: la dels petits furtos, comesos en solitari o bé amb la colla d'amics, la de les baralles nascudes al voltant de la taula de joc, la dels pixats i excrements abocats al mig del carrer,⁷ la de la festa feta a la finca del veí absent, la dels bolquers rentats a la font pública, la de les oques aviades pels carrers de la vila, la de la drecera feta pel mig dels camps sembrats, la del noi que es fa el gallet,⁸ etc. Una vida desinhibida i lliure, intensa i airosa, que va durar fins al darrer alè de presència jueua, fins al juliol de 1492.

Quant a l'estructura del present volum, hem optat per posar totes les referències documentals ordenades cronològicament i seguides. En vuit ocasions no hem pogut indicar el document en què es fonamenta la referència elencada perquè l'autor del llibre o de l'article no l'indica, ara bé, donada la credibilitat que la font indirecta ens mereix, hem optat per integrar aquestes referències dins de la llista general de documents a l'espera que ulteriors recerques ens permetin d'omplir les llacunes, són els núm.: 84, 85, 120, 123, 126, 144, 182, 193 i 405.

⁷ Recomano especialment la lectura dels núm. 587 i 595.

⁸ Veg. núm. 393.

La llengua que domina en els documents que presentem és, en un tant per cent elevadíssim, el català; el segueix el llatí, testimoniat en els documents més antics i en els de factura legal. També tenim el cas d'alguns documents en llengua hebrea; d'aquests darrers només dos són datables i per això els hem integrat en la llista que forma el cos del present volum; la resta, els hem posat en un breu apartat, a continuació de l'esmentada llista.

La secció final inclou diversos índexs: d'antropònims jueus targarins, i un altre de no targarins; d'antropònims cristians; de topònims i, finalment, un de temàtic. Amb ells pretenem facilitar la connexió entre documents i afavorir la transversalitat de la informació continguda en aquells.

En acabar aquesta introducció vull agrair les diverses persones que han fet possible aquest treball sobre les fonts de l'aljama jueua de Tàrrega. En primer lloc, el Dr. José Ramón Magdalena, professor del Departament de Filologia Hebreia de la Universitat de Barcelona, que em va iniciar en l'art de llegir manuscrits medievals, em va influir positivament a l'hora d'orientar la recerca sobre l'aljama de Tàrrega i em va acompañar, amb generosa paciència, a mesura que aquesta anava prenent cos en el present treball, especialment en la lectura i comprensió dels passatges massa abruptes i envitricollats per a un neòfit com jo. També vull agrair l'esplendidesa que m'ha mostrat la Dra. Irene Llop, professora de la universitat de Vic, cada cop que, enmig de l'atzucac d'un document impossible, li demanava de compartir amb mi els seus amplis coneixements en paleografia medieval llatina. No em puc oblidar de qui, en passar-me diverses fotocòpies d'articles i llibres relacionades amb l'aljama de Tàrrega, d'això ja fa uns quants anys, va orientar la meva curiositat envers aquesta comunitat jueua concreta, l'historiador Jaume Badias; ni tampoc de qui, durant les diverses estades a l'arxiu, m'ha guiat amb disponibilitat plena a través dels seus fons, l'arxiver Pablo Carboyo. Vull donar les gràcies també als meus pares, l'Anna Maria i el Francesc Xavier, pel seu suport incondicional, especialment durant les esgotadores estades de recerca que he hagut de fer a Tàrrega, la ciutat de la meva família; i al meu amic Llibert Serra, la col·laboració callada i entusiasta del qual ha fet possible que no defallís durant les llargues hores passades davant l'ordinador. Finalment, unes gràcies d'última hora per a la futura doctora Meritxell Blasco, per la seva valuosa guia pel món de la informàtica.

Barcelona, febrer de 2004 – Cunit, gener de 2006

LLISTA D'ABREVIATURES

ACA : Arxiu de la Corona d'Aragó
ACB : Arxiu Capitular de Barcelona
ACS : Arxiu Capitular de Solsona
AEV : Arxiu Episcopal de Vic
AGV : Arxiu General de València
AGP : Arxiu General de Protocols
AHT : Arxiu Històric de Tarragona
AMA : Arxiu Municipal d'Àger
ANM : Arxiu Notarial de Manresa
APL : Arxiu de la Pobla de Lillet
ARP : Arxiu del Reial Patrimoni
AHAT : Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona
AHCC : Arxiu Històric Comarcal de Cervera
AHCT : Arxiu Històric Comarcal de Tàrrega
AHPB : Arxiu Històric Provincial de Barcelona
BC : Biblioteca de Catalunya
BG : Batlle General
Bodl. : Biblioteca Bodleiana (Oxford)
BPU : Biblioteca Provincial i Universitària de Saragossa
MR : Maestre Racional
TR : Tresoreria Reial

arm.: armari	núm.: número	vol.: volum
c.: caixa	pàg.: pàgina	
cit.: citació	pub.: publicació	
fol.: foli	r.: recte	
ll.: lligall	t.: tom	
n. : nota a peu de pàgina	v.: vers	

**LLISTA CRONOLÒGICA DE DOCUMENTS CATALANS,
LLATINS I HEBREUS**

[1]

1278, octubre, 27

El rei Pere el Gran s'adreça als veguers de Tàrrega i de Cervera perquè no obliguin en Berenguer de Corrocon a pagar als creditors jueus que té en aquestes viles els interessos usuraris que aquests li demanen.

ACA, reg. 41, fol. 8v.
Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 714.
Cit. PI [1973], pàg. 332.

[2]

1279, octubre, 8

En una carta adreçada a diverses autoritats, entre les quals s'hi troba el batlle de Tàrrega, el rei Pere el Gran els encomana que vetllin per l'ordre i la bona marxa de les prèdiques que dominics i franciscans soLEN adreçar als jueus en les seves sinagogues, tot prohibint-hi l'entrada d'agitadors cristians.

ACA, reg. 42, fol. 148v.
Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 746.
Cit. PI [1973], pàg. 332, 335.

[3]

1280, juny, 9

El rei Pere el Gran envia Mossé Ravaia a Tàrrega per tal que s'entrevisiti amb Salamó Almocacill, jueu de la vila, i Jufef Almocacill, jueu de Vilagrassa, i els convenci de signar davant de Sasala, un venedor de cavalls a qui el fill del rei, l'infant Jaume, en vol comprar un, una obligació per l'import total del cost del cavall: 2.200 sous..

ACA, reg. 46, fol 43r.

ACA, reg. 48, fol. 40v.

Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 786.

Cit. ROMANO [1954], pàg. 261, n. 40.

[4]

1282/3, març, 21

L'infant Alfons autoritza el govern municipal de Tàrrega a exigir el jurament de "calonge" a Castell, jueu de Tarragona, a fi d'esbrinar si la postura del dit jueu en el procés que hi havia entre ell i Pere de Tàrrega sobre certa quantitat de diners era legítima o no.

ACA, reg. 60, fol. 56v.

Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 1.033.

[5]

1282/3, març, 24

L'infant Alfons mana a diversos batlles i justícies de Catalunya, entre els quals s'hi troben els de Tàrrega, que vetllin perquè durant les celebracions de Setmana Santa no s'apedregui els jueus que resideixen a les seves viles.

ACA, reg. 60, fol. 65v.

Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 1.035.

[6]

1283, juliol, 7

Després que Vidal de Castellases, jueu de Tàrrega, i Castell, jueu de Tarragona, havien acceptat deixar al consell de la vila de Tàrrega 1.450 sous per comprar a Abraham Bulaix, jueu de Barcelona, certa quantitat d'oli que era necessària a la vila, l'infant Alfons ordena al batlle de Tàrrega que vetlli perquè el consell retorna a aquests jueus l'esmentada quantitat de diners.

ACA, reg 61, fol. 168v.

Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 1.080.

[7]

1283

Aquest any trobem Vital Rimoch, jueu de Tàrrega, relacionat amb la vila de Valls.

AHAT, Manuals de Valls, núm. 2-177 (1282-1283).

Cit. SECALL [1983], pàg. 612-613.

[8]

1284, maig, 25

L'infant Alfons es fa ressò dels abusos a què el batlle de Tàrrega sotmetia els jueus que, en passar pel terme de la vila, declaraven que no podien pagar la lleuda que els exigia, per la qual cosa procedia al seu escorcoll, i li prohibeix recaptar aquest impost dels jueus pobres que transitin per la vila.

ACA, reg. 62, fol. 91v.

Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 1.138.

[9]

1285, abril, 5

El rei Pere el Gran intervé en l'assumpte que hi ha entre Vidal de Castellases, jueu de Tàrrega, i Castell, jueu de Tarragona, d'una banda, i el

consell de la vila de Tàrrega, de l'altra, quant als diners que el consell s'havia compromès a restituir als dits jueus en concepte dels 1.440 sous que aquests els havien deixat (veg. 7 de juliol de 1283), i mana al veguer de Cervera que s'hi interposi a fi que el consell de Tàrrega compleixi els compromisos contrets amb aquests jueus i els returni els diners que encara els devia.

ACA, reg. 56, fol. 57.

Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 1.332.

[10]

1286, novembre, 19

Després d'haver tractat l'assumpte principal que justifica la carta que Alfons II el Franc envia al comte de Pallars, el rei també l'exhorta a vetllar perquè les diverses comunitats jueves que formen part de la col·lecta de Lleida, entre les quals s'hi compta la de Tàrrega, col·laborin eficaçment i prompta amb la fiscalitat de l'aljama de Lleida.

ACA, reg. 70, fol. 23r.

Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 1.693; pub. núm. XXI, pàg. 439-440.

Cit. ROMANO [1991], pàg. 105, n. 22.

Cit. AMOR [2003], núm. 184.

[11]

1287, desembre, 7

El rei Alfons el Franc disposa que es vetlli perquè les comunitats jueves que formen part de la col·lecta de Lleida, la de Tàrrega entre elles, col·laborin fiscalment segons la quantitat taxada per les autoritats de l'aljama lleidatana.

ACA, reg. 74, fol. 79r.

Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 1.827.

Cit. ROMANO [1991], p. 105, n. 22.

Cit. AMOR [2003], núm. 189.

[12]

1290/1, març, 10

El rei Alfons el Franc s'adreça als oficials de Tàrrega i Vilagrassa perquè no gravin amb impostos ni taxes aquells membres de les comunitats jueves respectives que més acostumen a contribuir fiscalment a l' hora de satisfer les demandes que els arriben de l'aljama de Lleida.

ACA, Cartes reials, fragment de registre, fol. 11v.

Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 2.336.

Cit. ROMANO [1991], pàg. 105, n. 23.

Cit. AMOR [2003], núm. 232.

[13]

1290/1, març, 22

El rei Alfons el Franc mana al veguer i a la cort de Tàrrega que obliguin Bonjudà de Mercadell i Vidal Brunell, jueus de la vila, a pagar un deute contret amb Alamanda, vídua de Bernat Andreu.

ACA, reg. 84, fol. 41v.

Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 2.343.

[14]

1291

En l'inventari dels memorials redactats per Pere Francesc, escrivà públic de Tàrrega, el primer volum, que correspon a l'any 1291, comença amb el d'un jueu: Içac Salamó.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 198r.

Primerament trobam 1 memorial de CXCVIII cartes, anno Domini M^o CC^o [XC^o] primo, e començé la primera nota Içach Salamonis et cetera. Item son continguts en memorial anno Domini M^o CC^o XC^o II°. Item en altre loch del memorial, anno XC^o III°, et finit XXII° kalendas augusti.

[15]

1296

En l'inventari dels memorials redactats per Pere Francesc, escrivà públic de Tàrrega, el de l'any 1296 el tanca el jueu Alaçar Galipa.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 198v.

Item altre memorial de l'an de M CC XC VI, e es de LXXX cartes, que començé la primera [no]ta Benetha, uxor Pere Meseger, *et cetera*, e fenex Alaçar Galipa.

[16]

1297/8

Vidal Sullam, jueu de Tàrrega, apareix entre els qui manlleven a jueus de la vila de Santa Coloma de Queralt.

AHT, Protocols de Santa Coloma, Registre Notarial, c. 2, ll. 3.807 (25/03/1297-24/03/1298), fol. 269v/1 i 4.

Cit. ASSIS [2002], pàg. 70, n. 244.

[17]

1300, abril, 9

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Astruc Avinpelx. Es un dels pocs casos en què s'esmenta explícitament la fórmula jueva de jurament. Li fa de fiador el seu pare, Vidal Avinpelx. Entre els testimonis hi ha un altre jueu, un tal Rahim.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 4v.

[Enc]ara sots la forma e condicions damunt dites, jura en Astruch Avinpelx, juheu, [...] los X manaments que Deus dona a Moysi el mon de Sinay, per esser coredor publich de la vila de Tarrega, e dona fermança per C morabatins en Vidal [Avinpelx], pare seu.

Testes: [...] Berenguer de F [...] e Ramon Scriva e en Rahim, juheu.

v idus aprilis.

[18]

1300, abril, 9

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Acim Avinpelx. Li fa de testimoni Samuel Avinpelx.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 4v.

[Encara] sots la forma e condicions damunt dites, jura Acim Avinpelx per esser coreedor publich de la vila de Tarrega, e dona fermança per C morabatins en [...]¹.

Testes: Ramon Folquet [...]² et Samuel Havinpelx.

Dies [ut supra]³.

1. *El mal estat del paper no ens deixa llegir el nom del fiador d'Acim Avinpelx.*

2. *El mal estat del paper tampoc ens deixa llegir el nom del segon testimoni.*

3. v idus aprilis.

[19]

1300, maig, 6

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Acim Avinpelx. Acim Aboli li fa de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 9r.

E Acim Avinpelx, juheu, cursor¹, jura en poder d'en Ramon Rufaca, Ramon Calbet e en Ramon Casala e en Bernat de Belloch, paes de la vila de Tarrega, que el serie bo e leyal en son offici de coredoria, que no meterie peynores, e aço asegura per C morabatins e dona fermança en Miquel [...].

Testes: Guillem de Mirayles, Romeu Valerna e Acim Aboli, juheu.

II nonas madii.

1. *Interlineat: cursor.*

[20]

1300, maig, 6

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Samuel Avinpelx. Acim Abulí li fa de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 9v.

[E Samu]el Avinpelx, juheu, cursor¹, jura en poder d'en Ramon Rufaca, d'en [Ramon] Calbet, d'en Ramon [Casala e d'en] Bernat de Belloch, que el serie bo e fel en son ofici de corredoria, e aço asegura [per C] morabatins, e dona fermança en Romeu Valerna.

Testes: Guillem de Mirayles, Pere Nadal, Acim Abuli, juheu.

IIº nonas madii.

1. Interlineat: cursor.

[21]

1300

Isaac Arempelx [Avinpelx], fill de Vidal Arempelx, ambdós jueus targarins, contreu matrimoni amb Goig, filla de Ferrarí Jafra i Dolça, jueus de Girona. El dot de la noia és de 1.200 sous i Isaac n'hi afegeix propter nuptias 500 més, obligant però, els seus béns, segons el dret cristià i el costum jueu.

ANM, Manual de jueus (1294-1302).
Cit. JACOBS [1894], pàg. 156.

[22]

1301, maig, 3

Registre del jurament de n'Içac Avinçaic.¹ La fermança va a càrrec d'en Vidal Avinpelx i entre els testimonis hi figura en Vidal Brunel.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 12r.

Içach Avinçayc, juheu, jura que sirie bo e feel en son ofici, et aço asegura per C morabatins, e dona fermança fideiussor Vital Avinpelx, juheu.²

Testes: Arnau Deçquer, Jacme Martí e Vidal Brunel.

Vº nonas madii.

1. No s'indica en qualitat de què va jurar. Al mateix full hi trobem primer tres juraments seguits d'escrivà i, a continuació, un jurament com a corredor i després, el que reproduïm aquí. En Segarra, encara que sense especificar document, parla d'un tal Avizac, jueu resident a Tàrrega, que aquest mateix any exercia de notari (veg. SEGARRA [1984], pàg. 169), és a dir, de sofer o escrivà públic de documents hebreus a l'aljama, ofici que en cap cas apareix en el nostre document.

2. Cancel·lat il·legible.

[23]

1301, maig, 3

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Astruc Avinpelx. Vidal Avinpelx fa de fiador i entre els testimonis hi ha Vidal Brunel.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 12v.

Astruch Avinpelxos, juheu, corredor, jura que sirie bo e feel en son ofici, et aço asegura per C morabatins, et dona fermança en Vidal Avinpelxos.

Testes: Arnau Deçquer, e Jacme Martí e Vidal Brunel.

Vº nonas madii.

[24]

1302, juny, 13

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Astruc Avinpelx. Vidal Avinpelx fa de fiador i entre els testimonis hi ha Jafudà Galipapa.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 16v.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura en Astruch Avinpelx, juheu, per C morabatins, e dona fermança en Vidal Avinpelx, juheu. E així principal com fermança renunciaren *et cetera*.

Testes: Guillem Aquilors e Jaffuda Galipapa.

Die et anno quibus supra.¹

1. Idus junii.

[25]

1302, juliol, 14

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Samuel Avinpelx. No hi apareix cap altre jueu.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 17r.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura en Samuel Avinpelx, juheu, per C morabatins, e dona fideiussio en Domingo de Tarrega. E així principal com fermança renunciaren *et cetera*. Et obligarunt inde se et sua.

Testes: Romeus Valerna e Miquel de Garcera.

XIX° kalendas augusti.

[26]

1303, febrer, 11

El rei Jaume II el Just mana al batlle de Lleida que solventi la qüestió que hi ha entre Vidal Avinpelx, Salamó Avinpelx, Vidal Gallipapa, Isaac Abnaçanel i Isaac de Tàrrega, jueus targarins, juntament amb Maimó Duran, jueu de Vilagrassa, d'una banda, i els representants de l'aljama de Lleida, de l'altra, pel fet que aquests darrers es neguen a contribuir en la part que els correspon en relació a certa quantitat de diners que els jueus de Tàrrega i Vilagrassa van manllevar per entregar a Pere Boyl, tresorer reial.

ACA, Jaume II, c. 24, núm. 126, fol. 293v.

Cit. SARRET [1930], pàg. 41.

Cit. PITA [1973], pàg. 139.

Cit. SEGARRA [1984], pàg. 58-59 n. 9.

Cit. PLANES [1987], pàg. 7.

Cit. SABATÉ [1999], pàg. 128 n.

[27]

1303, febrer, 13

El rei Jaume el Just atén la petició que li arriba de l'aljama de Tàrrega i li concedeix que cada any, dins dels primers quinze dies del seu ofici, el consell de l'aljama pugui elegir dos o tres prohoms que tinguin cura i intervinguin en les qüestions i disputes que es puguin originar entre els membres de la comunitat i, arribat el cas, condemnin i castiguin els danys, injúries, escàndols i qualsevol altre excés que es pugui cometre dins de la comunitat.

ACA, Jaume II, c. 24, núm. 126, fol. 294.

Cit. SARRET [1930], pàg. 42.

Cit. PITA [1973], pàg. 139-140. [Diferent dia: 12].

Cit. SEGARRA [1984], pàg. 59 n. 10. [Diferent data: 13/02/1362].

Cit. LLOBET [1984], pàg. 6 n. 3.

Cit. PLANES [1987], pàg. 7.

Cit. ROMANO [1991], pàg. 105 n. 24.

Cit. SABATÉ [1999], pàg. 128 n. 4.

[28]

1303, abril, 14

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Içac Rimoc, fill de Salamó Rimoc. No hi apareix cap altre jueu.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 22v.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura Içach Rimoch, fiyl d'en Salamo Rimoch, juheu de Tarrega, per C morabatins, e dona fidem Ramon de Guimera. Et tam principalis quam fideiuissor renunciaren *et cetera*. Et obligarunt inde se et sua bona.

Testes: Thomas Lanas et Ramon Oldomar.

XVIII kalendas madii.

[29]

1303, juny, 9

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Astruc Avinpelx i Astruc Avinçaic. Vidal Avinpelx fa de fiador d'ambdós. Entre els testimonis hi ha Acim Abohalí.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 22r.

Item sots la forma e condicions damunt dites, juraren e asseguraren en Astruch Avinpelx e Astruch Avinçayc, juheus, per cascu per C morabatins, e donaren fermança en Vidal Avinpelx. E aixi los principals com la fermança renunciaren *et cetera*. E obligaren se e ses bens.

Testes: Guillem Maestro e Icim Abohalí.

vº idus junii.

[30]

1303, juliol, 11

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Samuel Avinpelx. No hi apareix cap altre jueu.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 22r.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura en Samuel Avinpelx, juheu, per C morabatins, e dona fermança Arnau Ffolqet. E aixi principal com fermança renunciaren *et cetera*. E obligaren se e ses bens.

Testes: Domingo de Tarrega, Guillem Messegger.

vº idus julii.

[31]

1303, juliol, 1

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Içac Avinpelx. No hi apareix cap altre jueu.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 22v.

Item sots la forma e condicions, jura e assegura en Içach Avinpelx, carneyador, per C morabatins, e dona fermança en Romeu Valerna e en Simon Specier. E axi principal com fermances renunciaren *et cetera*. Et obligaren se e ses bens.

Testes: Domingo de Tarrega, e [...]¹ Oliba e Bernat Cervera.

Kalendas augusti.

1. Nom il·legible.

[32]

1304, maig, 22

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Astruc Avinpelx. El seu pare, Vidal Avinpelx, li fa de fiador, i entre els testimonis hi ha Jafudà Avinpaic.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 26v.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura Astruch Avinpelx, juheu, per C morabatins e dona fideiussio Vitalis Avinpelx, pater suus. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt se et sua.

Testes: Guillem de Ca[mara]sa e Jaffuda Avinpaic, iudeus.

XIº kalendas junii.

[33]

1305, juliol, 12

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Astruc Avinpelx. Içac Avinpelx li fa de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 30v.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura per C morabatins n'Ast[ruch Avinpelx en poder] dels dits paers, et dona fermança Arnau Valerna, filius d'en Ricart Valerna [...] de la [...]. E aixi lo dit Astruch Avinpelx com dit Arnau Valerna, fermança, renunciaren *et cetera*. Et obligaren se e ses bens.

Testes: Guyllemonus Cortades e Içach Avinpelx, carneyador.
III° idus julii.

[34]

1306, maig, 9

El rei Jaume el Just, per tal d'evitar els altercats i trifulgues pels quals passava l'aljama de Tàrrega quan havia d'elegir rabí, prescriu que en dita elecció hi intervingui la major part dels membres de dita comunitat.

ACA, reg. 206, fol. 42v.
Cit. SEGARRA [1984], pàg. 61 n. 12.
Cit. SABATÈ [1999], pàg. 130 n. 16.

[35]

1307, març, 19

Ponç, bisbe de Vic, autoritza l'aljama de Tàrrega a reedificar la sinagoga al mateix lloc on ja se n'hi aixecava una o en un altre indret de la vila. Indica amb precisió les mesures i les característiques que ha de tenir l'edifici. El bisbe confirma la comunitat jueva en la possessió del cementiri que ja té i li concedeix un altre dins del terme de la vila. Finalment, el bisbe exhorta els habitants de Tàrrega perquè no destorbin els jueus amb pedres o bastons mentre celebren les seves festes o fan oració, i els prohibeix que entrin al seu cementiri i hi facin destrosses o en desenterrin els cossos. Aquest permís episcopal ens ha arribat inclòs en la confirmació reial que el 22 de juny de 1319 en va fer Jaume II.

ACA, reg. 217, fol. 147v-148r.
Cit. SARRET [1930], pàg. 46-47.
Cit. TOUS [1971:2], s/n.
Cit. PITA [1973], pàg. 140.
Cit. SEGARRA [1984], pàg. 59-60 n. 11.
Cit. BADIAS; SAULA [1999], pàg. 167, n. 13; pàg. 174, 177.

[36]

1307, agost, 25

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Içac Avinçaic. També va jurar i fermar la seva muller. Entre els testimonis hi ha Icim Aboali.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 37r.

Item sots la forma e condicions damunt dites jura e assegura en poder dels dits paers en Içach Avinçayc, juheu,¹ per C morabatins, e dona fideiussio Bernat de Bas. Et axi lo principal com la fermança renunciaren *et cetera*. Et obligaren se e ses bens. Firmavit et juravit² G [...], uxor dicti Içach.

Testes: ut supra,³ Içim Aboali.

VIII° kalendas septembbris.

1. Segueix cancel·lat: e dona.
2. Segueix interlineat: iura [...].
3. Bernat [...], Pere [...].

[37]

1308, setembre, 18

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Içac Avinçaic. Es fa referència a la fórmula jueva de jurament. També va jurar i fermar la seva muller. Içac Vidal li fa de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 42v.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura ad x precepta legis et assegura en poder dels dits paers n'Içach Avinçayc, juheu, sots pena de C morabatins, et dona fideiussio Romeu Valerna e en Ricart Calbet. Et renunciaren *et cetera*. Et obligaren se e ses bens.

Firmavit et iuravit uxor dicti Içach se non contravenire aliqua *et cetera*.

Testes: Guillem de Mirayles e Içach Vitalis.

Dies ut supra.¹

I. XIII kalendas octobris.

[38]

1308, setembre, 18

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Salamó Cera. Mossé Açañ i Içac Vidal li fan de fiadors. Entre els testimonis hi ha també dos jueus: Salom Naçan i Mossé Cainfa.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 42v.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura en poder dels dits paers e sots pena de C morabatins en Salamo Çera, e dona fermancia en Mosse Açañ et Içach Vitalis. Renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt se et sua.

Testes: Bernat de Lobatell, Salom Naçan et Mosse Cainfa.

Dies ut supra.¹

I. XIII kalendas octobris.

[39]

1308, octubre, 21

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Salamó Mocatil, fill de Jucef Mocatil, que abans havia viscut a Bellpuig. També va jurar i fermar Mira, esposa de Salamó. Abraham Abinçamel li fa de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 43v.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura en poder dels dits paers en Salamo Mocatil, fiyl d'en Juceph Mocatil, juheu que fo de Belpugs, et dona fermançes en Guillem de Besuldu et en Romeu Valerna. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt inde se et sua *et cetera*. Et in super¹ Mira, uxor istius Salamonis, iuravit se non contravenire [...] predictis nec [...] alia [...].

Testes: Pere de Soleris, Guillem Meseger, Abraham Ab[i]nçamel.

XII° kalendas novembres.

I. Segueix interlineat: iura.

[40]

1309, maig, 9

El rei Jaume el Just concedeix a l'aljama de Tàrrega la potestat de tractar i solventar les qüestions i problemes interns de la comunitat en funció de la majoria.

ACA, reg. 206, fol. 43v-44r.

Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 2.902.

[41]

1313, octubre, 3

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Samuel Avinpelx. Mossé Naçan li fa de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 57r.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura en poder dels dits paes per C morabatins en Samuel Avinpelx, juheu, e dona fermança n'Anthoni de an Folquet. E així lo principal com la fermança renunciaren *et cetera*. Et obligaren se et ses bens.

Testes: Guillem Meseger, Pere Andreu et Mosse Naçan.¹

vº nonas octobris.

I. Interlineat: et Mosse Naçan.

[42]

1313, octubre, 3

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Salom Mocatil. Cap jueu entre els fiadors i els testimonis.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 57r.

Item sots la dita forma e condicions, jura e assegura en poder dels dits paes en Salom Mocatil, juheu, e dona fermança en Pere de Deu e en Simon Specier.

Testes: ut supra et dies.¹

1. *Testes*: Guillem Meseger i Pere Andreu. *Dia*: v nonas octobris.

[43]

1313 [octubre, 3]

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Içac Avinçaic. No apareixen els noms ni del fiador ni dels testimonis.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 57r.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura en poder dels dits paers en Içach Avinçaic, juheu, per C morabatins, e dona fermança en¹ E aixi principal com fermança renunciaren *et cetera*. Et obligaren se e ses bens.

Testes.²

1. *Espai en blanc*.

2. *En blanc, no hi figuren els noms dels testimonis. Tampoc s'especifica cap data: en pressuposo una d'igual o posterior a la del jurament immediatament anterior.*

[44]

1315, octubre, 6

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Samuel Avinpelx. Cap jueu entre el fiador i els testimonis.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 62r.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura en poder dels dits paers per C morabatins en Samuel Avinpelx. E aixi principal com fermança¹ renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt se et sua.

Testes: ut supra² et dies.³

1. *No apareix el nom de cap fiador.*

2. Ramon Amenos i Arnau Fonoyl.
3. II nonas octobris.

[45]

1315, octubre, 6

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Salamó Mocatil. També va jurar i fermar Sima, esposa de Salamó. Entre els testimonis, un rabi anomenat Acim.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 62r.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura en poder dels dits paers per C morabatins en Salamo Mocatil. E aixi principal com fermança renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt se et sua. Jura Sima, uxor sua, et promisit non contravenire. Fideiussit Arnau Oromir.

Testes: ut supra¹ et dies² et rabi Acim.

1. Ramon Amenos i Arnau Fonoyl.

2. II nonas octobris.

[46]

1315, octubre, 6

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Astruc Bedoç. Cap jueu, ni com a fiador ni com a testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 62r.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura en poder dels dits paers per C morabatins Astruch Bedoç, et dona fideiussio Simon de Apa pro ducentis solidos cum non invenire aliqua fide pacam fecerem sibi gratiam *et cetera*. Et renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt se et sua.

Testes: ut supra¹ et dies.²

- 1: Pere de Tarrega i Jaume de Miraylles.

2. II nonas octobris.

[47]

1315, octubre, 7

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Bellsom Cera. Acim, rabí, li fa de fiador. Mossé Naçan, de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 62r.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura per C morabatins en poder dels dits paers en Belshom Çera, juheu, et dona fideiussio Arnau Valerna, majorem, e rabi Acim, juheu. Renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt se et sua.

Testes: Thomas de Bas, juspertus, Mosse Naçan.

Nonas octobris.

[48]

1315

Gràcies al que ha romàs d'una acta sabem que hi havia un plet interposat entre Mossé Natan, jueu de Tàrrega, i el comte de Barbens.

AGP, Barbens, núm. 17.

Cit. BAER [1929], pàg. 307.

[49]

1318, març, 13

Mossé Natan, jueu de Tàrrega, presenta al veguer de Cervera i de Tàrrega una carta del lloctinent del procurador general del rei a Catalunya, en què el lloctinent mana al veguer que prengui en penyora els béns de cinc habitants de l'Ametlla de manera que es pugui satisfer els 1.000 sous que deuen a Astruc Sullam, jueu de Tàrrega, i la pena del terç a la cort de Guimerà.

AHCC, Fons de la Vegueria, *Registre de la cort 1318-1319*, fol. 80v.
Pub. LLOBET [2001], pàg. 148-149.

[50]

1318, març, 13

Mossé Natan, jueu de Tàrrega, presenta al veguer de Cervera i de Tàrrega una carta del cort de Guimerà, dirigida a l'esmentat veguer, mitjançant la qual el cort li demana que prengui en penyora, o que permeti que ell ho faci, els béns de cinc habitants de l'Ametlla a fi de retornar els 1.000 sous que deuen a Astruc Sullam, jueu de Tàrrega, i de satisfer la pena del terç a la cort de Guimerà.

AHCC, Fons de la Vegueria, *Registre de la cort 1318-1319*, fol. 81r.
Pub. LLOBET [2001], pàg. 149.

[51]

1318, juny, 9

Anotació escrivial que registra la incorporació a la vila de Tàrrega en qualitat de veí, del jueu Sentom Falcó.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 200v.

*Anno Domini M^o CCC^o XVIII, V idus junii, en Sentom Falcho, juheu, qui solie estar a Santa [...], se mes en vehinat de Tarrega e aquell acuylliren en Jaume de Bas, en Pere de Tarrega, [n'Esteu Calega] e en Bonanat Çasala, paes, *et cetera*.*

[52]

1318, octubre, 11

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Salamó Satorre. Li fa de fiador Astruc Sullam, i entre els testimonis hi ha Enoc Gracià.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 121r.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura en poder dels dits paers per C morabatins¹ en Salamo Ça Torre, juheu, per C morabatins, e dona fideiussio en Astruch Sullam, juheu. E axi principal com fermaça renunciaren *et cetera*. Et obligaren se e ses bens.

Testes: Arnau Valerna et Enoch Gracia. V idus octobri.

1. *Interlineat*: per C morabatins.

[53]

1318, octubre, 11

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Samuel Avinpelx. Cap altre jueu, ni com a fiador ni com a testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 121r.

Item sots la forma e condicions damunt dites jura e assegura en poder dels dits paers en Samuel Avinpelx, e dona fermança per C morabatins en Pere de Tarrega. E tan pri[n]cipal].

Testes: Guillem Meseger, Ramon [...] et Jacme Amenos.

Dies ut supra.¹

1. V idus octobris.

[54]

1319, juny, 22

El rei Jaume II autoritza l'aljama de Tàrrega a reedificar la sinagoga i a tenir cementiri dins del terme de la vila, i ho ha fa expressant-se en els mateixos termes amb què dotze anys abans ho havia fet el bisbe Ponç de Vic, bo i recollint l'autorització episcopal del 19 de març de 1307 dins del document present.

ACA, reg. 217, fol. 147v-148r.

Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 3.113.

Cit. SARRET [1930], pàg. 47.

Cit. SEGARRA [1984], pàg. 60.

Cit. PLANES [1987], pàg. 7.

Cit. BADIAS; SAULA [1999], pàg. 166 n. 8; pàg. 167 n. 13.

Cit. SABATÉ [1999], pàg. 136 n. 59; pàg. 147 n. 103.

[55]

1319, juny, 22

El rei Jaume el Just ordena als batlles de Tàrrega i Lleida i també als adelantats de l'aljama de Lleida que tinguin en compte i respectin el pacte que hi ha entre l'aljama lleidatana i la targarina, segons el qual la de Lleida està obligada a convocar els delegats de Tàrrega en tot allò que tingui a veure amb qüestions fiscals (pagament de talles, contribucions i qüesties).

ACA, reg. 217, fol. 148v.

Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 3.114

Cit. AMOR [2003], núm. 315.

[56]

1319, juliol, 3

Mossé Natan, jueu de Tàrrega, presenta al sotsveguer de Cervera una carta del rei Jaume II, dirigida al veguer de Cervera i de Tàrrega, mitjançant la qual el rei li mana que capturel el jove Bernat d'Alagau, habitant de Verdú, i el castigui si era trobat culpable d'haver atacat amb pedres i amenaçat amb l'espasa Astruc Sullam, la seva esposa i altres jueus de Tàrrega.

AHCC, Fons de la Vegueria, *Registre de la cort 1318-1319*, fol. 119r.

Pub. LLOBET [2001], pàg. 149-150.

[57]

1319, octubre, 4

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Içac Avinçaic. Icim Abualífa de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 124v.

[Item sots] la forma e condicions damunt dites, jura e assegura en poder dels dits paes n'Icach Avinçaic, juheu, per C morabatins, et dona fideiuissio en Pere de Tarrega. E així principal com fermança renunciaren et cetera. Et obligaren se et ses bens [...].

Testes: ut supra¹ et dies.² Içim Abuali.

1. Guillem de Gonalons.
2. IIII nonas octobris.

[58]

1319, octubre, 4

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Salamó Mocatil. També va jurar i fermar Mira, la seva muller.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 124v.

Item sots la forma e condicions damunt dites, jura e assegura en poder dels dits paes en Salamo Mocatill, juheu, per cent morabatins, et dona fermança en Romeu Valerna. E així lo principal com la fermança renunciaren *et cetera*. Et obligaren se e ses bens.

Firmavit et juravit Mira, uxor dicti Salomonis, *et cetera*. Juravit *et cetera*.

Testes: ut supra¹ et dies.²

1. Guillem de Gonalons i Içim Abuali.
2. IIII nonas octobris.

[59]

1320, març, 21

A causa de la gran quantitat d'impostos amb què la tributació reial ha gravat les aljames de la Corona d'Aragó, Jaume II els promet que durant un termini de cinc anys no permetrà cap ajornament de retorn de crèdits als seus deutors. Si bé la primera carta enviada pel rei sobre aquest assumpte data del 21 de gener de 1319/20, a l'aljama de Tàrrega li fou tramesa la seva tres mesos després, el 21 de març de 1319/20.

ACA, reg. 217, fol. 252v-253r.
Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 3.125.
Cit. ROMANO [1991], pàg. 105 n. 25.

[60]

1320, octubre, 4

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Bedoç. Astruc Saporta fa de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 128v.

Item sub forma et condicionibus supra dictis, juravit et [assecuravit] in posse dictorum paciariorum [...] Bedoç, et fideiussit pro eo Bernardus Calbet. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Obligarunt.

Testes: Guillem Messeger et Astruch Çaporta.

III nonas [octobris].

[61]

1320, octubre, 4

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Salamó Mocatil. Içac Avinçaic fa de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 128v.

Item sub forma predicta juravit et assecuravit Salamo Mochatil, et fideiussit pro eo per C morabatinos Ramon Oldomar et Guillem de Besuldu. Et tam principalis quam renunciarunt *et cetera*. Obligarunt inde se et sua.

Testes: Ramon Migel et Içach Avinçayc. Dies ut supra.¹

1. III nonas [octobris].

[62]

1320, octubre, 4

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Salamó Satorre. Astruc Sullam fa de fiador, i Mossé Naçan, de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 128v.

Item sub forma et condicionibus supra dictis, juravit et assecuravit in posse dictorum paciariorum Salamo Çatorre, et fideiussit pro eo Astruch Sullam per C morabatinos. Et tam¹ principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt se et sua.

Testes: Ramon Meda et Mosse Naçan. Dies ut supra.²

1. Segueix ratllat: per.
2. IIII nonas [octobris].

[63]

1320, octubre, 10

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Samuel Vidal. Salamó Mocatil fa de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 128v.

Item sub modis et condicionibus supra dictis, juravit et assecuravit Samuel Vidal, judeus, in posse paciariorum predictorum, [et] fideiussit pro eo per C morabatinos Arnaldus Valerna, filius Ricart Valerna, quondam. Et tam principalis quam fideiussor ranunciarunt *et cetera*. [Et obligarunt] inde se et sua.

Testes: Salamonis Mochatil et Bernat d'Almenara.

VI° idus octobris.

[64]

1321, octubre, 1

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Salamó Mocatil. Cap altre jueu, ni com a fiador ni com a testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 130v.

Item sub forma predicta juravit et assecuravit in posse dictorum paciariorum Salamo Mochatil, et fideiussit pro eo per C morabatinos Poncius Valerna. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt inde se et sua.

Testes ut supra¹ et dies.²

1. Ramon Miquel e Jaume Mauri.
2. Kalendas octobris.

[65]

1321, octubre, 1

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Içac Avinçaic. Cap altre jueu, ni com a fiador ni com a testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 131r.

Item Içach Avinçayc juravit¹ et assecuravit in posse dictorum paciariorum, et fideiussit pro eo sub forma predicta per C morabatinos Guillem Aqilors. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt se et sua.

Testes: ut supra² et dies.³

1. Segueix supralineat: iur.
2. Ramon Miquel e Jaume Mauri.
3. Kalendas octobris.

[66]

1321, octubre, 3

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Samuel Vidal. Salamó Naçan li fa de fiador i Samuel Benet, de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 131r.

Item sub forma predicta juravit Samuel Vidal, et fideiussit pro eo Salamo Naçan. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Obligarunt inde se et sua.

Testes: ut supra¹ et dies² et Samuel Benet.

1. Bernat Mercer et Jaume Mauri.
2. V nonas octobris.

[67]

1321, octubre, 20

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Samuel Avinpelx. Astruc Avinpelx li fa de fiador.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 131v.

Item sub forma predicta juravit Samuel Avinpelx, et fideiussit pro eo per C aureos Astruch Avinpelx. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Obligarunt inde se et sua.

Testes: Guillem Meseger et Ramon Falgera.

XIII kalendas novembris.

[68]

1322, octubre, 1

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Salamó Mocatil. Dels dos fiadors, un és Mira, la seva esposa, de qui després es diu explícitament que va jurar amb la fórmula jueva.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 134r.

Item sub forma praedicta juravit et assecuravit in posse dictorum paciariorum Salamo Mochatil, et fideiussit pro eo Mira, uxor dicti iudei, et Romeus Valerna, per C aureos.¹ Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Obligarunt inde se et sua. Et dicta Mira juravit ad X precepta legis *et cetera*.

Testes: ut supra² et dies.³

1. *Interlineat*: per C aureos.

2. Bernardus Mercer et Petrus Bugueressa.

3. Kalendas octobris.

[69]

1322, maig, 27

El rei Jaume el Just perdona a Samuel Abeçmel, jueu de Tàrrega, previ pagament per part d'aquest de 1.000 sous, la pena que li havia estat imposada per haver ferit Mira, vídua de Cresques Astruc, i Saltell Bonafós, germà d'aquella, a casa d'ells.

ACA, reg. 222, fol. 27v.

Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 3.224.

[70]

1322, octubre, 3

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Içac Avinçaic. Salamó Mocatil li fa de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 134v.

Item sub forma predicta juravit et assecuravit in posse dictorum paciariorum Içach Avinçayc, et fideiussit pro eo per C [aureos] Ramon Oromir. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Obligarunt inde se et sua.

Testes: Jaume Algexeni et Salamo Mochatil.

V nonas octobris.

[71]

1323, octubre, 7

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Salamó Mocatil. El seu fill, Abram Mocatil, li fa de fiador, i la seva esposa, Dolça, també va prendre part en el jurament.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 137r.

Item sub forma predicta juravit et assecuravit in posse dictorum paciariorum Salamo Mochatil, et fideiussit pro eo Abram Mochatil, [...]us filius, et Romeus Valerna. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Obligarunt inde se et sua.

Firmavit et juravit Dulcia uxor dicti [...].

Testes: Bernardus Mercer et Raymundus Miqel.

Nonas octobris.

[72]

1324, octubre, 8

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Salamó Mocatil. Entre els testimonis hi ha Içac Avinçaic.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 140r.

Item sub forma et condicionibus predictis, juravit et assecuravit in posse dictorum paciriorum Salamo Mochatil, iudeus, et fideiussit pro eo Poncius Valerna per C aureis. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Obligarunt inde se et sua.

Testes: Guillem de Guanalons et Içach Avinçayc.

VIII idus octobris.

[73]

1324, octubre, 8

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Vidal Rossell. Li van fer de fiadors Içac Avinçaçós i Salamó Açai. També va fermar i jurar l'esposa del dit Vidal, Astruga. Entre els testimonis hi ha Içac Avinçaic.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 140r.

Item sub forma et condicionibus predictis, juravit et assecuravit in posse dictorum paciriorum Vitalis Rossel per C aureys dilectis fideiussors Içach Avinçaçó et Salamo Açay, judeos. Et tam principalis quam fideiussores renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt inde se et sua. Firmavit et juravit Astruga, uxor dicti Vitalis Rossel.

Testes: ut supra¹ et dies.²

1. Guillem de Guanalons [...] et Içach Avinçayc.

2. VIII idus octobris.

[74]

1324, octubre, 8

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Içac Avinçaic. Quant als testimonis hi deu haver un malentès, ja que següint les anotacions escrivials ens tornem a trobar amb el mateix jueu que jura: Içac Avinçaic.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 140r.

Item sub forma et condicionibus predictis, juravit et assecuravit in posse dictorum paciriorum per C aureys Içach Avinçayc, et dedit fideiussionem Arnau Marcial. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt se et sua.

Testes: ut supra¹ et dies.²

1. Guillem de Guanalons [...] et Içach Avinçayc.

2. VIII idus octobris.

[75]

1325, abril, 16

El rei Jaume el Just mana al veguer de Cervera i de Tàrrega, al batlle i als altres oficials de Tàrrega que veillin perquè l'aljama targarina gaudeixi dels mateixos privilegis que la de Lleida.

ACA, reg. 226, fol. 137v. [= ACA, Jaume II, c. 133, n. 92].

Cit. RÉGNÉ [1978], núm. 3.328.

Cit. PLANES [1987], pàg. 7.

Cit. ROMANO [1991], pàg. 105 n. 25.

Cit. ASSIS [1993:1], pàg. 127, núm. 314.

Cit. AMOR [2003], núm. 349.

[76]

1325, octubre, 2

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Salamó Mocatil. Astruc Bedoç fa de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 143v.

Item die predicto¹ juravit et assecuravit in posse predictorum paciariorum Salomonis Mochatil, iudeus, et fideiussit pro eo per C morabatinos Bernat Corbela. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt inde se et omnia bona sua.

Testes: Simon Canut, et Ponç Millaç et Astruch Bedoç.

1. vi nonas octobris.

[77]

1325, octubre, 2

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Samuel Vidal. Cap altre jueu, ni com a fiador ni com a testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 143v.

Item [die predicto¹] juravit et assecuravit² in posse dictorum paciariorum Samuel Vidal, [iudeus, et fideiussit pro eo] Arnaldus Valerna, filius quondam Ricart Valerna. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt [*et cetera*. Obligarunt se et sua].

Testes: [...].³

1. vi nonas octobris.

2. Repeteix: et assecuravit.

3. Aquesta part del text està molt malmesa i és del tot il·legible.

[78]

1325, octubre, 16

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Içac Avinçaic. Astruc Bedoç fa de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 143v.

Item die martii quo erit XVII kalendas novemboris anno predicto, juravit et assecuravit in posse dictorum paciariorum Içach Avinçayc, cursor

publicus, et fideiussit pro eo per C morabatinos Bernat Corbela. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt.

Testes: Guillem de Sant [...] et Astruch Bedoç.

[79]

1326, abril, 20

El rei Jaume el Just disposa que les aljames de Tàrrega i Lleida observin la facultat atorgada al noble Berenguer d'Anglesola de rebre més famílies jueves a la castllania d'Anglesola i al poble de Valdelou: fins a quinze caps de família al primer lloc, i cinc a l'altre.

ACA, reg. 228, fol. 128v.

Cit. RÈGNÉ [1978], núm. 3.385.

Cit. AMOR [2003], núm. 355.

[80]

1326, juliol, 9

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Içac Rimoc. Astruc Avinpelx li fa de fiador.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 147r.

Item die jovis VII° idus julii anno predicto, juravit et assecuravit in posse predictorum paciariorum Içach Rimoch, et dedit fideiussionem Astruc Avinpelx. Et tam principalis quam fideiussor renuntiarunt CX [morabatinos].¹

1. Sense testimoni.

[81]

1327, juny, 16

A petició d'Astruc Avinpelx, jueu de Tàrrega, i de Samuel Avinpelx, jueu de Lleida, Jaume el Just mana als batlles de Tàrrega i de Lleida que vetllin perquè aquests jueus no siguin gravats injustament en la part que els pertoca en el pagament de quèsties i altres exaccions que les aljames d'aquestes ciutats han de satisfer.

ACA, Jaume II, c. 134, núm. 229.
Cit. ASSIS [1993:1], p. 182, núm. 450.
Cit. AMOR [2003], núm. 364.

[82]

1327, desembre, 23

El mal estat del document no ens permet llegir el nom de qui jura. En canvi, més endavant podem veure que un dels fiadors va ser Icim Abuali. I Salamó Abram, un dels testimonis.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 150 v.

Item sub forma et condicionibus [predictis], juravit et assecuravit in posse dictorum paciariorum [...], et dedit fideiussionem per C morabatinos Içim Abuali et Guillemonus V[... et tam principalis quam fideiussores renunciarunt et cetera]. Et obligarunt inde se et sua.

Testes: Guillem Pomer et Salamo Abram.

X kalendas januarii.

[83]

1327

En un manual notarial consta el nom d'un jueu targarí, Perfeyt Adret.

AHAT, *Manuals Notariais* (1326-1327), SMA (294), c. 3, núm. 23, fol. 11r.
Cit. SECALL [1980], pàg. 397 n. 110.
Cit. SECALL [1983], pàg. 612.

[84]

1327

L'infant Alfons concedeix a Mossé Natan, jueu de Tàrrega, l'exempció de dur la rodella.

Sense document.
Cit. RIERA [1976], pàg. 139.

[85]

1327

Senton [Sentou] Falcó, jueu de Tàrrega, consta com a marit de Lobone, filla de Maimó Duran i Regina, jueus de Santa Coloma de Queralt (pare també de Líria, Astruga i Bonadona).

Sense document.

Cit. SECALL [1983], pàg. 612-613.

[86]

1328, gener

El rei Alfons III el Benigne demana a les aljames de Catalunya, Aragó i València que l'ajudin a sufragar les despeses de la seva coronació amb un subsidi extraordinari. Com que no es va deixar espai per a la negociació prèvia, el criteri que es va seguir a l'hora de determinar la participació de cada aljama va ser el que ja s'havia fet servir en ocasions anteriors. A la de Tàrrega li va tocar de contribuir-hi amb 5.000 sous que havia de recaptar Domènec Miquel, porter de la reina, les verificacions de comptes del qual, malauradament, s'han perdut.

ACA, reg. 543, fol. 10r-11r.
Cit. SANCHEZ [1982], pàg. 97-98, quadre I.

[87]

1328, octubre, 4

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Samuel Vidal. Els testimonis són ambdós jueus: Açan Moreyl i Gentou Bonet.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 153r.

Item¹ juravit et assecuravit Samuel Vitalis, cursor, in posse dictorum paciariorum, et fideiussit pro eo per C morabatinos Guillem Barba. Qui tam principalis quam fideiussor renunciarunt et obligarunt.

Testes: Açan Moreyl et Gentou Bonet. Dies ut prescripti.²

1. Segueix cancel·lat: firmavit et.
2. Nota al marge dret: Firmavit sub dicta forma. Quant a la data: IIII nonas octobris.

[88]

1328, octubre, 9

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Içac Rimoc, fill de Salamó Rimoc. Li va fer de fiador un altre Içac Rimoc, fill de Vidal Rimoc. Samuel Vidal va fer de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 153v.

Item¹ et iuravit et assecuravit² Içach Rimoch, filius Salamoni Rimoch, sub forma et condicionibus quibus predictis, et fideiussit pro eo Içach Rimoch, filius Vitalis Rimoch, per centum morabatinos. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt et obligarunt.

Testes: Guillem Mulner et Samuel Vitalis, iudeus.

VII° idus octobris.

1. Segueix cancel·lat: firmavit et.
2. Interlineat: et assecuravit. Cancel·lat: S.

[89]

1328, octubre, 9

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Açarata Aroni. Li van fer de fiadors Icim Aboeli i Bonadona, esposa d'Açarata. Samuel Vidal va fer de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 153v.

Item firmavit et iuravit et assecuravit¹ Açarata [Aroni] sub forma et condicionibus supradictis, et fideiussit pro eo Icim Aboeli et Bonadona, uxor dicti Açarata, per C morabatinos. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt et obligarunt.

Testes² dies³ ut supradicti.

1. Interlineat: et assecuravit.
2. Guillem Mulner et Samuel Vitalis, iudeus.

3. VII° idus octobris.

[90]

1328, octubre, 29

La celebració del matrimoni d'Alfons III amb la infanta castellana Elionor és el motiu pel qual la Corona torna a sol·licitar l'ajuda de les aljames a través d'un altre subsidi extraordinari. Cada aljama havia de col·laborar segons la proporció acostumada, encara que en aquesta ocasió el rei els va concedir la remissió d'un terç de la quantitat que havien de pagar. No se sap del cert si a l'aljama targarina, taxada amb una aportació de 7.500 sous, se li va aplicar dita remissió, ja que tampoc s'han conservat les verificacions de comptes de Domènec Miquel, porter de la reina, encarregat de recaptar els diners d'aquesta aljama.

ACA, reg. 543, fol. 40v-41r.

Cit. SANCHEZ [1982], pàg. 98-99 i quadre II.

[91]

1328, desembre, 5

El rei Alfons III ordena al porter de la reina Elisenda, Domènec Miquel, encarregat de recaptar les exacions de l'aljama de Tàrrega, que no exigeixi d'aquesta els 850 sous que temps enrere Jaume II els havia perdonat. Aquesta disposició ens ha arribat inclosa dins d'un document del 6 d'octubre de 1329.

ACA, Alfons III, c. 7, núm. 913.

Cit. ASSIS [1993:2], pàg. 27 núm. 635.

Cit. SANCHEZ [1982], pàg. 98-99 i quadre II.

[92]

1329, abril, 25

El rei Alfons III entrega a la seva espresa, Elionor de Castella, la vila de Tàrrega i també la seva aljama, juntament amb altres viles i aljames de la Corona d'Aragó.

ACA, reg. 480, fol. 92r [= AHCT, Llibre de Privilegis, I, fol. 52; II, fol. 80].

Cit. SARRET [1930], pàg. 114-118.

Cit. SANCHEZ [1982], pàg. 110 n. 46, pàg. 119.

[93]

1329, octubre, 6

El rei Alfons III ordena a Domènec Miquel, porter de la reina Elisenda i recaptador de les quèsties de l'aljama de Tàrrega, que doni a Arnau Busquets, ciutadà de Barcelona, els 850 sous assignats sobre aquesta aljama, no obstant l'ordre del 5 de desembre de 1328 (inserta en el document) en què li ordenava de respectar la voluntat de Jaume II segons la qual es dispensava a l'aljama de pagar-los.

ACA, Alfons III, c. 7, núm. 913.

Cit. ASSIS [1993:2], pàg. 27 núm. 635.

[94]

1329, octubre, 8

Registre dels juraments com a corredors públics de la vila de Tàrrega: [1] Içac Rimoc (fiador: Perfet Adret; testimoni: Astruc Saporta); [2] Astruc Bedoç; [3] Mossé Beliveyla, fill de Beliveyna (fiadors: el seu pare, Azan Abram i Abraam Cap)

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 156v.

[1]

Item sub forma et condicionibus predictis, iuravit et assecuravit Içach Rimoch, cursor, et fideiussit pro eo per C morabatinos Perfeyt Adret, iudeus. Renunciarunt et cetera. Et obligarunt et cetera.

Testes: Laurentius de Segarra et Astruch Çà Porta.¹

1. Quant a la data em remeto a la que apareix especificada al jurament precedent: VIII idus octobris.

[2]

Item sub forma et condicionibus predictis, iuravit et assecuravit in posse dictorum paciriorum Astruch Bedoç, et fideiussit pro eo per C

Llista cronològica de documents

morabatinos Jacme Nadali et Guillemoni Raul. Et tam principalis quam fideiussore renunciarunt et cetera. Et obligarunt inde se et sua.

Testes: ut supra¹ et dies.²

1. Guillem Mulner et Pere Garocha.

2. Quant a la data em remeto a la que apareix especificada al jurament precedent: XII kalendas decembris (20 de novembre).

[3]

Item sub dicta forma et condicionibus iuravit et assecuravit in posse dictorum paciiorum Mosse Beliveyla, iudeus, et fideiussit pro eo per C morabatinos Jacobus Tayladel, Beliveyna, pater dicti Mosse, Azan Abram et Abraam Cap. Renunciarunt et obligarunt.

Testes: ut supra.¹

VII idus decembris.²

1. Guillem Mulner et Pere Garocha. Interlineat: Astruc Bedoç.

2. Això és, el 7 de desembre.

[95]

1330, febrer, 25

Anotació escrivial que registra la incorporació com a veí de la vila de Tàrrega de Semuel Mossé Rimoc, fill de Salamó Rimoc, que provenia del poble de Sant Martí.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 204r.

Die martii intitulata v^o kalendas marcii anno Domini millesimo CCC^o XXX°, Semuel Mosse Rimoch, filius Salamonis Rimoch, judeus, qui consuevit morari in loco de Sent Marti, se mes en veyna[t de] la vila de Tarrega et aquello reeberen per vey en Ponç Alegret et en Pere de Portapa, paers.

[96]

1330, març

El rei Alfons III convoca els representants de les aljames de Catalunya, Aragó i València per tal de determinar la contribució de cadascuna de les diverses comunitats al subsidi extraordinari que ara demana per raó de les despeses ocasionades per la guerra contra Granada. A excepció de les grans aljames de Barcelona, Girona, Saragossa i València, que podran enviar fins a tres representants per tal de negociar la seva participació en el subsidi, les altres aljames (Tàrrega, entre elles) només en podran enviar un màxim de dos.

ACA, reg. 543, fol. 106r-v.

Cit. SANCHEZ [1982], pàg. 101.

[97]

1330, maig

Els representants de les aljames de Catalunya, Aragó i València decideixen col·laborar al subsidi extraordinari de recollida de fons per a la guerra contra Granada amb un total de 500.000 sous. D'aquests, a l'aljama de Tàrrega n'hi tocarà desembossar més de 24.000, pagadors en dos terminis.

ACA, reg. 495, fol. 79r-80r.

Cit. SANCHEZ [1982], pàg. 101-103 i quadre II.

[98]

1330, agost, 22

Anotació escrival que registra la incorporació com a veí de la vila de Tàrrega de Jucef Abram, jueu de Guimerà.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 203r.

Die mercurii intitulata XI kalendas septemboris anno Domini millesimo CCC XXX, Jucef Abram, juheu de Guimera, se mes en vehinat de la vila de Tarrega e aquel reeberen [...] Arnau Morato e Bernat Corbela, Guillem Barba e Jacme de Mirayles et cetera.

[99]

1330, octubre, 1

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Samuel Vidal. Cap altre jueu, ni com a fiador ni com a testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 174r.

Item sub forma et condicionibus predictis, juravit et assecuravit Samuel Vitalis, judeus, et fideiussit pro eo Simon de B [...]la per C morabatinos. Qui tam principalis quam fideiussor renunciarunt et obligarunt.

Testes¹ dies² ut supra.

1. Pere Çarocha e Bernat Porta.

2. Kalendas octobris.

[100]

1330, octubre

El tresorer reial anota la rebuda de certes quantitats de diners procedents de l'aljama de Tàrrega per raó del subsidi extraordinari.

RP, TR, 298, fol. 8r.

Cit. SANCHEZ [1982], quadre IV n. 3.

[101]

1330

El rei Alfons el Benigne nomena Mossé Natan, jueu de Tàrrega, com a responsable del cobrament de les quantitats estipulades per a l'aljama de Tàrrega en relació amb el subsidi extraordinari de la guerra contra Granada. Mossé Natan haurà de donar comptes de la seva gestió a Bernat de Queràs, recaptador oficial.

ACA, reg. 543, fol. 108r.

Cit. SANCHEZ [1982], quadre IV n. 3.

[102]

1331, maig, 16

Anotació escrival que registra la incorporació com a vei de la vila de Tàrrega de Baruc Mocatil.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 203v.

Dies jovis XVII kalendas iunii anno Domini M CCC XXX primo, Baruch Mocatil, judeus, se mes en vehinat de Tarrega e aquel reeberen per [...] Ramon Amenos e en Bernat Garabau, paes. E iura *et cetera*.

[103]

1331, maig-juliol

El tresorer reial rep certes quantitats de diners provinents de l'aljama de Tàrrega per raó del subsidi extraordinari de 1330 que, sumades a les de l'any passat (veg. octubre de 1330), fan un total de 26.803 sous.

RP, TR, 299, fol. 13r i 18v; 300, fol. 1v.

Cit. SANCHEZ [1982], quadre IV n. 3.

[104]

1331, setembre, 30

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Içac Avinçacós. Perfet Adret li fa de fiador.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 179r.

Item sub forma et condicionibus predictis iuravit et assecuravit Içach Avinçacóç, judeus cursor, et fideiussit pro eo per centum morabatinos [Perfeyt] Adret, judeus. Et tam principalis quam fideiussor.

Testes.¹ Dies ut supra.²

1. Darrera línia del full malmesa i il·legible.

2. II kalendas octobris.

[105]

1331, setembre, 30

Registres dels juraments com a corredors públics de la vila de Tàrrega: [1] Içac Rimoc (fiador: Aça Abram; testimoni: Samuel Benet) i [2] Içac Avinçacic (fiador: Samuel Ascarell; testimoni: Samuel Benet).

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 179v-180r.

[1]

Item sub forma et condicionibus predictis, juravit et assecuravit in posse dictorum paciariorum Içach Rimoch, filius¹ po[...]il, et fideiussit pro eo Aça Abram. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt.

Testes: Guillem [...] et Samuel Benet. Dies ut supra.²

I. Segueix ratllat: *viro*.

2. II kalendas octobris.

[2]

Item sub forma et condicionibus supra dictis, juravit et assecuravit in posse dictorum paciariorum Içach Avinçayc, et fideiussit pro eo per C morabatinos Samuel Açarel. Et tam principalis quam fideiussore renunciarunt *et cetera*. Obligarunt inde se et sua.

Testes: Guillem Muln[er] et Samuel Benet.¹

1. Quant a la data em remeto a la del document precedent: II kalendas octobris.

[106]

1331, octubre, 15

La reina Elionor absol Salamó Naçan, jueu de Tàrrega, juntament amb els prohoms i el consell de la vila de Tàrrega, de tota pena civil i criminal que els pogués recaure si resultava ésser certa l'agressió que els habitants de Vilagrassa denunciaven haver sofrert de part seva l'an

anterior. L'absolució anava acompañada d'un present que Salamó Naçan entregava a la reina.

AHCT, perg. bossa III, núm. 123 [= *Llibre dels Privilegis*, II, fol. 73v-74v].
 Cit. SARRET [1930], pàg. 124.
 Cit. SEGARRA [1984], pàg. 118.
 Cit. LLOBET [1984], pàg. 6 n. 4.
 Cit. PLANES [1987], pàg. 8 n. 23.
 Pub. GONZALVO [1997], pàg. 225-226.

[107]

1331, octubre, 20

Registres dels juraments com a corredors públics de la vila de Tàrrega: [1] Astruc Bedoç i [2] Azera Cortoví (fiadors: Abraam Alfanel i Jucef Aboeli).

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 180v.

[1]

Item sub forma et condicionibus supradictis, juravit et assecuravit in posse paciariorum predictorum Astruch Bedoç, iudeus, et fideiussit pro eo per C morabatinos Berengarius Gombolch. Et tam principalis quam fideiussore renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt sua bona.

Testes: Arnaldus Fonoyl, Ramon Miquel.

Dies ut supra.¹

1. XIII kalendas novembris.

[2]

Item sub forma et condicionibus antedictis, juravit et assecuravit in posse dictorum paciariorum Azera Cortovi, iudeus, et fideiussit pro eo per C morabatinos Abraam Alfanel et Jucef Aboeli. Et tam principalis quam fideiussores renunciarunt *et cetera*. Obligarunt *et cetera*.

Testes dies ut supra.¹

1. Arnaldus Fonoyl, Ramon Miquel. *Quant a la data: XIII kalendas novembris.*

[108]

1331/2

La reina Elionor confirma a l'aljama de Tàrrega els privilegis que ja els havia concedit anteriorment.

ACA, reg. 485, fol. 145.
 Cit. JACOBS [1978], núm. 1.001.

[109]

1332, octubre, 16

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Içac Rimoc, fill de Salamó Rimoc. Li va fer de fiador Aça Abram, i entre els testimonis figura Astruc Bedoç.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 185r.

Item sub forma et condicionibus antedictis, juravit et assecuravit Içach Rimoch, filius Salamonis Rimoch, judeus. Et fideiussit pro eo per centum morabatinos Aça Abram, judeus. Qui tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt.

Testes: Laurentius de Segarra et Astruc Bedoç, judeus.

XVII kalendas novembris.

[110]

1332, octubre, 16

En el registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Bernat d'Albiols hi figura Astruc Bedoç en qualitat de testimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 185r.

Item sub forma et condicionibus supradictis, juravit et assecuravit Bernardus d'Albiols, cursor, in posse dictorum paciariorum, et fideiussit pro eo per C morabatinos Petrus Maçana et Raimundus Oler, pelliparii. Qui tam principalis quam fideiussores renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt *et cetera*.

Testes² dies³ ut supra.

1. *Interlineat*: per C morabatinos.
2. Laurentius de Segarra et Astruch Bedoç, judeus.
2. xvii kalendas novembris.

[111]

1332, octubre, 16

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega de Samuel Vidal. Entre els testimonis hi ha Astruc Bedoç.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 185r.

Item sub forma et condicionibus supradictis, juravit et assecuravit Samuel Vidal in posse paciariorum predictorum, et fideiussit pro eo Raymundus de Beliana, filius Arnau de Beliana, per centum morabatinos. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Obligarunt *et cetera*.

Testes¹ et dies² ut supra.

1. Laurentius de Segarra et Astruch Bedoç, judeus.
2. xvii kalendas novembris.

[112]

1332, octubre, 16

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Açarata Aroni. Figuren com a fiadors Abraam Alfanel i Jucef Aboeli. Entre els testimonis hi ha Astruc Bedoç.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 185r.

Item sub forma et condicionibus supra dictis, juravit et assecuravit Açarata Aroni in posse dictorum paciariorum, et fideiussit pro eo Abraam Alfanel et Jucef¹ Aboeli, judeu. Qui tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Obligarunt.

Testes² et dies³ ut supra.

1. Mot cancel·lat. Segueix *interlineat*: Jucef.
2. Laurencius de Segarra et Astruch Bedoç, judeus.
3. xvii kalendas novembris.

[113]

1332, octubre, 16

Registre del jurament com a corredor públic de la vila de Tàrrega d'Içac Avincaçós. Li va fer de fiador Perfet Adret. Entre els testimonis hi ha Astruc Bedoç.

AHCT, Llibre de Consells (1300-1334), fol. 185v.

Item sub forma et condicionibus predictis, juravit et assecuravit Içach Avincaçç, judeus, et fideiussit pro eo Perfeyt Adret, iudeus. Et tam principalis quam fideiussor renunciarunt *et cetera*. Et obligarunt *et cetera*.

Testes ut supra¹ et dies².

1. Laurencius de Segarra et Astruch Bedoç, judeus.
2. xvii kalendas novembris.

[114]

1333

La paeria de Cervera retorna certes sumes de diners que havia manlevades a diversos jueus de Tàrrega: a Daviu Adret, procurador de Samuel Çaporta, la quantitat de 3.890 sous i 10 diners; a Vives de Campodon, 724 sous; a Mossé Naçan, 3.242 sous i 6 diners, i al seu germà, Salamó Naçan, 7.378 sous i 4 diners; finalment, a Samuel Çaporta se li va lliurar un total de 4.961 sous.

AHCC, FM, Llibre de Clavaria (1333), vol. I, fol. 3r-4r.

Cit. LLOBET [1984], pàg. 6 n. 5-9.

Cit. PLANES [1987], pàg. 4 n. 8.

[115]

1334

Els jueus targarins Abraham Boniac i Semtov Rimoc apareixen relacionats amb la vila de Santa Coloma de Queralt.

AHPT, Manuals de Sta. Coloma de Queralt, núm. 3.848 (1334-1345).
Cit. SECALL [1983], pàg. 612-613.

[116]

1334

Cada any, per la festa de Santa Maria d'agost, Içac Rimoc, jueu de Tàrrega, ha d'entregar al bací dels pobres vergonyants la quantitat de 20 sous per raó del lloguer d'unes cases.

AHCT, Llibre del censal del Bací dels pobres vergonyants (1312-1348), fol.

11r.

¹Del qual sensal fa cascun an en la dita festa² n'Içach Rimoch per unes cases hon esta, affrontades ab en Nicholau Ros e ab l'alberch d'en Pere Colom e ab la carrera publica: XX solidos.

1. Nota al marge dret: Cel en Guillem de Manresa.

2. Es refereix a la festa de Santa Maria d'agost.

[117]

1334

Mossé Natan, jueu de Tàrrega, juntament amb altres creditors de la Corona, és el destinatari de bona part dels diners que la tresoreria reial havia recaptat de la col·lecta de l'aljama de Barcelona durant aquell exercici. Concretament, el deute eixugat amb el jueu targarí ascendia a 2.850 sous.

RP, MR, 635, fol. 8r-9r.

Cit. SANCHEZ [1982], pàg. 121, quadre VII n. 2.

[118]

1336, juny, 6

El rei Pere III el Cermoniós concedeix a l'aljama de Tàrrega el privilegi de no haver de concedir als seus deutors cap classe de moratòria en els propers cinc anys.

ACA, reg. 861, fol. 185

Cit. SEGARRA [1984], pàg. 159

Cit. PLANES [1987], pàg. 8 n. 25

Cit. SABATÉ [1999], pàg. 131 n. 27

[119]

1336, desembre, 1

El rei Pere III el Cermoniós confirma a l'aljama de Tàrrega tots els privilegis que tant els seus avantpassats com ell mateix havien concedit a aquesta comunitat de jueus.

ACA, reg. 861, fol. 285.

Cit. JACOBS [1894], núm. 1.189. [En els núm. 1.191 i 1.192 Jacobs recull un parell més de documents, que es troben al foli següent (fol. 286), però dóna una informació molt pobra sobre el seu contingut].

Cit. SEGARRA [1984], pàg. 159 n. 53. [Diferent foli: fol. 185].

Cit. PLANES [1987], pàg. 8 n. 25.

[120]

1336

El rei Pere III el Cermoniós confirma a Mossé Natan, jueu de Tàrrega, el privilegi de no haver de dur la rodella.

Sense document.

Cit. RIERA [1976], pàg. 139.

[121]

1337, maig, 19

El rei Pere III el Cermoniós ordena a Pericó Guillem de Mill, recaptador de les quèsties de l'aljama de Tàrrega, que els 5.000 sous que l'aljama havia de pagar en concepte de peita els siguin tinguts en compte d'aquells 5.000 sous a què va quedar reduïda la demanda de 38.600 sous exigits pel rei per tal de satisfer les despeses de la casa reial.

ACA, Pere III, c. 3, núm. 357.

Cit. ASSIS [1993:2], pàg. 102-103, núm. 831.

[122]

1337, octubre, 27

El rei Pere III mana a l'aljama de Tàrrega que nomeni dos síndics amb autoritat suficient perquè la representin, el proper mes de gener, en el repartiment de tributs entre les aljames de Catalunya, Aragó i València.

ACA, Pere III, c. 26, núm. 3.649.
Cit. ASSIS [1993:2], pàg. 107-108, núm. 844.

[123]

1337

Aquest any trobem relacionats amb diferents viles de Tarragona els jueus targarins Mossé Isach Cap i Abraham Astruch Satorra.

Sense document.
Cit. SECALL [1983], pàg. 612-613.

[124]

1337/8

El rei Pere III autoritza una reducció parcial de la quantitat que s'havia de recollir de l'aljama de Tàrrega.

ACA, reg. 862, fol. 96.
Cit. JACOBS [1894], núm. 1.217.

[125]

1338, maig, 10

El rei Pere III el Cerimoniós requereix que el metge jueu Alatzar vingui al més depressa possible a la vila de Tàrrega. El document no ens dona el motiu.

ACA, reg. 1.111, fol. 108.
Cit. RIUS [1952], pàg. 338 n.10; pub. pàg. 343, núm. IV.

[126]

1339, octubre, 17

El rei Pere III el Cerimoniós nomena Miquel de la Mota com a escrivà o notari dels jueus targarins, amb els mateixos drets que la resta de notaris.

Sense document.
Cit. SEGARRA [1984], pàg. 159
Cit. PLANES [1987], pàg. 8 n. 25

[127]

1339

L'incompliment dels terminis pactats per a retornar els 12.000 sous (juntament amb els interessos acumulats) que l'Orde de l'Hospital havia manlevat de Mossé Natan, jueu de Tàrrega, és motiu de litigi entre ambdues parts.

AGP, arm. 12 de las casas antiguas.
Cit. BAER [1929], pàg. 307.
Cit. PLANES [1987], pàg. 4.

[128]

1340, març, 28

El rei Pere III ratifica els privilegis, les llibertats, les franquícies i les gràcies que els seus predecessors havien concedit a l'aljama de Tàrrega i a la seva col·lecta.

ACA, Pere III, c. 12, núm. 1.546.
Cit. ASSIS [1993:2], pàg. 135 núm. 917.

[129]

1340, agost, 8

El rei Pere III autoritza els jueus de Tàrrega a introduir a la vila vi i verema de fora del terme, cosa que implica una revocació parcial de les

disposicions que sobre aquesta qüestió havien decidit els paers de Tàrrega, ja que ara aquelles només obligaven els targarins cristians.

ACA, Cancelleria, reg. 322, fol. 21v.
Cit. SEGARRA [1984], pàg. 159.
Cit. PLANES [1987], pàg. 8 n. 25.
Cit. SABATÉ [1999], pàg. 131 n. 29.

[130]

1341, juliol, 19

El rei Pere III disposa la cancel·lació de la clàusula que obligava el govern de Tàrrega a pagar els seus creditors, tant jueus com cristians, en un termini de deu dies.

AHCT, Llibre de Privilegis, III, fol. 22.
Pub. GONZALVO [1997], pàg. 267-268.

[131]

1341, novembre, 29 [III kalendas decembris]

El consell de Tàrrega decideix que es repeteixi la crida segons la qual es prohibia que jueus i alcavots toquessin amb les mans el peix i la fruita exposats a la venda.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 5r.
Cit. SEGARRA [1984], pàg. 159-160 n. 54.
Cit. PLANES [1987], pàg. 8 n. 25.
Cit. SABATÉ [1999], pàg. 130 n. 21; pàg. 131 n. 26.

¹Item ordenaren que fos feyta novelament una crida, que es enforcada en una letra del seynor Rey, del feyt dels juheus e alcavots, que no meten ma en cova de pex ni de fruya, segons en la dita carta del seynor Rey se conte.

1. Nota al marge esquerre: Crida dels juheus.

[132]

1341, desembre, 3

El rei Pere III disposa la cancel·lació de la clàusula que obligava el govern de Tàrrega a pagar els seus creditors, tant jueus com cristians, en un termini de deu dies.

AHCT, Llibre de Privilegis, III, fol. 14v.
Pub. GONZALVO [1997], pàg. 267-268.

[133]

1341

Protocol d'esposori entre Içac de Narbona, jueu de Valls, fill d'Aster, vídua de Maymó de Narbona, i Líria, filla d'Astruc Abenaffia, de Tàrrega. El dot de la jove targarina, que el seu promès rep amb instrument públic a Verdú, és de 4.000 sous. Entre els testimonis hi ha un jueu de Tàrrega, Salamó Cohen.

AHAT, Liber Judeorum (1342-1344), SMA (383), c. 12, núm. 53, fol. 19r-21v.
Cit. SECALL [1980], pàg. 121-122 n. 16-17; pàg. 221 n. 50; pàg. 397 n. 111,114 [La filla d'Astruc Abenaffia apareix amb el nom de Line o Lune].
Cit. SECALL [1983], pàg. 612.
Cit. SECALL [1984], pàg. 159 n. 80.
Cit. PLANES [1987], pàg. 4, n. 10.

[134]

1342, gener, 11 [III idus januarii]

El consell de Tàrrega escull dos prohoms amb l'encàrrec d'arribar a un nou acord amb Mossé Natan, jueu de la vila, sobre el retorn d'un préstec que aquest li havia concedit.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 7v.

¹Item volch lo conseyl que los paers se puxen avenir ab en Mosse Naçan d'aqels diners que ha prestats.² Ne validen la vila ab II prohomens del conseyl.

1. Nota al marge esquerre: Mosse Naçan.

2. Segueix cancel·lat: a la vila.

[135]

1342, juny, 25

Aster, mare d'Içac de Narbona, jueus de Valls, contracta Astruga, esposa de Gentov, jueus procedents de Tudela de Navarra, perquè faci de dida d'Asterona, la filla nascuda del matrimoni del seu fill i Líria, filla del jueu targari Astruc Abenaffia.

AHAT, *Liber Judeorum*, 53-383 (Valls) 1342-1344, fol. 1r.
Cit. SECALL [1984], pàg. 159; pub. pàg. 165-166, núm. IV.

[136]

1342, juliol, 14 [II idus julii]

El consell de Tàrrega nomena quatre representants amb la missió d'arribar a un acord amb Mossé Natan, jueu de la vila, sobre els diners que el consell li devia pels deutes que l'anterior govern municipal havia contret amb ell. També s'esmenta un segon creditor jueu, un tal Içac de Baers, amb qui el nou govern sembla que s'hagi d'entendre sobre el deute que aquest tenia amb Abraam Samuel.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 15v.

¹Item ordenaren que en Bonanat Estrader, Guillem de Camarasa, Bernat Meda e en Berenguer Oler poguessen comptar ab en Mosse Naçan dels deutes que ia li eren deguts ans que los dits paers e conseylers usassen del lur oficii de paeria e de regiment del dit conseyl. E encara ab en Içach de Baers, per nom del d'en Abraam Samuel, de ço que li es degut per la universitat.

1. Nota al marge esquerre: Mosse Naçan.

[137]

1342, setembre, 16 [XVI kalendas octobris]

El consell de Tàrrega acorda que una part de la recaptació de la quèstia sigui destinada primerament a satisfer els deutes que la vila tenia amb Mossé Natan i Salamó Natan, jueus germans de la vila.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 18r-18v.

¹Que com la questa que ara se es campada se sie feyta per pagar deutes, violaris e altres coses en que la universitat de la vila de Tàrrega es a diversos acredors obligada, que, per tal que no pogués eser mesa en altres coses, qe'n fossen satisfeysts: primerament, en Mosse e en Salamo Naçan; a aquests paers e conseyl a pagar los diners que eren deguts a l'ajuda de les galeres; apres que'n sien treyt lo violari de Leyda que es a termini a Santa Lucia e na agats penes, e si passave lo temps de la gracia que passarie lo dit dia de Santa Lucia e sirie gran dapnatge. E que los plegadors juren/ (fol. 18v) e s'obliguen que a altra persona no'n responran, tro si's que aço sie satisfeyst, e que'ls diners sien posats en la taula² d'en Bernat de Munros en manera qe's pleguen aqui, e, de mantinent que sien plegats, que's paguen enfre dites coses.

1. Nota al marge esquerre: Asignacio de la qesta.

2. Cancel·lat: casa. Segueix interlineat: taula.

[138]

1342, novembre

Alamanda, jueva de Valls i vídua de Mossé Biscaia, també de Valls, reconeix haver cobrat els 22 sous que li devia Samuel Avimpelx, jueu de Tàrrega, a través de Majó Samso, procurador d'ella i resident també a la vila de Tàrrega, per raó del contracte segons el qual Samuel Avimpelx es comprometia a pagar-li aquesta quantitat a canvi d'alletar el seu fill.

AHAT, *Liber Judeorum*, 53-383 (Valls) 1342-1344, fol. 13v.
Cit. SECALL [1984], pàg. 152 n. 24.
Cit. SECALL [1983], pàg. 612-613. [Només sobre Majó Samsó].

[139]

1342-1343

Trobem relacionats amb afers del mercat de Valls els següents jueus targarins: Salamó Atzai (fol. 20r), Samuel Avimpela (fol. 13r), Salamó Cohen (fol. 64v), Astruc de Puigt Moxó (fol. 13v), Majó Samssó (fol. 20v) i Abraam Sollam (fol. 21r-v).

AHAT, *Liber Judeorum* (1342-1344), SMA (383), c. 12, núm. 53.
 Cit. SECALL [1980], pàg. 288, n. 28; pàg. 397, n. 112, 113, 117.
 Cit. SECALL [1983], pàg. 612-613.
 Cit. SECALL [1984], pàg. 171.

[140]

1343, abril, 23 [*IX kalendas madii*]

El consell de Tàrrega acorda restituïr certa quantitat de diners bo i utilitzant els toteniments dels clergues i dels jueus.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 39r.

¹Item volch lo conseyl que fossen jaquits an Nicholau de Muntpaho e an Ricart Amenos e als altres compaynons lurs L solidos de la inposicio dels bens sients que compraren d'en B[e]rnau de Costo, la donchs paer, per² per lo sensal que la vila vene a la dona n'Armilie de Belloch, e qe'ls fos pres en compte toteniments de clegres e de juheus.

1. Nota al marge esquerre: Nicholau de Muntpaho.

2. Segueix cancel·lat: toteniments de clegres e de juheus.

[141]

1343, juny, 11 [*III idus junii*]

El consell de Tàrrega acorda diverses mesures a fi de sortir al pas del venciment dels terminis fixats per a retornar als deutors jueus les quantitats estipulades en els prèstecs que aquells li havien concedit.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 41v.

¹E volch lo dit conseyl que com la universitat sie opprimida de grans carrechs de deutes de juheus que van a grans guayns, e los quals ara se demanen de pagar ho de refermar e en violaris e en altres coses, e fos pus profitos fer sensal mort. Que fossen venuts III millia solidos ho mes, si mesino ben sensals, e si son trobats en algun loch a Barcelona ses que sien preses, sino que sien preses a Leyda a jaquesos carats, esser ab menys messe e pus profitosament se puxe fer a obs de la universitat.

1. Nota al marge esquerre: De vendre sensal.

[142]

1343, juny, 29 [*III kalendas julii*]

El consell de Tàrrega disposa assegurar a Sullam Brunell la quantitat de 400 sous, que és l'import total dels interessos d'uns diners que el consell li havia manllevat i encara no li ha tornat, bo i fixant un nou termini de pagament d'aquesta quantitat.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 43r.

Item volch lo conseyl que fossen assegurats an Sullam Brunel CCCC solidos per raho de guany d'un deute que la universitat li deu, e que'n facen carta los paers dels dits CCCC solidos per nom de la dita universitat, pagadors a Omnia Sentor[um].

1. Nota al marge esquerre: Sullam Brunel.

[143]

1343, juliol, 5 [*III nonas juliol*]

El consell de la vila acorda que es pagui els jueus amb qui el govern de la vila està endeutat.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 43v.

Item que sie satisfeyt als juheus de ço que apargue qe'ls sie degut.

[144]

1343, agost

El rei Pere III el Cerimoniós encarrega un corser a Mossé Natan, jueu de Tàrrega, el qual, juntament amb el seu fill, també es dedicava a la cria i venda de cavalls.

Sense document.

Cit. ALSINA [1985], pàg. 16 n. 3.

[145]

1343, setembre, 2

Relació de les persones que van jurar a fi d'exercir com a corredors de fira. La majoria són jueus de Tàrrega: Açarà Bellsom; Jafudà Nicim (fiador: Astruc Abraam); Astruc Potxi, fill de Jafia Potxi; Bonanat Tabal, jueu de Barcelona; Içac Vidal, fill de Vidal Jacob, jueu de Montsó (fiador: Abraam Açaï); Jacob Xicareda, jueu de Lleida; Galadìa, jueu de Tudela (fiador: Salamó, fill de Mossé); Bonanasc i Eçarà Cortoví.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 47v.

E aquests asseguraren per esser corredors de fira:

Iuravit Açara Belshom.
 Iuravit Jafuda Nicim, fideiussit Astruch Abraam per CC morabatins.
 Iuravit Astruch Potxi, fiyl d'en Jafia Potxi, e fideiussit per ipso Jaume Tayladel per centum morabatins de fideiussio.
 Iuravit Bonanat Tabal, judeus Barchinone.
 Iuravit Germanus Cereols de Muntblanch.
 Iuravit Içach Vidal, fiyl d'en Vidal Jacob, de Muntso, fideiussit Abraam Açaï.
 Iuravit Jacob Xicatela, judeus Ilerde.
 Iuravit Galadìa, judeus de Tudela, fideiussit Salamonus, filius Mosse.
 Iuravit Berengarius Riba, del terme de Sent Rubia.
 Iuravit Bonanasch, iudeus.
 Iuravit Eçara Cortovi.
 Iuravit Guillem Oliver de Cervera.

[146]

1343, octubre, 15 [idus octobris]

El consell de Tàrrega escull quatre representants perquè es posin d'acord amb Salamó Natan, jueu de la vila, sobre el que li és degut, i després ho comuniquin al consell perquè aquest acordi el seu pagament sense perjudici de la vila.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 56r.

Item elege lo dit conseyl en Guillem de Buldu, en Simon Canut, Ramon Aguiló e en Bernat Pastor qui puxen comptar ab en Salamo Naçan, juheu, de tot ço que li sie degut e, feyt compte ab el, que ho tornen en conseyl, en manera que lo conseyl puxe proveyr en los deutes d'aquel tot ço que profitos puxe esser a la vila.

1. Nota al marge esquerre: Salamo Naçan.

[147]

1343, novembre, 21 [XI kalendas decembris]

En una mateixa sessió, el consell de Tàrrega: [1] es posiciona al davant del prèstec que Salamó Natan, jueu de la vila, els havia concedit amb un interès superior al legal, i [2] prohibeix als jueus, juntament amb els alcavots i les prostitutes, tocar el peix, el pa i la fruita que vulguin comprar. Així mateix ordena que la carn que provinguï d'animals sacrificats segons el ritual jueu sigui venuda a un diner menys per lliura, i també obliga a indicar amb una post la taula on es vengui dita carn. A la mateixa acta s'hi ha afegit la carta reial on Pere III així ho disposa, i també el contingut de la crida que s'havia de fer per la vila a fi d'anunciar aquestes mesures discriminatòries.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 57r-58v.
 Sota una altra cita que no he trobat [AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), II, fol. 157v] els següents autors es refereixen només a [2]: SEGARRA [1984], pàg. 160 n. 55; PLANES [1987], pàg. 8 n. 25; SABATÈ [1999], pàg. 129 n. 13.

[1]

¹En lo qual co[n]seyl se ordena que fos proposat excepcio contra en Salamo Naçan de ço que ha prestat a la vila² ultra lo cot del seynor Rey.

1. Nota al marge esquerre: Salamo Naçan.
 2. Segueix cancel·lat: e que ha.

[2]

¹Item que sie feyta crida del feyt dels juheus² e d'alcavots e de fembres de setgle, que no togen a pex ne a pa ne a fruya que compren, e qe's vene i diner la carn meyns la liura que els degolen qe l'al[tra]. Item que

sie posada una post en la taula de la cerneceria que asignada sie als juheus per tal que hom puxe conixer quala³ / (fol. 57v) taula la carn dels juheus si taula, segons que ia d'altres vegades es estat feyt, per tal com los mercaders estrayns⁴ e altres gens que son vengudes a la fira nat parlats als paers e volen conixer la carn juhiga hon se fa per ço que se'n puxen guardar. E que de les dites coses sie feyta crida sots la forma que lo senyor Rey ab sa letra atorga. Lo tenor de la qual letra es aytal:

Nos Petrus Dei gratia Rex Aragonum, Valencia, Sardenya, Corsice, comiti Barchinone, atendentes vos, paciarios et probos homines ville Tarrege, ad comandum et utilitatem eiusdem ville fecisse certa capitolii quo tenoris sunt qui sequuntur: Ara oyats qu'es fan a saber lo batle, els paers e els prohomens de Tarrega, que algun alcavot ni fembla de segle ni encara juheu ni juhia ni altres personnes no covinents, d'aquesta ora e enant no gosen metre les mans en les banastes ni en covens de pex ni de fruytes qu'es venen, ne encara gosen maneyar lo pa que es tengut a vendre. Enans les dites coses a cascuna d'aqueles agen a pendre per ma d'aquellos qui les venran. E qui contra fara sapie per cert que pagara v solidos de ban, e qui los v solidos pagar no pora estara tot l dia en lo castel sens tot remey. Item diem e manem de part del seynor Rey, que tot carnicer de la dita vila d'aquesta ora enant, vene e age a vendre les carns que los juheus aurau degolades a l diner mens per liura als crestians, e que les agen a venire en una taula apartadament, e qui contra fara pagara per ban v solidos. Item diem e manem⁵ que algun revededor ni revededora ni juheu ni juhia d'aquesta ora enant no gosen comprar pols, galines, oques/ (fol. 58r) ni anedes en lo dia de diyous tro que age sonat a mitgdia e qui contra fara pagara v solidos de ban.⁶

Ara oyats qu'es fan a saber lo batle, paers e prohomens de la vila de Tarrega, que com ordenacio fos feyta en la dita vila ab actoritat e consentiment del seynor Rey sots la forma qu'es seguex: Que negun alcavot ni fembra de segle ni encara juheu ni juhia ni altres personnes no covinents, d'aquesta ora enant no gosen metre les mans en les banastes ni en covens de pex ni de fruytes qu'es venen, ne encara gosen manejar lo pa que es tengut a vendre. Enans les dites coses e cascuna d'aqueles agen a pendre per ma d'aquellos qui les vendran. E qui contra fara sapie per cert que pagara v solidos de ban e qui los v solidos pagar no pora, estara tot un dia en lo castell sens tot remey. Item diem e manem de part del seynor Rey que tot carnicer de la dita vila.⁷

1. *Nota al marge esquerre:* Crida dels juheus.
2. *Segueix cancel·lat:* que no togen.
3. *Cancel·lat:* post i al fol. 57v segueix una paraula cancel·lada il·legible.
4. *Segueix cancel·lat:* que son.
5. *Segueix cancel·lat:* de part del seynor Rey que tot carnicer de la dita vila.
6. *Segueix, en llatí, el protocol de cloenda de la carta reial. A continuació ens trobem amb el contingut de la crida, de nou en català.*
7. *El text s'acaba aquí, queda un tros de full en blanc i al darrere comença una altra acta.*

[148]

1343, desembre, 7 [VII idus decembris]

El consell de Tàrrega ordena pagar els 4.000 sous que el govern municipal encara no havia retornat a Salamó Natan, jueu de la vila, i estipula un nou termini de pagament bastant flexible (per Nadal o a l'acabament de les festes de Nadal o per Carnestoltes, sense increment d'interès en cap cas), de manera que durant aquest temps i mitjançant el préstec d'albarans i la venda de censals, es pugui obtenir l'esmentada quantitat.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 59v.

Cit. SEGARRA [1984], p. 160, n. 56. [Quant a la data només n'especifica l'any]

En apres volch lo conseyl que fos fermat lo compte de IIII e meyla part termini que feyt ere estat per los altres paers ab en Salamo Naçan dels deutes que li son deguts per la vila, axi empero que li sie satisfeyt d'aci a Nadal ho per totes festes de Nadal, si diners poden esser hauts de prestec d'albarans ho de venda de sensal ho d'altres coses de la vila. E se dintre lo dit temps, no ans de Carnestoltes, diners no podien esser hauts, que ho esper sens altre guayn tro a Carnestoltes e que la donchs li sie satisfeyt sens tota fayla. Axi empero que los dit IIII e meyla age entre guayn e missions, axi que la vila no li sie tro al dit temps d'als tenguda per missions, ne per als per la dita raho.

1. *Nota al marge esquerre:* Salamo Naçan.

[149]

1343, desembre, 19 [1344, XIV kalendas ianuarii]

El consell de Tàrrega es fa ressò d'una súplica que li fan els corredors de matrimonis, tant cristians com jueus, en què demanen que sigui el govern de la vila qui estipuli els honoraris que ells han de percebre dels contraents per la feina realitzada, ja que alguns d'aquests, emparant-se en aquest buit legal, es neguen a retribuir-los el servei. El govern municipal acorda que el salari pugui ser determinat a partir d'un màxim de 5 sous per milenar de l'import total de l'aixovar que el nuvi, d'una banda, i la núvia, d'una altra, aportin al matrimoni.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 61v-62r.

Item fo proposat en lo dit conseyl de part d'alguns corredors, axi cristians com juheus, una suplicació que es aytal:

A vos, honrats paers e conseylers, supliquen alguns axi cristians com juheus qui s'entremeten de matrimonis a tractar que com els, volenterosament e ab bona afeccio e voluntat, trebaylen en los afers dels matriomonis, e puys aquells per qui han trebaylat no'ls vuylen pagar de lurs trebails com diguen que no sapien que'n deuen dar, que sie merce vostra que tatxets salari que degen aver de cascuna part per milanari de ço que sera donat en exovar en los matrimonis qe's faran.

En lo qual coseyl se ordena que als corredors que tractarien e trebalarien e aportarien a cap los matrimonis damunt dits, fos donat de salari qinque solidos per milanari del exovar que¹ (fol. 62r) en lo matrimoni ho matrimonis que els auran feyts sera constituit,² axi de part del novio com de la núvia, e a aquela raho segons mes a meyns.

1. Nota al marge esquerre: Corredors de matrimonis.

2. Interlineat: sera constituit.

[150]

1344, febrer, 6

Des de Tàrrega, el rei Pere III autoritza Romeu de Pal, mestre de Sagrada Escriptura, a explicar-la als jueus i a disputar amb ells. Enlloc, però, s'especifica que els jueus siguin els de l'aljama de Tàrrega, sinó que

el permís es fa extensiu a qualsevol lloc on hi hagi una aljama. En aquests casos les autoritats hauran d'obligar els jueus a assistir-hi i també hi hauran de ser presents o el prior i el lector dels dominics, o el guardià i el lector dels franciscans.

ACA, reg. 1.118, fol. 112.
Pub. RUBIÓ [1908], pàg. 129-130.

[151]

1344, maig, 5

El rei Pere III entrega a Mossé Natan, jueu de Tàrrega, com a garantia d'un préstec que aquest li havia concedit, les lleudes i els drets de lleudes que els jueus de les localitats de Cervera i de Vinaixa havien de pagar al rei.

ARP, t. 322, fol. 21v
Cit. BAER [1929], pàg. 307.
Pub. SEGARRA [1984], pàg. 161-162 n. 59; pàg. 278.

[152]

1344, juliol, 1 [kalendas julii]

El consell de Tàrrega destina part de l'import obtingut de la venda d'un censal a la senyora de Ciutadilla a pagar els diners que devia a Salamó Natan, jueu de la vila.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 72r.

¹ Item volch lo conseyl que dels diners que son preu del sensal de la dona de Ciutadiyla sie satisfeyt an Salamo Naçan en ço que li sie degut.

1. Nota al marge esquerre: Salamo Naçan.

[153]

1344, juliol, 30 [III kalendas augusti]

El consell de Tàrrega acorda pagar a Ramon Ros, síndic, les gestions dutes a terme en relació a una qüestió que hi havia entre el govern de Tàrrega i Salamó Natan, jueu de la vila.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 77r.

Item que com en Ramon Folget e en Ramon Ros agen trebaylat per demanar les imposicions, e en Ramon Ros qui fo sindich en defendre¹ una qestio que ere entre la vila e en Salamo Naçan, qe'ls sien donats entre abduy per la dita raho: XX solidos.

1. Cancel·lat il·legible.

[154]

1344

Relació dels qui havien jurat a fi d'exercir com a corredors de fira, la majoria dels quals són jueus de Tàrrega: Astruc Potxí, fill de Jafia Potxí; Galia Navarre (fiador: Persef Adret); Içac Vidal (fiador: Içac Avicaçes); Içac Tauhel, jueu de Lleida (fiador: Abraam Astruc); Lobet Potxí (fiador: Sentou Çeldan); Jacob Xicatela, jueu de Lleida (fiador: Mossé Abraam), i Samuel Rimoc (fiador: Bonanat Rimoc).

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 80v.

Astruch Potxi, fiyl d'en Jafia Potxi, jura de fires esser lur corredor.
 Jacobus de Castla de Berga, juravit *et cetera*. Fideiussit Jacme Vila [...].
 Galia Navarre, judeus, juravit *et cetera*. Fideiussit Perfeyt Adret.
 Içach Vidal, qui fuit de Muntso, juravit. Fideiussit Içach Avicaçes.
 Içach Tauhel, judeus Ilerde, juravit. Fideiussit Abraam Astruch.
 Lobet Potxi, judeus, juravit. Fideiussit Sentou Çeldan.
 Jacob Xicatela, judeus Ilerde. Fideiussit Mossé Abraam.
 Samuel Rimoch. Fideiussit Bonanat Rimoch.

[155]

1344

Al final del llibre on es recullen les actes del consell de Tàrrega celebrades entre 1341 i 1344 hi ha uns quants fulls que s'agrupen sota el títol de Llibre de les taxacions de les cequies. En ells es determina l'aportació econòmica d'alguns habitants de la vila en funció del tram de canalització pública que estava vinculat amb les seves propietats. Entre els qui reguen amb la sèquia Comtal hi ha Mossé Natan.

AHCT, Llibre de Consells (1341-1344), fol. 84r.

Item Mosse Naçan: I jornal, X diners.

[156]

1345, març, 7

El rei Pere III encarrega a Bonjuhà Hasday, jueu de Lleida, i a Salamó Sullam, de Tàrrega, que arbitrin en el contencions que enfronta l'aljama de Lleida amb la de Tàrrega per la part que correspon a cadascuna en els impostos i subsidis. Se'ls concedeix un termini d'un mes per a deliberar i presentar el que acordin, juntament amb Issac Thavel, enviat de l'aljama de Lleida, i Vidal Satorre, de la de Tàrrega. Si en un mes no s'arriba a cap acord, hauran d'anar a Balaguer i quedar-s'hi fins que no aconsegueixin l'arbitri adequat per a les dues aljames.

ACA, Pere III, c. 20, núm. 2.724.

Cit. ASSIS [1993:2], pàg. 185-186, núm. 1.049.

Cit. AMOR [2003], núm. 398.

[157]

1345, juliol

El rei Pere III autoritza que els jueus de Tàrrega habilitin una casa com a sinagoga per a un període de dos anys, fins que hagin edificat un nou temple que substitueixi el vell, malmès per una inundació.

ACA, Cancelleria, reg. 878, fol. 189v-190r.

Cit. SABATÉ [1999], pàg. 136 n. 60.

[158]

1345, agost, 31

El rei Pere III prescriu el tancament de la sinagoga vella i l'entrega de les seves claus, i autoritza a llogar una casa que faci les funcions de sinagoga mentre duri la construcció de la nova.

ACA, Cancelleria, reg. 636, fol. 50v.

Cit. RUBIÓ [1908], pàg. 83 n. 1. [Diferent data: 1 de setembre de 1345].

Cit. SARRET [1930], pàg. 164-166.

- Cit. TOUS [1971:2].
 Cit. PITA [1973], pàg. 140.
 Cit. SEGARRA [1984], pàg. 164 n. 62.
 Cit. LLOBET [1984], pàg. 7.
 Cit. PLANES [1987], pàg. 8, n. 25.
 Cit. BADIAS; SAULA [1999], pàg. 166 n. 8; pàg. 180, 181.
 Cit. SABATÉ [1999], pàg. 130 n. 18; pàg. 137 n. 65; pàg. 156 n. 138.

[159]

1345, agost

A petició d'una part de la comunitat de jueus de Tàrrega que agrupava els qui eren contraris a canviar de lloc de culte, el rei Pere III anul·la l'ordre de juliol de 1345 que autoritzava el trasllat provisional de la sinagoga a una casa que en fes les funcions mentre es bastia un nou temple, i ordena que es continuï utilitzant la mateixa sinagoga per al culte. Òbviament hem de considerar aquest document com a anterior al [158], i si l'hem posat després és només perquè la seva data és incompleta.

- ACA, Cancelleria, reg. 636, fol. 84r.
 Cit. SABATÉ [1999], pàg. 137 n. 64.

[160]

1345

Manament reial sobre un procés judicial entre jueus a causa d'una herència del jueu barceloni Astruc de Besers, sobre la qual ja hi havia una sentència arbitral, dictada per Mossé Natan, jueu de Tàrrega, que adjudicava 12.000 sous a les filles menors d'edat de l'esmentat jueu difunt, Tolraneta i Estrugueta.

- ACA, reg. 1.124, fol. 77r.
 Pub. BAER [1929], pàg. 306-307.
 Cit. SEGARRA [1984], pàg. 278.
 Cit. SABATÉ [1999], pàg. 129 n. 12.

[161]

1345

- Ampara reial a favor dels jueus de Tàrrega.*
 ACA, Cancelleria, reg. 632, fol. 177v.
 Cit. SABATÉ [1999], pàg. 130 n. 18; pàg. 131 n. 28.

[162]

1346, 25 de gener a 24 de febrer [Adar I de 5106]

Acord de dissolució d'esponsals entre Jucef, fill de Samuel Bonafós, i la filla d'Astruc Saporta, jueu de Tàrrega. Altres jueus esmentats en el procés: Abram Astruc, de Vilafranca del Penedès; Isaq de Besers, de Tàrrega; mestre Jucef Bonafós, metge de Barcelona; Bonjudà Saporta; Barfat Bonafós; Reubén ben R. Menahem ben R. Simón, i David ben R. Ishaq ha-Nafid. Original hebreu.

- BC, Ms. 254.
 Pub. ROMANO [1974], pàg. 306-310, núm. IV.

[163]

1346, juliol, 21

Pere de Montells, vicari episcopal de Vic, dóna permís perquè l'aljama de Tàrrega pugui construir una nova sinagoga allà on sembli més oportú. Es justifica aquest canvi de lloc a partir de les destrosses que una inundació havia ocasionat a la sinagoga vella.

- AEV. Original perdut.
 Pub. VILLANUEVA [1821], vol. VII, pàg. 270-272.
 Cit. SARRET [1930], pàg. 167-168.
 Cit. CANTERA [1955], pàg. 316.
 Cit. PITA [1973], pàg. 142.
 Cit. SEGARRA [1984], pàg. 164-165 n. 63.
 Cit. LLOBET [1984], pàg. 7.
 Cit. ROMANO [1991], pàg. 112 n. 101.
 Cit. BADIAS; SAULA [1999], pàg. 166 n. 9, 12; pàg. 168 n. 24; pàg. 170 n. 30; pàg. 180 n. 68.
 Cit. SABATÉ [1999], pàg. 137 n. 68.

[164]

1346, agost, 17

Samuel Saporta, jueu de Tàrrega, apareix en un document de Pere de Dan, notari de Cervera.

AHCC, FN, Pere Dan, *Manual* (1346-1348), fol. 6v.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 7 n. 12.

[165]

1346

El rei Pere III el Cerimoniós ratifica el permís episcopal de Pere de Montells i autoritza l'aljama de Tàrrega a construir una sinagoga nova.

ACA, Cancelleria, reg. 639, fol. 199r.
Cit. SABATÉ [1999], pàg. 137 n. 66; pàg. 156 n. 138.

[166]

1347, gener, 24

Pere Guitart, habitant de Cervera, exerceix de procurador d'Içac Jucef Gallipapa, jueu de Tàrrega.

AHCC, FN, Ramon Rama, *Manual* (1345-1347), fol. 57.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 7 n. 13.

[167]

1347, febrer, 5

Samuel Saporta, Bonjuhà Caravida i Bonadona, vídua d'Asdai Caravida, tots ells jueus targarins, nomenen Jucef Içac Gallipapa, jueu també de Tàrrega, com a procurador seu. El mateix dia Samuel Saporta, Salamó Saporta i el seu fill, Astruc Saporta, de Tàrrega, nomenen Pere Guitart, de Cervera, com a procurador seu.

AHCC, FN, Ramon Rama, *Manual* (1345-1347), fol. 61.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 7 n. 14.

[168]

1347, març, 16

Jaume Fuysola i la seva muller, habitants de Cervera, fan reconeixement d'un deute a favor de Vidal Mossé, fill de Mossé Acan, de Tàrrega.

AHCC, FN, Ramon Rama, *Manual* (1345-1347), fol. 68v.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 7 n. 15.

[169]

1347, abril, 5

El procés judicial, endegat un parell d'anys abans, al voltant d'una herència d'Astruc de Baers, jueu de Barcelona, i sobre el qual Mossé Natan, jueu de Tàrrega, ja s'havia pronunciat (veg. 1345), no només no s'havia acabat sinó que les parts en litigi escullen una altra vegada el jueu targarí perquè els faci d'àrbitre en la valoració de l'herència que Pere III ordena que es faci.

ACA, reg. 644, fol. 73v.
Pub. RUBIÓ [1921], pàg. 82-83 núm. 83.
Cit. BAER [1929], pàg. 307.

[170]

1347, abril, 5

Tot i comptar amb els permisos episcopal i reial, l'aljama de Tàrrega ha de fer front a l'oposició del govern municipal a l'hora de construir la nova sinagoga. Arran de les queixes dels jueus targarins, el rei Pere III es veu obligat a amonestar el govern de la vila.

ACA, reg. 644, fol. 48r-v.
Pub. RUBIÓ [1921], pàg. 83-84 núm. 84.
Cit. SARRET [1930], pàg. 137 n. 68.
Cit. PITA [1973], pàg. 142.
Cit. SEGARRA [1984], pàg. 165-166 n. 64.
Cit. PLANES [1987], pàg. 8 n. 25.
Cit. SABATÉ [1999], pàg. 131 n. 30; pàg. 137 n. 67.

[171]

1348, maig, 29

A fi d'evitar que l'assalt popular del call de Barcelona es reproduueixi en altres indrets de Catalunya, el rei Pere III ordena a diversos veguers i batlles, entre els quals hi ha també els de Tàrrega, que posin sota custòdia els calls que estan sota la seva jurisdicció.

ACA, reg. 653, fol. 83r.

Cit. BAER [1929], pàg. 326 n.

Pub. LOPEZ [1956], pàg. 299-300 núm. 9.

[172]

1348, juliol, 24

El rei Pere III exhorta les autoritats de Lleida a vetllar perquè al call de la seva ciutat no es reproduueixin els atacs que ja hi ha hagut als calls de Barcelona, Cervera i Tàrrega.

ACA, reg. 652, fol. 121.

Cit. BAER [1929], pàg. 326.

Pub. LOPEZ [1959], pàg. 324-325.

Cit. AMOR [2003], núm. 401.

[173]

1348, octubre, 3

El rei Pere III mana que Gilabert de Corbera, viceregent de la procuraduría de Catalunya, i el batlle de Tàrrega pressionin els deutors que el metge jueu valencià, Abraham Atzay, tenia a la vila, perquè retornin a l'esmentat jueu les quantitats degudes.

ACA, reg. 652, fol. 191v.

Cit. LOPEZ [1959], pàg. 124 n. 134.

[174]

1349, febrer, 11

El rei Pere III mana que Gilabert de Corbera, viceregent de la procuraduría de Catalunya, castigui degudament els assaltants del call targari i que això serveixi d'escarmant.

ACA, reg. 1.062, fol. 152r.
Pub. LOPEZ [1959], pàg. 326.

[175]

1349, març, 1

Arran de la queixa que Francesc Aguiló, batlle de Tàrrega, havia fet arribar al rei per l'actuació de Gilabert de Corbera, viceregent de la procuraduría de Catalunya, el qual no només l'havia empresonat per l'atac al call de Tàrrega (fet que el mateix Corbera havia consultat a la curia, que li va respondre que es podia procedir d'aquesta manera ni que l'acusat fos una autoritat, com era el cas), sinó que havia estat descortès a l'interrogar la seva esposa, el monarca envia a Tàrrega Pere Despens, doctor en lleis, a fi que avaluï la situació legal creada a la vila per l'actuació d'en Corbera.

ACA, reg. 1.131, fol. 186r-187v.

Cit. LOPEZ [1959], pàg. 117-118 n. 102, 105.

[176]

1349, març, 23

El rei Pere III mana que Gilabert de Corbera, viceregent de la procuraduría de Catalunya, actuï conforme el dret en el cas del batlle de Tàrrega, Francesc Aguiló, pres per haver participat en l'assalt del call de la vila.

ACA, reg. 1.132, fol. 3v.

Pub. LOPEZ [1959], pàg. 327-328.

[177]

1349, març, 27

El rei Pere III remet a Gilabert de Corbera, viceregent de la procuraduría de Catalunya, el cas de Maimó Nicolau, jueu de Tàrrega, mort possiblement a mans de veïns de Vilagrassa durant l'assalt del call, i contra els quals el veguer de Tàrrega havia interposat una demanda.

ACA, reg. 655, fol. 264v.

Cit. LOPEZ [1959], pàg. 115-116 n. 96.

[178]

1349, juny, 13

El rei Pere III demana que Gilabert de Corbera, viceregent de la procuradoria de Catalunya, agilitzi el procés contra Francesc Aguiló, balle de Tàrrega, i altres encausats per l'assalt al call de Tàrrega.

ACA, reg. 656, fol. 39v-40r.

Cit. i pub. LOPEZ [1959], pàg. 123 n.129; pàg. 329-330.

[179]

1349, juny, 26

El rei Pere III disposa que Jaume Desfar, jurisperit de Manresa, resolgui l'apel·lació interposada pel batlle de Tàrrega, Francesc Aguiló, que Gilabert de Corbera, viceregent de la procuradoria de Catalunya, tenia pres per la seva implicació en l'assalt al call targari.

ACA, reg. 657, fol. 60v-61r.

Pub. LOPEZ [1959], pàg. 331.

[180]

1349, juliol, 4

El rei Pere III recomana que Gilabert de Corbera, viceregent de la procuradoria de Catalunya, procedeixi amb perícia a l'hora de processar els qui assaltaren el call.

ACA, reg. 657, fol. 75r.

Cit. LOPEZ [1959], pàg. 117 n. 101.

[181]

1349, juliol, 18

El rei Pere III substitueix Gilabert de Corbera per Atarn de Tallarn en el procés iniciat contra els assaltants dels calls de Catalunya, entre els quals s'hi compta el de Tàrrega.

ACA, reg. 1.313, fol. 105v-106r.

Pub. LOPEZ [1959], pàg. 332-335.

[182]

1349, octubre, 29

Hom afirma que el germà del jueu targari Mossé Natan, Salamó Natan, ja havia mort, i que tres filles del dit Salamó estaven vives. Una d'elles, Preciosa, estava casada amb un jueu de Montblanc, Cresques Astruc Gracià.

Sense document.

Cit. LOPEZ [1959], pàg. 124 n. 137.

[183]

1349, desembre, 23

El rei Pere III el Cermoniós promulga unes disposicions a fi que, amb l'ajuda de notaris i escrivans, els jueus de Tàrrega puguin refer la documentació destruïda durant l'assalt del call.

ACA, reg. 658, fol. 52r-v.

Cit. i pub. LOPEZ [1959], pàg. 122 n.127; pàg. 336-338.

[184]

1349

Mossé Nassam, jueu targari que s'estava a Barcelona després de l'assalt al call de la seva vila, presta trenta lliures a Raimon Vinader.

ACB, Bonanat Rimentol, Fragment de manual de l'any 1349, dins Jordi de Vilarúbia, *Capibreuum notalarum* (1347, març, 26-1351, juliol, 10), fol. 99r.
Cit. RICH [1999], pàg. 239 n. 88.

[185]

1350, març, 17

El rei Pere III el Cermoniós autoritza la reconstrucció del call de Tàrrega amb murs i torres.

ACA, reg. 890, fol. 175r [= AHCT, *Llibre de Privilegis*, II, fol. 210].
Cit. i pub. parcial CARRERAS [1923], pàg. 206 n.1.
Cit. SARRET [1930], pàg. 176.

Cit. TOUS [1971:2], s. n.
 Cit. PITA [1973], pàg. 144.
 Cit. SEGARRA [1984], pàg. 168 n. 67.
 Cit. LLOBET [1984], pàg. 8 n. 18.
 Pub. LOPEZ [1959], pàg. 345-346.
 Pub. GONZALVO [1977], pàg. 288-289.
 Cit. BADIÀS; SAULA, pàg. 167 n. 17.

[186]

1350, març, 17

El rei Pere III autoritza que el consell de Tàrrega taxi els habitants de la vila a fi de fer front a les despeses derivades de l'assalt al call.

ACA, reg. 890, fol. 175r [= AHCT, *Llibre de Privilegis*, III, fol. 21r].
 Cit. SARRET [1930], pàg. 175.
 Pub. LOPEZ [1959], pàg. 346-347.
 Cit. SEGARRA [1984], pàg. 168 n. 66.
 Cit. LLOBET [1984], pàg. 8 n. 18.
 Pub. GONZALVO [1997], pàg. 286-288.

[187]

1350, abril, 15

El rei Pere III absol Francesc Aguiló, batlle de Tàrrega, juntament amb els altres paers i la resta de targarins, de les penes imposades per l'assalt al call de la vila, a canvi d'ingressar a les arques reials 20.000 sous aquell any mateix, i 16.000 sous més, a raó de 4.000 sous anuals, el primer dia de març de 1351, 1352, 1353 i 1354.

ACA, reg. 890, fol. 174v-175r [= AHCT, *Llibre de Privilegis*, II, fol. 211r-213v].
 Cit. SARRET [1930], pàg. 173-174.
 Cit. i pub. LOPEZ [1959], pàg. 119 n. 112, pàg. 120 n. 113; pàg. 342-345.
 Cit. PITA [1973], pàg. 144. [Diferent dia: 13].
 Cit. SEGARRA [1984], pàg. 167-168 n. 65.
 Cit. LLOBET [1984], pàg. 8 n. 18.
 Pub. GONZALVO [1997], pàg. 286-288.
 Cit. BADIÀS; SAULA [1999], pàg. 168 n. 19.
 Cit. SABATÉ [1999], pàg. 132 n. 35.

[188]

1350, abril, 17

El rei Pere III autoritza que el govern de Tàrrega imposi una sisa sobre el pa, el vi, la carn i els cereals a fi de fer front a les quantitats que havien de ser pagades a la tresoreria reial per l'absolució de les penes derivades de l'assalt al call. En el mateix document el rei disposa que el consell de la vila maldi perquè en un parell d'anys hi hagi a Tàrrega un total de quaranta jueus, la meitat dels quals, tributadors.

ACA, reg. 890, fol. 177r-v.
 Cit. i pub. LOPEZ [1959], pàg. 121 n. 119; pàg. 347-349.
 Hi ha una còpia d'aquest document a l'AHCT, perg. núm. 59, però amb data de 21 d'abril de 1350, i el citen: Cit. SARRET [1930], pàg. 177-178.
 Cit. SEGARRA [1984], pàg. 168-169 n. 68.
 Cit. SABATÉ [1999], pàg. 133 n. 38.

[189]

1350, abril, 17

El rei Pere III s'adreça als seus oficials per tal que domin les màximes facilitats a Mossé Natan, jueu de Tàrrega, fortament perjudicat durant l'assalt al call de dita vila durant el qual van ser destruïdes les escriptures dels seus quantiosos crèdits.

ACA, reg. 658, fol. 178v-179r.
 Cit. LOPEZ [1959], pàg. 125 n. 138.

[190]

1350, abril, 19

El rei Pere III ordena que el batlle de Tàrrega esculli quatre homes que puguin posar ordre en les discòrdies generades pels processos legals iniciats arran de l'assalt al call de la vila, la majoria dels quals encara estaven oberts.

ACA, reg. 658, fol. 181r-v.
 Cit. i pub. LOPEZ [1959], pàg. 117 n. 99.

[191]

1350, abril, 24

El rei Pere III el Cermoniós mana al veguer i al batlle de Tàrrega que recordin als jueus que en els darrers deu anys s'han instal·lat en altres llocs, l'obligació que tenen de retornar a la vila. En referència també a la voluntat reial d'atraure a Tàrrega els jueus que n'havien marxat, FLOCEL [1999], p. 133 n. 39 es refereix al document preservat a: ACA, Cancelleria, reg. 1.064, fol. 85r, però sense donar-ne la datació.

ACA, reg. 690, fol. 79r.

Pub. parcial LOPEZ [1959], pàg. 125 n. 140.

[192]

1350, juny, 8

El rei Pere III el Cermoniós envia Bertomeu Puig a Tàrrega a fi de participar en les capitulacions que el govern municipal de la vila, d'una banda, i l'aljama, de l'altra, estaven elaborant.

ACA, reg. 662, fol. 15v-16r.

Cit. LOPEZ [1959], pàg. 122 n. 123.

[193]

1350, juny, 13

Manament reial que fixa en 600 lliures la quantitat de diners que les aljames havien de pagar al vescomte d'Illa, comissari dels jueus, i als seus assessors. L'aljama de Tàrrega va contribuir amb 400 sous, tres-cents dels quals van ser aportats per Mossé Natan.

ACA, reg. 1.318, fol. 137v.

Sense document quant a la contribució de Tàrrega i de Mossé Natan.

Pub. BAER [1930], pàg. 338-339.

[191]

1350, agost, 7

El rei Pere III el Cermoniós mana que el consell de Tàrrega pagui els honoraris de l'assessor legal, de l'escrivà i del fiscal que havien intervenint en l'elaboració del procés d'absolució de les penes per l'assalt al call de la vila.

ACA, reg. 663, fol. 7r.

Cit. LOPEZ [1959], pàg. 120 n. 114.

[194]

[195]

1350, agost, 12

El rei Pere III el Cermoniós ordena que tant el govern municipal de Tàrrega com els representants del call s'afanyin a complir la composició concertada entre ells amb motiu de l'assalt al call.

ACA, reg. 662, fol. 9v-10r.

Cit. i pub. LOPEZ [1959], pàg. 122 n. 124; pàg. 350-351.

[196]

1350, agost, 13

El rei Pere III el Cermoniós demana a la comtessa d'Urgell que deslligui Perfet Adret de la promesa de residir a Balaguer feta per aquest jueu quan, arran de l'assalt al call de Tàrrega, va decidir establir-se al call de Balaguer, de manera que ara pugui retornar de nou al de Tàrrega.

ACA, reg. 662, fol. 10r.

Cit. i pub. LOPEZ [1959], pàg. 123 n. 131; pàg. 351-352.

[197]

1350

Es fixa en 4.000 sous la quantia de l'aportació de Mossé Natan (incloent-hi també el seu fill i la seva filla, Sereta, vídua d'Içac de Besés) a la contribució que l'aljama de Tàrrega ha de pagar a la Corona durant els dos anys següents.

ARP, t. 459, fol. 27r.
 Cit. BAER [1929], pàg. 307.
 Cit. PLANES [1987], pàg. 4 n. 9.

[198]

1351, febrer, 25

Expedició del duplicat de la carta reial redactada el 4 d'octubre de 1346 (i destruïda el 1348 durant l'assalt al call targari) en què es concedia remissió a Samuel Salamó Natan, fill i hereu de Salamó Natan, i a Falconeta, vídua de l'esmentat Salamó, tots ells jueus de Tàrrega.

ACA, reg. 892, fol. 175r-v.
 Cit. LOPEZ [1959], pàg. 119 n. 111.

[199]

1351, maig, 24

El rei Pere III el Cermoniós autoritza que Pere de Nabas pressioni el govern i els habitants de Tàrrega de manera que facin efectius els 8.000 sous. (d'aquells 20.000 sous primers amb què van aconseguir l'absolució de les penes imposades per l'assalt al call) que encara no havien pagat a la Corona.

ACA, reg. 668, fol. 14r-v.
 Cit. LOPEZ [1959], pàg. 120 n. 115.

[200]

1351, maig, 28

El rei Pere III el Cermoniós ordena que el govern de Tàrrega aboni a Vidal Avinpelix, jueu de la vila, l'import corresponent al valor d'una casa que li havien fet enderrocar per obrir un camí de separació entre el call i la vila.

ACA, reg. 668, fol. 18r.
 Cit. i pub. LOPEZ [1959], pàg. 122 n. 125; pàg. 124 n. 135; pàg. 352-353.

[201]

1351, maig, 30

Bo i atenent la suplica dels responsables del call targari, el rei Pere III insisteix de nou a la comtessa d'Urgell que no dificulti el retorn a Tàrrega de Perbet Adret, instal·lat al call de Balaguer després d'haver fugit del de Tàrrega arran de l'assalt de 1348.

ACA, reg. 668, fol. 19r.
 Cit. LOPEZ [1959], pàg. 123 n. 132.

[202]

1351, setembre, 18

El rei Pere III el Cermoniós ordena que el govern de Tàrrega pagui a Bernat Riba, porter reial, els honoraris deguts per haver mediat en la solució de l'afet de l'assalt al call de la vila.

ACA, reg. 667, fol. 118v-119r.
 Cit. LOPEZ [1959], pàg. 120 n. 116.

[203]

1351, setembre

Líria, filla d'Astruc Abenaffia, de Tàrrega, casada amb Içac de Narbona, de Valls, vén la casa que posseïa a Valls, ja que la família s'havia traslladat a viure a l'Aleixar.

AHAT, Manual 92 (l'Aleixar) 1348-1357, fol. 67v.
 Cit. SECALL [1984], pàg. 159 n. 81.

[204]

1351, setembre

Fra Ramon de Tàrrega, convers nadiu de Tàrrega, és destinat del convent dominic de Cervera (on probablement va ingressar poc després de la seva conversió, realitzada -es calcula- quan deuria tenir uns 12 anys, i que s'hauria de contextualitzar dins de la cruenta persecució que els jueus de Tàrrega van sofrir el 1348) al convent barceloní de Santa Caterina, amb

la intenció de completar els estudis de gramàtica. Hi ha més referències relatives a la formació posterior i als primers anys de docència de fra Ramon de Tàrrega en els capítols dels anys 1352, 1353, 1354, 1355, 1357, 1358 i 1365. A partir de 1368, data d'inici del seu procés, i fins a la seva mort el 21 d'octubre de 1371, quan encara aquell no havia arribat a la seva fi, la principal font és el procés mateix (i el resum que en va fer Torres Amat). També comptem amb les breus referències d'Eymerich en el seu Directorium Inquisitorum on, sense cap fonament (tal com es desprén de l'anàlisi acurada de les proves presentades en contra seu durant el procés), acusa Ramon de Tàrrega de juditzar: Raymundus Neophitus hic cum prius esset Hebraeus conversus ad fidem Christi factus est monachus Ordinis Praedicatorum: caeterum ut res ipsa demonstravit non mutavit mores etsi religionem mutaverit.

BPU, *Acta Capitulorum Provincialium Provinciae Aragoniae Ordinis Praedicatorum*, Ms. 180. *Acta Capituli 1351*.

Cit. COLL [1948], pàg. 8 n. 3. [Per al regest veg. la resta de l'article].

[205]

1351, novembre, 28

Per enèsima vegada el rei Pere III el Cermoniós demana a la comtessa d'Urgell que dispensi Perfet Adret del jurament amb què es va comprometre a residir al call de Balaguer quan va fugir del de Tàrrega, arran del seu assalt, a fi que pugui retornar al de Tàrrega.

ACA, reg. 668, fol. 145v.

Cit. LOPEZ [1959], pàg. 123 n. 133.

[206]

1352, gener, 18

El rei Pere III el Cermoniós ordena que el veguer de Tàrrega pressioni els deutors dels jueus a pagar-los els deutes, l'obligació dels quals existia sota pena de terç a la curia de la vegueria, ja que els creditors, espantats encara per l'assalt al call de 1348, no s'atreveixen a reclamar-los directament.

ACA, reg. 668, fol. 181r.

Pub. LOPEZ [1959], pàg. 354-355.

Cit. SABATÉ [1999], pàg. 133 n. 40.

[207]

1352, febrer, 3

El rei Pere III el Cermoniós disposa que el procurador general de Catalunya obligui Berenguer de Cortielles, implicat en l'assalt del call de Tàrrega, a tornar al metge Antoni de Campellis els diners que li devia.

ACA, reg. 668, fol. 121r.

Pub. LOPEZ [1959], pàg. 355-356.

[208]

1352, febrer, 24

Berenguer Giscafré de Pallerols es confessa deutor de Bonjuhà Saporta, jueu de Tàrrega.

AHCC, FN, Ramon Rama, *Manual* (1352-1354), fol. 2v.

Cit. LLOBET [1984], pàg. 8 n. 19.

Cit. PLANES [1987], pàg. 10 n. 30.

[209]

1352, març, 11

Pere de Robiò i Pere Rama, habitants de Cervera, es reconeixen deutors de Samuel Saporta, jueu de Tàrrega.

AHCC, FN, Ramon Rama, *Manual* (1352-1354), fol. 14v.

Cit. LLOBET [1984], pàg. 8 n. 20.

Cit. PLANES [1987], pàg. 10 n. 30.

[210]

1352, març, 17

Ponç de Cardona admet deure diners a Bondio Saporta, fill i hereu de Salamó Saporta, de Tàrrega.. A partir d'aquest any aquest jueu consta en els documents com a habitant de Cervera.

AHCC, FN, Ramon Rama, *Manual* (1352-1354), fol. 24r.

Cit. LLOBET [1984], pàg. 8 n. 21.

Cit. PLANES [1987], pàg. 10 n. 30.

[211]

1352, maig, 26

El rei Pere III el Cermoniós mana que el batlle de Tàrrega obligui als paers a pagar a Cresques Gracià, jueu de la vila, l'import de la casa que li varen fer enderrocar quan es va dur a terme la reconstrucció del call.

ACA, reg. 668, fol. 188v-189r.

Cit. LOPEZ [1959], pàg. 122 n. 126.

[212]

1352, juny, 15

El rei Pere III el Cermoniós s'adreça al batlle de Tàrrega perquè vetlli que des de l'aljama es pagui a Abraham Azday el que aquesta li devia per raó dels viatges i les gestions que havia fets per ella, ja que el comprovant de tot això va ser destruït durant l'assalt del call. En un d'aquests viatges va anar a València amb el metge Menahem.

ACA, reg. 670, fol. 159r.

Pub. LOPEZ [1959], pàg. 357-358.

[213]

1352, juliol, 1

Per qüestions d'ordre fiscal, el rei Pere III el Cermoniós demana al batlle de Tàrrega que expedeixi un certificat on consti el temps que Mossé Natan no havia viscut a Tàrrega després de l'assalt del call.

ACA, reg. 669, fol. 157v-158r.

Pub. LOPEZ [1959], pàg. 125 n. 138; pàg. 358-359.

Cit. SABATÉ [1999], pàg. 129 n. 11.

[214]

1352, juliol, 2

Berenguer de Jorba, castlà de Montcortés, confessa ser deutor del jueu targari Abraam Beliveyna.

Llista cronològica de documents

AHCC, FN, Ramon Rama, *Manual* (1352-1354), fol. 59v.

Cit. LLOBET [1984], pàg. 9 n. 23.

[215]

1352, juliol, 3

Abraam Beliveyna, jueu de Tàrrega, és nomenat procurador del jueu cerverí Izach Mossé Bendit.

AHCC, FN, Ramon Rama, *Manual* (1351-1358), fol. 40v.

Cit. LLOBET [1984], pàg. 9 n. 24.

[216]

1353, maig, 15

A petició del seu propi porter, Pere Martí, el rei Pere III el Cermoniós mana al batlle de Tàrrega que enderroqui les forques que Gilabert de Corbera havia fet aixecar al camp de Sant Joan per a castigar els culpables de l'assalt del call.

ACA, reg. 675, fol. 56r [= AHCT, *Llibre de Privilegis*, III, fol. 27].

Cit. SARRET [1930], pàg. 192. [Diferent dia: 17].

Cit. i pub. parcial LOPEZ [1959], pàg. 125-126 n. 142.

Cit. PITA [1973], pàg. 144. [Diferent dia: 17].

Cit. SEGARRA [1984], pàg. 169. [Diferent dia: 17].

Cit. GONZALVO [1997], pàg. 313.

[217]

1353, juny, 3

A petició del govern municipal de Tàrrega, el rei Pere III el Cermoniós ordena al veguer i al batlle de la vila que vetllin pel compliment de la constitució general promulgada a Catalunya segons la qual els jueus no podien reclamar els seus deutes abans de sis anys.

AHCT, *Llibre de Privilegis*, III, fol. 23r-v.

Pub. GONZALVO [1997], pàg. 313-314.

[218]

1353, setembre, 16

Izach Effraym, jueu de Tàrrega, apareix com a actor i procurador d'un altre jueu targarí, Abiff Cophen, el qual, per la seva banda, era tutor de Terroç Cresques, pupil, i curador de Goig, ambdós fills i hereus de Vidal Astruch Cresques, jueu difunt de Castellfollit de Riubregós.

AHCC, FN, Ramon Rama, *Manual* (1352-1354), fol. 173r.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 9 n. 25.

[219]

1354, febrer, 1

'El rei Pere III el Cermoniós autoritza els paers i els prohoms de Tàrrega a enderrocar les forques que Gilabert de Corbera havia fet aixecar a la vila durant el procés judicial iniciat arran de l'assalt al call.

ACA, reg. 897, fol. 43v [= AHCT, *Llibre de Privilegis*, III, fol. 9r].
Cit. i pub. LOPEZ [1959], pàg. 126 n. 143; pàg. 360-361.
Pub. GONZALVO [1997], pàg. 315-316.

[220]

1354, maig, 13

El rei Pere III el Cermoniós demana a l'aljama de Lleida que respecti el pacte a què havia arribat amb Abraham Atzday, jueu de Tàrrega, el qual, després de l'assalt al call de Tàrrega, havia traslladat el seu domicili a la ciutat de Lleida.

ACA, reg. 680, fol. 79r-v.
Pub. LOPEZ [1959], pàg. 361-362.

[221]

1354, juny, 18

Els cerverins Jaume Porta i la seva dona es reconeixen deutors de Bondaví dez Cortal, jueu de Tàrrega.

AHCC, FN, Francesc Sastre, *Monial* (1353-1354), fol. 180r.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 9 n. 26.

[222]

1354, desembre, 16

Mossé Natan, jueu de Tàrrega, signa com a delegat de les aljames catalanes, junt amb Cresques Salomó, de Barcelona, i Jafudà Alatzar, delegat de les aljames valencianes, les resolucions acordades en la reunió que els representants de les aljames catalanes i valencianes varen celebrar a Barcelona amb la finalitat de sensibilitzar i mobilitzar el poder reial i papal per evitar que fets semblants als ocorreguts el 1348 no es repetissin en un futur. *Original en hebreu*.

Ms. Bodl. (abans Reggio 32) 2.237, fol. 270v-272v.
Cit. i pub. BAER [1929], pàg. 307; pàg. 348-359.
Cit. BAER [1981], pàg. 325-326.

[223]

1354, octubre, 5 / 1356, gener, 3

Bonjudà Saporta, jueu de Tàrrega, apareix entre les persones a qui uns jueus de Cervera nomenen com a procuradors dels béns que posseïen en aquesta vila.

ACA, RP, BG, classe 8-C, vol. 4.
Cit. i pub. BERTRAN [1983], pàg. 197, 202.

[224]

1354, octubre, 5 / 1356, gener, 3

Içach Bonafé i Iacob Içac, tutors de Maimó Serç, jueus cerverins, paguen al batlle de Cervera certa quantitat de diners perquè els autoritzi a vendre a Mossé Arotí, de Tàrrega, uns deutes que sumaven un total de 600 sous.

ACA, RP, BG, classe 8-C, vol. 4.
Cit. i pub. BERTRAN [1983], pàg. 198, 203. [També amb el nom de: Mossé Arostí].

[225]

1356, maig, 30

El rei Pere III el Cermoniós revoca la prohibició que el 30 de gener d'aquest mateix any havia dictat, segons la qual els jueus de l'aljama de Tàrrega no podien marxar de la vila per anar a residir a un altre lloc.

ACA, reg. 690, fol. 88r.

Cit. LOPEZ [1959], pàg. 125 n. 141.

[226]

1356, agost, 19

El rei Pere III el Cermoniós mana al batlle de Tàrrega que vegi si Mossé Natan, que en l'assalt del call de 1348 havia perdut les escriptures dels seus crèdits i per això estava passant per una situació econòmica delicada, era taxat de manera excessiva per l'aljama de la vila i, si aquest era el cas, que se li retorni el que se li havia tributat en excés o que li sigui tingut a compte de la propera tributació.

ACA, reg. 690, fol. 34r-v.

Pub. LOPEZ [1959], pàg. 362-364.

[227]

1356, desembre, 6

El rei Pere III el Cermoniós escriu de nou al govern de Tàrrega interessant-se perquè no es penalitzi Mossé Natan pel temps en què no va viure a la vila després de l'assalt al call, en el transcurs del qual va perdre el seu capbreu i una suma de 10.000 sous.

ACA, reg. 688, fol. 78r.

Cit. LOPEZ [1959], pàg. 125 n. 138.

[228]

1356, desembre, 12

Es multa el jueu targari Abram de Bonastre per bagotar unes vinyes que no eren seves.

Llista cronològica de documents

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 1v.

¹Item n'Afram de Bonastre per aquell ban² matex: III sous.

1. Nota al marge esquerre: Mostaçafs.

2. És a dir: per tal com bagotava per les vinyes d'altri que eren a veremar.

[229]

1356, desembre, 12

Es multa el jueu targari Vidal Mossé per fer furtar figues.

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 1v.

¹Item en Vidal Mose per tal com ffeye cuylir les figues de l'ort d'en Bernat de Guanalons, et claman-se: XII diners.

1. Nota al marge esquerre: Mostaçafs.

[230]

1356, desembre, 12

Es multa una segona vegada el jueu targari Vidal Mossé per fer furtar figues.

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 2r.

¹Item en Vidal Mose per tal com ffeye cuylir les figues en l'ort d'en Bernardo de Guanalons, e claman-se: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Mostaçafs.

[231]

1356, desembre, 12

Es multa la filla d'Afram Çatorre, jueus targarins, per haver rentat un ventre d'animal a la pica pública.

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 2v.

¹Item la fiylla de n'Afram Çatorre per tal com lavave² i ventre en la piqua: II sous.

1. *Nota al marge esquerre:* Jacme Aguilo.

2. *Interlineat:* lavave.

[232]

1356, desembre, 12

Es multa Abram de Samuel Vidal, jueu targari, per exercir de corredor sense comptar amb l'autorització que el facultava com a tal.

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 3r.

¹Item don Abram d'en Samuel Vidal per tal com usave de la coredoria que no avie asegurat: X solidos.

1. *Nota al marge esquerre:* Rey.

[233]

1356, desembre

Es multa Abram Mascorax, jueu targari, per haver-se-li trobat un pes defectuós. Qui va pagar el ban però, va ser un altre jueu de la vila, Bondaví deç Cortal, propietari del pes.

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 4r.

¹Item don Abram Mascorax per tal com li trobam i lliura no irvabe d'un quart. Pach lo ban don Bondavi deç Cortal per ço com ere seu lo pes: II solidos.

1. *Nota al marge esquerre:* Mostaçafs.

[234]

1356, desembre

Es multa Duran, jueu targari, per llançar coves de floraça al mig del carrer davant de casa seva.

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 5r.

¹Item en Duran, juheu, per aqell ban matex:² XII diners.

1. *Nota al marge esquerre:* Mostaçafs.

2. *La raó del ban, indicada prèviament, era:* per tal com lançave covens de floraça al carrer davant casa sua.

[235]

1356, desembre

Es multa un jueu francès que s'hostatjava a l'hostal de Corbella, habitant de Tàrrega, per haver-se rentat les mans dins de la font.

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 5r.

¹Item I juheu frances, que esta en l'alberch d'en Corbela, per tal com se lava les mans medets en la font: III solidos.

1. *Nota al marge esquerre:* Mostaçafs.

[236]

1356, desembre

Es multa Abram de Bonastre, jueu de Tàrrega, per bagotar unes vinyes que no eren seves.

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 6v.

¹Item n'Afram de Bonastre, jueu, per² tal com bagotave per les vinyes d'altri en les Guarigues, e adugen-se la verema en un cabaç: XII diners.

1. *Nota al marge esquerre:* Mostaçafs.

2. *Segueix cancel·lat:* aqell.

[237]

1356, desembre

Es multa Jacobí, jueu de Tàrrega, pergaminer, per organitzar partides de cartes a casa seva i un dia, cap al vespre, haver-se barallat per culpa d'aquestes.

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 7r.

¹Item don Jacobi, pergaminers, per tal com jugave de nit en casa sua
ans de ffira, e sobre lo joch donaren-se un vespre de bons bufets: III sous.

1. Nota al marge esquerre: Mostaçafs.

[238]

1356, desembre

*Es multa Bonjuà Çaporta, jueu de Tàrrega, per negar-se a treure un
munt de terra que tenia al carrer i que dificultava el pas cap a la font.*

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 11r.

¹Item en Bonjuà Çaporta per tal com no voch levar la terra de la
carrera ans i avie mal pas, que molts cantes i trenquaven e aqueles que
anaven a la font. E feu-la'n posar manament que hanch no se'n volch estar
per els per moltes vegades que li fos poada pena: V sous.

1. Nota al marge esquerre: fra [...]cel.

[239]

1356, desembre

*Vidal Mossé, jueu de Tàrrega, denuncia que un tal Cerveric li havia
obert el mas per a fer-hi entrar un ramat d'ovelles.*

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 13r.

¹Item don Cerverich per tal com se'n clama don Vidal Mose que li
obri lo mas que ere tantquat e mete i XXXIII oveylles: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[240]

1356, desembre

*Es multa una segona vegada Bonjuà Çaporta, jueu de Tàrrega, per
no haver tret encara el munt de terra que se li havia manat que retirés.*

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 17v.

¹Item en Bonjuà Çaporta per tal com li fem posar pena, e crida que
se'n feu, que levas un gran munt de terra que estave encara huy en lo carrer
de n'Arnau Ferrer, que hanc non volch fer e fegey gran noa aquells qui
pasave: V sous.

1. Nota al marge esquerre: Mostaçafs.

[241]

1357, gener-abril

*Els jueus targarins Mossé Naçan i Abram Samuel Vidal són multats
per no haver escombrat la part de carrer que hi havia al davant de les seves
cases.*

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 19v.

[1]

¹Item en Mose Naçan per aquell ban matex:² XII diners.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

2. La raó del ban era: Per tal com no escombra son enfront apres la crida fo feyta.

[2]

¹Item do[n] Abram Samuel Vidal, qu'esta ab lo capela Palol, per
aqueil ban matex:² XII diners.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

2. La mateixa raó indicada a [1] n.2.

[242]

1357, gener-abril

*El jueu targarí Jacobí, pergaminer d'ofici, es queixa que una tal
Llorença se li pixava cada matí al mig de la portalada de casa seva. En
descobrir-se que no era veritat, va ser el Jacobí qui va haver de pagar una
multa.*

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 25r.

Item se clama don Jacobi, pergaminer jueu, de na Lurença, muyler d'en Guillemo, per tal com dix que to'ls matins li pixave en mitx de la portalada de casa sua. Pach lo dit ban lo dit juheu per ço com se'n clama per mala volentat: XII diners.

[243]

1357, gener-abril

Es multa Vidal Mossé, jueu de Tàrrega, perquè una mula seva havia calcigat el camp de safrà de Jaume Bonjoc.

AHCT, Llibre de Bans (12/12/1356-26/04/1357), fol. 26r.

Item en Vidal Mose per tal com la sua mula calcigave en lo safra d'en Jacme Bonjoch, al sensal d'en Guerau d'Ardevol: III sous.

[244]

1357, febrer, 9

Els jueus targarins Mossé Natan i Vidal Mossé, fill seu, apareixen com a creditors dels hereus del difunt Ramon Salat, de Vilagrassa. En el mateix document consten també com a creditors uns altres jueus targarins: Cresques Gracià i Samuel Salamó, fill i hereu de Salamó Natan, ja difunt.

AHCC, FN, Pere Cortès, *Manual* (1356-1358), fol. 47-48.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 9 n. 27-28.

[245]

1357, març, 14

Entre els capítols que el govern de Tàrrega va presentar a l'aprovació del comte de Trastàmara, n'hi ha un en què es prohibeix que els jueus marxin de la vila per anar a residir a altres llocs.

AHCT, perg. bossa III, núm. 29.
Cit. SARRET [1930], pàg. 209-213. [Especialment pàg. 212].
Cit. PLANES [1987], pàg. 10 n. 34.

[246]

1358, octubre, 28

Içach Doní, jueu de Tàrrega, nomena procuradors seus Içach Calot i el fill d'aquest, Jucef Calot.

AHCC, FN, Ramon Rama, *Manual* (1351-1358), fol. 246v.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 9 n. 29.

[247]

1359, maig, 12

Içach Calot consta com a habitant del call de Tàrrega.

AHCC, FN, Pere Cortès, *Manual* (1358-1362), fol. 165r.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 9 n. 30.

[248]

1359, agost, 20

El targarí Pere Orivart, teixidor d'ofici, es confessa deutor d'Abraham Samuel, jueu de la mateixa vila.

AHCC, FN, Jaume Ferrer, *Manual* (1359-1360), fol. 3r.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 9 n. 31.

[249]

1359, desembre, 16

El jueu targarí Mossé Natan encara viu al call de Tàrrega.

ACA, reg. 1.064, fol. 85r.
Cit. LOPEZ [1959], pàg. 125 n. 139.

[250]

1360, maig, 20

El jueu targarí Mossé Natan, pare de Vidal Mossé, consta ja com a difunt.

AHCC, FN, Jaume Ferrer, *Manual* (1359-1360), fol. 26r.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 10 n. 32.

[251]

1360, juliol, 13

Tarragó de Besalú, mercader targari, exerceix com a procurador de Bonadona, vídua de Mossé Natan, jueus de la vila. També es menciona un altre jueu targari, Abram Beliveyna.

AHCC, FN, Jaume Ferrer, *Manual* (1359-1360), fol. 29v.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 10 n. 33.

[252]

1361, setembre, 3

Perfeyt Rayvalla, jueu de Tàrrega, exerceix com a procurador d'Astruch Samuel Saporta, també targari.

AHCC, FN, Bernat de Puig, *Manual* (1361-1364), fol. 28v.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 10 n. 34.

[253]

1361, desembre, 1

El jueu targari Perfeyt Adret actua de testimoni.

AHCC, FN, Bernat de Puig, *Manual* (1361-1364), fol. 30r.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 10 n. 35.

[254]

1362, gener, 12

L'aparició de nous brots de pesta fa témer entre els jueus de Tàrrega que no es reproduxin els atacs al call de 1348, per això, després d'haver fet arribar aquesta inquietud al monarca, aquest ordena al veguer, al batlle i al consell de la vila que vetllin per la seguretat del call.

ACA, reg. 708, fol. 155.
Pub. LOPEZ [1956], pàg. 426-427.
Cit. LOPEZ [1959], pàg. 126 n. 144.

Cit. PLANES [1987], pàg. 10 n. 33.

[255]

1362, gener, 19

Bonjudà Cabrit, cirurgià jueu resident a Barcelona, dóna poders al seu germà, Saltell Cabrit, també cirurgià, que llavors vivia a Tàrrega. Possiblement es tracti del mateix Saltell que el 1351 residia a Girona i més endavant, el 1389, ho farà a Barcelona.

ANP de Barcelona, Bonanat Ramentol, llegall I, *Manual*.
Cit. CARDONER [1956], p. 362 n. 18.

[256]

1362, maig

El consell de Tàrrega prohibeix la venda de llenya, fruita i aus dins del call.

AHCT, Llibre de Consells (1361-1367), fol. 7v.

[1]

Item que nuyl hom o fembra, ifant ne imfanta de la dita vila, d'aquesta hora avant no gos venre ne fer venre ceps ne neguna altra lenya, ne rahims, agraç, brots, prunes ne amenles, ne neguna altra fruya, ne coloms ne neguna volateria, en lo cal dels juheus de la damunt dita vila, ans ayen a portar per venre aqels qui de les dites coses venre volra en la plaça Mayor. E qui contra fara sapie que pagara per ban per cascuna vegada X sous.

[2]

Item ordenaren que nuyll hom ne nyula fembra, fadri ne fadrina, no gos venre ni fer venre leyna, ni ceps, verema, agraç, ne neguna fruya, ne coloms, ne neguna volateria en lo caylls dels juheus de la vila de Tarrega, ans qui les dites coses venre volra o age a porta a la plaça Mayor de la dita vila. E qui contra fara sapie que pagara de ban per cascuna vegada X sous.

[257]

1362, novembre, 22

El consell de Tàrrega acorda rebre mestre Mossé, metge jueu, com a habitant de la vila, amb un salari anual de 200 sous, sempre que passi de manera satisfactòria la prova que certifiqui la seva capacitat per a exercir de metge i a més a més juri que residirà i treballarà a Tàrrega.

AHCT, Llibre de Consells (1361-1367), fol. 34r.
Cit. SEGARRA [1984], p. 169 n. 69.

En lo quall conseyll fo ordenat per profit comu que maestre Mosse, juheu fisich, qui se'n voll venir star en Tarrega sie reebut. Al qual volch lo dit conseyll que sien dats per penssio e salari seu cascun an CC sous. Empero que age a fer sagrament e homenatge de star e servir la vila be e lealment e de star en la dita vila e fer residencia personal en eyla. E axi mateix que ans que li sien dats, sie examinat per maestre Pere de Rochafort e altres que a el sera vist, presents los dits pahees, per veure si sera sficient.

[258]

1363, gener, 7

Jaume Conesa signa, en nom del rei, uns capítols que el govern de Tàrrega li ha presentat. En alguns d'ells junt amb els cristians hi apareixen també els jueus de la vila.

AHCT, perg. bossa III, núm. 193.
Cit. SARRET [1930], pàg. 229-237.

[259]

1363, gener, 13

Nicolau, habitant de Tàrrega, es reconeix deutor de Salamó Gracià, iueu també de Tàrrega.

AHCC, FN, Andreu d'Ardèvol, *Manual* (1362-1363), fol. 14r.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 10 n. 36.

Llista cronològica de documents

[260]

1363, juliol, 24

Berenguer Johan i la seva muller confessen ser deutors de Jacob Calot, jueu de Tàrrega.

AHCC, FN, Bernat de Puig, *Manual* (1361-1364), fol. 135v.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 10 n. 37.

[261]

1363, agost, 11

En aquest document consta que el jueu difunt Salamó Caravida havia sigut fill d'Asday Caravida i Bonadona, tots ells jueus de Tàrrega.

AHCC, FN, Bernat de Puig, *Manual* (1361-1364), fol. 139v.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 10 n. 38.

[262]

1363, novembre, 1

En aquesta acta del consell es fa referència de la casa on viu l'esposa de Pere Ferrandiç de Velasco, bo i qualificant-la com la casa de Salamó Natan.

AHCT. Llibre de Consells (1361-1367), fol. 51v.

En lo quall conseyll fo proposat que com lo batle o son lochtinent ab los pahers ensembs aguessen preses d'alguns singulars robes de lits e aqueles agen liurades a la muyler de Pere Ferrandiç de Valascho, qui ara torne o pose en casa d'en Salamo Naçan, e los dits singulars a donar a la dita dona lits ne altres coses a ela necessitats no sien mes tinguts que uns altres de la vila, que fos merce del conseyll que a lo que pres ere stat los degues fer tornar o esnonar. Per ço lo dit conseyll volch e ordena que los pahers agen li peyllers bons e dichnes de fe e que estimen totes les dites robes ab sagrament.¹

1. L'acord del consell continua sense cap altra referència a jueus.

[263]

1364, juliol, 10

El consell de Tàrrega acorda retornar els diners que Francesc Aguiló havia bestret a fi de negociar amb el govern de la vila de Camprodón que el mestre Mossé, metge jueu, no se n'anés de Tàrrega per anar a residir a Camprodón.

AHCT, Llibre de Consells (1361-1367), fol. 67v.

En lo quall conseyll ordenaren que la missatgeria que los honrats en Ffrancesch Aguiló e en Pere Oldomar avien feita fer an Ffrancesch de Fluvia a Campredon per aver e recobrar maestre Mosse, juheu fisich, qe's mudave per estar a Compredon, per pregar la universitat del dit loch ab qui s'ere refermat qe'l no's treguessen d'aqüi. Que sie pres en compte de la vila al dit en Ffrancesch que y avie bestreit.

[264]

1365, juliol, 16

El consell de Tàrrega disposa que Francesc de Cirerols pugui manlevar, tant de cristians com de jueus, la quantitat de diners que la vila havia d'entregar a l'esposa del comte de Trastàmara, na Olvira.

AHCT, Llibre de Consells (1361-1367), fol. 89r.

En lo quall conseyll feren sindich en Ffrancesch de Cirerols a manlevar de quallssevol persones, cristians o juheus,¹ CXL ho CL lliures per fer paga a dona Olvira Eyimenguiz, mare de dona Johana, fiyla del senyor comte de Trestamera, e aqueles ensembs ab lo guany que acostar auran assegurat e a cert temps permetit pagar sots certes penes e ab hostatges, renunciacions de gracies, juraments, promisions de no fermar dret, aposta per dits² e altres obligacions de dret e de feit, segons que al dit sindich sera vist.

1. Segueix interlineat: e en Francesc [...] qui ja hi a atorgat.

2. Interlineat: per dits.

[265]

1366, febrer, 28

Quant al finançament de l'obra de reforç dels murs de Tàrrega, el consell de la vila ordena que cada cap de casa jueu entregui la quantitat prevista.

AHCT, Llibre de Consells (1361-1367), fol. 98r.

E per semblant manera ordenaren que facen los juheus, exceptant que cascu juheu, ço es cap d'alberch, ne sie tengut de pagar cascun dichmenge. Siran II diners.

[266]

1366, juliol, 28

A causa dels pocs metges que hi ha a Tàrrega, el consell de la vila acorda donar certes facilitats a un metge jueu que residia a Santa Coloma de Queralt i que semblava estar disposat a venir a viure a Tàrrega.

AHCT, Llibre de Consells (1361-1367), fol. 109v.

Item ordenaren que en tant com la vila es pobra entre los¹ altres qui a profit comu son necessaris de² metge de sarcea, e l juheu metge de sarcea³ de Santa Coloma se'n entene a venir aci si alguna ajuda li es feita. Que plau al dit conseyll que los pahers puxin penre en vehi lo dit juheu, al qual puxen fer prometre e consentir aqueles franquises que a els sera vist, e de donar-li en ajuda de mudar sa roba C sous ho CL sous si als fer no poden. Empero que per viure [?] a tot lo menys. E nores menys agen fermançes d'el de seguir ço que prometra.

1. Segueix cancel·lat: officis.

2. Interlineat: de.

3. Cancel·lat: se n'entene.

[267]

1366, agost, 22

El consell de Tàrrega disposa que Francesc Aguiló pacti amb el metge jueu de Santa Coloma les condicions del seu trasllat de residència a la vila de Tàrrega.

AHCT, Llibre de Consells (1361-1367), fol. 110r.

Item per ço com la vila ha de gran necessitat i metge cirurgia e i juheu de Santa Coloma se'n hinc vuyle venir estar si algun acorriment o ajuda li es feita, e entene com lo dit juheu en alguna privadesa ab lo dit en Ffrancesch Aguiló, donaren poder al dit en Ffrancesch de fer avinença per que romangue e estigue en Tarrega, e que li puxe donar de C ha CL sous.

[268]

1371-1372

A fi de reclamar les quantitats que li són degudes a la vila de Tàrrega, Saltell Cabrit, metge jueu, nomena procurador seu el jueu targari Samuel Rossell.

ACB, Nicolau de Fàbrega, *Manual* (1371, gener, 4 / 1372, desembre, 20), fol. 40r.
Cit. RICH [1999], pàg. 174 n. 134.

[269]

1373, març, 27

Prohençal Jucef i Içac Saladí, jueus de Solsona, reconeixen a Bonafilla, jueva i filla hereva de Salomó de Fez, jueu ja difunt de Tàrrega, el pagament fet a través de Cresques Duran, jueu també de Tàrrega, dels 50 sous que el seu pare havia llegat per a l'oli que havia de cremar en una llàntia de l'escola dels jueus de Solsona.

Arxiu Pallarès, t. III, fol. 166.
Cit. SERRA [1947], vol. II, pàg. 493.
Cit. LLORENS [1981], pàg. 367. [ACS, Guillem Martí, Manual III, fol. 166v. (1374)].
Cit. LLOBET [1984], pàg. 10 n. 39. [Segueix SERRA].
Cit. PLANES [1984], pàg. 5 n. 15. [Segueix LLORENS].

[270]

1374

Els jueus targarins Juceff Jacob i Bonadona apareixen documentats com a pares de Belayre.

AHPT, Manuals de Sta. Coloma de Queralt, núm. 3.993 (1374).

Cit. SECALL [1983], pàg. 612-613.

[271]

1375, octubre, 3

Extens document notarial on consten determinats tractes entre Ramonet Serra, ciutadà de Cervera, i l'aljama de Tàrrega. Es deixa constància del nom i nombre dels caps de família que llavors hi havia a l'aljama, junt amb el del seu càrrec dins d'aquesta (en negreta), i també del nom dels seus cònjuges [entre claudàtors].

Secretaris de l'aljama: Perfeyt Adret [Tolrana], Vidal Mossé i Bonjuhà Zaporta [Bonafilla]. *Consellers de l'aljama:* Mossé Naçan [Bonadona], Samuel Zaporta [Rafael], Abraam Salvat [Boneta], Astruch Suylam [Dulcia], Juceff Zarch [Astrugona], Mossé Abenafia [Bonafilla], Salamó Açan [Asterita], Bondaví dez Cortal [Dulcia], Astruch Içach (o: Zarch) [Bonadona], Cresques Gracià [Priçosa], Içach Galipapa [Maria], Vidal Avinpelix [Fava] i Astruch Salamó [Cereta]. *Altres:* Salamó Mossé [Bonadona], Abraam Samuel [Bonamatista], Mossé Bonastruch [Bonafilla], Içach Mercadel [Aster], Belaix Abraam, Samuel Rovén [Regina], Salamó Gràcia [Amorettes], Daviu (o: Daví) Aron [Boneta], Abraam Beniveya (Beliveya) [Perlana], Içach Doni [Gentil], Tolrana (filla i hereva del difunt Samuel Salamó, que té com a tutors els ja mencionats Astruch Suylam i Salamó Açan), Vidal de Camprodon [Boneta], Benvenist Gateyno [Asterina], Abraam Salamó [Astrugona], Duran Cresques, Mair Natan [Azterita], Juceff Jacovi [Bonadona], Guealya Peleyer [Bonadona], Josuà Xepent [Bonadona], Maimó Comperat [Astrugona], Astruch Zaporta [Bonafilla], Abip Cophen [Regina], Abraam Seler [Margal], Benvenist Jacob [Bonadona], Samuel Içah, Boniach Zaporta [Vidala], Bonafilla (vídua de Salvat Abraam), Astrugona (vídua de Maimó Açtarel), Boneta (vídua d'Abraam Samuel Cap), Vidala (vídua d'Abraam Içach Cap), Suyllama (vídua de Salamó Suylam), Bonafilla (Vidua d'Açan Abraam), Bonadona (vídua d'Açan Caravida, tutora i curadora dels fills, pupils i hereus dels difunts Bonjuhà Caravida i Içach Caravida), Bonafilla (vídua d'Abraam Cap, jueu de Verdú), Dulcia (vídua d'Astruch Perfeyt) i Regina (vídua de Suyllam Astruch).

AHCC, FN, Ramon Rama, *Manual* (1373-1382), fol. 17ss.
Pub. LLOBET [1984], pàg. 11 n. 40.
Cit. SABATÉ [1999], pàg. 133 n. 41.

[272]

1377, agost, 19

Arran de l'assassinat de Rosa i de la filla d'Abrahà Bellivenya, jueves targarines trobades degollades a casa de la primera, d'on, a més a més, va ser robada certa quantitat d'argent i de diners, el consell de Tàrrega decideix intervenir en l'assumpto per a denunciar els crims i posar tots els mitjans al seu abast per a trobar els culpables.

AHCT, Llibre de Consells (1376-1378), fol. 49v.

Cit. SEGARRA [1984], pàg. 216-217, n. 150.

Com si fo dimarts fosen atrobades degolades dues juyes, ço es na Rosa e sa filla d'en Abràm Bellivenya, dins l'alberch on la dita Rosa stava, la qual na Rosa, apres que la agueren degolada, robaren e se'n dugeren tot aytant argent e moneda com han atrobada en l'alberch de la dita na Rosa, e com les dites coses sien fort enormes e de mal exemple e no deyen sens poncio deguda passar e aço sie interes gran de la vila, es deye entrametre qui ha feytes les dites morts e roberia, e demanar e trametre aqueles letres e en aquells lochs e parts que als dits paers sera vist faedor, e de fer en lo dit feyt totes aqueles provisions que los dits pahers conexeran, e de bestraure dels bens de la comunitat en lo dit feyt aquela quantitat que als dits pahers sia vist faedor, car sobre les dites coses lo dit conseyll comane als dits pahers e prem tot son poder e totes ses veus.

[273]

1377, novembre, 21

Entre els dos-cents florins de deutes a què ha de fer front el consell de Tàrrega hi ha els diners que alguns jueus havien deixat al govern de la vila.

AHCT, Llibre de Consells (1376-1378), fol. 54v-55r.

En lo qual consell stech proposat per los honrats pahers que com la universitat haie a pagar algunes quantitats les quals pugen a CC florins, les quals deu axi per raho de la çena que de present han hauda a donar al senyor duch, com la imposicio de la carn la qual sa carregada la universitat dels mercaders qui son venguts a fira de la qual imposicio la dita universitat los ha carregada franquea, com al discret en Berenger Solsona qui es stat elet en

mispatger e sindich per anar a Barcelona per la questio que en Johan Meseger mou a la dita universitat, com a alguns juheus a qui son deguts dines qui non agean logre, com per altres necesitats. Et la dita universitat no haie les dites quantitats ab que puxen satisfer als dits feyts.¹

1. La resolució del consell continua però sense cap altra referència a jueus.

[274]

1378, desembre, 9

Bonjuhà Astruch, jueu de Cervera, nomena procurador seu Abràm Cofen, jueu de Tàrrega.

AHCC, FN, *Manual Jueus* (1377-1379), fol. 117r.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 13 n. 41.

[275]

1378

El sotsveguer de Tàrrega promet, en el seu jurament, mantenir i servir els privilegis, franquícies i immunitats de la vila i de l'aljama.

AHCT, *Llibre de la Cort del Batlle*, fol. 55v.
Pub. parcial SABATÉ [1999], pàg. 133 n. 42.

[276]

1379, maig, 27

El mestre Sullam Deulogar, metge jueu de Cervera, dóna poders a Josuà Saprut, jueu de Tàrrega, perquè actui com a procurador seu.

AHCC, FN, *Manual Jueus* (1377-1379), fol. 150v.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 13 n. 42.

[277]

1379, juny, 3

El mestre Sullam Deulogar, metge de Cervera, nomena Josuà Saprut, jueu de Tàrrega, procurador seu. Fa de testimoni un altre jueu targari, Bonjuhà Taboch.

AHCC, FN, *Manual Jueus* (1377-1379), fol. 153r.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 13 n. 43.

[278]

1383, juny, 2

Relació entre Bonanasch Alfaquim, jueu que havia sigut veí de Cervera i aleshores ho era de Perpinyà, i Bonsenyor dez Cortal, jueu de Tàrrega.

AHCC, FN, Ramon de Vilaplana, *Manual* (1383-1386), fol. 6r.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 13 n. 44.

[279]

1384, març, 28

En la petició que la infanta Violant adreça al bisbe de Vic perquè autoritzi la instal·lació d'una segona sinagoga a Cervera, es fa referència a la sinagoga del call de Tàrrega, bo i presentant-la com a model a seguir per als qui hagin de bastir la de Cervera.

ACA, reg. 1.822, fol. 59v-60r.
Pub. BAER [1929], pàg. 560-561.
Cit. SABATÉ [1999], pàg. 135 n. 56.

[280]

1384, juliol, 1

L'infant Martí concedeix a l'aljama de Tàrrega la facultat de poder elegir un o més d'un notari jueu que redacti els contractes en hebreu. Uns contractes que l'infant assegura que tindran la mateixa validesa que els que ja es fan a Lleida.

ACA, reg. 2.086, fol. 171.
Cit. SARRET [1930], pàg. 335.
Cit. SEGARRA [1984], pàg. 163 n. 61.
Cit. PLANES [1987], pàg. 10 n. 36.

[278]

[281]

1385, setembre, 1

El jueu targari Daví Adret accepta que Daví de Bellcaire, jueu de Barcelona, li entregui un lot de llibres en hebreu i altres béns com a pagament dels diners que li devia.

AHPB, Francesc de Pujol, ll. 1 (1385-1386), fol. 105r.
Cit. MADURELL [1961], pàg. 308.
Pub. MADURELL [1962], pàg. 350, núm. 13.

[282]

1388, març, 31

Es multa els jueus targarins Abram Sgremidor i la seva dona, perquè junt amb altres jueus de fora la vila havien anat a ballar al camp d'espígol de Pere Soler, i no només li van trepitjar el sembrat sinó que també li van fer un portell a la paret.

AHCT, Llibre de Bans (31/03/1388-11/07/1388), fol. 1v.

¹Item se clama lo jorn dessus dit en Pere Soler d'en Abram Sgremidor, e de sa muller e d'altres juheus stranys, per ço com li havien calcigada l'albanda, la qual havie regada lo dit jorn per lo mati e la qual es prop la pexera d'en Peylla. E en hora de nona los dits juheus anaren-hi, e balaren e feren-li 1 portell en la paret. Anay Ramon Cervero e dix sa muller del dit Abram qe's tenie per penyorada: XII diners.

1. Nota al marge esquerre: Cervera.

[283]

1388, abril, 4

Es multa Jafia, jueu de Tàrrega, perquè la seva dona havia rentat uns bolquers a la font pública del portal d'Arnau Ferrer.

AHCT, Llibre de Bans (31/03/1388-11/07/1388), fol. 3v.

¹Item mos fo denunciat per jurat que diluns, a VI d'abril, sa muller d'en Jafia,² juheu, havie lavats lançolets a la fontanella que es endere lo

portal de n'Arnau Ferrer. Anay Ramon Cervero, dix lo dit Jafia qe's tenie per penyorat: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Rey.
2. Segueix cancel·lat: havie.

[284]

1388, abril, 19

El mateix dia es multa els següents jueus targarins: [1] Fananell, gendre d'Içac Facén, per haver introduït pa de fora la vila tot i la prohibició que hi havia, i [2] Jucef Xeba, sabater, l'ase del qual havia estat trobat trepitjant i menjant el forment de Guillem Colmers.

AHCT, Llibre de Bans (31/03/1388-11/07/1388), fol. 7v.

[1]

¹Item digmenga a XIX d'abril trobam que don Fananell, juheu, genre d'en Içach Façen, mete VIII dobls de pa de Verdu, lo qual pa fem penre an Ramon Cervero e penyora-li I cabaç. Poç per lo ban: pach lo dit ban o stigue pres en la preso comuna VI jorns: III sous.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[2]

¹Item nos fo denunciad per en Ramon Scala que lo jorn desus dit que l'ase d'en Juceff Xeba, juheu çabater, meniave e calcigave per lo forment d'en Guillem Colmers que ha en les Comdals. Anay Ramon Cervero, dix qe's tenie per penyorat: XII diners.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[285]

1388, abril, 26

El secretari de l'aljama de Tàrrega, Anoc Çaporta, es queixa que el ramat de bestiar de Ramon Mut, carnisser, pasturava pel fossar dels jueus.

AHCT, Llibre de Bans (31/03/1388-11/07/1388), fol. 11r.

¹Item se clama lo dit jorn n'Anoch Çaporta, secretari de la aljama dels juheus, d'en Ramon Mut per tal com lo bestiar seu de la taula pastorave per lo fossar dels juheus, del qual fossar fan V sous de cens e que no volie que y pastorassen. Anay Ramon Cervero, dix qe's tenie per penyorat son XC besants.

1. Tot el ban cancel·lat amb una línia ondulada. Nota al marge esquerre: Rey.

[286]

1388, maig, 19

Es multa Bonjuhà Taboc, jueu de Tàrrega, perquè el seu fill, des de la paret d'un hort a la qual s'havia enfilat, havia esbranquat un cirerer de Jacme de Flovià.

AHCT, Llibre de Bans (31/03/1388-11/07/1388), fol. 20v.

¹Item lo jorn desus dit nos fo denunciad per jurat que son fill d'en Bonjuha Taboch puja en la paret del ort d'en Jacme de Flovia e sbrancha i cirer, lo qual ort es en lo rech de Vilanova. Anay Ramon Cervero, dix que ell se tenie per penyorat: XII diners.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[287]

1388, juny, 10

Es multa Daví Adret, jueu de Tàrrega, per haver desobeit la crida segons la qual es prohibia tocar amb les mans el peix exposat per a ser venut.

AHCT, Llibre de Bans (31/03/1388-11/07/1388), fol. 31r-31v.

¹Item lo dit jorn vehem a uyl qe'n Daví Adret, juheu, mes/ (fol. 31v) la ma en l'cove de pex e regirave'l. Diguen-li qe'l ban pagarie, es crida feta que nenguna persona no y gos metre la ma sots ban de XII diners. Anay Ramon Cervero, dix qe's tenie per penyorat: XII diners.

1. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

[288]

1389, juny, 25

Abraam Çorí, jueu de Tàrrega, aporta quatre sous al censal del bací dels pobres vergonyants de la vila per unes vinyes que té captes.

AHCT, Llibre del censal del Bací dels pobres vergonyants (1312-1348), fol. 25v.

Item fa¹ Abraam Çori, juheu, faedos que stan an de la festa de Santa Maria d'agost primer vinent en 1 an, per 1 vinya que a capta d'en Jacme Tayladell, e d'en Miquel d'Oliola, acaptados del baci, situada a Riambau, afronte ab sa muyler d'en Bernat Albarich e ab lo cami que va de Tarrega a Cervera. Ab carta presa per en Johan Lobet, notari, XXV junii anno Dominij M^o CCC^o LXXX° nono: IIII sous.

1. Il·legible.

[289]

1389

En l'inventari de béns del barceloni Pere Grgós, hi figura un llibre denominat Mossen Assan que possiblement sigui una de les obres de Mossé Natan, jueu targarí.

Arxiu de l'Hospital de la Santa Creu, Inventari de béns de Pere Grgós.

Pub. ROCA [1928], pàg. 308.

Cit. RIERA [1981], pàg. 96.

[290]

1392, abril, 28

Es multa Claret, convers, per haver trepitjat un tros sembrat de civada. En al·legar que no residia a Tàrrega i que per tant no estava obligat a pagar, l'autoritat va optar per anar a la casa d'un altre convers, Miquel Mulner, a fi d'ordenar a l'esposa d'aquest que li entregués tota la roba que tingüés de Claret, a la qual cosa va respondre assegurant que no tenia res d'ell.

AHCT, Llibre de Bans (16/04/1392-22/07/1392), fol. 7v.

¹Item lo dit jorn trobam que en Claret, convers, venie de Verdu e portave dos pagells. Diguen-li d'on los portave. Dix que de Verdu. Nosaltres li prenguem los dits pagells e diguem-li qe'l ban pagarie per ço com trevessave per 1 troç de terra sembrat d'avena d'en Monserat Valerna. Ell dix que no tenie casa ni alberch en Tarrega e que no devie pagar ban d'altra part que no ho sabie. Ramon Cervero feu empara a sa muller d'en Miquel Mulner, convers, de tota roba que tengues sua. Dix que no'n tenie gens: XII diners.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[291]

1398, juliol, 14

Es multa el convers en Simon Derolés per haver furtat raïm i haver tallat branques d'arbres dels horts d'altra gent.

AHCT, Llibre de Bans (09/04/1398-15/12/1398), fol. 46r-46v.

Simon Deroles, conves.

Item aquest digmenga ans de mengar trobam e vehem al huyl que en Simon Deroles, conves, cuylgue II o III rahims de agraç de grumet, que la manega que ara inch corie ab/ (fol. 46v) cugylla n'ere plena tota del lindrer, e cuylgue'II en les parts d'en Jacme Buldu, perayre, en l'ort que ha pres la triylla d'en Feran, ali on ha lo cardo. E puys taylla II polanqets, arbruxols d'alber, per ha o star les mosins del ort d'en Bertran de Paylars, pres d'aquest d'en Buldu, solch a solch. Anay Ramon Cervero, dix qe's te per penyorat: II sous.

[292]

1398, novembre, 10

Ban contra el jueu targarí en Jafudà, per haver llençat aigua bruta des de casa seva al mig del carrer.

AHCT, Llibre de Bans (09/04/1398-15/12/1398), fol. 87v.

Jafuda.

¹Item a X del dit mes² trobam que de casa d'en Jafuda, juheu, avien lançades aygues leyes en la carera publica. Hay V sous de ban³ segons crida. Anay Ramon Cervero, dix qe's tenie per penyorat: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Pahers.
2. Segueix cancel·lat: que.
3. Cancel·lat: de.

[293]

1399, novembre, 23

Junt amb altres persones, el neofitus sive conversus Andreu Ferran, de Tàrrega, reconeix el deute contret amb Constança, vídua d'Arnau Serradell.

AHCC, FN, Cervera, n. 22, Pere de Solanelles, *Manual*, 1399-1401, fol. 135.
Cit. LLOBET [1988], pàg. 339 n. 22.

[294]

1400

El jueu targari Astruch Rimoch és el pare de Senyoreta, la qual, per la seva banda, és la mare d'Astruch Teroç, casat amb Stronce, filla de Jucef Afmaell, jueu de Falset.

AHPT, Manuals de Sta. Coloma de Queralt, núm. 4.031 (1399-1400).
Cit. SECALL [1983], p. 612-613.
Cit. PITA [1983], p. 299. [S'equivoca i parla d'un tal Senyoret Rimoch].

[295]

1403

A l'inventari de béns d'un canonge de Sant Jaume de Frontenya hi figura un llibre vocatum de Mossen Naçan que possiblement sigui una obra de Mossé Natan, jueu targari.

APL, vol. XX, fol. 2.
Pub. SERRA [1950], pàg. 293.
Cit. RIERA [1981], pàg. 96.

[296]

1408

Miquel Mulner, convers de Tàrrega, manté un litigi amb els hereus del difunt Bertran dels Archs, veí de Cervera.

110

AHCC, FM, *Clavaria*, 1408, fol. 23.
Cit. LLOBET [1988], pàg. 399 n. 25.

[297]

1412, juliol, 25

El jueu Abraam Bellshom de Blanes figura com a habitant de Tàrrega.

AHCC, FN, Pere Nogués, *Manual* (1410-1413), fol. 14v.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 14 n. 45.

[298]

1413, novembre, 14

Salamó de Blanes, jueu de Tàrrega, fa de testimoni.

AHCC, FN, Pere Nogués, *Manual* (1410-1413), fol. 92v.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 14 n. 46.

[299]

1413, novembre, 15

Salamó de Blanes, jueu de Tàrrega, fa de testimoni.

AHCC, FN, Pere Nogués, *Manual* (1410-1413), fol. 31v.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 14 n. 47.

[300]

1416, març, 16

Samuel Saporta, jueu targari, nomena procuradors.

AHCC, FN, Mateu de Cornellana, *Manual* (1416), fol. 11v.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 14 n. 48.

[301]

1416, juliol, 6

Jucef Bonjuhà, jueu de Tàrrega, fa un reconeixement de deute. Hi apareix també un altre jueu targari, Abram Belsoms.

AHCC, FN, Mateu de Cornellana, *Manual* (1416), fol. 28v.
Cit. LLOBET [1984], p. 14 n. 49.

111

[302]

1417, desembre, 26

A l'inventari de béns de la reina Elionor s'hi troba un llibre de mossen Assans que possiblement sigui una obra de Mossé Natan, jueu targari.

AHPB, Notari Pere Granyana, ll. 17, *Manual de requisicions* (1407-1417).
Pub. MADURELL [1951], pàg. 422.
Cit. RIERA [1981], pàg. 96.

[303]

1417

Ramon Sisquer, convers de Tàrrega, es trasllada a Cervera per a reclamar el pagament d'un deute que la vila tenia amb Francesc Ferrer.

AHCC, FN, *Llibre de Clavaria* (1417), vol. I, fol. 74v.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 14 n. 51.
Cit. LLOBET [1988], pàg. 341 n. 37.

[304]

1418, març, 10

Bonafós de Besalú, jueu resident a Tàrrega, actua de testimoni en un document notarial.

AHCC, FN, Pere Nogués, *Manual* (1417-1419), fol. 44v.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 14 n. 50.

[305]

1420/1421

En un inventari de Vic es fa referència a un manuscrit appellat mossen Asaus que podria ser una de les obres de Mossé Natan, jueu targari.

Arxiu Cúria Fumada de Vic. Inventaris dels notaris Escayó i Poquí.
Pub. JUNYENT [1420], pàg. 85. [L'inventari és d'Elionor Mambra, i la data, 1421].
Cit. RIERA [1981], pàg. 96 [L'inventari és de Pere Mambra, i la data, 1420].

[306]

1422

Jacob Blanes, jueu de Tàrrega, i Stela, filla de Mossé Bellshom Benet, jueu gironí ja difunt, apareixen en un manual notarial.

AHMV, *Manual* (1421-1422).
Cit. SECALL [1983], pàg. 612-613.

[307]

1425, març, 13

Jucef Alçahaya, jueu cirurgià de la vila de Tàrrega, deixa diners a Jucef Sutlam, jueu de Cervera, i a Salamó Adida, jueu de la Llacuna de Vilademàger.

AHCC, FN, Jaume Borrell, *Manual* (1424-1426), fol. 15v.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 15 n. 52.

[308]

1429, abril, 18

A l'inventari de béns de Francesc Caballer, notari de València, hi consta un llibre de mosen asans que podria ser una obra de Mossé Natan, jueu targari.

Arxiu del Col·legi del Patriarca, de València, Protocol de Jaume Vinader.
Cit. SANCHIS [1930], pàg. 99.
Cit. RIERA [1981], pàg. 97.

[309]

1429

A l'inventari de béns de Bartomeu Avellà, pintor valencià, hi figura un llibre appellat Mosse assan que podria ser una obra d'en Mossé Natan, jueu targari.

Arxiu General del Regne de València, Protocol de Vicent Çaera.
Pub. SANCHIS [1912], pàg. 230.
Cit. SANCHIS [1930], pàg. 39.
Cit. RIERA [1981], pàg. 97.

[310]

1434, abril, 8

Es multa dos fills de Jucef Mordofay, jueu de Tàrrega, per haver furtat ametelles.

AHCT, Llibre de Bans (30/03/1434-14/04/1435), fol. 6r.

La mulher d'en Pesola.

¹Lo dit jorn nos fou denunciat per jurat digne de fe que la mulher d'en Pesola e huna infanta e dos juheus, fils d'en Jucef Mordofay, ab cistelles culhihen amenles en lo troç de madona d'en Casquals. Anay² en Ros e dix-los que tengesen per penyorats:³ I sou.

1. Nota al marge esquerre: Pach na Solonia.

2. El text remet a una nota escrita al marge esquerre: Quant los juheus del dit Mordofay.

3. El text remet a una nota escrita al marge esquerre: Tots.

[311]

1434, abril, 16

Es multa Ich Abnaxec, jueu targarí, sedassaire d'ofici, per no tenir cura de les seves gallines, les quals solien entrar a la casa del veí i li ocasionaven desperfectes.

AHCT, Llibre de Bans (30/03/1434-14/04/1435), fol. 6v.

Lo juheu cedacer, ço es n'Ich Abnaxech.

¹Diluns a XVI de abril se clama en Lois Pux de juhe sedacer de les sues galines que li caven lo tarat e li entren en casa e fan li tot lo mon de mal. Anay en Ros e dix-li qe's tenges per penyorat: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Ros.

[312]

1434, maig, 5

Es multa tres jueus targarins perquè les seves mullers havien embrutat la via pública del call: [1] la muller de Jacobi, [2] la muller de Salom i [3] l'amiga de Carabassa.

AHCT, Llibre de Bans (30/03/1434-14/04/1435), fol. 10v.

[1]

Jacobi.

¹Item lo dit jorn trobam e vem a l'ull que la muller d'en Jacobi lanza una caçolada en la botera del call. Anay en Ros e dix-li qe's tingues per peyorat: II sous.

1. Nota al marge esquerre: pahers.

[2]

Salom.

¹Item lo dit jorn trobam e vem a l'ull la muller d'en Salom que avia llançada una caçolada en la botera del call. Anay en Ros e dix-li qe's tingues per peyorat: II sous.

1. Nota al marge esquerre: pahers.

[3]

Carabassa.

¹Item lo dit jorn trobam e vem a l'ull que la amiga del Carabassa que llançava una caçolada en la botera del call. Anay en Ros e dix-li qe's tingues per peyorat: II sous.

1. Nota al marge esquerre: pahers.

[313]

1434, juny, 24

Es multa un jueu targarí, sabater d'ofici, per haver espuçat els llençols per la finestra davant per davant de la casa de qui presenta la denúncia.

AHCT, Llibre de Bans (30/03/1434-14/04/1435), fol. 21r.

Lo jueu sabater.

¹Item dijous a XXIIII de juyn se clama en Luis Pug del jueu sabater que li spuçava los draps del lit devant casa sua de la finestra. Anay en Ros e dix-li qe's tingues per peyorat: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[314]

1434, juliol, 3

Es multa una dona targarina per haver fet cendra al camí del fossar dels jueus.

AHCT, Llibre de Bans (30/03/1434-14/04/1435), fol. 23v.

Benet Sager.

Item¹ disapte a III de juliol trobam e vem a l'ull na Saurinera d'en Benet Sager que faye sendra en lo camí del fossar dels jueus, prop la era d'en Nicholau Alart, que los qui y batien tuydava ofegar de fum, e en axo d'en Sala eren los sellas, que si fes vent mari ere areat de metre foch als sellas. Anay en Mongay e dix-li qe's tingues per peyorada: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[315]

1434, juliol, 8

Àpoca per la qual Jafudà Jucef de Besés, jueu de Bellpuig, reconeix haver rebut de Joan Carnicer, clavari de Tàrrega, certa quantitat de diners. Entre els testimonis figura un jueu de Tàrrega, Mossé Cofén.

AHCT, Llibre d'Àpoques (1434-1460), fol. 1r.

Die jovis VIII julii anno iam dicto.

Ego, Jaffuda¹ Juceff de Beses, iudeus loci Pulcri Podii Angularie, habens jus cessum de inffra scripta, confiteor et recognosco vobis venerabilis Johanni Carnicer, mercatori, clavario anno presenti et inffrascripto, quod dedistis et solvistis michi *et cetera* omnes illas octo

libras, monete Barchinone de terno. In quibus obtinui jus locum et cessione a discreto Gilaberto Canuti, presbitero beneficiato beneficij sub invocatione sancti² in ecclesia parochiali ville Tarrege instituti cum instrumento in posse notario sub scripti recepto. Et que octo libre dicto Gilaberto Canut et michi jure cesso predicto solvi debuissent decima nona mensis junii proxima preteriti, ratione consimilis pecunie quantitatis quod dicta universitas *et cetera*. Facit anno quolibet dicta die de sensuali mortuo *et cetera*. Et ideo renuncio *et cetera*. Facio *et cetera*.

Testes: Jacobus Veyll, mercator christicola [?], et Mosse Coffen, iudeus Tarrege.

1. *Sobre el nom, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.*
2. *Deixa un espai en blanc, corresponent a una o dues paraules.*

[316]

1434, juliol, 11

Es multa un jove jueu foraster que havia pujat a la paret d'un hort de Dalmau Sunyer, targari, per arribar millor a una parra i furtar-ne el raïm.

AHCT, Llibre de Bans (30/03/1434-14/04/1435), fol. 25v.

¹Item lo dit jorn se clama la muller d'en Damnau Suyer d'un jueu petit estrany que era muntat a² la paret del seu ort de tras casa, que li tirava les sermens de la parra per aver del agras e non poch aver-se'n avinença. Lo dit jueu ab nosaltres paga VII diners: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Mostassaf.
2. Interlineat: a.

[317]

1434, agost, 17

Es fa referència a la casa de mestre Abram, metge jueu de Tàrrega, en tant que lloc de residència d'un dels qui surten en el ban, el menescal.

AHCT, Llibre de Bans (30/03/1434-14/04/1435), fol. 28r.

En Raverdit.

¹Item lo dit jorn trobam e vem a l'ull que un ramat de nodriment de polls e de gallines menjaven en la avena d'en maneschal, de qui sta a² casa de mestre Abram, en la era d'en Raverdit e era lo nodriment d'en Raverdit. Anay en Ros e dix-li qe's tingues per peyorat: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Crida.
2. Interlineat: qui sta a.

[318]

1434, octubre, 24

En un mateix dia es multa dues vegades el jueu targari n'Astruc Abenafia per haver llençat fems a la via pública.

AHCT, Llibre de Bans (30/03/1434-14/04/1435), fol. 38v.

[1]

N'Astruch Benafia.

¹Item lo dit jorn trobam e vem a l'ull que n'Astruch Benafia a llançat ffen² devant casa sua. Anay en Ros e dix-li qe's tingues per peyorat: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Misage.
2. Cancel·lat: fems. Segueix interlineat: ffen.

[2]

N'Astruch Benafia.

¹Item lo dit jorn trobam e vem a l'ull que n'Astruch Benafia a llançada ffen en l'ancontrada de casa d'en Bendit. Anay en Ros e dix-li qe's tingues per peyorat: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Misage.

[319]

1435, gener, 14

Es multa Taroya, carnicer de Tàrrega, per haver-se negat a entregar una ovella a un tal Mossé, jueu de la vila, que la volia sacrificar segons el ritus jueu.

AHCT, Llibre de Bans (30/03/1434-14/04/1435), fol. 55v.

En Taroya.

¹Item lo dit dia² trobam que en Taroya volie degolar una ovella e vingue en Mosse, juheu, e dix-li que la li gequis degolar, et ell respos-li que no la degolarie per Deu.³ Respos lo dit joheu que foren de torn lo dimecres e lo dissapte que no ni havie micha de juhiga, e ell respos que per Deu no la degolareu. E nosaltres sdevenguem-nos en aquestes noves e diguem al dit Taroya que per amor de nosaltres que la li gequis degolar. E lo dit Taroya nos respos que per lo cap de Deu que no la degolarie, encara que Deu ho digues, e pres lo cavinet e degola la dita ovella. E nosaltres tantost fem-li posar ban de V sous, que anas a una ovella e que la gequis degolar al dit juheu e ell respos que non fere re. E nosaltres fem lo mutar fins en L sous de bans. E ell dix que per lo cul de Deu que ell durie la pus rohina que fos en tot lo corral e que non menyarien d'altra: X sous.

1. Nota al marge esquerre: Misa.
2. El dia era dijous.
3. Cancel·lat: E dix.

[320]

1435, febrer, 20

En un mateix dia es multa dues vegades el jueu targari n'Içac Abnexec per haver llençat, en les dues ocasions, aigua bruta a la via pública.

AHCT, Llibre de Bans (30/03/1434-14/04/1435), fol. 57v.

[1]

Hiçach Abnexec.

Item a XX del dit mes trobam e vehem a huyl que de casa d'en Yçach Alxech, juheu, havien botaven aygues suces enmig del portal de Gabriel Gibert, que no poden entrar en casa. Anay lo dit Ros e dix-li qe's tingues per peyorat: I sou.

[2]

Hiçach Abnexch.

Item lo dit dia nos denuncia jurat digne de fe que lo dit juheu a lançades aygues leges de la sua finestra enmig de la carrera. Anay lo dit Ros e dix-li qe's tingues per peyorat: I sou.

[321]

1435, març, 21

Denúncia presentada pel prior de Sant Antoni perquè Antoni Sunyer li havie pres l'aigua mentre regava un mallol de Baruc, jueu targari. El regador va al·legar que el dit jueu li havia manat de regar perquè el donador la hi donava, cosa que el donador va desmentir. En Baruc va acabar pagant la multa.

AHCT, Llibre de Bans (30/03/1434-14/04/1435), fol. 59r.

N'Antoni Sunyer.

¹Item a XXI del dit mes se clama mossen prior de Sent Anthoni d'en Anthoni Sunyer que li ha tolta l'ayga de Val maior que havie del donador. E lo dit Sunyer regave un maloll d'en Baruch, juheu, a la Spina. E dix que lo dit juheu li ha dit que pensas² de regar que ell la havie del donador. E lo dit donador dixe que no ere veritat, que no la havie donada a hom del mon sino al dit prior: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Rey. Més avall: Pach en Baruch.

2. Segueix cancel·lat: que.

[322]

1435, febrer, 8

Samuel Levi viu de lloguer en una casa d'un tal Lois Puig, a tocar de la casa d'Içac Abnaxec, ambdues al carrer d'Arnau Ferrer, les quals per la banda del darrere donen a l'estable de Joan Carnicer. La paret mitgera entre les cases i l'estable està força gastada, tant pel pes que sosté com per l'alçada, i amenaça d'esfondrar-se. Al davant d'això uns prohomens de Tàrrega junt amb uns mestres d'obres van a fer-se una justa idea del

problema i decideixen que Lois Puig i Joan Carnicer, en tant que responsables de la situació actual per la deixadesa que han mostrat envers el fonament de la paret en les seves respectives propietats, reparin la part inferior de la paret mitgera. Quant a la part superior, sembla que el text sentencia que la reparació vagi a càrec també d'aquells dos junt amb Içac Abnaxec.

AHCT, Plec de sentències (1433-1477), dins del Llibre del Bací dels pobres vergonyants (1378), fol. 18r-18v.

Die martis VIII febrarii [anno a nativitate Domini mille quatracents] tricesimo quinto [...].

¹Sentencia entre en Johan Carnicer, Lois Puig e Ysach Abnaxech.

²Sentencia per tapia migana gastada.

Nosaltres, en Pere Olivo e en Pons de Comelles, notarii, prohome[n]s elets e assig[n]nats per lo honrat conseill de la vila de Tarrega, vis[ta u]na questio [o de]bat que ere o se sperave esser entre hun alberch d'en [Lois Puig] e altre [alberch] d'en Yçach Abnaxech, juheu, e en Johan Carnicer, per hun [st]able que ha [detras] lo alberch del dit Içach, los quals alberchs e stable son en lo carrer de n'[Arnau] Farrer,³ per raho o [...] d'una tapia qui es migera entre los dits alberchs e stable la qual tapia [...] gastada [...] vers la part del dit stable del dit Johan Carnicer⁴ e molt sclafada, per raho del carrech que la dita tapia soste, axi de les cobertes e bigues qui sostenen en la dita tapia com per la gran altura que ha.

E per millor certificar-nos de les dites coses haver ajustats ab nosaltres dits prohoms, los honrats en Jacme Jonquers e en Qim de Xeguardisa, mestres de cases, e encara en Pere Andreu, los quals ensembs ab nosaltres ant vista [e aco]neguda ab plena diligencia la dita questio o debat, e haver procehir ab los dits prohomens.

E oydes les dites parts [...] dit Johan Carnicer, com lo dit Yçach Abnaxech, com encara en Samuel Levi, juheu, qui te logat lo dit alberch del dit Lois Puig, e per tant com [ajustats] dels dits mestres de cases e prohom la dita questio ses [...] e seguida e moguda per raho del peu qui es entre lo dit Johan Carnicer e lo dit alberch del dit Lois Puig e prop la grau de pedra del dit alberch del dit Lois Puig, car si lo dit Johan e Lois Puig haguessen dada bona cura e diligencia al dit peu, la dita tapia no's fora sclafada, per ço nosaltres, dits prohomens, dehim, sentenciam, pronunciam e declaram que los dits Johan Carnicer e Lois Puig hagen e sien tenguts de segar la dita

tapia fins a la alfe [...] e tan com [...] ple lo stable del dit Johan Carnicer, e apres a sotspedrar ab bona pedra e ab bons ligadors, aconeuguda del mestre qui la dita obra fara aço [...] despeses e messios dels dits Johan Carnicer e Lois Puig solament. E per tant com de la coberta del dit stable [...] lo dit Johan Carnicer no ha res e per com la dita tapia es molt gastada prop un pilar qui es en la dita primera coberta del dit alberch del dit Abnaxech, juheu,⁴ sentenciam que los dits Yçach Abnaxech/ (fol. 18v)⁵ [...] tapia [...] aconeuguda del [...] messions dels dits [...] entre lo dit Johan Carnicer [...] Yçach e Lois Puig sien fets [...] pena de XX lliures. E per tant [...] lo dit alberch del dit [...] per ço volem sots la dita pena [...].

1. Aquest enunciat, que introduceix les parts del cas, precedeix el document i ocupa la meitat esquerra de l'encapçalament.
2. Segon enunciat, a la meitat dreta de l'encapçalament, on es resumeix el subjecte de litigi.
3. Interlineat: los quals alberchs e stable son en lo carrer d'en [Arnaud] Farrer.
4. Interlineat il·legible.
5. Aquesta part del document, escrita al vers del full, està molt afectada per la humitat i els fongs per la qual cosa és gairebé impossible seguir el discurs del text.

[323]

1435, febrer, 8

Sentència entre Joan Carnicer, Içac Abnaxec i Antoni Steve, habitants de Tàrrega. El motiu de litigi rau en una paret molt gastada que hi ha entre l'estable del primer i les cases dels altres dos. Tant les menjadores que Joan Carnicer hi havia encastat, com el celler que Içac Abnaxec hi tenia, podrien ser els motius del mal estat en què es troba la paret. Al final els notaris encarregats de solventar el cas sentencien que les despeses de la reparació siguin repartides a parts iguals entre els tres implicats. També es fa referència als sis sous que Içac Abnaxec ha bestret per raó de la dita sentència.

AHCT, Plec de sentències (1433-1477) dins del Llibre del Bací dels pobres vergonyants (1378), fol. 18v-19r.

¹Sentència entre en [...] Anthoni [...].

²Sentència per tapia menjada y gastada per lo vehi haver-la buydada per fer menjadores.

Nosaltres en Pere Olivo e en Pons de Comelles, notaris, prohomens elets per lo honrat consell de la vila de Tàrrega, vista una questio o debat qui es entre l'onrat en Johan Carnicer d'una part, n'Içach Abnaxech, juheu, de la part altra, e n'Anthoni Steve de la altra part, per raho o [...] d'una tapia qui es migera entre lo stable del dit Johan Carnicer e lo celler e³ alberch del dit Yçach Abnaxech e lo alberch del dit Anthoni Steve, qui son en lo carrer d'en Arnaud Farrer. La qual tapia es sclafada e menyada axi per la part del stable del dit Johan Carnicer, com a la part del celler del dit Yçach Abnaxech, adalt prop la primera coberta del dit celler e stable, com encara la dita tapia dalt a bax es molt sclafada, e com la dita tapia vers lo stable del dit Johan Carnicer fora stada buydada⁴ per raho de dites menyadores qui son stades engastades en la dita tapia.

E per haver plena veritat de la dita obra e per mill procehir en la present questio, haver ajustat ab nosaltres dits prohomens, los honrats en Qim de Xeguardesa/ (fol. 19r)⁵ Jacme Jonquers, mestres de cases, en Pere [Andreu] entre los dits [...] vistes [...] e hoydes les dites parts [...] primerament que los dits Yçach Abnaxech [...] tenguts en [...] abans de [...] lo dit [...] aconeuguda [...] e totes les cobertes de [...]. Los dits Johan Carnicer, Yçach Abnaxech e Anthoni Steve sien tenguts metre hun arach de pedra en la dita [...] aval entre lo dit Johan Carnicer [...] despeses e [...] messions dels dits Johan Carnicer, [Yçach Abnaxech] e Anthoni Steve per aguals parts [...] sots pena de XX lliures. La qual obra [...] qui la dita obra [...] les dites parts [...] en aquells [sis sous] los quals lo dit Yçach Abnaxech ha pagat e bistret per raho de la present sentència per huy tot dia sots la dita pena.

1. Aquest enunciat, molt malmès per la humitat, que introduceix les parts implicades, precedeix el document i ocupa la meitat esquerra de l'encapçalament.
2. Segon enunciat, a la meitat dreta de l'encapçalament, on es resumeix el subjecte de litigi.
3. Interlineat: celler e.
4. Segueix cancel·lat: a fer.
5. Aquesta part del document, escrita al recte del full següent, està molt afectada per la humitat i els fongs, per la qual cosa és gairebé impossible seguir el discurs del text.

[324]

1435, febrer, 8

Sentència a favor de Salamó Bonafia, jueu de Tàrrega, en què s'obliga Joan de Cirerolls, el corral del qual està a la vora de la casa del

dit Salamó, a fer una clau i tancar el corral per evitar que ningú hi pugui entrar i, un cop dins, accedir a la casa de Salamó; netejar el corral en el termini d'una setmana; cobrir-lo amb una teulada a fi que l'aigua de pluja s'escoli cap enfora i no malmeti els fonaments de la casa de Salamó, i pagar a Salamó Bonafia bona part dels diners que ha bestret per causa de la dita sentència.

AHCT, Plec de sentències (1433-1477) *dins del Llibre del Bací dels pobres vergonyants* (1378), fol. 19r.

¹Sentència entre en Salamo [Bonaffia] e en Johan de [Cirerolls].

²Sentència sobre que un vehi tenie obert un corral per lo qual podie scalar la casa del vehi.

Nosaltres en Pere Olius e en Ponç de Comelles, notaris, prohomens elets e assignats per lo honrat consell de la dita vila de Tarrega, vista una questio o debat qui era entre en Salamo Bonaffia, juheu [...]gent, e en Johan de Cirerolls, defenent de³ per raho d'un alberch del dit Johan qui es en lo carrer d'en Arnau Ferrer. Clament-se lo dit Salamo com lo dit Johan te obert lo dit corral en tal manera que ab scala per lo dit corral poren pu[j]ar en lo alberch del dit Salomo. E que lo dit Johan en lo dit corral lo qual corral es descobert en tal manera que les aygues no ben [...] e gasten los solaments del dit alberch d'en Salamo.

Que oydes les dites parts [...] dehim, sentenciam, pronunciam e declaram que lo dit Johan de Cirerolls en continent hage e sie tengut fer una clau al dit alberch e tanquar aquell. E que dins spay de huyt jorns primers vinents hage haver scombrat lo dit alberch. E cobrir la dita casa en tal manera que la aysga ysque [asert...] d'aci a Pascha prop vinent sots pena de x liures. E que dious tot dia sots la dita pena hage a dar al dit Salomo tres sous de aquells IIII sous los quals el dit Salomo ha bistrets per raho de la present sentencia.

1. Tota la sentència està molt afectada per la humitat i els fongs. Aquest enunciat, que introduceix les parts del cas, precedeix el document i ocupa la meitat esquerra de l'encapçalament.
2. Segon enunciat, a la meitat dreta de l'encapçalament, on es resumeix el subjecte de litigi.
3. Inici de paraula il·legible.

[325]

1435, juny, 28

Àpoca en què Jafuda Jucef de Besés, jueu de Bellpuig, reconeix davant de Jaume Veill, clavari de Tàrrega, haver rebut certa quantitat de diners. Un dels testimonis és un altre jueu de Bellpuig, Struc Novet.

AHCT, Llibre d'Àpoques (1434-1460), fol. 9r.

Ego, Jaffuda¹ Juceff de Beses, iudeus Pulcripodii Angularie, habens jus cessus in pensione subscripta a discreto Gilaberto Canut, presbitero beneficiato beneficij,² confiteor et recognosco vobis, Jacobo Veyll, clavario anni presentis ville Tarrege, quod dedistis et solvistis michi omnes illas octo libras quod michi solvi debuissent XVIII mensis juni proximo, ratione illius censualis mortui consimilis pecunie quantitatis quod dicta universitas facit anno quolibet dicto beneficio et cetera. Et ideo et cetera. Facio et cetera.

Testes: Struch Novet, iudeus Pulcripodii, et Johannes Arces, christicola [?] Tarrege.

1. Sobre el nom, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.

2. Interlineat: a discreto Gilaberto Canut, presbitero beneficiato beneficij.

[326]

1436, juliol, 5

Àpoca en què Jafuda Jucef de Besés, jueu de Bellpuig, reconeix davant de Jaume Veill, clavari de Tàrrega, haver rebut certa quantitat de diners. Baruc Almosnino, jueu targari, fa de testimoni.

AHCT, Llibre d'Àpoques (1434-1460), fol. 19v.

Die V julii anno iam dicto.

Ego, Jaffuda¹ Juceff de Beses, iudeus Pulcripodii Angularie, confiteor et recognosco vobis Jacobo Veyll, clavario anno presenti et inffrascripto, quod dedistis et solvistis michi plenarie voluntati me et omnes illas octo libras Barcinone terni, que michi ut habent cessionem a Gilaberto Canut solvi debuissent decima nona mensis junii proxima ratione pensionis cuiusdam censualis mortui² eiusdem vel consimilis pecunie quantitatis quod

dicta universitas et eius singulares faciunt et prestant *et cetera* dicto Gilaberti, anno quolibet dicto termino. Et ideo *et cetera*. Facio *et cetera*.

Testes: Ffranciscus Palau, christicola [?], et Baruch Almosnino, judeus Tarrege.

1. *Sobre el nom, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.*
2. *Segueix raillat:* p.

[327]

1437, agost, 6

El consell de Tàrrega acorda que el forner d'ofici, Jaume Balaguer, s'encarregui del forn que en un altre temps s'anomenava forn dels jueus.

AHCT, Llibre de Consells (1437-1442), fol. 23v.

Cit. PLANES [1987], p. 4 n. 7.

En lo qual conseyll fonch proposat per los dits honrats pahers que en Jacme Balager, forner, tenria lo forn dels juheus, axi appellat a cert temps, si los dits pahers o universitat li volrien dar alguna casa. E hoyda la dita proposicio tot lo dit conseyll concordant, attenen e sabent que la dita universitat es vexada e tots anys ha a dar X florins per tenir lo dit forn, sabent encara que lo dit Balager es ben bestant de tenir e fruir lo dit forn, acorda e delibera que lo dit Jacme Balaguer tingue lo dit forn per deu anys continus e sens miga comptadors. E que per los dits X anys li sien dats de gracia deu lliures, ço es, C sous, ara de present, e los altres C sous en lo any apres seguent. E que de aço sien fets capitols ab lo dit Jacme Balaguer en aquella forma e manera la qual¹ als pahers² sia benvist fahedor.

1. *Segueix cancel·lat:* conseyll.

2. *Cancel·lat:* prohomens deiuscrits. *Segueix interlineat:* pahers (*cancel·lat:* saben).

[328]

1437

El consell de Tàrrega es veu en la necessitat de fer un préstec d'albarans a fi de retornar el deute contret amb Salomó Rosam, jueu de la vila.

AHCT, *Llibre d'Albarans* (1437), fol. 59.
Cit. SEGARRA [1984], pàg. 278 n. 49.

[329]

1437

A l'inventari de béns de Pere Castell, daurador de Vic, hi ha un llibre del qual es diu que par que sia lo libre de mossen Arsau, que podria ser una obra de Mossé Natan, jueu targari.

Arxiu Cúria Fumada Vic, lligalls d'inventaris solters.
Pub. JUNYENT [1943], pàg. 85.
Cit. RIERA [1981], pàg. 97.

[330]

1437-1438

A l'encant dels béns d'un ciutadà de Santa Coloma de Queralt es va subhastar un mestre asan que podria ser una obra de Mossé Natan, jueu targari.

Arxiu Parroquial de Santa Coloma de Queralt
Pub. SEGURA [1886], pàg. 360.
Cit. RIERA [1981], pàg. 97.

[331]

1438, febrer, 7

El consell de Tàrrega nomena quatre prohoms perquè s'entrevisitin amb Jafudà Vidal, jueu de Bellpuig, sobre un deute que el jueu no considerava satisfet del tot.

AHCT, Llibre de Consells (1437-1442), fol. 34v.

Item lo dit conseyll, sabent que en Jaffuda Vidal, juheu de Belpuig, demanaria sexanta tres florins e lo guany, sabent encara que la dita universitat no li deu res com sia ja content, per ço lo dit conseyll elegí los prohomens deiuscrits per aclarir los dits affers e obtenir aposta del dit juheu:¹ Ramon ces Cases, Pere Andreu, Ramon Micer, Pere Florença, prohomens.

1. Apareixen agrupats a la banda dreta.

[332]

1440, febrer, 26

En el seu jurament de batlle, Pere Vendrell, es compromet a defensar els privilegis, llibertats, usos, costums escrits i no escrits dels jueus de la vila de Tàrrega.

AHCT, Llibre de Consells (1437-1442), fol. 94v.

Item que ell mantindra, deffendra e servara los privilegis generals e specials, libertats, usos, costums, stils scrits e no scrits a la vila e universitat de Tarrega, e a juheus habitants en aquella, atorgats e atorgades dins son trienni.

[333]

1440, març, 19

El govern municipal de Tàrrega intenta arribar a un compromís sobre un afer amb un jueu de Bellpuig.

AHCT, Llibre de Consells (1437-1442), fol. 101r.

¹Item a mes hi fonch proposat per los dits honrats pahers lo fet del juheu de Belpug, com sabem que diverses despeses e missions se han fets vanes fins en la jornada de huy, e siga en dubte la sentencia per qui fara si sent de acort que se'n fermar compromis o que se'n fara.

Acorda lo dit honrat consell que per fugir a mes missions ho despeses e per molts sguarts que per lo honrat en Ffrancesch Johan de Muntros, cavaller e sindich de la universitat, per part de aquella ne sia Ramon de Cardona, si pendre ho voldra, que sia fermat compromis en poder seu soltament hi ampla per via de dret o amigable composicio o en tota aquella manera que a ell sia plasent. E si per ventura tot sols³ pendre non voldra, o que vulla que altra persona per part del juheu hi capia, que en aquest cas hi sia, hi entervenga lo honrat en Lois Ferrer com a ar[...]⁴ e per part de la universitat ensembs ab lo dit senyor don Ramon o ab aquella persona que per part del dit juheu hi entrevendra.

1. Nota al marge esquerre: Juheu de Belpug.

2. Interlineat: fermat compromis huy sia.

3. Interlineat: tot sols.

4. Interlineat: com a ar[...].e.

[334]

1440, juny, 21

En el seu jurament en qualitat de veguer, Joan Carrera es compromet a defensar i mantenir els privilegis, lliberats, usos i costums escrits i no escrits dels jueus que viuen a Tàrrega.

AHCT, Llibre de Consells (1437-1442), fol. 118r.

Item jura¹ que ell mantindra, deffendra e servara los privilegis generals e specials, libertat, usos, costums scrits e no scrits a la vila de Tarrega e universitat, e [...] de aquella e als² juheus habitants en³ aquella, atorgats e atorgades dins lo temps de son trienni.

1. Interlineat: jura.

2. Interlineat: [...] de aquella e als.

3. Cancel·lat: de. Segueix interlineat: en.

[335]

1440, juliol, 8

Amb la idea d'evitar que jueus, conversos i altres cristians, provinents de llocs afectats per nous brots de pesta, poguessin propagar-la a Tàrrega, el consell de la vila acorda que només podran entrar-hi i romandre-hi els qui estiguin sans.

AHCT, Llibre de Consells (1437-1442), fol. 124r.

Item mes hi fonch proposat que per raho de les mortalitats que huy son en la ciutat de Leyda, en la vila de Monso hi en altres lochs e viles, vehem av ull que alguns juheus e crestians novels e de natura son venguts en la present vila fugint a les dites morts, e los sembla que sia cosa molt perilosa per ço com leument purien metre infeccio en la vila, que los placia provehir, e si aturaran los dits juheus e crestians novels e altres en la dita vila, e si d'aci avant n'i ve d'altres se'l's recoliran ho se los daran comiat.

Provehi e acorda lo dit consell que los crestians e juheus forastes que uy son en la present vila, venguts per causa de les dites morts, e los que hic vindran d'aci avant que sans sien, romanguen en la dita vila si romandre voldran.¹ Axi empero que si malaut algu hic venia de accident de glanola, que aquel aytal no atur en la vila ans prestament li sia donat comiat per lo balle o son loctinent e per los pahes. E per semblant si de aquels que sans son e sian venguts a la vila e se emalantiran del dit accident que axi mateix li sia donat comiat, que no atur en la vila. E que sia feta crida publica per los lochs acostumats de la vila que tot hostaler ho hostallera, metge e specier e qualsevulla altre de la vila, que no gos recolir algun crestia o juheu o moro en lur casa que malaut vinga fora la vila del dit accident. E si de aquels forastes que uy son en la vila o de aci avant hi vindran hi en lur casa pendran lo dit accident, que encontinent ho haga a denunciar e manifestar als dits balle o son loctinent e pahers sots pena de x lliures.

1. *Interlineat:* si romandre volran.

[336]

1440, novembre, 8

El consell de Tàrrega acorda enviar dos representants seus davant del noble Ramon de Cardona perquè faci pública la sentència que els jutges havien donat en relació al cas que enfrentava el govern de Tàrrega amb un jueu de Bellpuig.

AHCT, Llibre de Consells (1437-1442), fol. 131v.

'Item hi fosc proposat per los dits honrats pahers, com dies ha passats ells han sentiment que lo noble don Ramon de Cardona ha hi te en son poder lo proces e sentencia ja dies ha passats ordenada e closa e sagelada del fet del juheu de Belpug hi de la vila, e no podem saber quina es la causa per que la dita sentencia no's dona e crehem que si fes per lo juheu que ja fore donada, mas ara com crehem que fa per la vila e contra lo dit juheu que la tenen axi enpaxada. Hoc hi encara mes hauriem hagut sentiment que en conta del mor haurie fetes algunes clamors el dit noble baro don Ramon dels pahers de la dita vila sobre lo fet de la bandositat que cel ha ab los prunyovosts, de que don Ramon seria mal content dels dits pahers. Hi ells, ço es, los dits pahers, en les dites bandositats hi hagen fet lo degut e tot ço e quant a proffit dels bandols si a pogut fer e per conservacio dels privilegis, usos e libertats de la dita vila. Per que los parria que algunes

bones persones fosen trameses al dit don Ramon per saber la causa del empaig de la dita sentencia, e per suplicar-li que li placia la vulla fer promulgar e donar la dita sentencia, com la vila hage ja pagat los salarys dels juges e de comissaris e axi mateix per pagar lo carrech donat per lo dit conta als dits pahers.

Lo dit honrat consell acorda e delibera que per les dites causes e rahons sien pregats los honrats en Ffrancesch Johan de Muntros hi en Miquel Piquo per los dits honrats pahers qe'ls placia pendre carrech de anar al dit don Ramon per les dites causes hi rahons.

1. *Nota al marge esquerre:* Ramon de Cardona.

[337]

1440, desembre, 24

En un ban es fa referència al forn dels jueus.

AHCT, Llibre de Bans (24/12/1440-06/04/1441), fol. 1r.

Maçana.

'Item aquell dia mateix trobam que lo fill d'en Celma, qui sta ab en Maçana, çabater, havie lançades ayguaces davant lo forn dels juheus al seny del ladre. Anay en Ros: I sou.

1. *Nota al marge esquerre:* Rey.

[338]

1441, febrer, 2

En un multa es fa referència al callet de la orta. És la primera vegada que tenim constància d'aquest topònim targari. Som ben conscients que el terme callet, que potser només indicava el pas estret que menava als horts que hi havia als marges de l'Ondara, no té perquè estar relacionat amb el barri jueu de la vila, el call, tant més quan, tot i no estar gaire lluny l'un de l'altre, ocupaven espais físics diferents. Malgrat tot s'imposa una certa prudència, i com que en alguna ocasió els trobem relacionats, hem cregut que valia la pena recollir les referències disperses al callet de Tàrrega.

AHCT, Llibre de Bans (24/12/1440-06/04/1441), fol. 4r.

Bosch.

¹Item aquell dia matex se clama en Rossich del fill d'en Benet Bosch per ço com li entra en l'ort clos que ha al callet de la orta e s'enporta una carabaça que y havie laor de leytuga e altres laos. Anay en Ros: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[339]

1441, març, 5

Es multa Vidal de Cabestany, jueu de Tàrrega, perquè la seva muller havia rentat un ventre de moltó a la font pública.

AHCT, Llibre de Bans (24/12/1440-06/04/1441), fol. 7v.

Cabestany, juheu.

¹Item aquell dia matex trobam que la muler de don Vidal de Cabestany lavave l ventre de molto sobre la font. Anay en Ros: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

[340]

1441, març, 11

En una acta del consell es fa referència al callet.

AHCT, Llibre de Consells (1437-1442), fol. 158r.

Item fforen donades de la aygua del rech de la orta de mossen Guerau ab lo callet fins al camí de Verdu, lo honrat en:¹ Pere Carnicer.

1. S'indica el nom al centre del paràgraf.

[341]

1441, abril, 3

Es multa Nicolau Ceres per haver robat palla i haver-la venuda després a un jueu.

AHCT, Llibre de Bans (24/12/1440-06/04/1441), fol. 11r.

Nicholau Ceres.

¹Item dimecres a v de abril se clama en Johan Altissen de don Nicholau Ceres per ço com se'n havie portat hun paller de palla d'ordi, lo qual tenie en la era de Sent Johan, e de aquella lo dit Nicholau ha venuda ha hun juheu. Anay en Ros e² pagau de smena VIII° sous: XXX sous.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

2. Interlineat: e.

[342]

1441, setembre, 25

Referència al callet de la orta en l'assignació de regadors i dies de rec feta pel consell de Tàrrega.

AHCT, Llibre de Consells (1437-1442), fol. 184v.

Item del callet de la orta:¹ Anthoni Muntalt.

E que lo dit callet de la orta e lo rech de aquell hage del digmenga de ora de vespres fins al diluns a hora de vespres, e del digous de ora de vespres fins a divendres² a hora de vespres, que son dos dies de la setmana e per quiscuna setmana.

1. S'indica el nom a la línia següent, al mig.

2. Cancel·lat: dimecres. Segueix interlineat: divendres.

[343]

1441, novembre, 24

El consell de Tàrrega acorda enviar un advocat davant del Procurador a fi que en relació als targarins que ell va empresonar, entre els quals s'hi compten alguns jueus, s'atengui a justícia, respecti els privilegis de la vila (i també els de l'aljama) i no els castigui sense abans haver-los jutjat.

AHCT, Llibre de Consells (1437-1442), fol. 188r-188v.

Al qual consell fonch proposat per los dits honrats pahers com saben e vehen que mossen lo Procurador es vengut en la present vila de Tarrega no pas per orde del consell ni de la vila, hi en sa venguda hage pres hi detengut pres en la preso comuna n' Anthoni Lorenç, vehi e habitant de la dita vila, e axi matex certs juheus e altres habitants de la dita vila. E com la vila e universitat de aquella hage privilegi que algun de la vila no puxa esser detengut pres, ans se hage a donar a fermances o capleuta si donchs pena corporal o mutilacio de membres no merexia, e axi matex se diga que los juheus han privilegi que si no hi haura instancia de part que no puxa esser procehit a capcio de persona contra aqel. E com ells, com a pahers hi en nom de la universitat, hagen parlat e preget mossen lo Procurador que li plagues soltar e deliurar lo dit Anthoni Lorenç de la preso hi del arrest hon lo tenia,¹ com hi fos tengut per vigor dels dits privilegis e que li plagues no infringir aquels. E que mossen lo procurador los ha respot que li perdonasssen que altres persones com haurien preget e que no'ls ho haura volgut atorgar, car aquels feyts eren criminals e no ere tengut a donar a capleuta lo dit Anthoni ni los dits juheus. E per aquesta raho, ells vehents que los privilegis de la universitat se infringen, ha convengut a ells trametre al advocat de la vila, lo qual se pensen huy sera aci, e axi qe'ls placia voler-hi conselar que sera fahedor.

(fol. 188v) Acorda e delibera lo honrat consell que puys han trames al advocat de la vila, que per los senyos de pahers sia² supplicat mossen lo Procurador que lo dit Anthoni Lorenç e los juheus e altres singulas de la vila que presos o arrestats sien detenguts per mossen lo Procurador, que a pena corporal o mutilacio de membres no sien tenguts, que juxe lo dit privilegi li placia donar-los a capleuta, e que apres los faça lur proces e donades ses deffenses, e si culpables seran atrobats que hi faça la justicia deguda, e si culpables no seran atrobats los placia de lexar e absoldre. E axi matex li placia voler³ servar los privilegis e libertats que la vila ha. E si aço reusara fer, e lo advocat de la vila conexera que infraccio de libertats e privilegis hi haga, que lavors sien ben deffesos per via de collacions hi en altra forma juridica, a ffi que los privilegis e libertats sien preservats e romanguen illesos a la vila e per haver recurs als senyos de consellers.

1. *Interlineat*: hon lo tenia.

2. *Segueix cancel-lat*: preget e.

3. *Cancel-lat*: los.

1442, setembre, 29

El consell de la vila acorda: [1] que es prohibeixi a Vidal de Suau, jueu no targari, que exerceixi com a corredor de safrà a la vila; [2] que cap jueu, ni estranger ni habitant de Tàrrega, tingui obrador a la plaça del Blat sinó al carrer on s'acostuma [aquesta segona ordenació sembla que en un primer moment anava adreçada a Jacob Deulosal i als seus fills i després es va ampliar la prohibició a la resta de jueus], i [3] que cap jueu o convers de fora la vila vingui a Tàrrega per a fer de corredor i pesador de safrà.

AHCT, Llibre de Consells (1442-1446), fol. 23v-24r.

[1]

Per semblant ordena lo dit honrat consell que hun juheu appellat Vidall de Suau, lo qual es foraster e no habita en la vila, per justes causes e rahons lo corage dels senyos de conselles manents d'aqui avant en la present vila directament ni indirecta no puxa ni gos usar de offici de corredoria, ni pesar saffrans en aquella, sots ban de cinquanta sous e pena de altres cinquanta sous. E aço sia intimat al dit juheu per los mustaçaffs per çò que ignoranca no puxe allegar lo dit juheu.

[2]

E mes ordena lo dit honrat consell¹ per les dites causes e rahons, que d'aqui avant algun juheu foraster o habitant en la vila² no gos tenir obrador per si ni per altri³ en tota la plaça del blat de la dita vila ni en vista de aquella,⁴ ans tinga la giponeria hi la pella en aqel carrer e loch hon la pella se acostuma de tenir hi es dedicat,⁵ e aço sots ban de cinquanta sous e pena de altres cinquanta sous. E aço sia prestament intimat a tots aquells juheus que obrador hi tindran⁶ per los dits mustaçaffs per çò que ignorancia no puxen allegar.

1. *Interlineat*: lo dit honrat consell.

2. *Cancel-lat*: com Jacob Deu lo sall. *Segueix interlineat*: algun juheu foraster o (*cancel-lat*: juheu) habitant en la vila.

3. *Cancel-lat*: per sos fils. *Segueix interlineat*: per altri.

4. *Interlineat*: ni en vista de aquella.

5. *Interlineat*: hi es dedicat.
6. *Cancel·lat*: al dit en Jacob e a sos fils. *Segueix interlineat*: a tots aquells juheus que obrador hi tindran.

[3]

(fol. 24r) E mes havant provehi lo dit honrat consell que per tant que per los juheus e cristians novellos que son¹ forastes que venen en la present vila per esser corredos en lo temps dels saffrans hi per pesar aquells se fan molts fraus hi e venen dans alguns a la universitat, que si als senyos de pahes ensembs ab los² VIII promens desus numenats o ab la maior part de aquells sia vist esser fahedor que, de les dites coredories e de pesar los saffrans los dits juheus e cristians novellos forastes sien prohibits, que ells los ne priven o prohibisquen, que d'aqui avant de tals corredories ni de pesar saffrans sots certes penes e bans per ells imposades no se'n gosen entremetre ni usar.

1. *Interlineat*: son.
2. *Segueix cancel·lat*: dits.

[345]

1442, desembre, 7

Segons es desprén de les paraules suplicatories que Bernat Barta, prevere, adreça al consell de Tàrrega, un jueu junt amb un cristia i el nebó de l'esmentat prevere, tots ells d'Anglesola, haurien pres aigua del terme de Tàrrega i haurien malmès algunes sèquies. El consell targari no els perdonà el càstig que es mereixen, però promet actuar amb moderació.

AHCT, Llibre de Consells (1442-1446), fol. 30r-30v.

En la qual casa del consell munta lo honrat mossen Bernat Barta, prevere, e proposa e dix al honrat consell com alguns dies ha passats son nebó, en Bernat Barta, sia stat pres per mossen lo balle de Tarrega, ensembs ab hun juheu e hun altre crestia, per tant com los sia stat donat carrech que haurien trencada l'ayqua dins lo terme de Tarrega e la se'n haurien menada e tolta ha hun home de Tarrega que regave, apellat en Smaner. E com lo senyor don Ramon de Cardona haga scrit als senyos de pahes dues ho tres begades ab letres de crehenca per hun frare menor,¹ confessor seu, hi per en Ramon Rossell, per les quals crehences los pregava volguessen donar loch que ffranchament hi gracia fossen deliurats de la preso. E per semblant com

Llista cronològica de documents

ell hage molt servida aquesta universitat e hage fet en aquella molts beneficis, per tant supplicava los dits honrats mossen lo balle e los senyos de pahes e consell los fos plasent per amor sua hi sguart seu fer-los gracia plena, ço es, que volguessen deliurar/ (fol. 30v) de la preso los dits Bernat Barta, nebó seu, hi lo juheu e per semblant l'altre, qui es crestia, car a gracia singular los ho reputava. E si per ses prechs o supplicacions o per sguart seu no ho volien fer en y volien donar loch, que ho fessen per honor e contemplacio hi sguart del dit don Ramon de Cardona qui de aquests affes los ha pregats. E dites aquestes paraules isques de la casa del dit consell e tench sa via.

Acorda e delibera lo dit honrat consell general que atesos los abusos que lo dit en Bernat Barta ha fet d'aci atras hi fa tot dia del levament de les dites aygues e trencaments de ciquies de la vila, ensembs ab d'altres de la vila de Anglesola hi encara tot sols,² que los dits delats sien punits per lo ban e per la pena que ja en dies passats per duhes ordinacions fetes en consells generals celebrats per la dita vila son imposades e imposats en los quals segons se mostra son incurregits e que nos relexen impunits. Empero, sostenguts molts trebals per la present universitat, e per honor e reverencia e la punicio que sera fahedora dels dits delats sia moderada, la qual moderacio com ni per quina forma se fara aço remeteren a mossen lo balle per raho de la pena³ als honrats pahes per raho dels bans:⁴ Ramon Cescases, Johan Mas, Carnicer, Pere Florença, Johan Spigoll, prohomens.

1. *Cancel·lat*: seu.
2. *Interlineat*: hi encara tot sols.
3. *Interlineat*: a mossen lo balle per raho de la pena.
4. *Segueix cancel·lat*: e als promens deius scrits o de la maior part de aquells e son los promens segunts. *Segueix interlineat*: per raho dels bans.

[346]

1443, abril, 23

Referències ocasionals al callet de l'orta en relació als acords del consell sobre zones de rec i regadors.

AHCT, Llibre de Consells (1442-1446), fol. 49v-50r.

[1]

E mes que la orta de mossen Guirau ab lo callet de la orta no's gosen regar sino aquels tres dies desus que son donats al rech de la vila ab la sinoga, e aço fins al camí de Verdu e no mes havant.

[2]

(fol. 50r) Item feren donador del rech de la orta de mossen Guirau ab lo callet fins al camí de Verdu e no mes havant, lo honrat en Pere Carnicer.

[347]

1443, maig, 23

Un jueu de Bellpuig està disposat a deixar certa quantitat de diners al consell de Tàrrega perquè aquest pugui adquirir blat, amb el benentès que siguin els consellers en persona els qui signin la carta debitòria.

AHCT, Llibre de Consells (1442-1446), fol. 55r-55v.

Los quals conseles atenen que son avisats que lo juheu de Belpug qui ha voluntat de prestar a la universitat docentes L lliures per comprar blats a obs del sementer de prop venidor, e com ja en altre consell de prop celebrat¹ sia stat de!berat e donat carrech a certs promens los quals, ensembs ab los senyos de pahe, hagen carrech de haver pecunies per obs dels dits blats a comprar, e per aquesta raho haguessen en noms seus propis constituit procurador lo honrat en Pere Florença al qual havien donat plen poder de manlevar e de assegurar les pecunies necessaries per comprar los dits blats e obligar tots lus bens e largament segons se pertany, e hagen hagut, per relacio dels senyos de pahe hi encara per lo scriva de la casa de la payria, que lo dit juheu ab lo qual han contractat per haver les dites pecunies que ell no seria content que lo debitori de les dites CCL lliures sia a ell fermat per procurador, ans vol que personalment quiscu ferme, per aquesta raho, ates que les pecunies² son necessaries haver per raho dels dits blats a comprar, los dits conseles en noms seus propri e tots ensembs e quiscu in solidum e per lo tot ensembs ab d'altres contenguts en lo contracte, fermaren la carta debitòria de les/ (fol. 55v) dites CCL lliures barcelonines al dit juheu, absent, en poder de mossen Miquel Piquo, notari e

scriva de la casa de la payria, largament segons en lo contracte es contengut amplament e larga. Com ja los senyos de pahe haguessen d'abans fermat lo dit debitori, segons en aqel se conte, e volgueren que lo sindich de la universitat los fermas carta de indepnitat la qual encontinent lo honrat en Pere Florença, sindich de la universitat constituit personalment en lo consell, ferma en poder de Miquel, dit notari e scriva, largament e ampla segons en aquella se conte.

1. *Cancel·lat*: venidor. *Segueix interlineat*: celebrat.

2. *Cancel·lat*: haver.

[348]

1443, agost, 16

Davant del fet que tres jueus volen venir a viure a Tàrrega i un d'ells, en no tenir ofici, ha demanat si li deixarien exercir com a corredor d'ovella, el consell remet el cas als paers però els recorda que els jueus de la vila, tret del temps de fira i del safrà, no soLEN exercir de corredor.

AHCT, Llibre de Consells (1442-1446), fol. 70r.

E mes lo dit honrat consell hac sentiment que tres juheus forastes se volen fer vehins de aquesta vila, la u dels quals par no haga offici. E aqel que no ha offici voldria usar de offici de corredoria de ovella e demanaria en gracia a la universitat¹ que ell puxa usar del dit offici de corredoria de ovella.² Axi empero que los altres juheus de aquesta vila que han ja offici de ses mans e usen del dit offici de corredoria, que aquells aytals cessen del dit offici de corredoria exceptat en lo temps de fira o dels saffrans. Per aquesta raho lo dit honrat consell remete aquests affes a ordinacio e disposicio dels senyos de pahe, que ells hi provechesquen per la forma e manera que lo consell general provehir, dispondre e ordenar hi porra.

1. *Interlineat*: a la universitat.

2. *Interlineat*: de corredoria de ovella.

[349]

1443, setembre, 13

Si les males collites de 1442 van ser la causa per la qual el consell de Tàrrega es va endeutar amb un jueu de Bellpuig, coneget amb el malnom

de Nin, en comprar-li blat per valor de 250 lliures, les bones collites d'enguany permetran retornar el deute abans que no s'hagi de pagar els interessos a quatre diners per lliura.

AHCT, Llibre de Consells (1442-1446), fol. 77r-77v.

Al qual consell general fonch proposat per los honrats senyos de pahes com tothom ha vist e veu que, per gracia de Nostre Senyor Deus, a ell ha plagut donar-nos pluga e bon temps de que lo sementer¹ (fol. 77v) se aparella molt bo e les gens poran sembrar si a Deu sia plasent, e per ço com en dies passats vehie hom que lo any passat era stat sterill e molt flach, convengue a la universitat per orde¹ de consell generall qu'es fes compra de CCL migeres de forment per ço que los pobles fossen provehits a obs del sement de blat ensembs ab lo que cobrarien del prestech fet per la vila en l'any passat. E de fet son stades comprades les dites CCL migeres de forment del juheu² Nin de Belpuig a rao de XX sous per migera, que son CCL lliures, a les quals a pagar la universitat s'es obligada ab massa gran carrech, car si d'aci a Nadal prop vendor lo dit juheu no es pagat la universitat de alli avant haurie a pagar IIII diners per liura. E com en l'any present de la vila se sien cobrades del blat prestat entorn de CCC migeres, es de necessari provehir, ans de totes coses, que lo dit juheu sia pagat e contentat, o per venda del seu blat matex o del novell collit o sembrat per la vila, affi que lo logre no'ns mengas los osos e la carn. E que per semblant sia deliberat qual blat prestaran al sementer, si prestaran de aquel del juheu o del novell de la vila, e si'l prestaran blat per blat ab carrech de les primicies³ o ja afforat a dines o com lo prestaran ni en quina forma ni manera.

Acorda e delibera lo dit honrat consell general que, ab la gracia de Deu, que tot lo blat novell que enguany ha cobrat la vila sia prestat a obs del sementer, lo qual blat crehem sien CCCL migeres ensembs ab aquel que ara es dins la casa de la payria.⁴ E si mes havant ne hauran mester los pobles per sembrar qe'ls ne sien prestades L migeres del blat que la vila ha comprat del juheu de Belpuig, lo qual tot blat que prestaran ara per lavos e lavos per ara lo dit consell ha afforat e affora a raho de XVIII sous per migera, e tots aquells qui'n pendran hi'n manlevaran a obs del sementer al tornar en l'any prop vendor lo hagen a tornar e pagar al dit for de XVIII sous per migera. E les docentes migeres que restaran del dit blat comprat del dit juheu, que se stiga e no si toch fins la universitat vega lo temps com vindra, car lavos provehir sia per lo millor.

1. Interlineat: per orde.

2. Interlineat: juheu.

3. Interlineat: ab lo carrech de les primicies.

4. Interlineat: ensembs ab aquel que ara es dins la casa de la payria.

[350]

1443, octubre, 28

Sobre el deute que el consell de Tàrrega afrontava a causa del blat comprat al Nin, un jueu de Bellpuig, els consellers remeten als paers la decisió última sobre aquest afer.

AHCT, Llibre de Consells (1442-1446), fol. 80v.

Item mes hi fonch proposat per los honrats senyos de pahes, com les festes de Nadal se acosten e han se a pagar los dines al juheu de Belpug per lo blat que li havien comprat e lo blat sia en la botiga, qe'ls placia dicermenar e conselar que sera fahedor affi que la vila sia lunyada de despeses hi de perdua.

Acorda e delibera lo dit honrat consell particular que si pendran lo dit blat de mossen Salzes ho lo del dit en Johan Altello hu no, e del blat del juheu, si'l vendran per pagar lo juheu hu no, hu si'l prestaran al sementer hu no, ni en quina forma o manera ho faran. Tot aço remete als honrats senyos de pahes que ells vegen e donen orde, loch hi manera que lo que faran sia fet a tot proffit e valitat de la universitat e dels singulas de aquella, e ab lo menor dan hi cost que fer se puxa, car ço que ells ne faran lo consell hu ha per fet axi com si per tot lo consell era fet, tractat, acordat hi ordenat.

[351]

1443, desembre, 27

A fi de satisfer el deute contret amb el Nin, un jueu de Bellpuig, el consell de Tàrrega acorda vendre la part del blat comprat al dit jueu que encara no s'havia gastat, i completar l'import de la venda fins a arribar a les 250 lliures manlevant la diferència d'altres personnes.

AHCT, Llibre de Consells (1442-1446), fol. 86v.

Acorda e delibera lo dit honrat consell general que ates que, segons per relacio dels senyos de pahes, se diria que del blat que s'es comprat del

juheu de Belpug hauria sobrades de cent LXXX migeres fins en CLXXXX, que lo dit blat sia venut per los senyos de pahes ab consell¹ dels promens deius scrits o de la maior part de aquels al millor fer que poran, e del preu qu'en exira qu'en paguen les CCL lliures que son degudes al juheu de Belpug. E si la quantitat que hi fallira que sia manlevada a rao de sensall fins en quantitat de CCCC lliures barcelonines e de les CCCC lliures sia fet compliment al dit juheu, e de la restant quantitat que sobrara² que³ sia vist quina quantitat mancara al regent la clavaria, e que de aquella li sia subvengut e acordat, e si cas sera que quantitat alguna hi sobrara acorregut primer⁴ lo dit regent la claveria que d'aquella sia remut e quitat algun crehedor tant com bastara que sia apoch fer. E mes que sien manlevats XX milia o XXX mil sous si's trobaran a fer e raho de XXX mil o almenys de XXV mil o XXIII mil per mill de promens de Barcelona o de altres parts on millor raho ne hauran⁵ per rembre e quitar los dits en Nadall, hi en Johan Botella de Leyda, e altres creheds de Cervera hi encara de Tarrega matexa, que a menor fer sien.

1. Segueix interlineat il·legible.
2. Segueix cancel·lat: qu'en sia venut qualche crehedor tant com bastara a menor fer axi empero.
3. Segueix cancel·lat: primer.
4. Interlineat: primer.
5. Interlineat: de promens de Barcelona o de altres parts on millor raho ne hauran.

[352]

1444, març, 17

Davant de la necessitat d'haver d'obtenir setze lliures, el consell de Tàrrega acorda manllevar aquesta quantitat de jueus i retornar-los-hi a partir dels ingressos provinents dels impostos pagats pels carnícers [1]. A continuació ens trobem amb la signatura d'una carta debitòria amb Salamó Abenafia, jueu de la vila, [2] i, finalment i amb data del 6 de desembre de 1446, es registra el tancament del deute. Entre els testimonis hi figura Rovén Nicim, jueu targari [3].

AHCT, Llibre de Consells (1442-1446), fol. 95r.

Cit. SEGARRA [1984], p. 278 n. 51. [Parla de Salamó Abenafre].

[1]

Acorda lo dit honrat consell que pus axi es que lo dit mossen Roig ha offerta fe tanta gracia, que la dita quantitat de XVI lliures sie manlevada de juheus e que sie pagat lo dit mossen Roig. E per pagar e contentar lo juheu que la dita quantitat prestara ara per lavos e lavos per ara, lo dit honrat Consell hi assigna e consigna fins aquella quantitat los dines del tall que los carnices del molto e de la bocateria han a pagar a la vila d'aci a Cinquagesima. E per tant que lo interes no carrega a la universitat, donaren carrech als senyos de pahes que ells parlen ab los dits carnices e q'e's preguen los placia voler-los prestar la dita quantitat, car crehen que no'ls diran de no, e si la'ls presten que encontinent lo dit juheu sia pagat e contentat de ço que prestat haura. E si cas sia que los dits carnices no'ls los volien prestar, que celavos lo juheu sia pagat al temps que los dits carnices han a pagar a la vila.

[2]

¹Hi encontinent los dits honrats senyos de pahes hi conseles firmaren lo debitori de les dites XVI lliures barcelonines deure an Salamo Abenaffia, juheu, pagadores a ell d'aci a la festa de Cinquagesima primer vinent, axi en nom propi com en nom de la universitat. Ab salari de procurador, de notari, pena de terç e hostages tenidos *et cetera*. Obligant la persona e bens. Juraren *et cetera*. Renunciaren *et cetera*. Ab IIII dines per liura de interes d'aci al temps e de alli avant si mes los tindran *et cetera*.

Testes: Anthonius Morell e Petrus Ros.

Item firmarunt² apocham de recepto *et cetera*.

Testes: predicti.

[3]

Ffuit cancellatum de voluntate dicti Salomonis,³ die marti VI decembris anno a Nativitate Domini M^o CCCC^o XXXXVI°, et firmavit apocham in posse iure notarius *et cetera*.

Testes: Bartholomeus Cerda, cristianus, et Roven Nicim, iudeus.

1. La resta de document, cancel·lada amb dues ratlles obliquies.
2. Sobre el verb, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.
3. Sobre el nom, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.

[353]

1444, setembre, 20

Es multa Baruc, jueu targarí, per no haver netejat la part de carrer que hi havia al davant del seu obrador.

AHCT, Llibre de Bans (01/09/1444-00/12/1444), fol. 4r.

Baruch.

¹Aquel dia mateix trobam e vehem a uyll que en Baruch, juheu, no havie agranat lo enfront del seu obredor, e avien ban ab crida que tota persona agranas scs enfronts. Anay en Ros, dix-li que's tingues per penyorat: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

[354]

1444, octubre, 4

Es multa el fill de Salamó Abenafia perquè la seva muller, tots ells jueus de Tàrrega, havia entrat en un hort que no era seu.

AHCT, Llibre de Bans (01/09/1444-00/12/1444), fol. 7r-7v.

La muyller del fill d'en Salamo Benafia.

¹Per aquell ban mateix² la muyller del fill d'en Salamo Benafia lo dia mateix. Anay en Ros, dix a son marit que's tingues per penyorat: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

2. Això és, per entrar a l'hort que Jaume Jonel té damunt de Sant Macari.

[355]

1444, octubre, 14

Aquest mateix dia, el fill de Salamó Abenafia, jueu de Tàrrega, denuncia que la mula de Francesc Granyenella se li menjava el sembrat [1], i Baruc, jueu també targari, és multat per haver estat negligent i haver permès que l'aigua amb què regava sobreeixís pel camí [2].

AHCT, Llibre de Bans (01/09/1444-00/12/1444), fol. 8v.

[1]

Ffrancesch Granyenella.

¹Dimecres a XIIII de octubre se clama lo fill d'en Salamo Benafia, jhueu, d'en Ffrancesch Granyenela per tant com la sua mulla li mengave en lo seu groch que ha en un troç en les Planes. Anay en Ros, dix-li que's tingues per penyorat: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[2]

En Baruch.

¹Aquel dia metex trobam e vehem a uyll que en Barruch, juheu, feye regar lo seu troç que ha en les Planes lo qual es sembrat de forment, e giraren tanta d'ayqua que sobrisqe per lo chami, que les gents no podien pasar. Anay en Ros, dix-li que's tingues per penyorat: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Missa.

[356]

1444, octubre 14

Es multa el jueu targari en Baruc per haver regat sense haver escombrat prèviament la fillola.

AHCT, Llibre de Bans (01/09/1444-00/12/1444), fol. 9r.

En Baruch.

¹Aquel dia metex vehem a uyll que com lo dit en Baruch feye regar lo dit blat la fillola no ere scombrada, e avie hi ban ab crida que nenguna persona no gosave regar fins tant les fillolles fosen scombrades. Anay en Ros, dix-li que's tingues per penyorat: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Missa.

[357]

1444, octubre, 22

Es multa Samuel, un jueu de qui es diu que s'hostatjava a casa del Nin de Bellpuig, per haver furtat magranes. També s'affirma que un altre jueu, que s'estava a casa de Salamó Benafia, l'havia ajudat. L'hort d'on havien furtat la fruita es trobava al cayllet de la orta.

AHCT. Llibre de Bans (01/09/1444-00/12/1444), fol. 10r.

Samuell.

Dijous a XXII de octubre nos fonch denunciat per persona digne de fe que don Samuell, qui sta ab lo Nin de Belpuig, juheu, ere entrat en lo ort clos d'en Andreu Tudella, que es en lo cayllet de la orta, e cuyllie de lles magrans, les quals li prenie un altre juheu, qui sta ab en Salamo Benafia, de mentre aqel les cuyllie. Diguem-li que lo ban pagarie:¹ X sous.

1. Nota al marge inferior: Pach quiscu V sous.

[358]

1444, octubre, 22

Multa posada a Struc Momet, jueu de Tàrrega, per haver introduït vi i verema al terme i a la vila de Tàrrega.

AHCT. Libre de Bans (01/09/1444-00/12/1444), fol. 10v.

Struch Momet.

¹Per aquel ban metex² don Struch Momet, juheu, que tambe se'n ich
mete. Anav en Ros. dix-li que's tingues per penyarat: I sou.

1. *Nota al marge esquerre:* Missa.

2. Referit a la prohibició d'entrar vi i verema al terme i vila de Tàrrega.

[359]

1445. maig. 12

El consell de Tàrrega prohibeix als carnissers de la vila que deixin matar als jueus més d'un animal segons el ritus judaic.

146

AHCT, Llibre de Consells (1442-1446), fol. 159r-159v.

E com lo honrat consell sia ben cert que los juheus de aquesta vila fan gran abus en degolar los moltons, anyells, ovelles e altres besties, de les quals ells poden e gosen mengar, e assagen de metre lus mans dins les dites besties e aço sia cosa de no comportar e asats abominable, acorda, provehi e ordena lo dit honrat consell general que d'ara havant per los mustaçaffs que ara son e apres seran, sia posat ban de cinch sous¹ als carnices/ (fol. 159v) e a les taules que d'aci havant ells no permeten ni lexen degolar als dits juheus² moltons, anyells e ovelles e altres carns de les quals ells poden mengar quiscun jorn, sino una bestia en quiscuna taula del molto.³ E per tant com en la taula de la ovella se maten diverses carns, que los dits juheus no puxen ni gosen degolar sino una ovella e hun anyell e no mes avant. E si lo contrari sera fet per los dits carnices o taules, que per los mustaçaffs los dits carnices o taules sien penyorats, e notat hi scrit lo ban en lo libre dels bans hi aquel en son ius loch hi temps exequitat per quiscuna vegada que aço permetats esser fet per los dits juheus.

1. *Interlineat*: de cinch sous.
 2. *Interlineat*: als dits juheus.
 3. *Interlineat*: del molto.

[360]

1445, desembre, 7

Ens trobem els jueus targarins Jacob Deuslosal i Içach Jacob, fill seu, en un document notarial de Cervera.

AHCC, FN, Jaume Gualter, *Manual* (1444-1445), fol. 121r.
Cit. LLOBET [1984], pag. 15 n. 53.

[361]

1446. februar, 1

Un tal Francesc Ripoll s'ofereix al consell de Tàrrega per a reparar l'adoberia a canvi que aquest li vengui un hort que hi ha al davant d'un molí de la seva propietat [veg. fol. 186r]. A més a més, el consell es fa ressò del que un jueu, oriünd de Montsó i recentment instal·lat a Tàrrega, li havia fet arribar; que coneixia un parell de jueus de Montsó, adobers d'ofici, que

147

estarien disposats a venir i instal·lar-se en aquesta adoberia. Davant d'això el consell acorda parlar amb dit jueu a fi que tan bon punt l'adoberia hagi estat reparada, convidi a venir els esmentats jueus de Montsó.

AHCT, Llibre de Consells (1442-1446), fol. 186r-186v.

'E com se diga que lo juheu calçater que es ací vengut de la vila de Monço diria que si la casa de la dita adoberia era reparada e adobada que ell sabria dos juheus de Monço que son del dit offici que volenterosament se'n vendrien par ací hi usarien del/ (fol. 186v) dit offici, acorda lo dit honrat consell que per los senyos de pahe sia parlat ab lo dit juheu calçater hi li sia dit com la vila ha voluntat de retornar reparar e adobar la dita casa prestament, hi hage ja en aço degudament provehit. Qe'l scalfen hi li donen calor que ell don orde e manera que los dits juheus vinguen ací per intencio e corage de habitar hi star ací e de usar del dit offici. E que aço facen per tal forma e manera que axi lo adop de la dita casa com la venguda dels dits juheus vingue a dona perfeccio a favor e proffit de la universitat.

1. Nota al marge esquerre: Adoberia.

[362]

1446, març, 29

El consell de Tàrrega escull quatre prohoms que s'encarreguin tant de veillar pel bon ordre i la disciplina durant les reunions que els jueus celebren a la seva escola, com de fer complir les decisions que es prenguin en aquestes reunions, de manera que es posi fi a les discussions i als desordres que darrerament s'estan produint en el call, i que fan que alguns jueus se n'hagin anat a viure fora de Tàrrega, en perjudici de la vila.

AHCT, Llibre de Consells (1442-1446), fol. 191r.

Cit. SEGARRA [1984], p. 61 n. 13 [Confon el libre i la data].

Cit. SABATÉ [1999], p. 130 n. 17 [Segueix SEGARRA].

'E mes com lo honrat conseil general, axi per dita de juheus habitants en la vila com per cristians de aquella hi per moltes altres personnes, haga sabut e sentit que dies ²h[a] la universitat dels juheus de la present vila viuen fort desareglats hi [enfre] ells molt desbaratats, entant que tota volta que per ells se fa congregacio en lur scola hi han a tractar de affes a la universitat des juheus tocants entre ells bonament no's poden concordar, hi de ells hi ha

alguns juheus que per la maior part dels altres en res que facen ni ordenen no's volen adonar ni areclar de que se segueix dan, hodis hi rancos hi males voluntats entre ells, hi alguns juheus per aquesta raho se'n van de la present universitat e muden lur habitacio en altres parts³ e axi mateix se segueix dan a la universitat. Per aquesta raho lo dit honrat consell, volent provehir a la universitat dels dits juheus hi de la universitat e per sostener e conservar aquels e per que se puxa veure aço en que peca ni en que no e per tant que ab los dits juheus se puxa de aço comunicar e saber la veritat del fet com passa, elegi los promens deius scrits als quals dona lo dit honrat consell carrech de saber, sentir e treballar en los dits affes hi en posar en algun bon tayll e regla la universitat dels dits juheus, e per reposar aquells i metre'ls en bona regla hi orde affi que los juheus visquen en repos e pacifichs d'aquí avant. E son los promens següents:⁴ Lois Ferrer, Juffre Ferrer, Ramon Cescases, Johan Angell, prohomens.

1. Nota al marge esquerre: Los juheus.
2. Una paraula il·legible per forat de corcs al full.
3. Interlineat: e muden lur habitacio en altres parts.
4. Escrits en columna a la banda dreta del full.

[363]

1447

El jueu targari Irach [Içach] rep de mans de Pere Serra, procurador de la paeria d'Àger, l'interès resultant d'haver prestat certa quantitat de diners a dita paeria.

AMA, Compte d'en Pere Serra, fulls de deutes intercalats dins del *Llibre de Consells* (1417-1510).

Pub. FITÉ [1985], pàg. 404.

Cit. FITÉ [1991], pàg. 338.

[364]

1448, maig, 1

El pagament de 100 florins per una pensió de censal, pagadora a un cavaller de Lleida, al qual ha de fer front el consell de Tàrrega, mou alguns paers a informar-se de les condicions amb què un jueu de Bellpuig els els deixaria. El refús dels qui havien d'avaluar l'operació fa que el consell hagi

de cercar una altra via, i que al final sigui un d'ells el qui deixi graciosament els cent florins.

AHCT, Llibre de Consells (1446-1451), fol. 89v.

En lo qual consell fonch proposat per los senyos de pahes com la universitat es obligada a pagar cent florins al honrat mossen Lois Dezvals, cavaler de Leyda, de una pensio de censal dies ha passats cayguda, e com se n'sper de aço haver dan per via de procurador hi de notari si donchs no y es provehit de prest remey e com ells hagen trobat lo juheu de Belpug que'ls fa plaer de cent florins a rao de IIII diners per lliura e que d'aci algun temps convinent li sien tornats e sobre aço hage demanats e nomenats certs singulas qui aquells li asseguren, que com ells ne hagen parlat a alguns dels demanats per lo dit juheu e per certes rahons reusen en aço entrar, per aquesta raho ells han fet instar lo present consell per que hi provehescha degudament hi presta.

E feta la dita proposició per los dits senyos de pahes encontinent en lo dit consell se leva lo honrat Juffre Ferrer dient que per contemplacio de la universitat e per apartar aquella de dan, missions e despeses graciosament offeri de prestar los dits C florins huy en aquest dia a la dita universitat per pagar e contentar lo dit mossen Lois Dezvals, assegurant-los-li aquells singulas que per lo dit juheu son stats demanats e nomenats a tornarli aquells per tot lo present mes de maig.

[365]

1448, juliol, 5

En una mateixa sessió el consell de Tàrrega intenta posar ordre als deutes contrets per la universitat amb Salamó Abenafia, mestre Jucef i el Nin de Bellpuig [1], i tracta sobre l'agressió que la senyora d'Anglesola va infligir al jueu targari Mordofay quan, en tornar aquest de buscar aigua de la font de l'Ofegat, li va prendre l'ase i els càntirs i el va amenaçar de tancar a la presó. Es remet el cas als paers [2].

AHCT, Llibre de Consells (1446-1451), fol. 96r. [183].

Cit. SEGARRA [1984], p. 278 n. 52. [Només esmenta [1] i es refereix a Salamó Abenafia com a Salomó Abenaffre].

[1]

¹Encara volgue, acorda e delibera² lo dit honrat consell general que aquels CC florins que per singulas se son manlevats per pagar certs credits de la universitat, ço es C florins d'en Salamo Abenaffia e C florins de maestre Juceff a tres dines per liura, hi encara C florins del Nin de Belpug a raho de IIII diners per liura, hi XXXIII florins del dit en Salamo a la dita raho de IIII diners per liura, que los dits CC florins, cent de Salamo e cent de maestre Juceff ates que son a la dita raho de III diners per liura que aquells a present romanguen ab beneplacit dels obligats, e que los cent florins del dit Nin e los XXXIII florins de Salamo que aquells dels pecunies que³ ara novelament han manlevades en la ciutat de Barcelona sien pagats e contentats.

1. *Nota al marge esquerre:* Sobre los deutes que son deguts a certs juheus.

2. *Interlineat:* acorda e delibera.

3. *Segueix cancel·lat:* procehiran de la dita questia aquells sien pagats e contentats.

[2]

¹Sobre lo cas qui's diu esser fet per la senyora de Anglesola, ço es que en Merdofay, juheu de aquesta vila, ara dos ho tres jorns ha passats seria anat a una carrega d'ayqua ab un ase ab la font de Offegat e que la dita senyora li hauria fet pendre lo ase ab los cantis e aigadels qui portava e aquells se'n hauria fet metre en lo castell, hi encara hauria amenaçat de preso al dit juheu e aquell apres hauria aviat. E com aço prima faç nos puxa veure si es² periudicial a la universitat hu no,³ acorda e delibera lo dit honrat consell general que la previsió sobre aço fahedora sia remesa e de fet remete als honorabes senyos de pahes que ells hi provehesquen per tots aquells remeys que justs e rahanables sien.

1. *Nota al marge esquerre:* Merdoffay juheu e Offegat.

2. *Segueix cancel·lat:* se mostre esser massa. *Segueix interlineat:* nos puxa veure si es.

3. *Interlineat:* hu no.

[366]

1448, novembre, 12

El consell de Tàrrega prohibeix que en dies de fira i de mercat els habitants de la vila, jueus o no, demanin hostatges als qui vénen de fora per a comprar o vendre.

AHCT, Llibre de Consells (1446-1451), fol. 107v-108r.

¹Item com per lo abus que sich fa tot sovin que per moltes personnes de aquesta vila, axi cristians com juheus, los dies dels mercats son requestes hostages a moltes personnes forasteres qui venen e porten vituuales a la present vila, en tant que per raho de aquests requestes de hostages molts rebugen de venir lo dia del mercat a la vila e van en altres parts e aço redundo en gran dan de la universitat, acorda e delibera lo dit honrat consell que per los senyors de pahes sie hagut consell del advocat de la vila si de justicia se pot fer que lo consell puxa ordenar e inhibir ab veu de crida ho en altra manera los habitants de la vila e forastes de aquella² sots certa pena o ban que d'aci avant lo dia del mercat o de fira o del retorn aquella³ no gosen ni puxen requerir ni fer requerir hostages en scrits o de paraula a alguna persona forastera qui lo dit dia de mercat o de fira o del retorn de aquella⁴ vindra e portara vituuales a la present vila. E si de justicia aço fer se pora que ara per lavos e lavos per ara lo present consell ha per feta la dita ordinacio e inhibicio, la qual ab veu de crida⁵ si mester sera ho en altra manera, sia publicada per la vila, la qual ordinacio e inhibicio lo dit loctinent de mossen lo balle hon de justicia fer se puxa aloa e aprova e sa auctoritat e decret posa o volch haver per posats de ma de un notari del present consell.

Item en lo mig que per los senyors de pahes sien pregades totes aquelles personnes cristianes e los juheus qui coneseran, que a pregat facen que en los dies del mercat e de la fira e del retorn de aquella⁶ cessen de fer tals requestes de hostages, donant-los ha entendre lo dan que a la universitat ne seguex. E si per prechs star no se'n voldran que'ls sia dit que lo consell hi provehira per tal manera que hauran a cesar de fer les dites requestes. Hi encara sial (fol. 108r) scrit als lochs de la honor de Belpug hi en altres lochs, si mester hi sera, de part de la vila, encantant los que ab la gracia de Deu los dies del mercat e de la fira e del retorn de aquella⁷ pensen de venir, car per los crehedos que ells han dins la present vila hostage algu no'ls sera request.

1. Nota al marge esquerre: Sobre hostages.
2. Interlineat: e forastes de aquella.
3. Interlineat: o de fira o del retorn aquella.
4. Interlineat: o de fira o del retorn de aquella.
5. Segueix cancel·lat: o en altra.
6. Interlineat: e de la fira e del retorn de aquella.
7. Interlineat: e del retorn de aquella.

[367]

1448, novembre, 25

Catorze dies després que el Procurador hagués fet empresonar, primer, i després, retenir als seus domicilis, uns jueus targarins, mestre Jucef i Baruc, sense haver formulat cap accusació ni denúncia, el consell de la vila denuncia la injustícia i la infracció de privilegis que això suposava i demana al Procurador que en aquest cas s'atengui a la llei i faci pública la raó de l'arrest a fi que els esmentats jueus es puguin defensar degudament.

AHCT, Llibre de Consells (1446-1451), fol. 109r-109v.

¹Axi mateix hi fonch proposat per los dits senyors de pahes com per semblant no ignoren que maestre Juceff hi en Baruch, jueus, son stats presos en la preso comuna per mossen lo procurador, e ara ab asats gran affany los ha trets de la preso e te arrestats en lus cases e aço ha hagut affer mossen lo procurador en virtut de cert privilegi que la universitat ha, hi encara de altres que los dits juheus han, e com hage ja de XII en XIII jorns qui los te presos hi encara demanda no'ls es stada donada ni sabre be de que son delats e inculpats ni publicada la enquesta,² com si ho sabessen hos remetrien a lur misericordia, es composarien graciosament ab ell. E com creguem que en aquests juheus sia feta gran iniusticia e tot hom vega e conega que ells stan molt be en la universitat e fan gran proffit en aquella quisqu en son art e offici. E com ells, ço es los pahes, hagen volgut pregat e supplicar mossen lo procurador una vegada e moltes, ateses les dites coses e beneficis qui per ells se seguexen a la universitat los volgues comportar e res no ha volgut fer. E com de la detencio e preso dels dits juheus se seguescha hun asats dan a la universitat com fins aici no vueguem hagen culpa alguna, pus demanda no'ls es stada donada, la qual per constitucions de Cathalunya se ha a donar dins certs dies ja passats, q'ls placia delibrar e acordar que sera sobre aço fahedor en proffit de la universitat.

Acorda e delibera lo dit consell general que sobre los dits affes/ (fol. 109v) per los senyors de pahes mossen lo procurador sia pregat e suplicat pus jurat e votat ho ha a ell sia plasent voler servar los privilegis, usos e libertats, e que vulla publicar la enquesta als dits maestre Juceff e en Baruch e donar-los ses deffenses si les demanaran, e que en aço vulla³ servar la justicia, e per semblant sia dit a son asesor li placia⁴ consellar lo degut e la justicia. E no tan solament sia pregat e suplicat sobre lo cas dels dits maestre Juceff e de Baruch, mas hoc encara sobre tots altres contra los quals

mossen lo procurador axi per via de presons com en altra manera procehira, los quals procehiments sia vist esser fets contra privilegis, usos e libertats de la universitat. E si en aço adonar-se voldra e voldra fer lo degut, bo sera, e sino sia-li dit que convendra a la universitat recorre als senyos fahent d'el les clamors degudes.

1. *Nota al marge esquerre:* De maestre Juceff e Baruch, juheus.
2. *Interlineat:* ni publicada la enquesta.
3. *Segueix cancel·lat:* fer.
4. *Cancel·lat:* vulla ben. *Segueix interlineat:* placia.

[368]

1449, maig, 26

El consell de Tàrrega opta per no manllevar diners de jueus de la vila.

AHCT, Llibre de Consells (1446-1451), fol. 131v-132r.

'Acorda e delibera lo dit honrat consell general que per exir a present de algun perill hi despesa e per provehir e donar algun remey, que la universitat sia apartada de dans actes que manlevar dos-cents o tres-cents florins a logre de juheus seria massa gran dan a la universitat. Que la universitat se proevescha del blat que huy es en la botiga e que aquell se vena tot al maior fora que fer-se pora, e per conservar la dita botiga que del blat del dotze del any present si vendre no's pora sia renovelada la botiga huy sia tornat tant blat com ara si trobara, hi si aquell no y bastava que'n sia tornat del blat que los demes ara en los messos pagaran per raho dela talla, e si com [...]².

1. *Nota al marge esquerre:* Blat de la botiga de la vila.
2. *L'acord continua sense cap ulterior referència a jueus.*

[369]

1449, juliol, 6

El consell de Tàrrega nega l'accés a la vila a Rovén Nicim, que abans hi habitava, pels molts problemes que durant la seva estada va ocasionar tant a jueus com a cristians.

Llista cronològica de documents

AHCT, Llibre de Consells (1446-1451), fol. 142v.

'E per semblat lo dit honrat consell acorda sia fet² d'en Roven Nicim, juheu, lo qual solia aci star hi ara sta en Belpug, lo qual ha donat asats carrech a la universitat hi ha alguns singulars de la vila, axi crestians com juheus.

1. *Nota al marge esquerre:* Roven Nicim.
2. *De no permetre-li entrar ni aturar-se a la vila de Tàrrega.*

[370]

1450, gener, 26

El consell de Tàrrega es mostra favorable a la petició que Juceff de Besés, jueu de Bellpuig, li ha formulat de venir a residir a la vila de Tàrrega.

AHCT, Llibre de Consells (1446-1451), fol. 150v.

En lo qual consell general fonch proposat per los honrats senyors de pahres que com no havia molts dies¹ sie vengut en Juceff de Beses,² juheu habitant en loch de Bellpuig, volent-los dir que per raho com lo senyor don Ramon de Cardona haie hagut del dit Bonjuha certa quantitat de pecunies³ per certes causes e rahons, de que lo dit senyor don Ramon haurie donada plena facultat al dit Juceff de Beses⁴ que el pogues mudar sa habitacio e domicili en aquelles parts que ben vist fos al dit Juceff de Beses,⁵ e segons lo dit senyor don Ramon de Cardona ha fet certs⁶ capitolls ab lo dit Bonjuha continent de absolutio, diffinicio e remissio haver. E com lo dit juheu havent plena facultat de anar en be li placie, ha⁷ en voluntat de venir-se'n, star-se'n e fer-se vehi de aquesta vila e vassal de la insigne ciutat de Barcelona ab tota sa casa, volent-li la universitat donar-li tot⁸ consell, favor e aiuda al dit Juceff⁹ li fessen sobres¹⁰ fetes sobres de que als senyos de consellers de quin parer ne seran.

Acorda e delibera lo dit honrat consell general que li plau que¹¹ lo dit Juceff de Beses¹² vingue aci e ques face vehi de aquesta vila e vassal de la insigne ciutat de Barcelona, ab aquella orde e manera qu'es pertany e se acostume de fer, e que plau al dit honrat consell que al dit Juceff¹³ li sia¹⁴ donat tot consell, favor e aiuda. Quant al dit Juceff¹⁵ vertaderament se

trobara es veura que li serien fetes sobre en tal forma e manera que lo dit juheu sie mantengut¹⁶ per la dita universitat en¹⁷ en sa justicia.¹⁸

1. Segueix cancel·lat: li.
2. Segueix cancel·lat: Bonjuha. Segueix interlineat: de Beses.
3. Segueix cancel·lat: diners. Segueix interlineat: pecunies. *A continuació, en el text pròpiament dit, segueix un mot il·legible.*
4. Segueix cancel·lat: Bonjuha. Segueix interlineat: de Beses.
5. Segueix cancel·lat: Bonjuha. Segueix interlineat: de Beses.
6. Interlineat: certs.
7. Segueix cancel·lat: acort.
8. Interlineat: tot.
9. Segueix cancel·lat: Bonjuha. Segueix interlineat: Juceff.
10. Segueix cancel·lat: foren stades. Segueix interlineat: fessen sobre.
11. Segueix cancel·lat: aquell.
12. Segueix cancel·lat: Bonjuha. Segueix interlineat: Juceff de Beses.
13. Segueix cancel·lat: Bonjuha. Segueix interlineat: Juceff.
14. Segueix cancel·lat: feta.
15. Segueix cancel·lat: Bonjuha. Segueix interlineat: Juceff.
16. Segueix cancel·lat: ab sa ju[sticia].
17. Segueix cancel·lat: ab. Segueix interlineat: en.
18. Segueix cancel·lat: quant vertaderament.

[371]

1450, abril, 1

El consell de Tàrrega desestima la petició del noble Ramon de Cardona i denega l'accés a la vila de Rovén Nicim [1], i remet a la consideració dels paers el fet que els estudiants apedreguin les cases i la sinagoga dels jueus de la vila [2].

AHCT, Llibre de Consells (1446-1451), fol. 156r-156v.

[1]

Sobre lo fet de una letra la qual ha tramesa en lo senyor don Ramon als senyors de pahers¹ sobre cert giatge que demanaria que fos atorgat an Roven Nichim, juheu, que entras en aquesta vila per demanar alguns deutes son deguts al dit Nicim.

(fol. 156v) Acorda e delibera lo dit honrat consell general que al dit Nicim en neguna forma e manera no li sie donat giatge de entrar en la present vila e encara si fer se pot en lo terme de la dita vila, atenent les trahicions e malvestats que hic ha dites e fetes contra alguns de aquesta vila, e per tant que no el que² seguis ab lo dit Nicim es acordat que no li sie donat giatge. E que los senyors de pahers hainen carrech de parlar ab mossen lo procurador que li placie no permetre donar ni atorgar tal guiatge al dit Nicim.

1. Interlineat: als senyors de pahers.
2. Interlineat: el que.

[2]

Sobre lo fet de l'apedregament que's fa a les cases dels juheus hoc encara a les scola dels dits juheus, com se tinguen per dir que u facen los scolans de les scoles.

Acorda e delibera lo dit honrat consell general que lo dit fet sie remes als honrats senyors de pahers e que y sie provehit per ells en tal forma e manera que los dits juheus stiguen a seguir en lurs cases.

[372]

1450, juny, 7

El consell de Tàrrega acorda defensar, fins i tot per via judicial, un jueu establert de fa poc a la vila i conegut amb el malnom del Nin.

AHCT, Llibre de Consells (1446-1451), fol. 166v.

Sobre lo fet del Nin, lo qual stave a Belpuig e vuy es vehi de aquesta vila, com se sente que li¹ vullen fer sobre sens neguna raho lo qual demane si consell, favor e ajuda que li sie feta.

Acorda e delibera lo dit honrat consell particular que al dit juheu li sie donat consell, favor e aiuda, e si mester sera scriure'n als senyors de consellers de Barcelona e en aquella o aqueles personnes que lo dit juheu volra, se encara e per via de pleyt ell es congoxat que hi sie feit sindich per menar aquell en nom e veu de aquell fins a diffinitiva sentencia, e totes altres coses² que be e licitament fer-se puxe per deffenses del dit juheu, en tal forma e manera que en sa justicia lo honrat consell sia mantengut e favorit.

1. *Interlineat*: li.
2. *Interlineat*: coses.

[373]

1450, agost, 3

El consell de Tàrrega atén la súplica que li adreça Jafudà Jucef de Besés, un acabat jueu instal·lat de feia poc a Tàrrega i provenint de Bellpuig, segons la qual el noble Ramon de Cardona, senyor de Bellpuig, juntament amb altres havien retingut els béns que aquell encara tenia a Bellpuig, per això el consell acorda contactar amb aquestes persones a fi que deixin d'actuar d'aquesta manera.

AHCT, Llibre de Consells (1446-1451), fol. 186 r-187r. [195-197].

¹ Al qual consell fonch proposat per los senyos de pahes com a ells sia stat dit querelesament per en Jafuda Jucef de Beses, juheu, lo qual novellament es stat fet vehi de aquesta vila, com a ell serien stats emparats per en Sellent, de la dita vila,² certs diners en la vila de Bellpuig per hun ome de la dita vila qui eren procehits de cert vi que fahia vendre en la dita vila, no sab per que ni per que no com ell aja contentat a tots aquells qui per raho de sa preso en ell feta per lo senyor don Ramon de Cardona, del qual ell solie esser vassall, axi a guardes com scrivans hi a d'altres. Och encara li pria li fosen fetes sobres, car a ell ere stat fet cert guiatge per lo dit seyor don Ramon, e ara pochs dies ha pasats li es stat entimat per hun procurador del dit don Ramon³ dins la present vila lo desguiament, dient-li que ell lo desguiava⁴ en gran dan seu e prejudici de la vila. Hoc encara mes que pochs dies ha pasats serie stada feta una crida per la terra de don Ramon a tingues res al dit e del dit Nin que ho tinguesen per enparats. E moltes altres vexacions li son fetes en gran son dan, e que o deya hi se'n clamava a ells, que pusque veyl sere fet vey de la present vila hi avie voluntat de viure e morir aci enfre nosaltres e avie voluntat de comprar hic casa e alberch e altres posesions e propietats en gran quantitat, que sobre aquests greuges e altres la vila li degues fer cara en altra manera, que aço ell no porie soportar, ans li convedrie fer altre cap de si matex per tuicio e seguretat de sa persona hi de sos bens, per que o posen en lo present consell que'ls placia consellar-i e proveir-i que sera sobre aço fahedor.

Acorda e deslibera lo dit honrat consell en temps ab los dits promens, que de aquest material e de aquests greuges e perjudicis que lo dit juheu preten a ell eser fet per lo dit mossen Luys Divorra e per lo dit en Sellent hi encara per lo dit senyor don Ramon o per altres sie comunicat e parlat a los dits senyor don Ramon hi mossen Luys Divorra, donant-los entenen los greuges e prejudicis⁵ qui's dien eser fets al dit juheu hi encara a la present universitat, e qu'es vullen contentar de la raho e de la justicia com lo juheu sie prest e aparellat de star en aquella. E com la universitat a poch voler de altercar ab ells ateses les grans amistats e voluntats amigues⁶ que son enfre la universitat e ells, e axi qu'ells placia no voler enquistar lo dit juheu ni sos bens ni familia e si en aço adonar-se voldran hi entendre la raho qu'en voldra bastara, e si cas era que del contrari usar-ne voldran e contra raho e justicia lo dit juheu, sos bens e familia enquietaran, que per la universitat hi sie feta la cara hi defensio que justament e rathonable fer si deura hi's trobara que fer-se puxa, hi encara sie comunicat ab lo dit senyor don Ramon del carrech qu'es diu que dona a la universitat de haver pres en vehi lo dit/ (fol. 187r) juheu hi scusar-ne justament la universitat, e per posar e constituir los dits senyor don Ramon e mossen Luys Divorra, e per scusacio de la universitat, e per contentar lo dit juheu⁷ desliberar-ne que sien tramesos ab pahers e dos⁸ promens abonats al dit senyor don Ramon hi encara al dit mossen Luys un paher e hun prom⁹, e que lis oferesquen que la universitat es presta e aparellada de fer star a tot dret, raho e justicia que tengut sia lo dit juheu.

E son los promes seguens: primo en Johan Ferrer; en Anthoni Muntalt; en Francesch Johan de Muntros hi en Ramon Cescases al senyor don Ramon, hi a mossen Luys en Johan Ferrer hi en Ramon Cescases.

1. *Nota al marge esquerre*: Nin de Bellpuig.
2. *Interlineat*: per en Sellent, de la dita vila.
3. *Interlineat*: [...].
4. *Interlineat*: dient li que ell lo desguiava.
5. *Segueix cancel·lat*: fets.
6. *Interlineat*: amigues.
7. *Interlineat*: e per contentar lo dit juheu.
8. *Interlineat*: ab pahers e dos (*cancel·lat*: il·legible).
9. *Segueix cancel·lat*: si mester sera. *Segueix interlineat*: hun paher e hun prom.

[374]

1450, agost, 27

En aquesta acta del consell hi apareixen els diversos passos realitzats tant pel consell targari com per Jafudà Jucef de Besés en persona orientats cap a la resolució del conflicte a l'entorn dels béns d'aquest jueu, recentment instal·lat a Tàrrega i provinent de Bellpuig, que havien estat retinguts dins de la vila i del terme de Bellpuig.

AHCT Llibre de Consells (1446-1451), fol. 189r-189v.

Al qual consell e promens fonch proposat per los senyos de pahes com no obstant los pahes e promens desus per altra consell general asignats sobre lo fet d'en Jafuda Jucef de Beses, juheu, novell vey de Tarrega e vasall de Barcelona, justa la¹ forma del acort del dit consell sien anats a parlar e comunicar ab lo senyor don Ramon e ab mossen Luys Divorra, ab los quals no an pogut res obtenir ans durant lo parlament fet ab los sobres dits al dit juheu son fetes certes novitats vexacions hi empares en sos bens e blats, de que a convengut al dit juheu recorrer a ells, ço hes als pahes, e de congoxar-los sobre aquests afes, hi encara li a convengut anar a Cervera e conduir ali certs omens de ciencia y advocats los quals, segons apar, han ordenada la forma e manera de la defensio que Tarrega pot fer al dit juheu, hi encara ordenada una letra per via de ost vehinal e aquesta ordenacio lo dit juheu a liurada a ells, pahes, e aquella presa hi va si te lo honrat n'Anthoni Mundalt com paher lur, lo qual huy de mati a cavalcat hi es anat de fora vila hi aquelles scriptures a conservades ha strjades la hon li a plagut, que no les han pogudes haver hi en lo present consell no se son pogudes mostrar he legir. E com lo dit juheu mes sobre aço he sos afes gran congoxa, e no fes raho dient-los si an acor de defendre'l ho no, que lo y diguen, car no vol que la vila li bestrague hun diner, per que placia al dit consell e promens voler desliberar e consellar que sera sobre aço fahedor a fi que lo juheu senta e conege que la vila hi fa hi fara lo degut e tot ço e quant en sa defensio justament para fer.

Acordaren los dits honrat consell e promens que ates que en aquests afes va molt en aquesta universitat hi en sdevenir ne porie reportar masa/ (fol. 189v) gran dan se lo dit juheu romania indefes, pus es cert que la justicia sia per lo juheu e la universitat se'n es prou justificada ab lo dit senyor don Ramon e mossen Luys Divorra, e conex hom bonament qu'el dit juheu son fetes sobres per no errar los principis de mijania, ni la fi de la

forma e manera de la defensio fahedora per la dita vila, ates que lo dit juheu es vasall de Barcelona e vehi de la present vila, e la ciutat de Barcelona e conselles de aquella rahonablament deguen entendre e vagar en defendre ses vasalls e de ben consellar en aquesta universitat guardada de dan, que los dits senyos de conselles de tots aquests afers sien consultats e que vage lla una abonada persona, ben informada dels afers, que sapie anar e parlar,² per ço que ells consultats e informats dels dits afers puxen ben provehir e consellar a la universitat com se regira sobre la defensio fahedora del dit juheu, per ço que la vila errar no puxe. E que la dita persona se'n port trallat de totes aquelles scriptures que faran per los afers e se sien fetes enfre lo dit senyor don Ramon e lo dit juheu, per ço que los dits senyos de conselles puxen mils sobre aço provehir e consellar. E que aço se fara ben prest a fi que lo juheu stiga ab bon cor e se contente dels provehiments que la universitat hi fa. Eleccio de la³ qual persona remete lo honrat consell als senyos de pahes e als promes preseñls elegidos.

], *Interlineat*: la.

2. Segueix cancel·lat: (dues paraules il·legibles) e mesio de lo dit juheu.

3. *Interlineat*: elecció de la.

[375]

1450, agost, 24

El consell de Tàrrega delega en la persona de Joan Ferrer l'anada a Barcelona a fi d'assessorar-se legalment sobre l'afer de Jafudà Jucef de Besés, jueu recentment instal·lat a Tàrrega i provinent de Bellpuig. Malgrat les dificultats exposades per la persona en qui s'ha delegat, al final s'acorda que sigui ella qui dugui a terme dita missió.

AHCT, Llibre de Consells (1446-1451), fol. 190r.

Sobre lo fet de Jafuda Jucef de Beses, juheu, sobre lo qual disabte
pus proppasat fonch celebrat consell particular ab promens en lo qual fonch
desliberat e acordat que per los sguarts en aquell convenguts dels dits afes
los senyos de conselles fosen consultats per aquesta forma, que los senyos
de pahes ab los promens, per ells elegidos, aguesen¹ una abonada persona la
qual be informada dels afes que sabes anar e parlar, e que aquella
prestament anas a Barcelona als dits senyos de conselles per obtenir d'ells
sobre aquests afes la salut qu'es merex, segons largament en lo dit consell es
contengut. E com los seyos de pahes, apres tengut lo dit consell, se sien

ajustats ab alguns promens hi enfre ells agen comunicat de la persona que
anar avie, e aurien entre si rahonat que lo senyer en Johan Ferrer, qui es
informat de tots los afes, degues anar, e de aço lo aurien molt prenat e que
ell se aurie tengut acort, e que retuda resposta a sos companyons pahe
dient, que per molts sguarts en lo present consell per ell specificats, que a ell
no es possible ni facil de anar, per que los senyos de pahe o posen en lo
present consell per ço que aquell hi proveischa prestament com dan hi perill
age en la triga.

Per co acorda e delibera lo dit honrat consell que.²

1. Segueix *cancel-lat*: qualche.
 2. El text acaba aquí de manera abrupta, encara que al marge esquerre hi ha la nota següent: Romas en acort lo dit honrat en Johan Ferrer.

[376]

1450, octubre, 6

Jafudà Jucef de Besés, jueu de Tàrrega, demana al consell de la vila permís per dur a la vila la verema de les vinyes que té a Bellpuig a fi d'elaborar el seu vi a Tàrrega [1]. En la mateixa reunió el consell nomena dos representants que hauran d'anar a Barcelona a fi de vetllar pel desenvolupament del cas d'aquest jueu, especialment ara que se sap que el noble Ramon de Cardona en persona s'hi ha presentat i ha donat la seva versió dels fets [2].

AHCT. Llibre de Consells (1446-1451), fol. 195r-195v.

[1]

'E com en Jafuda Jucef, juheu, novell vehi, age dit als senyos de pahes com ell age vinyes e verema en lo terme de la vila de Bellpuig e siam en lo temps de veremar e age dubte que si aquella verema fa metre dins la dita vila de Bellpuig e fa alli lo vi, que creu que ell aura fetes les mesions del veremar hi de fer lo vi e a la darrera ni' ll gosara vendre ni se'n millorara de res, per que pregava als senyos de pahes que ells o la vila volgues donar loch que ell pogues metre aci dins la present vila la dita verema e fer aci son vi, pagant lo dret que a pagar se'n age, per tant los senyos de pahes o vi, posaven en lo present consell que aquell hi delliberen si aquesta facultat sera donada al dit Jafuda o no.

162

Acorda e delibera lo dit honrat consell que per certs sguarts, los quals aci no es necesari splicar, que per los senyos de pahes sie dit al juheu que ell fara veremar sa verema e aquella fara recollir dins Bellpuig e alli fara son vi axi com avia acustumat d'aci atras, e si contrast li sera fet algu que lavos o report als senyos de pahes car cellavos si fara la provesio deguda.

1. Nota al marge esquerre: Nin de Bellpuig.

[2]

'E mes lo dit honrat consell sabent hi² eser informat que lo senyor don Ramon ahir pasa fora la present vila e que iria e va a Barcelona sobre lo fet del dit juheu e per raho de les letres que'ls senyos de³ conselles de Barcelona e los sobre posats del sagrmental an trameses al dit senyor don Ramon e mossen Luys Divorra, crehent per scusar si matex e lo dit mossen Luys e altres diguen que ell no irie a Barcelona ans irie en altra part, mas que per letres lus aurien scrit e respot als dits senyos de conselles e sobre posats per que es necesari que alguna persona abonada sie tramesa a Barcelona per saber e sentir aquests afes com passen, e per sostenir la informacio que per part de la vila que als dits senyos de conselles hi als sobre posats es stada donada ab tota veritat.

Acorda e delliura lo dit honrat consell⁴ que per los dits sguarts vagen a la ciutat de Barcelona los honrats en Johan Ferrer e en Pere Florença⁵ per saber, sentir e veure los afes del dit juheu/ (fol. 195v) com li manegen per los dits senyos don Ramon e mossen Luys Divorra o per lur part, e per sostenir la informacio donada als senyos de conselles e sobre posats e per informar-los encara de les novitats que fetes si son apres que lo honrat en Johan Ferrer es vengut de la ciutat de Barcelona hon era anat per orde de consell general per raho dels dits afes. E que los dits honrats en Johan Ferrer⁶ hi en Pere Florença agen carrech de suplicar los senyos de conselles que ells vullen scriure als honrats micter Castello hi a micter Guillem Jorda, qui son ab la senyora Rehina, que ells o quiscu d'ells agen per recomanats los fets de les cenes hi encara tots altres fets que la universitat age a fer hi menar ab la senyora Reyna hi en la sua audiencia en tot profit e honor de la universitat.

1. Nota al marge esquerre: De les cenes.
 2. Interlineat: hi.

3. Segueix *cancel·lat*: pahes.
 4. *Cancel·lat*: general.
 5. *Interlineat*: los honrats en Johan Ferrer e en Pere Florencia.
 6. *Interlineat*: Ferrer.

[377]

1459, octubre, 25

Els dos habitants de Tàrrega que havien estat escollits per a representar el govern de la vila a Barcelona en el cas del jueu targari Jafudà Jucef de Besés, junt amb altres afers relatius a la vila, encara no hi han anat. Un d'ells demana i obté permís per a una moratòria del viatge.

AHCT.1.libre de Consells (1446-1451), fol. 196r-196v.

¹Lo honrat consell sabent hi vehent que los honrats en Johan Ferrer hi en Pere Florença, los quals eren elets per misatges a la ciutat de Barcelona sobre los afes de les reduccions dels censals hi den Jufuda Jucef de Beses, juheu, e altres tocans a la universitat, segons de lur eleccio consta per ordenacio de consell general desus prop scrit e celebrat,² no son anats en la dita misatgeria, de que s'espera la universitat haver dan. E com lo dit honrat en Johan Ferrer posas certes rahons volent-se scusar de no poder anar e fos prenat per lo honrat consell que ell degues anar no obstant ses rahons, de que lo dit honrat en Johan Ferrer volent donar loch als dits prechs e per preservar³ la universitat de despeses majos e dans oferis prest e aparellat de anar a la dita ciutat e de treballar en los dits afes e portar-los a bona fi e conclusio en profit e onor de la universitat, en tant quant en ell sera ab tal enpero convinent que ell d'aci/ (fol. 196v) a Pascua primer vinent de Resurreccio no puxa eser forçat en alguna manera⁴ de anar a Barcelona ni en altres parts fora la vila per treballar hi entendre en afes de la universitat si donchs no procehira de son beneplacit e voluntat, e lo dit honrat consell fahent grat hi gracies moltes de aço al dit honrat en Johan Ferrer plach-li e atorga e consenti que lo dit honrat en Johan Ferrer d'aci a la dita festa de Pasqua de Resureccio no pogues eser compellit ni forçat per alguna manera de anar a la dita ciutat de Barcelona ni en altres parts fora la vila per treballar hi entendre en afes de la universitat si donchs no procehia de son beneplacit e voluntat.

¹ *Nota al marge esquerre:* Johan Ferrer.

2. Interlineat: e celebrat.

3. *Cancel·lat*: donar. *Segueix interlineat*: preservar.
4. *Interlineat*: en alguna manera.

[378]

1450

A l'inventari de béns d'en Joan Spigol, mercader de Catí, s'hi esmenten dues obres que poden ser atribuïdes a Mossé Natan: el Tractat i els Proverbis, ambdós de Mossen Aça.

BBC, VI (1919-1920), pàg. 316-317

Cit. CARRERAS [1928], pàg. 319.

Cit. RIERA [1981], pàg. 97.

[379]

1451, gener, 13

El jueu targari en Jafudà Jucef de Besés denuncia al consell de la vila els abusos que els comissaris de la reina perpetren a les propietats que ell té a Linyola i a altres indrets.

AHCT, Llibre de Consells (1446-1451), fol. 206v.

E com se diga per en Jafuda Jucef de Beses, juheu, e per altres, que mossen Luys Dezvalls e micer Berald de Leyda facen execucio axi com a comisaris de la senyora Reyna en los blats que te lo dit juheu a Linyenola hi an altres lochs, hi aquells s'enporten a Leyda, e lo dit juheu sia recorregut per los senyors de pahes dient-los lo dit fet, pregant-los sobre aço li donasen consell sobre aço e alguna defensio ab ses propies despeses, ates que es vehi de la dita vila.

'Lo dit honrat consell aço remete als senyos de pahes e als promens desus prop scrits o a la major part de aquells, que aquells delliheren e vegen sobre aço lo que justament si pora provehir en ajuda del dit juheu ab les despeses e pecunies del dit juheu.

1. Nota al marge esquerre: Nin.

[380]

1452, gener, 26

Segons una denúncia presentada contra el jueu targarí Jacob Deulosal, uns gossos la propietat dels quals s'atribueix equivocadament a

l'esmentat jueu havien pujat diverses vegades a la teulada del veï i l'hi havien trencat algunes teules.

¹AHCT, Llibre de Bans (febrer-juliol, 1452), fol. 84v.

Jacob Deulosal.

²Aquel dia matex se clama n'Armengou, qui es procurador de mossen Johan Cortit, d'en Jacob Deulosall per tant com de casa del dit en Jacob venien cans e pugaven en la teulada del dit n'Armegou e trencaven-li teules e ffeyen-li tot mal, de que demane esmena, e clamassen per tres vegades.³

1. El llibre està relligat de manera desordenada, de manera que de vegades la numeració dels folis no es correspon amb la data que s'hi esperaria trobar.
 2. Tot el ban cancel·lat amb tres ràtules obliquies.
 3. Sense especificar cap quantitat. Nota al marge inferior: Es cancellat per tant com lo ca no era d'en Jacob, de que feu sagrament.

[381]

1452, febrer, 6

Es multa el jueu targari Içac Abnexec perquè dues oques i dos ànecs de la seva propietat havien clapotejat dins d'unes fonts públiques enterbolint l'aigua de tal manera que les altres bèsties no n'havien pogut beure.

AHCT Llibre de Bans (febrer-juliol, 1452), fol. 88r.

Jcach Alxech.

¹Divenres a VI de ffebrer trobam e vehem a uyll que dues oques e dues anedes d'en Isçach Abnexech hanaven apres la ffont magor e apres de la ffontanela, e enterbolien l'aygua que les besties no podien beure, e avie-hi ban e crida que nengunes oques ne anedes no gosaven star sino del pont de ffrares menors aval, per tant que les besties puxen beure a sa guisa. Anay en Ros. dix-li que's tingues per penyorat: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Prohom.

166

[382]

1452, febrer, 7

Es multa Menafem, jueu targarí, que treballava per a Salamó Abenafia, jueu també de la vila, per haver saltat i malmès la tàpia d'un corral i haver-se endut unes canyes que hi havia dins. També es multa a qui el va ajudar a saltar [1]. I en un altre ban del mateix dia es fa referència al cap del callet [2].

AHCT, Llibre de Bans (febrer-juliol, 1452), fol. 88v.

[1]

Menafem juheu.

'Disabte a VII de ffebrer se clama la muyler d'en Johan Spigoll de un juheu, qui sta ab en Salamo Benaffia, al qual dien Menaffem, per tant com li puga en les tapies del seu corral que ha en Villanova, e ffeu-ne caure algunes tarreres e se'n trencaren, encara tira de les chanes que eren dins lo corrall les quals tira de la tapia. Demana que li ffos ffeta esmena de les tarreres e chanes. Anay en Ros, dix an Salamo que's tingues per penyorat e que tingues per emparada la soldada del dit Menaffem: II sous.

Lo fill d'en Luvs Puvg.

²Per aquel ban metex lo ffill d'en Luis Putg que li ffeye corraseylla per que lo dit Menaffem pogues pugar en les tapies damunt dites, e tambe que se'n porta de les chanes damunt dites del dit corrall. Anay en Ros, dix a son pare que's tingues per penyorat: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Rey.
 2. Nota al marge esquerre: Rey.

[2]

Bartomeu Sala,

¹Aquel dia metex trobam ab sagrament que en Bartomeu Ssala regave lo seu forment que ha en un troç al cap del callet de la orta de la ffont, e regave per la cequia comdall, e pareda sobre lo livel dels molinets, lo qual es damunt les canals de pedra, per que agues mes aygua e non devie ffer com segons.²

167

1. Nota al marge esquerre: Rey.
2. Sense final ni indicació de quantitat a pagar.

[383]

1452, març, 17

En un ban es fa referència al forn dels jueus i al seu forner, Jaume Balaguer.

AHCT, Llibre de Bans (febrer-juliol, 1452), fol. 85r.

Johan de Cirerols.

Dimarts a XVII de març se clama en Jacme Balager, fforner del fforn dells juheus, d'en Johan Cirerols per tant com li ffeye caure ffems e terra en les dues ores damunt lo mitg jorn e lançave tant de pols que pugave ffins en lo carrer magor, e axi metex les dones que tenien la pasta al fforn que'n ffeyen gran rrumor, ço es, que'ls empolsave la pasta, e deyen que no ere ora deguda de lançar aquel ffems ne aquela broça a tal ora sino a matinada o a vesprada. Anay en Ros, dix-li que's tingues per penyarat e ffem-li posar ban de V sous que no n'i lansas pus.¹

1. Sense especificar cap quantitat. Nota al marge inferior: Fonch cancellat lo present ban per tant com sta lo fet en alterracio.

[384]

1452, març, 17

Es multa diversos jueus targarins per haver passat pel mig d'un tres sembrat de bla: el fill gran de Vidal Gallipapa anomenat Abraam, Abram Mandill, Abraam Baruc i Menafem, germà de Rosa.

AHCT, Llibre de Bans (febrer-juliol, 1452), fol. 85v.

Vidal lo Rotg.

¹Aquel dia metx se clama en Pere Allies de tota persona que li pasas per lo seu troç que ha en les Garrigues, sembrat de fforment, e nosaltres entremetom-nos-en e trobam que lo ffill d'en Vidall Gallipapa hi ere passat

lo disable pus propassat, ere mol que avie plogut de ffresch, ere lo ffill magor al qual dian Abraam, e nengun no y avie cami e el metex que li encontra a ell e a d'altres e guardaven los ametllers si hi agere ametlles que ffosen bones. Anay en Ros, dix a son pare del dit Abraam qe's tingues per penyarat: I sou.

Abram Mandil.

²Per aquell ban metex Abraam Mandill que tambe se'n passa. Anay en Ros, dix-li que's tingues per penyarat: I sou.

Abram Baruch.

Per aquell ban metex lo jorn damunt dit Abraam Baruch que tambe se'n passa. Anay en Ros, dix a son pare que's tingues per penyarat: I sou.

Menafem juheu.

³Per aquell ban metex lo jorn damunt dit lo germa de na Rosa al qual dien Menafem, juheu, que també sse'n passa. Diguem-li que lo ban pagarie: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Scriva.
2. Nota al marge esquerre: Scriva.
3. Nota al marge esquerre: Rey.

[385]

1452, abril, 29

Es multa en Baruc, jueu targarí, perquè el seu fill havia tallat cinc plançons d'ametller.

AHCT, Llibre de Bans (febrer-juliol, 1452), fol. 4v-5r.

¹Aqell dia matex se clama en Nicholau [C...es] de tota persona que li agues talyats cinch plançons d'alber que avie/ (fol. 5r) al seu malyoll a Xerqvins, e nosaltres ab veritat que son fiy়l d'en Baruc, gueu, los avie talyats ab un qoltell de na metller [sic] e fegen plançons per a guyir [?]. Anay en Ros, dix-li qe's tengues per peyorat: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Mostaçafs.

[386]

1452, abril, 29

Es multa Mordofai, jueu targari, perquè el seu fill petit havia tallat cinc plançons d'ametller.

AHCT, Llibre de Bans (febrer-juliol, 1452), fol. 5r.

Lo fill d'en Merdofay

¹Item lo fiyll d'en Mordofay, jueu menor, per aquell ban matex. Anay en Ros, dix-li qe's tengues per peyorat: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Mostaçafs.

[387]

1452, maig, 22

Es multa diversos jueus targarins per haver furtat cireres: el mestre dels fills de Deulosal, dos fills de Baruc i el mosso de Bonjuà.

AHCT, Llibre de Bans (febrer - juliol, 1452), fol. 17r-17v.

Los quatre juheus.

Aquell dia matex nos fonch denonciat per persona dichna de fe que quatre jueus eren anats ab dues cistelles per qollir les cireres d'en Benet Marqo a les Qondalls, e nosaltres entrametem-nos-en ab lo dit Benet e dix e que ver e cert ere que ell los troba que qol (fol. 17v) lien de les suas cireres, e que tenien molts rams de cires en les mans: sous.¹

Lo mestre que mostre als fills de don Deulosal.

²Primo lo mestre que mostre als fiylls de don Deulosall. Anay en Ros, dix qe's tengues per peyorat. Feu dita per lo dit mestre don Deulosall, jueu: I sou.

Dos fiylls d'en Baruch jueus.

³Dos fiylls d'en Baruch per aquell ban matex. Anay en Ros, dix-li qe's tengues per peyorat: II sous.

Llista cronològica de documents

Lo moço d'en Bonjua, jueu.

⁴Lo moço d'en Bonjua per aquell ban matex. Anay en Ros, dix-li qe's tengues per peyorat e que tengues per enparada la soldada: I sou.

1. Sense especificar cap quantitat.
2. Nota al marge esquerre: Mostassaf.
3. Nota al marge esquerre: Mostassaf.
4. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

[388]

1452, juny, 17

El consell de Tàrrega disposa que la taverna que Jacob Deulosal té a la plaça de la vila sigui tancada, i prohibeix a la resta de jueus d'obrirn'hi cap altra. Només en podran tenir a les seves cases.

AHCT, Llibre de Consells (14/04/1451-1454), fol. 55r.
Cit. SEGARRA [1984], p. 279 n. 54.

Cit. PLANES [1987], p. 12 n. 41.

¹Sobre la taverna qui huy te en Jaco Deulosall, juheu, en la plaça de la dita vila, acorda e delibera lo dit honrat conseyll que la dita taverna sie tanquada e del tot levada. E que de aqui avant no sie negun juheu no gos tenir taverna en la dita plaça, sino en ses casses si tenir-ne volran, ho habitacions.

1. Nota al marge esquerre: Jacob.

[389]

1452, juny, 23

Es multa el jueu targari Içac Alxec perquè unes oques seves havien estat trobades menjant en el camp d'ordi d'una altra persona.

AHCT, Llibre de Bans (febrer-juliol, 1452), fol. 30v.

Hiçach Alxech.

¹Aquell dia matex trobam set hoques de n'Icach Alxech que mengaven en los selas de l'ordi de mosen Franci de Penelyos, en l'orta de mosen Guerau. Anay en Ros: III sous.

Lo fadri qui sta ab en Bonjua.

¹Aqell dia matex se clamaven moltes dones d'un fadri gueu, que sta ab en Bongua, per tant qom ab lo seu mull los pasa sobre les peces dell drab, que tenien esteses ves la pexera, e eles digueren-li: fadri fes enla lo mull, no'ns qalcichs lo drab, e lo dit fadri dix: hoch par Deu jo'l ne pasare mes de xxx vegaudes, e qalcigallos tot. Anay en Ros, dix an Bongua qe's tengues per peyorat e que tengues per enparada la solldada: X sous.

¹ Nota al marge esquerre: (cancel·lat: Pahes) Scriva.

[394]

1452, juliol, 22

Els habitants de Cervera demanen al seu govern municipal que faci les gestions oportunes perquè el metge jueu Abram Calom, que llavors residia a Tàrrega, es traslladi a viure a la vila.

AHCC, FN, *Llibre de Consells* (1452), fol. 99r [= Col·lecció Dalmases, núm. 3006]. Pub. DURAN [1924], pàg. 62-63 [Col·lecció Dalmases, núm 3006. Sense especificar data]. Cit. LLOBET [1984], pàg. 15 n. 57 [*Llibre de Consells* (1452)].

[395]

1452, agost, 5

L'acta conserva la decisió presa pel consell de Tàrrega al voltant d'un metge jueu, mestre Abram, que residia i exercia a la vila.

AHCT Llibre de Consells (14/04/1451-1454), fol. 58r.

¹Sobre lo feyt de mestre Abram, si la universitat placia de conduhir-lo a qualche for competent ho no, si'll desnonaran e levar-li la pensio.

Acorda e delibera lo dit honrat conseyil que, atenent e considerant lo temps en qui huy som la vila no estarie be sense metge e no solament aquest hoc encara d'altres, si fer se podie que a la gracia de Deu lo dit mestre Abram sie conduhit e que se'n aye aquella millor raho que aver se'n puxe en tall manera que sie profitos a la universitat pero que non aye mes avant de X florins.

174

1. Nota al marge esquerre: Mestre Abram.

1396

1452, octubre, 31

El forner del forn dels jueus es queixa que el seu veí li ha llençat aigua bruta al davant de casa i pel terrat.

AHCT, Llibre de Bans (febrer-juliol, 1452), fol. 89r.

Anthoni Maçana.

¹Dimecres a XXXI de octubre se clama en Jacme Balager, fforner del fforn dels juheus, de n'Anthoni Maçana, per tant com li avie llançades aygues malnetes en la entrada del seu alberch que ha apres lo damunt dit fforn, e la muyler del dit Anthoni Maçana avie-les llançades en lo seu tarrat e per les canals de les teules donave en la desus dita entrada del alberch del dit Jacme Balager. E nosaltres pugam en lo terrat del dit en Maçana e vehem a quyll [com les] dites canals degotaven encara, e dix lo dit Jacme Balager com ell no ere tengut de rebre les sues aygues malnetes ni clares sino tan solament les aygues pluvials. Anay en Ros, dix an Maçana qe's tingues per penyorat.²

1. Tot el ban cancel·lat amb tres ratlles obliquies.

2. Encara que el full està estripat, podem saber que aquest ban no porta cap indicació de quantitat a pagar ja que la suma final que hi ha al marge inferior del full ens permet saber que en aquesta només s'hi ha tingut en compte la quantitat del ban precedent, ja que la del ban que segueix apareix en el foli següent. Això s'adiu amb la nota que trobem al marge inferior: Fonch cancellat lo present ban, e aço per raho com sta lo dit fet en gran alteració entre los dits Macana e Balager.

[397]

1452, octubre, 31

El veí del forn dels jueus es queixa que el forner havia amuntegat terra i llenya davant de l'entrada del seu celler.

AHCT, Llibre de Bans (febrer-juliol, 1452), fol. 89v.

Jaume Balaguer.

¹Aquel dia metex se clama n'Anthoni Maçana d'en Jacme Balaguer, fforner del fforn dels juheus, per tant com li tenie un munt de terra davant la

porta del seu celler, e de la lenya que tenie en la entrada. Anay en Ros, dix-li
qe's tingues per penyorat.²

1. Tot el ban cancel·lat amb tres ratlles obliques.

2. Sense cap indicació de quantitat a pagar. Al marge inferior: Fonch cancellat lo
present ban per raho com es en alteracio entre los dits Anthoni Maçana e Jacme
Balaguer de la casa.

[398]

1453, maig, 16

El consell de Tàrrega resol la qüestió que el jueu targari Jacob Deulosal li havia plantejat segons la qual l'esmentat jueu s'havia vist obligat a pagar la imposició dels honors que havia comprada per a Francesc Joan de Muntrós, quan el qui ho hauria d'haver fet -segons el parer del jueu- hauria d'haver estat aquest i no ell.

AHCT, Llibre de Consells (14/04/1451-1454), fol. 109v-110r.

¹Sobre lo feyt dels clams qui en Jacob Deulosall ha feyts e e fa dels hostatges qui lo han citat he li volen fer tenir per raho/ (fol. 110r) de la imposició dels honors qui ha comprada e tretya del encant, la qual derie impossicio dels honors que havia comprada e tretya del encant per lo honrat en Ffrancesch Johan que haurie comprada e tretya del encant per lo honrat en Ffrancesch Johan de Monros de Monros, e que aquella haurie a paguar lo dit Ffrancesch Johan de Monros e no lo dit Jacob, e que los senyos de pahes haurien ya dit al dit en Monros juheu metge, que vingue a estar e abitar aci en la present vila com hic sig assats desigats, acorda e deslibera lo dit honrat conseyll que aço sie remes als dits senyors de pahes que ells que'n facen tot ço e quant ben vist los sie com ell ho aura per ferm tot ço qui per ells sira feyt.

que sie ya paguat que vage en bon ora, e si no se's paguat que sie paguat lo dit en Monros a coneguda dels dits senyors de pahes e a coneguda de dos mercades, com aço lo dit honrat conseyll ho remet als dits senyors de pahes e mercades he ho haura per agradabllle e per ferm tot ço e quant per ells ne sira feyt, mes que en lo endemig lo dit Jaco ho los hostatges qui lo dit Jaco a tenir per aquesta raho sien sobreseguts.

1. Nota al marge esquerre: Monros. Jaco.

2. Interlineat: la dita impossicio.

[399]

1453, octubre, 26

El consell de Tàrrega deixa en mans dels paers la decisió última de si Jafudà de Rodes, metge jueu, ha de venir a residir i exercir a la vila.

AHCT, Llibre de Consells (14/04/1451-1454), fol. 122v.

¹Sobre lo feyt de tramarre a la dita ciutat a mestre Jafuda de Rodes, juheu metge, que vingue a estar e abitar aci en la present vila com hic sig assats desigats, acorda e deslibera lo dit honrat conseyll que aço sie remes als dits senyors de pahes que ells que'n facen tot ço e quant ben vist los sie com ell ho aura per ferm tot ço qui per ells sira feyt.

1. Al marge esquerre: Mestre Potlli, metge de Rodes.

[400]

1453

En una llista conservada dels habitants de Tàrrega als quals s'havien venut les 150 mitgeres de blat i ordi que la vila havia adquirit del senyor d'Anglesola, hi trobem diversos jueus com a compradors: Jacob Deulosal, Baruc, Falcó, Jucef de Sara, Içac Jacob, Jacob Vidal, Mossé Saruc (4x), Rovén i un jueu de qui no s'especifica el nom.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1453), fol. 69r -70v, 73v.

Item [veni] an Deulosall Jacob: I migera per I lliura I sou.

Item [veni] an Baruch, jueu: I migera I quartera per I lliura XI sous VI.
(fol. 69v) Item veni an Falquo, jueu: IIII puyeres per V sous III.

Item veni an Juceff de Sara: I quinta IIII puyeres per XV sous VIII.
Item veni an Hiçach Jacob: I migera per I liura I sou.
Item veni an Jacob Vidall: I quarta per X sous VI.
(fol. 70r) Item veni a Mose Saruch: II puyeres per II sous VIII.
(fol. 70v) Item veni a Mose Saruch, jueu: II puyeres per II sous VIII.
Item veni a Roven: I quarta per X sous VI.
Item veni a un jueu: I quarta per X sous VI.
Item veni a Mose Saruch: V puyeres per VI sous VII.
(fol. 73v) Item veni an Mose Saruch: III puyeres per IIII sous.

[401]

1454, juny, 7

Es multa la filla d'Abrahà Falcó, jueus targarins, perquè havia furtat cireres.

AHCT, Llibre de Bans (abril-agost, 1454), fol. 17r.

La fila d'Avram Farco.

Diumenge a VII de juny torobarem e verem a hui com la fila d'en Avram Farco colie cires en los cires de mossen Olivo, los quals te cora la aqua del moli de Sent Anthoni, les qual avien hun pit hun rapel de sol [sic]: I sou.

[402]

1454, agost, 22

Es multa la filla del sabater Cofén, jueus targarins, perquè havia furtat raïm.

AHCT, Llibre de Bans (abril-agost, 1454), fol. 38v.

La fila d'en çabater Cofen.

Item lo ban matex¹ la filla d'en çabater Cofen, e axi fou entimat pus quart: VI diners.

1. Per collir raïms a la vinya de mossen Oluga.

[403]

1455, maig, 9

Daví Abenaçaia, metge jueu de Tàrrega, reconeix haver rebut certa quantitat de diners de diverses persones.

AHCT, Llibre d'Àpoques (1434-1460), fol. 96v-97r.

Dicta die et anno.

Quod ego, Davi¹ Abenaçaya, judeus, fisicus, habitator ville Tarrege, confiteor et in veritate recognosco me habuisse et munerando recepissem a vobis, venerabilis Francisco Palau, Jacobo Veyll et pluribus aliis, nomine universitatis michi obbligatos omnes illas sex libras, quatuor solidos et unum denarium Barchinone terni, quos decendum de maiori quantitate michi² debitam³ per dictos superius nominatos et ali nomine ipsius universitatis ratione illius lucri michi debiti de [...] quantitate per dictos superiores nominatos.⁴ In hunch videlicet modum: unam libram, hunum solidum et duos denarios pro questia mea anni Domini millesimi CCCC quinquagesimi primi quam colligebat Bartolomeus Nicholau; item eciam decem novem solidos et septem denarios; item eciam duas libras, hunum solidum et quatuor denarios dicte monete ratione questia anni Domini M/ (fol. 97r) CCCC quinquagesimi tertii quam colligebat Petrus Garzella; item eciam duas libras, duos solidos quas sunt pro questia anni Domini M CCCC quarti quam colligebat Enricus Audibert. Que sumam capiunt sex libras et quatuor solidos et unum denarium. Et quia ita est. Renuncio et cetera.

Testes: Johannes de Cirerolls et Anthonius Duran.

1. Sobre el nom, tres ratlletes obliquies per indicar la ferma.

2. Segueix cancel·lat: per dictam universitatem.

3. Cancel·lat: seu.

4. Cancel·lat: mutui. Segueix interlineat: illius lucri michi debiti de [...] quantitate per dictos superius nominatos.

[404]

1455, setembre, 4

El jueu targari Jucef Abenafia, fill i procurador de Salamó Abenafia, reconeix haver rebut certa quantitat de diners per raó de les quèsties de 1454 i 1455.

AHCT Llibre d'Àpoques (1434-1460), fol. 101v.

Die quarta mensis septembris anno predicto.

Quod ego, Jucef¹ Abenafia, judeus habitator ville Tarrege, filius et procurator Salomonis Abenafia, patris mei,² dicte ville nomine predicto confiteor et in veritate recognosco me habuisse et munerando recepisse a vobis, venerabilis Petro Bremon, mercatori, clavario anno presenti dicta ville, omnes illos septuaginta octo solidos et septem denarios monete Barchinone terni quos sunt pro questia dicti principalis patris mei, et pro questia mea videlicet triginta novem solidos et tres denarios anni Domini millesimi CCCC quinquagesimi quarti quam colligebat Enricus Audibert dicte ville. Et per questia anni Domini millesimi CCCC quinquagesimi quinti triginta novem solidos et quatuor denarios dicte monete quam colligebat Anthonius Duran dicte ville. Et sunt dictos septuaginta octo solidos et septem denarios de ex illa quantitate quam aliqui singulares dicte ville nomine ipsius ville confessi fuerunt debere dicto meo principali³ ratione mutui cum pubblico instrumento. Et quia ita est rey veritas et ideas *et cetera*. Facio vobis fierii hoc presens apochem *et cetera*.

Testes: Petrus Garzella et Macjanus Ginot, dicte ville Tarrege.

1. Sobre el nom, tres ratllets obliquies per indicar la ferma.
 2. Interlineat: patris mei.
 - 3: Cancel·lat: meo.

[405]

1455

Abram Salom, membre de l'aljama de Tàrrega, figura com a metge personal del rei Joan, sobirà de Navarra.

Sense document.

- Cit. CARRERAS [1907], p. 44.
 Cit. DURAN [1924], pàg. 53 n. 2.
 Cit. DURAN [2001], pàg. 383 n. 70.
 Cit. LLLOBET [1984], pàg. 15 n. 55.

[406]

1456, abril, 30

Es multa Saporta, jueu de Cervera, perquè havia fet passar les seves mules pel mig d'un camp de blat. El responsable de cobrar la multa

s'adreça a casa d'un jueu targarí, Bonjuà, per tal d'endur-se'n tot el que hi podia haver del dit jueu cerverí.

AHCT, Llibre de Bans (29/03/1456-30/07/1456), fol. 53v.

Caportha, jueu de Cervera.

¹Divendres a xxx de abril nos fonch denunciat per persona digna de fe que la escradra de les mules d'en Caportha, juheu de Cervera, anave a fira de Verdu, que era a XXIII² de abril, e la dita esquadra entra en un quamp de forment d'en Pelicer. Entraren n'i sis, que la nora d'en Pelicer les nogitha. Demana esmena lo dit Pelicer per lo dan que li avien fet. Anay en Ros, dix an Bonjua, juheu, que tenges per emparat tot ço que tenges del juheu en Caportha: VII sous.

1. Nota al marge esquerre: Rey.
 2. Resultant de cancel·lar l'última xifra de: XXIII.

[407]

1456, juny, 10

El jueu targarí Daví Abenaçaia reconeix haver rebut de Pere Bramon, clavari, certa quantitat de diners que li devia el govern de la vila.

AHCT, Llibre d'Àpogues (1434-1460), fol. 116r.

Die veneris x junii anni M cccc quinquagesimi septimi.

Ego, magister¹ Davi Abenaçaya, judeus ville Tarrege, confiteor et in veritate recognosco vobis, Petro Bramon, clavario anni millesimi quadragesimi quinquagesimi sexti qui finem habuit in anno millesimo quadragesimo quinquagesimo septimo, quod habui a vobis quatuor libras, quatuor solidos, quatuor denarios de et ex illo debito quos michi debet universitas ville Tarrege sive tertii singulares eiusdem nomine, quas quidem quatuor libras, quatuor solidos, quatuor denarios michi solvistis hoc modo, quoniam [?] ipsas pecunias vos reministis ratione questie mei anni M CCCC quinquagesimi quinto quam plicabat Anthonius Duran duas libras, duos solidos, duos denarios, et alias duas libras, duos solidos, duos denarios ratione questie anni M CCCC quiquagesimi sexti quam plicabat Melxior Soldevila. Et ideo *et cetera*.

Testes: Petrus Andreu et Johannis Ortic, ville Tarrege.

1. Sobre el títol, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.

[408]

1456, juliol, 11

Es multa un targari que havia pres dues vegades l'aigua a un altre que regava al qualet de l'orta.

AHCT, Llibre de Bans (29/03/1456-30/07/1456), fol. 22r.

Lo fil d'en Benet Escuder.

'Aquel dia se clama en Pere, carnicer, del deius dit per tant com regave en lo qualet de l'orta e lo dit Escuder trenqua-li l'aygua dues vegades. Dix lo dit quarnicer per que'n feya com el fos primer en rech, dix que a la pregra, e que no u volges. Respos lo dit quarnicer que hel lo digera als mostaçafs. Digau-los-ho prou que axi's fara. Anay en Bonanat, dix an Escuder que's tinges per penyorat: i sou.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[409]

1456, juliol, 15

Un targari denuncia que li han robat una post de regar que tenia en un tres situat al quap del qualet de l'orta.

AHCT, Llibre de Bans (29/03/1456-30/07/1456), fol. 23r.

Mossen Cerdà.

'Aquel dia matex se clama en Sala de mossen Cerdà per tant com li avia presa una post de regar que tenia en lo seu troç, que ha al quap del ort de mossen Cerdà, de que lo dit Sala cerquant la qualet de l'orta, per l'ort de mossen Cerdà, que n'avien pugat lo li de la dita post la va veura en l'ort de mossen Cerdà, que n'avien pugat lo li de la basa. Requeri que'n anasem veura. Anam-hi, trobam que axi era, que lo li basa. Anay en Bonanat, dix a mossen Cerdà que's tenges per n'avien pugat. Anay en Bonanat, dix a mossen Cerdà que's tenges per penyorat e que de continent la post li fos tornada sots ban de v sous, e de continent li fou tornada: i sou.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[410]

1456, juliol, 21

Un targari es queixa que li han pres l'aigua mentre regava un hort seu al qualet de l'orta.

AHCT, Llibre de Bans (29/03/1456-30/07/1456), fol. 25r.

N'Anthoni Lurens.

'Dimecres a XXI de juliol se clama en Pere, quarnicer, del fil de n'Anthoni Lurens per tant com lo dit Pere, quarnicer, regave un seu hort que ha en lo qualet de l'orta e vench lo fil del dit Anthoni Lurens leva-li l'aygua. Dix lo dit quarnicer per que li trenquave. Dix que ho volia fer. Dix lo dit Pere, carnicer, que eli fera pagar lo ban. Dix que ho fes que verament el no la tenria. Anay en Bonanat, dix an Anthoni Lurens que lo ban pagaria:² II sous.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

2. Nota al marge inferior: Pach lo ban qui decaura.

[411]

1456, juliol, 25

En el ban, en què es tracta el trencament d'una sèquia, s'esmenta un hort situat al qualet de l'orta.

AHCT, Llibre de Bans (29/03/1456-30/07/1456), fol. 29v.

N'Anthoni Lurens.

'Digous a XXV de guliol en la veprada² se clama lo senyer en Ramon Quases de tota persona que li agues trenquada la ciquia de l'aygua qui ve als Molinets, la qual li avien trenquada albereda d'en Gispert que ha detras lo Pedregal, terme del Taladel. Requeri'ns que se ne'n entrametesem e axi'ns en entrametem e trobam ab sagrament en un hom digne de fe que lo fil d'en Anthoni Lurens ho havie fet, que avia regat la nit un ort que ha en lo qualet de l'orta. E trobam que lo dit Lurens, fil d'en Anthoni Lurens, menor de dies, toqua a 1 hora apres miganit al portal hon esta l'ortholana dient que li obris, com li ach hubert dix lo dit Lurens: ara podeu anar regar que prou aygua ve. E aço sabem nosaltres per persona digna de fe, presa per

sagrement, e d'altres que n'av[i]en preses de sagrement que totes diuen una raho. Ay crida crida e ban que negu no gose trenquar pexeras ni ciquies ni mudar aygua de un rech en altre, e com aquest age trenquada la dita ciquia e hage lancada l'aygua en lo reger, anay en Bonat, dix a Anthoni Lurens qu'es tenges per penyorat: ill sous.

1. *Nota al marge esquerre:* Rey.
2. *Interlineat:* en la veprada.

[412]

1456, octubre, 22

El jueu targari Jucef Abenafia, fill i hereu universal de Salamó Abenafia, reconeix haver rebut a través de Pere Bremon, clavari, certa quantitat de diners que diversos targarins devien al seu pare.

AHCT, Llibre d'Àpoques (1434-1460), fol. 112v.

Die veneris vicesima secunda mensis octobris anno predicto.

¹Quod ego, Juceff² Abenafia, judeus habitator ville Tarrege, filius et heres universalis Salomonis Abenafia, judeus, quondam patris mei dicte ville, pro ut de mea herencia constat per testem per ipsum quondam patrem meum, Salamonem Abenafia, factu in posse discreti et cetera³ nomine predicto confiteor et in veritate recognosco me habuisse et munerando recepisse a vobis, venerabilis Petro Bremon, mercatorii, clavario anno presenti dicte ville, omnes illas quinquaginta libras, quatuor decem⁴ solidos et tres denarios moneta Barchinone terni, quas honorabilis Ludovicus Ferrarii, Balaguarus Conyll, Bartolomeus Cerdà et Ffranciscus Palacii, Raymundus Cescasses, Johannes Prunera, Johannes Spigoll, Jacobus Veyll et Johannes Mas, vicini et habitatores dicte ville, confessi fuerunt debere dicto patri meo ratione mutui de proprio capitali cum publico instrumento acto in dicta villa duodecima mensis aprilis anno a nativitate Domini millesimo CCCC quadragesimo octavo et clauso per discretum Ffranciscum Mir, notarii dicte ville, quod instrumentum fuit receptum per discretum Miquaellem Piquo, regia auctoritate notarium publicum dicte ville. Que quidem quinquaginta libras, XIIIII solidos et tres denarii sunt ratione reste maiore quantitate tam proprietatis quam lucri. Et quia ita est. Renuncio excepcioni predicte peccunie et cetera.

Testes: venerabilis ffrater Johannes Audibert, prior domus Sancti Anthoni ville Tarrege, et Johannes de Eredia, considicus civitatis Barchinone.

1. *Al marge esquerre hom ha caricaturitzat de manera grotesca el cap d'un jueu, suposem que el de Jucef Abenafia.*
2. *Sobre el nom, tres ratlletes obliqués per indicar la ferma.*
3. *Deixa un espai en blanc fins a final de línia.*
4. *Interlineat: decem.*

[413]

1457, març, 30

Apareix esmentat Bonjuà de Besés, jueu de Tàrrega.

AHCC, Lligall Jueus, núm. 26, doc. 3.043.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 15 n. 54.

[414]

1457, maig, 17

Fra Pere Guerau, monjo de Poblet i majoral de la vila de Menàrguens, signa un albarà en què reconeix haver rebut en préstec del mestre Daví Abenaçaia, jueu de Tàrrega, certa quantitat de diners.

Arxiu de Poblet, arm. IV, caixa 27, Albarans.
Cit. i pub. ALTISENT [1967], pàg. 284, 288-289 núm. 2.

[415]

1457, maig, 24

Jucef Abenafia, jueu de Tàrrega, reconeix que Antoni Duran, clavari de la vila, li ha pagat certa quantitat de diners.

AHCT, Llibre d'Àpoques (1434-1460), fol. 127r.

Die XXIII madii.

Ego, Juceff¹ Abenafia, judeus ville Tarege, gratis confiteor vobis, honorabilis Anthonio Duran, clavario anno presenti dicte ville, quod solvistis et tradidistis michi omnes illas undecim libras, octo solidos et

decem denarios descendentes de et ex illis terdecim libras, decem octo solidos et decem denarios Barchinone quos dicta universitas facit anno quolibet heredibus honorabile domine Anglesie, uxor quondam honorabilis Jaufridi Ferrari dicte ville, que michi acessionate fuerunt per Ffranciscum Michaele de Portapa et sunt de pensione anni presentis. Et ideo *et cetera*. Renuncio *et cetera*.²

Testes: Johannes Joli et Odonidus Squerrer, ville Tarrege.

1. *Sobre el nom, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.*
2. *Deixa un espai en blanc considerable, gairebé un terç del full, abans d'escriure els testimonis.*

[416]

1458, gener, 13

El jueu targari Isac de Besés actua com a testimoni de la citació que el lloctinent de batlle de Talteüll, Guillem Armengou, fa arribar a Jucef Cavaller, jueu de Cervera, perquè es personi al castell de Talteüll a fi d'assistir a la distribució de béns d'alguns habitants del lloc que ell té emparats.

AHCC, FN, Cervera, Agustí Martell, *Manual*, 1457-1459, fol. 38.
Pub. LLOBET [1993], p. 434-435 núm. 15, p. 445.

[417]

1458, abril, 27

Mestre Daví Abenaçaia, metge jueu de Tàrrega, reconeix haver rebut de Baltasar Solanelles, clavari, certa quantitat de diners d'un censal mort. Entre els testimonis hi ha un altre jueu, Abram Baruc.

AHCT, Llibre d'Àpoques (1434-1460), fol. 137r.

Die XXVII aprilis.

Ego, magister¹ Davi Abenaçaya, judeus Tarrege, gratis confiteor me habuisse et munerando recepissem a vobis, Baltesari Solanelles, clavario anni presentis universitate dicte ville licet absentia sed per manus honorabilis Mathie Ferrari, mercatoris dicte ville *et cetera*, omnes illas duas libras, quatuordecim solidos e quatuor denarios barchinonenses quas et quos dicta

universitas facit de censuali mortuo discreto Leonardo Canut, presbitero beneficiato beneficij Sante Anne instituit in ecclesia maiore dicta ville die XII febroarii, et illas michi acessionate fuerunt per dictum discretum Leonardum Canut ut constat instrumento recepto per discretum,² et sunt de pensione anni presentis. Ideo *et cetera*. Renuncio *et cetera*.

Testes: Anthonius Johannis Mir, crestianus, et Abram Baruch, judeus Tarrege.

1. *Sobre el títol, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.*
2. *Deixa un espai en blanc de quasi mitja línia.*

[418]

1458, juliol, 30

Empremta amb què es va segellar una carta que l'aljama de Tàrrega havia escrit als consellers de Barcelona i en què els sol·licitava el seu parer sobre la conveniència o no de donar mostres de dol per la mort del rei.

Arxiu Municipal de Barcelona, Cartes comunes originals, 1458, fol. 176.
Cit. i pub. DE SAGARRA [1922], vol II, pàg. 240 i làmines L, CLXXXII.
Cit. RIERA [1998], pàg. 96 n. 6.
Cit. CASANOVAS [1999], pàg. 191.

[419]

1458

Remissió reial d'una pena a mestre Daví Abenaçaia, metge jueu de Tàrrega.

ACA, reg. 3.364, fol. 71.
Cit. BAER [1929], pàg. 861 n.
Cit. ALTISENT [1967], pàg. 284 n. 3.

[420]

1459, març, 27

Registre del debitori relacionat amb l'adquisició de la imposició de la carn per part de Jacob Deulosal, jueu de Tàrrega.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 2v.

Carns.

¹Deu en Jacob Deulosal per la imposicio de les carns la qual ha comprada a temps de quatre mesos, ço es maig, juyn, julioll e agost, per preu de CXXVIII lliures, XVIII sous. Deu la vila al damunt dit, los quals rebe lo dit Folch, clavari, en lo dit ayn CXXVIII lliures, XVIII sous.²

1. *Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquies.*
2. *Nota al marge dret: CXXVIII lliures XVIII sous.*

[421]

1459, març, 27

Registre del debitori de l'arrendament de les corredories per part de Jacob Deulosal, jueu de Tàrrega.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 4v.

Corredories.

¹Deu en Jacob Deulosal per lo arendament de les coredories les quals ha arendades a temps de un ayn per preu de sis lliures X sous. Deu la vila al damunt dit los quals rebe lo dit clavari VI lliures, X sous.²

1. *Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquies.*
2. *Nota al marge dret: VI lliures, X sous.*

[422]

1459, març, 27

Registre del debitori relacionat amb l'adquisició de la imposició de la carn per part de Jacob Deulosal, jueu de Tàrrega.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 6r.

Carns.

¹Deu en Jacob Deulosal per la imposcio de les carns la qual ha comprada per temps dels dits quatre mesos. Deu la vila al damunt dit los quals rebe lo dit clavari, LXIII lliures, XVIII sous.²

1. *Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquies.*
2. *Nota al marge dret: LXIII lliures, XVIII sous.*

[423]

1459, març, 27

En mig d'una llista de deutes contrets pel govern de Tàrrega amb diversos habitants de la vila, hi ha l'anotació següent en què es deixa constància dels diners que van ser entregats a un ferrer jueu, un tal Salamó, pels claus que se li va demanar que fes per a reparar una porta de la vila.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 7r.

¹Item deu los quals dona an Salamo, farrer, per claus havie fets per adobar la porta del portal de Falcho: VIII sous.

1. *Tot el llistat apareix cancel·lat amb una ratlla.*

[424]

1459, abril, 2

Es multa la serventa del jueu targari Jucef Abenafia per haver furtat ametilles. Ella al·lega que eren poques i que no ho havia fet per a ella sinó per a la seva mestressa, que estava embarassada.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 1r.

La moça de Juçf Abenafia.

¹Aquel dia mateix se clama la muller d'en Rog de la moça de Juçf Abenafia per tant com li collie les ameles en lo seu troç prop l'aygua dolç. Dix la dita moça que no'n cullge sino un ramelet per sa dona, que ere preys e grossa: I sou.

1. *Nota al marge esquerre: Promens.*

[425]

1459, maig, 9

Es multa el jueu targari Deulosal Jacob perquè havia dut blat a moldre sense haver-lo pesat.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 10r.

Deulosal Jacop.

Aquel dia se clama n'Ortiç, regidor de la inposicio de la molta, de Deulosal Jacob per tant com porta una quoartera de blat al moli d'en Ponces e al anar ni al tornar no la porta al pes. Anay o Dol, dix que's tinges per peyorat:¹ I sou.

1. Nota al marge inferior: Pach la smena al impusiciador.

[426]

1459, juny, 3

Ban en què es multa al qui havia furtat les cireres del jueu targari Jafudà Jucef.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 17r.

Monserat Goamir.

¹Item a tres del dit mes se clama en Jafuda Jucef d'en Monsarat Goamir per tant com li collie les cireres en lo seu cirer, ab cistela, a les Planes, e com li digeren que se'n ana las, el no u volge fer: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

[427]

1459, juny, 20

Es multa el moro jove que servia al jueu targari Jucef Abenafia per haver furtat prunes.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 19v.

Lo moratel d'en Jucef Abenafia.

¹Item aquell dia matex se clama lo dit en Jacme Çescases del moratell que esta ab en Juçef Abenafia, per tant com li ere entrat en l'ort clos e avie-li collit una senada de prunes. Anay o Dol e peyora'l: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Scriva.

[428]

1459, juny, 29

Es multa una persona perquè les seves mules jeien al camp d'un altre al cap del callet.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 21r.

Pere Alis.

Item nos fou denuncia per jurat que dues mules d'en Pere Alis que jauen en la torta d'en Sala, al cap del callet. Dixem-li que lo ban pagarie: II sous.

[429]

1459, juny, 29

Aquest dia es multa el fill del jueu targari Deulosal Jacob per haver furtat cireres i esbrancat un cirerer [1], i el mosso del Nin, el moro de Jucef Abenafia, el fill i la filla de Jucef Falcó i el fill de Baruc, per haver pres sarmenyes [2].

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 21v.

[1]

Lo fill d'en Deulosal Jacop.

¹Item se clama en Bonanat del fill d'en Deulosal Jacop per tant com li avie colit les cireres hi esbrancat lo cirer: I sou.

1. Nota al marge esquerre vàlida per [1] i [2]: Rey.

[2]

Lo moço del Nin.

Item aquell dia nos fonch denunciat per jurat que lo moço del Nin collie sarmenyes en a lo dit Sala al cap del callet, prop la ciquia comdal: i sou.

Lo moro de Jucef Abenafia.

Item lo moro de Juçef Abenafia per aquell ban matex,¹ dues vegades en un dia: i sou.

Un fill e una filla d'en Falco.

Item un fill e una filla d'en Juç Falco per aquell ban matex. Anay o Dol e peyora'ls a tots: i sou.

Lo fill d'en Baruch.

Item lo fill d'en Baruch per aquell ban matex. Anay o Dol peyora'¹: i sou.

1. En tots aquests casos es posa el ban per haver robat sarmenyes.

[430]

1459, juliol, 3

En aquest ban s'esmenta la sèquia del callet.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 22v.

Benet Portela.

Item a tres del dit mes se clama en Françesch Palau de tots aquells que agesen presa tera al cap de la basa d'en Ponces per tancar la ciquia del callet e de la basa, e afolaven lo camí per on va om al rech e a la ciquia comdal en tal manera que no'n pot pasar-ne gen. E trobam que en Benet Portela n'i avie presa, que el matex s'o atorga, digem-li que lo ban pagarie: i sou.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[431]

1459, juliol, 5

Es multa el moro i el mosso de Jucef Abenafia, el servent jove de mestre Abram i el fill de Sara, per haver collit sarmenyes al cap del callet.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 23v.

Jucef Abenafia.

Item aquell dia nos fonch denunciat per jurat que lo moro e l'atre moço d'en Juçef Abenafia collien sarmeyes al sarmeyer d'en Sala al cap del callet prop la çiquia comdal: i sou.

Mestre Abram.

¹Item lo mocet de mestre Abram per aquell ban matex: i sou.

Lo fill de na Çara.

¹Item lo fill de na Çara per aquell ban matex: i sou.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[432]

1459, juliol, 5

Es multa el jueu targari Içac Alxec per haver deixat que quatre oques seves anessin soltes per la vila i el reguer.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 24r.

Içach Alxech.

Item aquell dia matex trobam quautre oques d'en Içach que anaven asoltes per la vila e per lo reguer, e aviey ban ab crida. Anay Miquel, peyora: III sous.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[433]

1459, juliol, 22

Es multa els jueus targarins: Salomies, fill de Mordofai, el fill de Baruc lo migà i el fill de Baruc Almosino o lo menor, per haver robat figues [1] i ametlles [2].

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 28r.

[1]

Salomies, fill d'en Merdofay.

¹Item aquell dia matex se clama en Ginoves de tota presona que li ages collit figes al seu troç al camí del mas de Bondia. E trobam que o avie fet lo fill d'en Merdofay, apelat² Salomies, e lo fill d'en Baruch lo migà³: i sou.

1. Nota al marge esquerre: Scriva.

2. Segueix cancel·lat: Boniag.

3. Nota al marge inferior: Lo fill d'en Baruch lo menor. Per aquell ban matex lo fill d'en Baruch Almosino: i sou.

[2]

Los damunt dits juheus.

¹Item aquell dia matex los damunt dits exien del troç d'en Beringer de Casanoves ab dues cisteles d'amelles, digem-los que lo ban pagarien: II sous.

1. Cancel·lat al marge esquerre: Rey.

[434]

1459, agost, 18

Salom, jueu de Tàrrega, denuncia que Joan Bergot i el nét de Jacob Deulosal li havien pujat a la teulada de casa seva per a cercar una pilota i li havien trencat teules.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 48r.

Llista cronològica de documents

Johan Bergot.

Item a XVIII d'agost se clama en Çalom d'en Johan Bergot per tant com li es pujat en la teulada per cercar la pilota e trencave-li les teules. Dixem al dit Bergot que lo ban pagarie: I sou.

Lo net d'en Jaco Deulosal.

Item son net d'en Jacop Deulosal, que avem cerquat, per aquell ban matex: I sou.

[435]

1459, octubre, 15

Mestre Daví Abenaçaia, metge jueu de Tàrrega, reconeix haver rebut de Simeó Folc, clavari, certa quantitat de diners. Entre els testimonis hi ha Jacob Deulosal.

AHCT, Llibre d'Àpoques (1434-1460), fol. 157v.

Die XV octobris.

Ego, magister¹ Davi Abenaçaya, judeus ville Tarrege, ut² habens ius locum e cessionem a discreto Leonardo Canut, presbitero beneficiato benefici Sante Anne instituit in ecclesia maiore dicte ville *et cetera*, gratis confiteor me habuisse et munerando recepisse a vobis, venerabilis Simeone³ Folch, clavario anno presente universitate dicte ville, omnes illas sex libras, quinque solidos et quatuor denarios Barchinone, quos dicta universitas facit anno quolibet de censuali mortuo dicto discreto Leonardo Canut, beneficiato predicto, die prima augusti, et sunt de pensione anni presentis. Ideo *et cetera*. Renuncio *et cetera*.

Testes: Johannes Barta, crestianus, et Jacob Deulosal, judeus Tarrege.

1. Sobre el títol, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.

2. Interlineat sobre dues paraules ratllades i il·legibles: ut.

3. Segueix rallat: cui.

[436]

1459, desembre, 20

Es multa repetidament Samuel Buyol, jueu de Tàrrega, per negar-se a pagar els diners que Joan Altet li havia guanyats.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 80v.

Samuel Buyol, juheu.

Digous a XX de desembre se clama en Johan Altet, spaser, d'en Samuel Buyol, juheu, per tant com li havie gonyats dotze dines de carn e ana-se'n que no'l volgue pagar. E nosaltres fem-li posar ban de V sous que'l pagas per tot aquell dia: II sous.

Samuel Buyol.

Item lo dit Samuel Buyol per tant com li fem posar ban de V sous que per tot aquell dia lo pagas e no'n feu res. Ana-y en Barçalo: II sous.

Samuel Buyol.

Item mes¹ lo dit Buyol per tant com lo fem penyolar per los V sous e li fem posar ban de X sous que'l pagas e no va fer res. Ana-y en Barçalo: II sous.

1. Segueix ratllat: li.

[437]

1460, febrer, 8

Es multa el jueu targari Içac Alxec perquè s'havia trobat la seva mula pasturant en un camp d'un altre.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 87r.

Deulosal Jacob.

¹Aquell dia matex se clama en Johan Bergot d'en Deulosal Jacob per tant com li havie gonyats tres sous de carn e no'l volien pagar. Ana-y o Dol: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Pahers.

[438]

1460, febrer, 12

Es multa el jueu targari Deulosal Jacob per haver llençat des d'una finestra de casa seva cap al carrer l'aigua de la bugada.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 84r.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 88r.

Deulosal Jacob, juheu.

¹A XII de febrer se clama en Johan Altet, spaser, d'en Deulosal Jacob, juheu, per tant com li havie gonyats V sous de carn e ana-se'n que no'l volgue pagar. Diguem-li que lo ban pagarie e fem-li posar ban de V sous que'l pagas: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Pahers.

[439]

1460, febrer, 17

Es multa el jueu targari Içac Alxec perquè s'havia trobat la seva mula pasturant en un camp d'un altre.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 88v.

Içach Alzech.

¹A XVII de febrer trobam e vehem a ull que la somera d'en Içach Alzech, juheu, pasturave en la farraga de mossen Bramon a Sent Macarri. Menam-la-li a casa e diguem-li que lo ban pagarie: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Scriva.

[440]

1460, febrer, 20

Es multa el jueu targari Deulosal Jacob per haver llençat des d'una finestra de casa seva cap al carrer l'aigua de la bugada.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 84r.

Deulosal Jacob.

¹Aquell dia matex trobam e vehem a ull que en Deulosal Jacob, juheu, have lancades aygues sutzes ab cendrada de sa cassa per la finestra en la carrera e non devie fer. Anay en Barçalo: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Pahers.

[441]

1460, març, 13

En un mateix dia es multa els jueus targarins Samuel Buyol [1] i Deulosal Jacob [2] perquè no havien volgut pagar a Joan Altet els diners que aquest els havia guanyats.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 91v.

[1]

Samuel Buyol.

¹Digous a XIII de març fem posar ban de V sous an Samuel Bunyol que per tot aquell dia pagas an Altet, spaser, dotze dines de carn que li havie gonyats e no'n ha fet res. Diguem-li que lo ban pagarie: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

[2]

Deulosal Jacob.

¹Aquell dia matex fem posar ban de V sous an Deulosal Jacob pagas al dit Altet V sous de carn que li havie gonyats e no'n feu res. Anay o Dol: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Pahers.

[442]

1460, març, 20

S'eleva la multa a Samuel Buyol [1] i Deulosal Jacob [2], jueus targarins, per mantenir-se fermes en la seva negativa a pagar a Joan Altet els diners que aquest diu que els ha guanyats.

AHCT, Llibre de Bans (01/08/1459-00/03/1460), fol. 92r.

[1]

Samuel Buyol.

A XX de marc fem penyor an Samuel Buyol, juheu, per lo ban de V sous que li haviem fet posar que pagas an Johan Altet la carn que li havie gonyada, e fem-li posar ban de X sous que per tot aquell dia lo pagas e no'n feu res. Anay o Dol: II sous.

[2]

Deulosal Jacob.

¹ Per aquell ban matex en Deulosal Jacob al qual fem posar ban de X sous per aquella raho matixa, que pagas lo dit Altet la carn que li devie, e non feu res. Anay o Dol: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Pahers.

[443]

1460, abril, 7

Breu nota d'un deute que el govern de Tàrrega tenia amb mestre Davi Abenaçaia, metge jueu de la vila.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 14v.

Mestre Davi.

¹ Deu la vila a mestre Davi Abenaçaya, juheu, segons apar atras en carts CLXXXVII.

1. Anotació cancel·lada amb dues ratlles obliquies.

[444]

1460, abril, 13

Registre inacabat del debitori relacionat amb l'arrendament de les corredories per part del jueu targarí Deulosal Jacob.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 17v.

Coredories.

¹Deu en Deulosal Jacob, juheu, per la imposicio de les coredories les quals ha arendades a temps de un any per.²

1. *Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquës.*
2. *Indicada la quantitat només al marge dret: vi lliures.*

[445]

1460, maig, 1

Registre de l'adquisició del dret de les corredories per part del jueu targari Deulosal Jacob.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 3r.

Lo dret de les corredories ffonch encantat e venut per en Dalmau Claramunt, corredor publich e jurat *et cetera*, a temps de hun any primer venidor, qui començara a correr lo primer dia de maig any present M CCCC LX e finara lo darrer dia de abril any M CCCC LXI segons forma dels capitols *et cetera*. Es veritat que com no s'i trobasen sino sis liures fonz ofert a tota persona que y digues set liures haurie mig florí, e negu no les hi dix, e apagada la candela romas an Deulosal Jacob, juheu, per les dites sis liures, les quals hi havie dites sens exauchs [?] negu.¹

1. *Nota al marge dret: vi lliures.*

[446]

1460, juny, 9

El jueu targari Deulosal Jacob reconeix deure a Bernat Escuder, clavari, l'import de la compra del dret de les corredories. Entre els testimonis hi ha Çaçon Ardit.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 3r.

Die VIII junii.

Ego, Deulosal¹ Jacob, judeus predictus, gratis confiteor me debere vobis, venerabilis Bernardo Scuder, clavario hoc anno universitatis ville Tarrege licet absenti, dictas sex libras Barcinone terni ratione dicte impulsionis sive iurem de les corredories quem a dicta universitate emi *et cetera*. Promitto et convenio eas vobis solvere per tres equales ternas hoc est de quatuor in quatuor mensibus *et cetera*, sine empara *et cetera*, salario procuratoris X solidos *et cetera*, et notarii XII solidos *et cetera*, sub pena tercii *et cetera*, cum hostagis post quinque dies *et cetera* intus domum Simonis Solines *et cetera*, est pena XX solidos *et cetera*. Et dedit in fideiussorem Bernardus² Cantellos, crestianus, qui sponte *et cetera*, et tam principalis quam fideiussor jurarunt *et cetera*, obligarunt *et cetera*, renunciarunt *et cetera*, et homagium prestaterunt in posse mei, notario, *et cetera*, recipientes *et cetera*.

Testes: Dalmacius Claramunt, Tarrege, Anthonius Roger, ville Celsone, et Çaçon Ardit, judeus Tarrege.

1. *Sobre el nom, dues ratlletes obliquës per indicar la ferma.*
2. *Sobre el nom, dues ratlletes obliquës per indicar la ferma.*

[447]

1460, juny, 9

Els jurats i els prohoms de Guimerà nomenen procurador Bartomeu Font, de la mateixa població, perquè garanteixi a Daví Benaçaya, jueu de Tàrrega, el pagament de les 200 lliures que aquells li deuen dins dels terminis convinguts.

AHCC, Fons Notarial, Cervera, 45, Agustí Martell, *Manual*, 1460, fol. 23v.
Pub. LLOBET [1998], pàg. 107-108.

[448]

1460, juny, 9

Bartomeu Font, síndic de Guimerà, la seva esposa i 242 personnes més d'aquesta població confessen deure a Daví Benaçaya, jueu de Tàrrega, la quantitat de 200 lliures.

AHCC, Fons Notarial, Cervera, 45, Agustí Martell, *Manual*, 1460, fol. 25v.
Pub. LLOBET [1998], pàg. 108-109.

[449]

1460, juny, 9

Bartomeu Font, síndic de Guimerà, juntament amb 128 caps de casa d'aquesta població confessen deure a Daví Benaçaya, jueu de Tàrrega, la quantitat de 200 lliures i es comprometen a prestar el corresponen jurament i homenatge.

AHCC, Fons Notarial, Cervera, 45, Agustí Martell, *Manual*, 1460, fol. 30r.
Pub. LLOBET [1998], pàg. 109-110.

[450]

1460, juny, 10

Joan Corbella, batlle de Guimerà, condemna el govern municipal de Guimerà i els habitants d'aquesta població a pagar a Daví Benaçaya, jueu de Tàrrega, les 200 lliures que li deuen.

AHCC, Fons Notarial, Cervera, 45, Agustí Martell, *Manual*, 1460, paper solter.
Pub. LLOBET [1998], pàg. 110.

[451]

1460, juny, 10

Daví Benaçaya, jueu de Tàrrega, requereix a Bartomeu Font, síndic del govern municipal de Guimerà i procurador dels habitants d'aquesta població, el pagament del deute de les 200 lliures, tal com ho disposa la sentència del batlle de Guimerà.

AHCC, Fons Notarial, Cervera, 45, Agustí Martell, *Manual*, 1460, fol. 33r.
Pub. LLOBET [1998], pàg. 110.

[452]

1460, abril-agost

A la llista de comptes municipals relativus a Jaume Vell hi ha una doble referència a una mateixa partida de diners en la qual hi està implicat el metge jueu targari Daví Abenaçaia.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 22v.23r.

[1]

¹Deu-li mes la vila al dit Jacme Vell los quals dona a mestre Davi Abenaçaya, juheu de Tarrega, huyt florins d'or, los quals lo dit mestre Davi havie prestats a la vila e de aquells ne foren donats a micter Guixos, quatre florins en or, e tres, an Ffrancesc Palau, per un viatge feren a Barcelona. Apar avant en carta CCCCII: v lliures IIII sous.

[2]

(fol. 23r) ²Deu lo dit Jacme Vell, los quals rebe per mans d'en mestre Davi Abenaçaya, devalants de aquells huyt florins los quals presta a la vila: XIII sous.³

1. Cancel·lat amb dues ratlles obliquës.
2. Cancel·lat amb dues ratlles obliquës.
3. Nota al marge dret: XIII sous.

[453]

1460, abril-agost

El govern municipal de Tàrrega deixa constància del deute contret amb Daví Abenaçaia, metge jueu de la vila.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 24r.

Mestre Davi.

¹Deu la vila a mestre Davi Abenacaya, juheu de Tarrega, huyt florins d'or dels quals rebe micter Guixos per anar a Barcelona per lo fet de la remicio de Tarrega quatre florins dor, e mes ne rebe en Ffrancesch Pau, tres florins d'or, lo qual ana a la dita ciutat per dita rao, e lo restant un flori rebe en Jacme Vell.²

Deu los quals li dona en Jacme Vell per la universitat.³

1. Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquës.
2. Nota al marge dret: v lliures IIII sous.

3. Nota al marge dret: v liures IIII sous.

[454]

1460, maig, 14

En dues àpoques fermades el mateix dia el jueu targarí Jucef de Besés reconeix que Simeó Folc, clavari, li ha pagat certes quantitats de diners per uns censals morts. Abram Baruc fa de testimoni.

AHCT, Llibre d'Àpoques (1434-1460), fol. 164v.

[1]

Die XIII madii.

Ego, Juceff¹ de Beses, judeus, ville Tarrege habitator, gratis confiteor vobis, venerabilis Simeoni Folch, clavario dicte ville anno presentis, quod solvistis michi omnes illas octo libras, decem solidos et octo denarios Barchinone, quas dicta universitas fecit anno quollibet discreto Andrea Vitalis presbitero dicte ville de censuali mortuo die XVI juli, et illas per² dictum Andream michi³ cessionatis fuerunt *et cetera*. Et sunt de solucionem ani M CCCC LVIII. Ideo *et cetera*. Renuncio *et cetera*.

Testes: Petrus Bramon et Abram Baruch, Tarrege.

1. *Sobre el nom, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.*
2. *Segueix ratllat: di.*
3. *Segueix ratllat: a.*

[2]

Dicto die.

Simile apoca firmavit dictus Juceff¹ de Besses, eidem iudeo,² dicto Simeoni Folch, clavario, de XXII solidos et duobus denarius Barchinone, quos dicta universitas facit anno quollibet de censuali mortuo dicto Andree die XII febrero, et per dictum Andream² cessionatis fuerunt *et cetera*. Et sunt de solucionem anni presente M CCCC LX *et cetera*. Ideo *et cetera*. Renuncio *et cetera*.

Testes predicti.

1. *Sobre el nom, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.*
2. *Interlineat: eidem iudeo, sobre: michi, ratllat.*

[455]

1460, juliol, 1

Àpoques en què es reconeix el pagament dels condumenis de megia a dos metges jueus de Tàrrega: mestre Abram Salom [1] i mestre Daví Abenaçaia [2].

AHCT, Llibre d'Àpoques (1434-1460), fol. 167r.

[1]

Dicto die.

Ego, magister Abram¹ Çalom, judeus ville Tarrege, confiteor vobis, venerabilis Simeoni Folch olim clavario universitatis ville Tarrege, quod solvistis michi omnes illas quinque libras Barchinone quas universitas dicte ville michi solide tenebatur racione condumenis de la metgia *et cetera*.² Et sunt de solucionem dicte claverie *et cetera*. Renuncio *et cetera*.

Testes predicti.³

1. *Sobre el nom, dues ratlletes per indicar la ferma.*

2. *Segueix ratllat: r.*

3. *Honorabilis Ffranciscus Palaci et Bernardus Scuder, Tarrege.*

[2]

Dicto die.

Simile apoca firmavit magister Davi¹ Abenacaya, judeus, de tribus libras Barchinone racione predicta et sunt de dicta claveria *et cetera*. Renuncio *et cetera*.

Testes predicti.²

1. *Sobre el nom, dues ratlletes per indicar la ferma.*

2. *Honorabilis Ffranciscus Palaci et Bernardus Scuder, Tarrege.*

[456]

1461, gener-juliol

Registre del debitori relacionat amb l'adquisició de la imposició del vi per part del jueu targarí Içac Jacob.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 31v.

Vinum.

¹Deu en Içach Jacob, juheu de Tarrega, per la imposicio del vinum la qual ha comprada a temps de quatre mesos.²

Deu la universitat al dit Içach Jacob, los quals per ella rebe en Benet Scuder, clavari lo dit ayn: LXXXVII lliures, X sous.

1. *Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquies.*

2. *Nota al marge dret:* LXXXVII lliures, X sous.

[457]

1461, gener-juliol

Registre del debitori relacionat amb l'adquisició de la imposició de la verema per part del jueu targari Içac Jacob.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 34v.

Verema.

¹Deu n'Içach Jacob, juheu, per la imposicio de la verema la qual compra a temps de un ayn per preu de XXI sous.

Deu la vila al damunt dit los quals ha rebuts lo dit clavari: XXI sous.²

1. *Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquies.*

2. *Nota al marge dret:* I lliura I sou.

[458]

1461, juliol, 8

Compte municipal en què d'una banda es deixa constància dels diners que l'aljama deu al govern municipal a causa de l'obra de la muralla del portal d'Urgellet, i després s'informa dels diners que el govern municipal deu a l'aljama per qüestions relacionades també amb l'esmentada obra. Les quantitats, tant en un cas com en l'altre, són les mateixes [1]. D'altra banda també es deixa constància dels diners que el govern de la vila ha manllevat d'Abram Salom, metge jueu de la vila.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 37v.

Cit. PLANES [1987], p.13 n. 43. [Segueix la numeració original: fol. 307. Només fa esmentament a [1]].

[1]

Juheus.

¹Deuen los juheus de la vila de Tarrega cent sous, los quals fan de aiuda en la muralla del portal de Urgelet.²

Deu la vila als damunt dits los quals per ella paga an Anthoni Trescoll e an Ffrancoy Coromines: LXVI sous.³

Deu-los mes los quals pagaren an Berenguer de Casanoves per tirar la pedra a les analles del mur de Urgelet: XXXIII sous.⁴

1. *Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquies.*

2. *Nota al marge dret:* V lliures.

3. *Nota al marge dret:* III lliures VI sous.

4. *Nota al marge dret:* I lliura XIII sous.

[2]

¹Deuen mes los quals reberen per mans de mestre Abram Çalom, juheu.²

1. *Llistat de deutes de la universitat. Nota al marge esquerre:* Anaylles.

2. *Nota al marge dret:* III lliures VI sous.

[459]

1461, juliol, 8

Compte municipal en què es fa referència a un portal de la vila bo i denominant-lo com a portal dels jueus. En aquest portal hi havia un abeurador.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 38r.
Cit. PLANES [1987], pàg. I n. 3. [Segueix la numeració original: fol. 308].

Abeurador.

¹Deu la vila a mestre Garcia per fer adobar lo abeurador del portal dels juheus: nou lliures X sous.²

1. *Llistat de deutes relativs a aquest abeurador.*

2. *Nota al marge dret:* VIII lliures X sous.

[460]

1461, juliol

A l'encant dels béns de Guillem Garriga, balancer de Barcelona, hi figura un llibre esmentat com a mossen Assant, possiblement una obra de Mossé Natan, jueu targari.

AHPB, Notari Bartomeu Costa (major), lligall 12, *Plec d'inventaris i encants* (1455-1467).

Pub. MADURELL [1974], n. 120.

Cit. RIERA [1981], pàg. 97.

[461]

1461, agost-desembre

Aquests comptes tenen una estructura semblant: d'una banda, el govern de Tàrrega es reconeix deutor de certa quantitat de diners que ha manllevat per a l'obra de fonamentació de la muralla de la vila; d'altra banda, el jueu de qui es va manllevar els diners reconeix deure la mateixa quantitat a la vila per raó de la quèstia. Els jueus són Jafudà Jucef de Besés [1] i mestre Daví Abenaçaia [2], ambdós targarins.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 41v.

[1]

Lo Nin.

¹Deu la universitat an Jafuda Juceff de Beses, juheu de Tarrega, XX lliures, les quals presta a la vila per fer lo solament del mur de Belloch. De les quals ne rebe en Casanoves X lliures, e en Trescoll e en Ripoll altres X lliures.²

Deu lo dit Jafuda, les quals rebe per mans d'en Ffrancesc Mir, questier en l'ayn M CCCC LXII: XX lliures.

1. *Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquies.*
2. *Nota al marge dret: XX lliures.*

Llista cronològica de documents

[2]

Mestre Davi.

¹Deu la vila a mestre Davi Abenaçaya, juheu de Tarrega, vint lliures, les quals presta a la universitat per fer lo solament del mur de Belloch. De les quals ne rebe Pere Bramon v lliures.²

Deu lo dit mestre Davi les quals rebe per mans de Ffrancesc Mir, questier en l'ayn LXIII: XX lliures.³

1. *Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquies.*
2. *Nota al marge dret: XX lliures.*
3. *Nota al marge dret: XX lliures.*

[462]

1462, abril, 17

Registre del deute que el govern municipal de Tàrrega té amb Rafael Salamó, jueu ferrer de la vila.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 42v.

Salamo.

¹Deu la vila an Rafael Salamo, farrer, per fer quatre regells a la vila per ops del mur.²

De la desus dita quantitat fonch albara an Benet Mulner.

1. *Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquies. Nota al marge esquerre: Rebuda.*
2. *Nota al marge dret: X sous.*

[463]

1462, abril, 17

Registre dels diners que el govern municipal deu a Daví Abenaçaya, metge jueu targari.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 43v.

¹Deu la universitat a mestre Davi Abenaçaya, juheu de Tarrega, apar atras en carta CLXXXVII.²

Item deu per la quistia del ayn LXII.³

1. *Tot el compte cancel·lat amb una ratlla obliqua.*
2. *Nota al marge dret: LXVII lliures VI sous IIII.*
3. *Nota al marge dret: VII sous IIII. Nota al marge inferior: Mudat al Rasional segon en cartes. A la banda dreta d'aquesta anotació: V.*

[464]

1462, abril, 19

Registre dels debitoris relacionats amb l'adquisició de les imposicions de la molta [1], la carn [2] i el peix [3] per part del jueu targari Içac Jacob.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 49v.

[1]

Molta.

¹Deu n'Anthoni Mulner² n'Ichach Jacob, juheu, per la imposicio de la molta, la qual compra a temps de quatre mesos, ço es, maig, juyn, julioll e agost.³

Rebe en Simeon Folch, clavari, lo dit ayn la dita quantitat.

1. *Tot el compte cancel·lat amb una ratlla obliqua. Nota al marge esquerre: Folch clavari.*
2. *Interlineat: n'Anthoni Mulner.*
3. *Nota al marge dret: XXXIII lliures VIII sous.*

[2]

Carns.

¹Deue en Johan Joli² n'Ichach Jacob, juheu, per la imposicio de les carns, la qual compra a temps dels dits quatre mesos, ço es, maig, juyn, julioll e agost.³

Deu la vila al damunt dit: LXXXV lliures, VIII sous, dels quals ha feta rebuda en Simeon Folch, clavari lo dit ayn.

²Interlineat: en Johan Joli.

³Nota al marge dret: LXXXV lliures, VIII sous.

[3]

Peix.

¹Deu n'Içach Jacob per la imposicio del peix, la qual compra a temps de un ayn per preu de².

Item dites quantitats se pagaren an Simeon Folch: VII lliures, II sous, II [diners], com de la restant quantitat per lo senyor Rey ne fonch feta gracia per causa de la guerra com no'n procehis res.³

1. *Tot el compte cancel·lat amb una ratlla obliqua.*
2. *Nota al marge dret: XXXIII lliures, XVIII sous.*
3. *Nota al marge dret: VII lliures, II sous, II [diners].*

[465]

1462, abril, 19

Registre del debitori relacionat amb l'adquisició de la imposició dels honors per part del jueu targari Içac Jacob. La penúria econòmica de la guerra fa que el deute es consideri dapnat.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 50r.

Honors.

¹Deu n'Içach Jacob, juheu, per la imposicio dels honors, la qual compra a temps de un ayn per preu de².

Lo present deute es dapnat per tant com per causa de la guerra no se'n plega res.

1. *Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquies.*
2. *Nota al marge dret: XII lliures, XV sous.*

[466]

1462, abril, 19

Registre del debitori relacionat amb l'adquisició de la imposició de l'oli per part del jueu targari Içac Jacob.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 50 v.

Oli.

¹Deu en Icach Jacob, juheu, per la imposicio del oli, la qual compra a temps de un ayn per preu de.²

Deu la vila al damunt dit: i lliura, VIII sous, los quals rebe en Simeon Folch, clavari. De la resta per causa de la guerra ne fonch feta gracia.³

1. Tot el compte cancel·lat amb una ratlla obliqua.

2. Nota al marge dret: II lliures.

3. Nota al marge dret: i lliura, VIII sous.

[467]

1462, juny, 22

Els paers i prohoms de Tàrrega escriuen a la Diputació de Barcelona demanant que prohibeixin als capitans de l'exèrcit que estiguin a prop de la vila d'assaltar el seu call com feia poc que havia passat amb el de Cervera. Entre les raons esgrimides figura la participació de l'aljama en el reforçament dels murs de la vila i en les guàrdies que en aquests i en els portals, de nit i de dia, la gent de la vila hi fa armada, i també la seva generositat en l'aprovisionament de queviures. Fets que, als ulls dels qui escriuen, demostren clarament el patriotisme de l'aljama targarina.

ACA, *Turbationum Cathaloniae*, Correspondència de la Diputació de Barcelona.

Pub. DE BOFARULL [1861], pàg. 8-11.

Cit. DURAN; SCHWAB [1974], pàg. 84 n.16.

[468]

1462, juny, 24

Els diputats de Barcelona escriuen a Hug de Cardona perquè vagi a Tàrrega a fi que, amb l'autoritat i potestat que té de castigar i executar qui cregui convenient, desanimi els soldats de les tropes que pensaven assaltar el call de Tàrrega.

ACA, *Turbationum Cathaloniae*, Correspondència de la Diputació de Barcelona.

Pub. DE BOFARULL [1861], p. 15-16.

[469]

1462, juny, 24

Els diputats de Barcelona escriuen als paers i prohoms de Tàrrega per fer-los saber que ja han pres les mesures oportunes perquè no passi a Tàrrega el mateix que havia succeït al call de la vila veïna de Cervera.

ACA, *Turbationum Cathaloniae*, Correspondència de la Diputació de Barcelona.

Pub. DE BOFARULL [1861], pàg. 16-17.

Cit. DURAN; SCHWAB [1974], pàg. 84 n. 16.

[470]

1463, abril, 11

En el jurament del càrrec de paer Macià Farrer, Benet Scuder, Faliu de Comelles i Miquel Vell, es comprometen a defensar els usos, costums, privilegis i llibertats dels jueus que viuen a la vila.

AHCT, Llibre de Consells (1463-1470), fol. 11r.

Item mes juraren que de tot lor poder deffendran e mantindran contra totes persones usos, costums, privilegis e libertats, axi de la vila, com dels juheus habitans en aquella, e ordinacions de la vila fetes e fahedores. Encara totes concessions atorguades a la dita vila per los senyors Reys passats e presens, com encara per la illustrissima senyora Reyna.

[471]

1463, abril, 11

Registre de l'adquisició de la imposició del lli i de la llana realitzada per Nicolau Febrer i el jueu targari Içac Jacob.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 58v.

Li, lana.

¹La imposicio del li e de la lana fonch comanada an Nicholau Febrer e an Içach Jacob, juheu, los quals han haver per lur salari ço que los pahes arbitraran. Lo comte de les dites dues imposicions no s'es oyt per quant se diu mossen Besalu se'n havie portats los libres, e lo que'n havie procehit es continuat damunt en les imposicions del pex e de la merceria.

1. El compte no està cancel·lat i tampoc apareix cap quantitat a pagar.

[472]

1465, abril, 15

Registre del debitori relacionat amb l'adquisició de la imposició del dotzè de la verema per part de Guillem Muntada i del jueu targari Içac Jacob.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 73r.

Dotze de verema.

¹ Lo dotze de verema fonch venut an Guillem Muntada e an Içach Jacob, juheu, per preu de LXXX lliures.²

Deu la vila als damunt dits, los quals rebe Gaspar Vidal: LXXVI lliures, XVI sous. Les restants se atura en paga e satisfacció del qui havie pagat de exauch.

1. Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquës.

2. Nota al marge dret: LXXX lliures.

[473]

1465, abril, 15

Registre del debitori relacionat amb l'adquisició de la imposició de la fusta per part del jueu targari Içac Jacob.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 74r.

Leyna.

¹ La imposicio de la leyna fonch venuda a temps de un ayn an Ichach Jacob per preu de VI lliures, de les quals se han a relevar VII sous, VI [diners] per que reste a pagar V lliures, XII sous VI [diners].²

Deu la vila al damunt dit, los quals rebe Gaspar Vidall.³

1. Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquës.

2. Nota al marge dret: V lliures, XII sous VI [diners].

3. Nota al marge dret: V lliures, XII sous VI [diners].

[474]

1465, abril, 15

Registre del debitori relacionat amb l'adquisició de la imposició de la voleteria per part del jueu targari Içac Jacob. A continuació hi figuren diversos deutes, d'anys posteriors, contrets pel govern de la vila amb aquest jueu.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 74v.

Voleteria.

¹ En apres per causa del fogatge, lo qual en lo mes de dehembre prop pasat fonch atorgat al senyor Rey, per causa de la guerra la universitat, ab manament e decret de mossen batle, imposa un diner de imposicio per peça de la voleteria a beneplacit de la universitat,² la qual venere a temps de un ayn an Icach Jacob per preu de XVIII lliures, VIII sous.³

Deu la vila al damunt dit, los quals rebe en Pere Bramon, sotsclavari, en l'ayn LXVII: IIII lliures.⁴

Deu-li mes los quals per la dita universitat dona al senyor en Gaspar Febrer apar avant en carta CCCLXII: XXXIII sous.⁵

Deu-li mes los quals la universitat li feu de gracia per tant com dita imposicio no's pogue plegar, VII lliures, VIII sous. Les restants sis lliures, VII sous ha a pagar la meytat a Santa Maria de agost e l'altra meytat a Omnim Sentorum. Apar ab carta presa per Gaspar Febrer a XII de abrill ayn LXVIII.⁶

Deu-li mes los quals la universitat consta an Gaspar Febrer: II lliures XII sous V [diners].⁷

1. Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquës.

2. Interlineat: a beneplacit de la universitat.

3. Nota al marge dret: XVIII lliures, VIII sous.

4. Nota al marge dret: IIII lliures.

5. Nota al marge dret: I lliura, XIII sous.

6. Nota al marge dret: VII lliures, VIII sous.

7. Nota al marge dret: II lliures, XII sous, V [diners].

[475]

1465, juny-juliol

En la relació de materials i utensilis comprats per la seca de Tàrrega hi apareixen tres jueus de la vila en qualitat de proveïdors: d'acer per a fer els motlles de les monedes (Jucef Vesés), de drogues per als aleatges (Isach Jacob) i de metall (Isach, corredor jueu).

AGV, MR, Luis Sánchez, *Tesorería* (1465), fol. 10r-v.
Cit. i pub. MATEU [1942], pàg. 419, 423; doc. v, pàg. 433-434.

[476]

1466, febrer, 9

Registre de l'adquisició de la imposició de la caça i volateria realizada pel jueu targari Içac Jacob.

AHCT, *Llibre d'Arrendaments* (1460-1563), fol. 46v.

La imposicio de la caça e volateria fonch encantada e venuda per en Pere Rovira, corredor publich, el dia present per tot lo mes de deembre any M CCCC LXVII prop vendor segons forma dels capitols. Es ver que com no s'i trobassen sino quinze lliures fonch offert a tota persona que'n digues vint lliures haurie un flori, hi Içach Jacob dix-les-hi per lo dit un flori, lo qual no hague. E posaren candela, e ço mes-li'n al dit Içach per les dites XX lliures, per que relevat lo dit flori es tornador denou lliures no sous.¹

1. Nota al marge dret: XVIII lliures, VIII sous.

[477]

1466, març, 27

Jucef Abenafia, jueu de Tàrrega, exerceix de procurador d'Antoni de Cardona i sol·licita del consell de Tàrrega, sota amenaça de missions, el pagament de l'impost del fogatge dels cavallers.

AHCT, *Llibre de Consells* (1463-1470), fol. 71r-72r.

En lo qual present consell sie proposat per los dits honrats senyors de pahers, com don Anthoni de Cardona e en Juceff Abenaffia, en nom del

dit don Anthoni, deman la terça, la qual aquesta universitat ha de paguar del novell imposit, ço es, del fogatge als cavallers, e com sie posat certs carrechs en la vila per paguar lo dit novel imposit al dit don Anthoni, e encara les quantitats no sien procehides encara dels dits carrechs, e la pagua se haie a ffer de continent, e com sie stat menaçat per lo dit juheu que's fere missions per haver dita quantitat, e aquella ara de present no's puxe paguar si dons qualche bones personnes no prestaven dita quantitat. Donchs per evitar missions e despeses a la dita universitat es necessari per qualsevol via/ (fol. 71v) que dita quantitat se haie, es pach. E mes avant, com la quantitat que procehira dels dits carrechs se digue no poder bastar en paguar la dita talla de tot l'any, si donchs no es feta alguna talla per la universitat a compliment de tot ço e quant se sia a paguar a la dita talla o foguatge, per que es necessari sie prestament desliberat per lo dit honrat consell en les dites coses que sera fahedor.

Acorda e deslibera lo dit honrat consell que primerament sien manlevades de alguns singulars de la vila cinquanta o LX liures. E que aquelles sien pagades al senyor don Anthon o a son procurador. E que sie parlat ab los senyors dels molins de aquesta vila volent pregar que si ells voldran passar a miga multura als qui voldran moldre en lurs molins, e si sera offert e promes per los senyors dels dits molins o algu de aquells que la meytat de la dita moltura servesque en paguar lo carrech que se han a paguar als cavallers, e si algu o alguns prometran de moldre a la dita miga multura que en aquell o aquells tals puxen forçar los dits honrats pahers e prohomens deius scrits als habitans de dita vila que haien e sien forçats de anar moldre en aquell o aquells molins que sera offert de moldre a la dita miga multura. E si los dits mulners o senyors dels molins no volien molre en la forma e manera desus dita lo dit honrat consell done poder e facultat als dits honrats pahers e prohomes deius untimats que puxen e degen perlar ab mossen Benet Çaportella e ab en Luys de Ivorra e ab altres mulners tremenhts, que si a ells vendra be moldre a tots los habitans de aquesta vila a miga moltura que los dits habitans moldran en lurs molins e que'ls puxen forçar los dits senyors de pahers en moldre en los dits lurs molins e no en altres. E de tot ço e quant trobaran axi ab los dits mulners de la vila o terme que ho haien a reportar al dit honrat/ (fol. 72r) consell per tailar tan prest com parlar ab ells hauran. E son los prohomens elegits per los dits honrats pahers los següents: Micer Guixos, Benet Scuder, Ffrancesc de Rexachs, Ffrancesc Ponces, Johan Barta, Pere Santa Florença.

[478]

1466, abril¹

Registre del debitori relacionat amb l'adquisició de la imposició dels honors per part del jueu targari Içac Jacob.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 78r.

Honors.

²La imposicio dels honors fonch venuda an Içach Jacob per.³

Deu la vila al damunt dit, les quals rebe Gaspar Vidall. Los restants XIII sous se atura per la exauch que havie pagat.⁴

1. Sense especificar dia.
2. Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquies.
3. Nota al marge dret: VIII lliures, V sous.
4. Nota al marge dret: VII lliures, XII sous.

[479]

1466, abril, 6

Debitori de l'adquisició de la imposició de la caça i la volateria fermat pel jueu targari Içac Jacob. Entre els testimonis hi ha Rofén Momet.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 46 v.

Die VI aprilis.

Ego, Içach¹ Jacob, judeus ville Tarrege, gratis *et cetera* confiteor et in veritate recognosco vobis, honorabiles paciariis ville Tarrege nomine *et cetera*, XVIII lliures et novem solidos racione dicte impusisionis per me a vobis empre *et cetera*, unde promitto solvere per tercias ut in capitulis continetur *et cetera*, sub pena tercii *et cetera*, et cum salario procuratoris V solidos et notarii VIII solidos *et cetera*,² cum hostaticis *et cetera*. Et pro eis me personaliter *et cetera* juro *et cetera*, obligo *et cetera*, renuncio *et cetera*. Et dono in fideiussorem et principalem salutarem *et cetera* Monserratus Andreu, alias Moxo, *et cetera*, ad hoc: Ego,³ dictus Monserratus Andreu *et cetera*, capiens *et cetera*, volersse ten[...] et obliguat[...] *et cetera*, ad omnia predicta *et cetera*, juro *et cetera*, renuncio *et cetera*, obligo *et cetera*, homagium [...] dicte Monserrati, qui firmavit dicta die. Sunt presentis:

Jacme Gordiola et [...] Rovira, Tarrege. Firma: dicti Içach qui firmavit die XIIII aprilis anno predicto. Sunt Anthon [...] et Rofen Momet, judeus.

1. *Sobre el nom, dues ratlles obliquies per indicar la ferma.*
2. *Segueix cancel·lat: sub pena tercii et cetera.*
3. *Sobre el pronom, dues ratlles obliquies per indicar la ferma.*

[480]

1466, abril, 25

El jueu targari Juceff Abenafia, procurador d'Antoni de Cardona, insisteix al govern de Tàrrega que pagui la quantitat que encara falta per a completar la suma total de l'impost del fogatge dels cavallers.

AHCT, Llibre de Consells (1463-1470), fol. 86v.

Hon fonch proposat per los dits honrats senyors de pahers, com en Juceff Abenafia, juheu, demane diners sobre lo fet del novell impost, ço es, vint e cinch lliures com li sien ja paguades cinquanta lliures, per que es necessari per indemnitat de la dita universitat hi sie provehit per evitar messions e despeses per lo honrat consell.

Acorda e deslibera lo dit honrat consell que sie manlevada dita quantitat per de algunes gents e ab penyores o en qualche manera que sie util e profitosa a la dita universitat a conexença dels senyors de pahers, empero que sie vista la nomina de la universitat. E si se trobaran algunes gents que no voldran contribuir en lo dit tall e no's voldran fer vehints de la universitat que aquells no sien sostenguts en la dita vila e segons forma de la nomina que sie paguat lo dit tall hi en aquell qui'l demane.

[481]

1466, maig, 4

Registre de l'adquisició de la imposició dels honors realitzada pel jueu targari Içac Jacob.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 58r.

La imposicio dels honors fonch venuda per en Pere Rovira, corredor publich de la vila de Tarregua, a temps de un any qui ha començat a correr

lo primer dia de maig any M CCCC LXVI e finara lo darrer dia de abril any M CCCC LXVII segons forma dels capitols *et cetera*. Es ver que com sino s'i trobassen sino quatre liures fonch offert a tota persona que y digues huyt lliures, un florí, hi en Benet Redon dix-les-li per lo dit florí, e fonch posada candela. En apres Içach Jacob dix-hi huyt lliures cinch sous sens exauch, romas al dit Içach per les dites huyt lliures e cinch sous, e apaguada candela.¹

1. Nota al marge dret: VIII lliures, V sous.

[482]

1466, maig, 29

Debitori de l'adquisició de la imposició dels honors fermat pel jueu targari Içac Jacob. Un dels testimonis és Bonjuà Salom.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 58r.

XXVIII madii anno predicto.

Ego, Içach¹ Jacob, judeus, ville Tarrege habitator, gratis *et cetera* confiteor et in veritate recognosco me debere² vobis, honorabilis paciariis hoc anno in dicte ville vel Guaspari Vitalis, clavario in dicto anno preffate ville pro illuſtrissima domina Regina domina dicte ville, dictas octo libras et quinque solidos monete Barcinone de terno racione impusicionis predicte dels honors quam a dicta universitate seu a dicto Gaspare nomine predicto emi *et cetera*, quas convenio et promitto solide vobis per tres equales tercias hoc est de quatuor in quatuor mensibus *et cetera*, sine empara *et cetera*, ad salario procuratoris V solidos et notarii VIII solidos *et cetera*, sub pena terciis *et cetera* cum hostaticis³ imfra spaciun quinque dies intus domus Simonis Oliveris *et cetera* sub pena X solidos. Et dono in fideiussorem et principalem salutarem Monserratum³ Andree Moxo. Qui quidem Monserratus Moxo acceptavit *et cetera*, renunciavit *et cetera*. Et tam principalis quam fideiussor *et cetera* obligarunt *et cetera*, jurarunt *et cetera*, renunciarunt *et cetera*.

Testes: Ffranciscus Torra, cristianus, et Bonjuha Çalom, judeus, ville Tarrege habitator.

1. Sobre el nom, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.
2. Interlineat: me debere.
3. Sobre el nom, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.

[483]

1466, juliol, 4

El jueu targari Jucef Abenafia, procurador d'Antoni de Cardona, demana una altra vegada al consell de Tàrrega el pagament definitiu de l'impost del fogatge dels cavallers.

AHCT, Llibre de Consells (1463-1470), fol. 90r.

Com en Juceff Abenaffia, juheu, tingue molta cuya e enuge molt que demane lo sou que prenen los cavallers, que son degudes sixanta liures. E com no haie vuy forma ni manera paguar al dit Juceff la dita quantitat sino l'auran algun tall per la vila, com ab molta diligencia se sie cerquat e pensat de hon se poguessen haver que dit tall cessas de fer, e com no se haie pogut trobar qui aquelles se poguessen trobar, com ne sie stat emprat lo senyor en Muntros hi en¹ Matheu Seguerra, que fossen prestades les quaranta liures que resten de aquelles LX lliures que son e an a servir per fer la terça e aquells vuy no tinguen en proposit de prestar, per que es necessari per evitar messions e despeses prest hi sie provehit al menys dan de la universitat e singulars de aquella.

Acorda e delibera lo dit honrat consell que per util de la dita universitat e dels habitans de aquella, que sien tornats preguar los dits honrats en Ffrancesc Johan de Muntros hi en Matheu Seguerra que ells vullen fer tant de plaer a la dita universitat que les dites XXXX lliures vullen prestar, e que aquelles sien donades al dit juheu si aquelles prestar voldran. E per haver e cobrar aquells si que les prestaran que's sie feta consignacio en e sobre lo tall de les carns de la vila e de tots altres drets que fer e consignar se dege, en tal manera que com la terça se voldra obrar que les sixanta liures puxen haver sens dilacio de temps, metent-los sobre aquelles en tota aquella seguretat que voldran.

1. Cancel·lat: e an. Segueix interlineat: hi en.

[484]

1467, abril, 16

Per tal d'aconseguir les cent lliures amb què finançar l'adquisició d'armament per a Tàrrega, el consell de la vila decideix manllevar aquesta quantitat d'alguns habitants jueus.

AHCT, Llibre de Consells (1463-1470), fol. 121r-121v.

Hon foch proposat per los dits honrats senyors de pahers com sobre cernt liures que ara de present se han necessari haver sobre certes balestes de passa ab tot lur arreu, çarabatanes, bombardes e altra artellaria es de molta necessitat haver en aquesta vila per la guarda de aquella. Com en haver dita artellaria la senyora Reyna hi haie consignades dos-centes liures, ço es, dels blats que procehiran del dotze en aquesta manera: cent liures del dotze prop vendor e altres cent lliures del dotze del any apres seguent. Perque es necessari sien emprades ara de continent cent liures de alguns juheus de la vila e si / (fol. 121v) aquells trobar¹ poran, que lo dit honrat consell elegeix les personnes deius scrites, e si aquells se trobaran a prestech que los prohomens deius scrits los facen tal seguretat que sien al segur fahent hi aquella obligacio dels bens de la universitat que necessari sera. E si a prestech aquelles dites cent liures trobar no's poran que lo dit honrat consell done poder als dits prohomens que puxen emprar totes aquelles personnes que conexaran puxen prestar les dites cent liures, metent-los en aquells qui les prestaran al segur dels blats del dit dotze prop vendor. E foren elegides en fer dites coses les personnes següents: mossen Johan Farrer e los dits quatre pahers.

1. Segueix interlineat: se.

[485]

1467, maig, 31

El consell de Tàrrega disposa que l'aljama de la vila també computi en la talla que s'està a punt de fer.

AHCT, Llibre de Consells (1463-1470), fol. 125r.

Item mes han a paguar los juheus.

[486]

1467, setembre, 23

Debitori fermat per Diago de Sevilla i el jueu targari Jucef de Besés, fill de Jafudà Jucef, en relació amb l'adquisició de la imposició del dotzè. Un dels testimonis és Içac de Besés.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 142v.

XXIII septembris.

Nos, Diago¹ de Sibilia et Juceff² de Bases, judeus, filius Jaffudani Jucef, judei ville Tarrege, gratis *et cetera* confitem[ur] et in veritate recognescimus vobis honorabilis Bernardo Scuder, Ffrancisco de Rexachs, Johani Vilar et Michael Xilima, paciariis hoc anno universitatis ville Tarrege, et Gaspari Vitalis, receptori emolumentorum ville Tarrege pro serenissima domina Aragonum Regina, quod debemus vobis centum decem libras, decem solidos barchinonenses terni ratione duodecimi vindemie anni presentis Et ideo quas vobis promittimus solvere in festo Sancti Martini proximo sine empara marcha *et cetera* sub pena terci curie honorabilis vicarii et baiuli adquirenda *et cetera* cum salario procuratoris decem solidorum et notarii XII *et cetera*. Et omnes *et cetera*. Super quibus *et cetera*. Est hostagium tenendum intus Tarraga et intus illam domum post quinque dies medio juramento et homagio *et cetera* pena decem solidorum *et cetera* Renunciamus *et cetera* ordinetur latius obligamus personas et omnia bona et utilis po [...] insolidum mobilia et inmobilia ubique sunt habita et habenda.

Testes: honorabilis Michael Deslor et Petrus Anglesola, cristicole, et Yçach de Beses, judeus ville Tarrege.

1. *Sobre el nom, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.*
2. *Sobre el nom, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.*

[487]

1467, novembre, 12

Albarà de rebuda redactat pel mestre Abram Salom, medge de Tàrrega.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1453), full solt entre fol. 52v i 53r.
Cit. PLANES [1987], p. 13 n. 44.

Yo, Abram Salom, juheu, medge de la vila de Tarrega, atorch a vos, senyor en Pere Coll, abitant de la dita vila, que he rebut per ma vostra II migeres de forment, lo qual forment hes per paga de una carrega que yo presti a les fleceres per manament dels senyors de pahers que les hores heren. E com axi sta en veritat fac-vos lo present albara scrit de ma propria ma, a XII de nohembre ayn M CCCC LXVII. Es ver que yo rebi lo dit forment de vos l'ayn de LXIII a X de març.

[488]

1467

L'aportació (o deute) que el govern de Tàrrega fixa per a Bellsom, jueu de la vila, al davant de la necessitat d'haver d'encunyar moneda nova, es veu compensada pels deutes que el govern de la vila havia contret amb ell. Les dues quantitats són iguals: els vint sous que Bellsom deu a la vila es corresponen als vint sous que la vila deu a Bellsom.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 94v.

¹Item deu en Belsom, juheu: XX sous de diners de plom.²

Deu la vila los quals dona an Johan Scuder, farrer, per adobar lo batal del seyn maior: XII sous.³

Item li deu mes, los quals dona a un coreu qui ana a Tarregona per lo fet dels capelans: VIII sous.⁴

1. *Tot el compte cancel·lat amb dues ratlles obliquës.*
2. *Nota al marge dret: I lliura.*
3. *Nota al marge dret: XII sous.*
4. *Nota al marge dret: VIII sous.*

[489]

1468, gener, 23

El consell de Tàrrega rebaixa el deute que el jueu targari Içac Jacob tenia per raó de l'adquisició de la imposició de la caça.

AHCT, Llibre de Consells (1463-1470), fol. 142v.

Item mes fonch desliberat en lo dit conseyll que fos feta gracia an Içach Jacob, juheu, ço es, de vint liures que deu per raho de la imposicio de la caça, que li sien jaquides per XII lliures ab tal condicio que lo dit Içach don bones fermances en pagar aquelles a voluntat dels senyors de pahes.

[490]

1468, març, 8

Registre de les àpoques en què el jueu targari Jucef Abenafia reconeix haver recollit els diners que la vila li havia de pagar pels fogatges de 1461 i 1462.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 95r.

A VIII de abril ayn LXVIII ferma apocha en Juceff Abenafia, juheu, plegador del fogatge del ayn LXVII, als senyors de pahes del fogatge del dit ayn, la qual testifica lo senyor en Gaspar Febrer los dia e ayn damunt dits.

Item fac memoria com lo dit Juceff ha fermada apocha a la dita universitat de CXXXX lliures XII sous del fogatge del ayn LXVI. La qual apocha pres en¹

1. *Interlineat:* apocha pres en.

[491]

1468, abril, 18

Registre dels debitoris relacionats amb l'adquisició de la imposició de la carn per part de Jucef Abenafia [1], i de l'adquisició de la imposició de l'oli per part d'Içac Abnaxec [2], ambdós jueus targarins.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 96v.

[1]

Carns.

¹La imposicio de les carns de la dita terça de maig, juyn, julioll e agost fonch venuda an Juceff Abenafia, juheu, per preu de LXXXVIII lliures, XIII sous.²

Deu la vila al damunt dit les quals ha rebudes Gaspar Vidal en lo nom qui damunt.³

1. *Tot el document cancel·lat amb una ratlla obliqua.*
2. *Nota al marge dret: LXXXVIII lliures, XIII sous.*
3. *Nota al marge dret: LXXXVIII lliures, XIII sous.*

[2]

Oli.

¹La imposicio del oli del dit ayn fonch venuda an Içach Abnaxech per L sous.²

Deu la vila al damunt dit les quals ha rebudes lo dit Gaspar Vidal.³

1. *Tot el compte cancel·lat amb una ratlla obliqua.*

2. Nota al marge dret: II lliures, X sous.
3. Nota al marge dret: II lliures, X sous.

[492]

1468, maig, 24

Registre de l'adquisició de la imposició del lli i de la llana realitzada pel jueu targarí Içac Bellsom. Li fa de testimoni Salamó Cabra.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 105r.

Die XXIII madii.

Li e lana.

¹Impusicio del li e lana. Com no s'i trobassen sino XXV [sous qui] dira XXXX sous haura mig flori, e posaren candela [...] Belsom XXXX sous per dit mix flori lo qual no hague [...] al dit Belsom. Axi relevat dit mix turch reste XXXIII sous III. [...XXI]V madii fuit obligatus per Içach Belsom. Ideo *et cetera*, fideiussorem² [...] ad solvendum dictos XXXIII solidos III denarios.

[Testes:] honorabilis Thomas Prada et Salamo Cabra.

1. Tot el document cancel-lat amb tres ratlles obliquës. El document té un plec al marge esquerre que en dificulta la lectura.
2. Ratllat: ren.

[493]

1468, maig, 25

Registre de l'adquisició de la imposició de les corredories realitzada pel jueu targarí Içac Rovén. Içac Bellsom fa de fiador.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 105r.

Corredories.

¹[...]te de les corroderies. Com no s'i trobassen sino XXXX sous [qui] dira² LX sous haura mix turch, [dix]-los-hi Anthoni Cases per dit mix turch lo qual no ha[gue, e] posaren candela. E mes qui dira LXV sous haura [lo mix] turch, dix-los-hi Içach Roven, juheu, lo qual [...] hague. Romas-li'n al dit Içach Roven, es deutor a la [univer]sitat LXVIII sous III dedit *et cetera*

fideiussorem Içach Belsom *et cetera* [...] fuit obligatus. Die XXV madii anno predicto.³

1. Tot el document cancel-lat amb tres ratlles obliquës. El document té un plec al marge esquerre que en dificulta la lectura.
2. Cancel-lat: LXX sous mig turch.
3. Sense testimonis.

[494]

1468, setembre, 9

Registre de l'adquisició de la imposició de la carn realitzada pel jueu targarí Jucef de Besés.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 116v.

Ffonch encantada e venuda la imposicio de les carns a temps de quatre mesos, ço [es], setembre, octubra, noembla e dehembre, per en Pere Rovira, corredor publich, de voluntat e asentiment dels honrats senyors de pahes e clavari. E com en la dita imposicio no agues sino quarante liures, fonch promes a tothom qui'n digues LX liures auria un flori. Dix-les-hi lo manya per lo dit flori, lo qual no hague. E com en la dita imposicio no agues sino LX liures, fonch promes a tothom qui'n digues LXV liures auria un flori. Dix-les-hi en Johan Joli per lo dit flori, lo qual no hague. E com en la dita imposicio no hagues sino LV liures fonch promes a tothom qui'n digues setanta liures hauria dos florins, dix-les-hi en Juceff de Bases per los dits dos florins, e apagada la candela romas-li'n per que abatres los dits dos florins turchs de les dites setanta liures. Se mostre clar deutor lo dit Juceff de Bases a la dita universitat per la dita imposicio sexante vuyt liures tretze sous.¹

1. Nota al marge inferior: LXVIII lliures, XIII sous.

[495]

1468, octubre, 25

Debitori fermat pel jueu targarí Jucef de Besés, fill de Jafudà Jucef, per raó de l'adquisició de la imposició de la carn. Un dels testimonis és Bronà Cap.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 116v.

XXV octobris.

Ego, Juceff¹ de Bases, filius Jaffudani Juceff, confiteor et recognosco vobis, honorabilis Ffrancisco Palatii, notarius, Matheo Folch, Bernardo Scuder et Petro Guerau, paciariis hoc anno universitatis ville Tarrege, et Gaspari Vitalis, clavario, quod debo vobis sexaginta octo libras, tredecim solidos racione impositionis carnium tercie mensium, septembbris, octobris, novebris et decembris. Quas solvere promitto per tres equales soluciones, videlicet de quadraginta in quadraginta diebus *et cetera*, sine empara *et cetera*, cum salario procuratoris X solidorum e notarii XII. Et omnes super quibus *et cetera*. Remite[...] est hostagium intus Tarragam post quinque dies *et cetera*, renuncio *et cetera* est pena X solidorum pro quolibet dia *et cetera*. Renuncio *et cetera*, obligando pro hiis omnia bona mea mobilia et inmobilia ubique sunt habita et habenda et personam meam ad capcionem ordinetur laciis iuxta asuetum cursum *et cetera*.

Testes: Anthonius Vicent, cristicola, et Brona Cap, judeus Tarrege.

[496]

1468, novembre, 27

El consell de Tàrrega prohibeix als jueus que resideixin a la plaça de la vila, encara que no els impedeix que tinguin les seves botigues a les places i que hi puguin comerciar.

AHCT, Llibre de Consells (1463-1470), fol. 164r.

Cit. SEGARRA [1984], pàg. 279 n. 55. [Datació diferent: 27 de desembre de 1460].

Cit. PLANES [1987], pàg. 12 n. 41. [Segueix SEGARRA].

Cit. LLOBET [1991], pàg. 358 n. 42. [Segueix SEGARRA].

E mes delibera lo dit honrat conseyll que actes se fa noves que juheus stigaen entre los cristians mes que mes en la plaça, que de aci avant negun juheu no stigue continuament en la plaça ab sa muler ni familia, pero que pusquen tenir lurs botigues en les plaças per vendre lus mercaderies, pus continuament aqui no stiguen.

[497]

1469, abril, 3

En el seu jurament com a paers Pere Bramon, Miquel Farero, Jacme Junques i Pere Ramon Florença, es comprometen a defensar els usos, costums, privilegis i llibertats dels jueus que viuen a Tàrrega.

AHCT, Llibre de Consells (1463-1470), fol. 173 v.

Item mes juraren que tot lur poder deffendran e mantindran e vayaran contra totes personnes, usos, costums, privilegis e libertats, axi de la vila com dels juheus habitants en aquella, e ordenacions de la vila fetes e fahedores. E encare totes concesions atorgades a la vila per los reys de gloriosa memoria.

[498]

1469, abril, 3

Registres inacabats dels debitoris relacionats amb l'adquisició de la imposició de la fusta [1] i de la del dotzè del faratge [2] per part del jueu targari Içac Jacob.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 104v.

[1]

Fusta.

¹La imposicio de la fusta fonch venuda an Icha Jacob per.²

1. Compte sense cancel·lar.

2. Nota al marge dret: I illura, xv sous.

[2]

Dotze de faratga.

¹Lo dotze de la faratga fonch venuda a temps de un ayn an Içach Jacob per XVI sous VI.²

1. Compte sense cancel·lar.

2. Nota al marge dret: XVI sous, vi.

[499]

1469, maig, 8

Registre de l'adquisició de la imposició de la fusta realitzada pel jueu targari Içac Jacob [1] i del corresponent debitori fermat per ell mateix [2]. Entre els testimonis hi ha Nicim Rovén.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 80v.

[1]

Ffonch encantada e venuda la imposicio de la fusta de voluntat e asentiment dels senyos de pahers e receptor a temps de un any per en Pere Rovira, coreedor publich. E com en la dita imposicio no's trobasen sino trenta sous fonch promes a tothom qui y digues quarante sous hauria mitga dita. Dix-los-hi Yçach Jacob per los dits cinch sous los quals no hague, e apagada la candela romas-li'n, per que abatuts los dits cinch sous dels dits quarante sous se mostre clar es deutor lo dit Yçach a la universitat per la dita imposicio trenta cinch sous.¹

[2]

Nos, Yçach² Jacob et Jacobus Lorenç³ fusterius ville Tarrege, [uterque nostrum insolidum] confiteor et recognosco vobis honorabilis paciariis et discreto Gasparis Vatalis, notario receptore serenissimi domini Regis, quod debemus vobis triginta quinque solidos ratione impositionis de la fusta, quam emimus ad tempus unius anni, quos solvere promittimus per tres equales soluciones, videlicet de quatuor in quatuor mensibus sine empara *et cetera*, est salarium procuratoris quinque solidorum e notarii duodecim Et omnes super quibus *et cetera*, renuncio foro *et cetera*, submittentes *et cetera*, renuncio omnia [...] *et cetera*, obligo omnia bona nostra et uterque nostrum insolidum mobilia et immobilia ubique sunt habita et habenda promittentes nullam facere compensacionem aut retencionem *et cetera*.

Testes: Matheu Folch, Pere Coll et Nicim Roven.

1. Nota al marge inferior: XXXV sous.

2. Sobre el nom, dues ratlletes per indicar la ferma.

3. Sobre el nom, dues ratlletes per indicar la ferma.

[500]

1469, maig, 8

Registre de l'adquisició de la imposició del dotzè de farratge realitzada pel jueu targari Içac Jacob.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 81r.

Ffonch encantat e vanut lo dotze de la fferatge de voluntat e asentiment dels senyos de pahes per en Pere Rovira, corredor publich, en lo qual dotze dix Yçach Jacob setze sous e mig, e apagada la candela romas-li'n, per tant se mostre clar es deutor lo dit Yçach Jacob per lo dit dotze de fferatge a la universitat.¹

1. Nota al marge inferior: XVI sous, vi.

[501]

1469, maig, 15

Registre de l'adquisició de la imposició de la carn realitzada pel jueu targari Juceff Abenafia.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 71r.

Die dominica XV madii dicti anni.

Carns	primera	terça
-------	---------	-------

Ffonch encantada e venuda la imposicio de la carn de voluntat dels honrats senyos de pahes e clavari per en Pere Rovira, corredor publich, a temps de quatre mesos, ço es: maig, juny, juliol e agost primer venidos. E com en la dita imposicio no's trobasen sino vuytanta liures fonch promes a tothom qui'n digues vuytanta-cinch liures hauria un turch. Dix-les-hi en Johan Ponces per lo dit turch lo qual no hague, e fonch-hi possada candela. E puys fonch promes a tothom qui hi digues norante liures hauria dos turchs, e dix-les-hi en Juceff Abenaffia per los dits dos turchs, e apagada la candela romas-li'n, per que remoguts los dits dos turchs de les dites norante liures mostres que es deutor lo dit Juceff Abenaffia a la universitat vuyt¹ liures tretze sous.²

1. Segueix cancel·lat: set. Segueix interlineat: vuyt.

2. Nota al marge inferior: LXXXVIII liures, XIII sous.

[502]

1469, maig, 20

Debitori relacionat amb l'adquisició de la imposició de la carn fermat pel jueu targarí Jucef Abenafia. Entre els testimonis hi ha un jueu de Balaguer, Bonjuà Bites.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 71r.

XX madii.

Ego, Juceff¹ Abenaffia, judeus ville Tarrege, confiteor et recognosco vobis, honorabilis Mathia Farer, Bartholomeo Bramon, Jacobo Sunyer et Berengario Johanis, paciariis, et discreto Gaspari Vitalis, receptori emolumentorum dicte ville pro serenissimo domino Rege, nomine et vire dicte universitatis stipulantibus debere octuaginta octo² libras, tredecim solidos Barcinone terni, ratione impositionis carnium mensium madii, junii, julii et augusti, quas solvere promitto per tres equales soluciones, videlicet de quadraginta in quadraginta diebus sine empara et cetera, sub pena tertii et cetera, dando in ffideiusorem Bernardum³ Redon ad hoc: Ego, dictus Bernardus, acceptans et cetera, promitto et cetera, renuncio et cetera. Cum salario procuratoris decem solidos e notarii duodecim et cetera, cum hostagio inter quinque dies et cetera, et intus illam domum et cetera. Et tam principalis quam fideiussor obligarunt omnia eorum et cuiuslibet eorum bona tam mobilia quam immobilia ubique sunt habita et habenda et cetera, ordinetur lacijs.

Testes: Gilius Fitor, agricola Tarrege, et Bonjuà Bites, civitatis Balagarii.

1. Sobre el nom, dues ratlles per indicar la ferma.
2. Cancel·lat: septem. Segueix interlineat: octo.
3. Sobre el nom, dues ratlles per indicar la ferma. A partir d'aquí el text apareix cancel·lat amb dues ratlles obliques.

[503]

1469, maig, 25

El consell de Tàrrega, que es veu obligat a satisfer la petició de diners que se li ha formulat des de la Corona, decideix manllevar-ne a alguns jueus de la vila. En el cas que aquests es neguessin, el govern municipal aprova enviar una delegació al rei perquè se'ls pugui fer marxar de la vila.

AHCT, Llibre de Consells (1463-1470), fol. 180r.

En lo qual conseyll fonch proposat que a lus orelles es pervangut que lo senyor Infant per pagar lo sou als cavales ell ab penyores cerqua cent cinquanta liures o cent e vint liures ab bones penyores, ab molts juraments e ab tanta seguretat com dir se pot e noⁿ, e sobre aço se comina de levar-se contra los juheus, e per tant com aquestes coses son molt scandaloses vega lo honrat consell que es fahedor.

²Acorda e deslibera lo dit honrat consell que per squivar inconvenient e sinistre qui'ns poria saguir, que los senyors de pahes vagen e parlen ab los juheus qui diners tingan que una vagada presten la dita quantitat pus tenen penyores bastans. E si cas es que en aço stiguen aturats, deslibera lo dit honrat consell de aço aplegar consell general e servar-los de aço indemnes, ab aquelles solemnitats que's merex e sagons tals indemnitats se acostumen de fer, e que aquesta tal indemnitat sia notificada als dits juheus. E si cas era que los dits juheus no volian prestar la dita quantitat que un home o dos de continent vagen al senyor Rey de Cicilia e que sia sopliscat nos tregue aquestes gents de aci, manifestant-li los perills en los quals aquesta universitat sta, e ço que aquestes gents se lexen dar.

1. Interlineat: trobe.

2. Nota al marge esquerre: Prestech.

[504]

1469, juny, 2

Debitori fermat pel jueu targarí Içac Jacob per raó de l'adquisició del dotzè del farratge. Entre els testimonis hi ha Nicim Rovén.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 81r.

Ego, Içach¹ Jacob, judeus ville Tarrege, confiteor et recognosco vobis, honorabilis paciariis, et discreto Gaspari Vitalis, notario receptori serenissimi domini Regis, quod debeo vobis sex decim solidos et se[...]s, ratione duodecim de la foratge, quos vobis solvere promitto per totum mensem julii proximis sine empara et cetera. Est salarium procuratoris quinque solidos et notarii duodecim, et omnes super quibus et cetera, renuncio foro proprio et cetera, sub mitens et cetera, fiat cum hostagio me²

intus et homagio *et cetera*. Renuncio *et cetera*, obligo omnia bona mea *et cetera*, et personam *et cetera*.

Ps[...] Testes: Ricardo Jacobo Lorenç, fusterio, et Nicim Roven, judeo Tarrege, promisserunt nullam facere compensacionem *et cetera*.

1. Sobre el nom, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.
2. Segueix interlineat: duo.

[505]

1469, juny, 11

Diversos habitants de Tàrrega, especialment d'entre l'aljama, han marxat de la vila o han sol·licitat el permís per a anar-se'n. Davant d'això el govern municipal decideix no concedir cap més permís de sortida fins que no hi hagi una disposició reial que ho reguli.

AHCT, Llibre de Consells (1463-1470), fol. 181r.

E mes fonch proposat en lo dit conseyll per los senyos de pahes, que alguns se'n volen anar e volen treura roba e ja que n'ich han treta, e signantment los juheus, e que ves lo honrat consell que sera fahedor.

Acorda e delibera lo dit honrat consell que fins a tant agam cobrada resposta del senyor Rey o vist quina provissio hi fara, negu no sia libertat ni donada licencia a negu que se'n pusque anar ni dure roba.

[506]

1469, juliol, 28

Fra Antoni Boada, majoral de Menàrguens i dels molins de Balaguer, arriba a un acord amb mestre Daví Abenaçaia, metge jueu de Tàrrega, quant als prèstecs que aquest darrer havia concedit a fra Pere Guerau el 1457, i a fra Joan Ravall el 1459 (de 30 lliures barcelonines).

Arxiu de Poblet, arm. IV, c. 27, Albarans.

Pub. ALTISENT [1967], p. 284-285, 289 núm. 3.

[507]

1470, abril, 8

En el seu jurament com a paers de Tàrrega, Francesc Palau, Mateu Folch, Benet Scuder i Pere Guerau, es comprometen a mantenir els usos, costums, privilegis i llibertats dels jueus de la vila.

AHCT, Llibre de Consells (1470-1475), fol. 4v-5r.

Item juraren que per tot lor poder deffendran e mantindran e vagaran contra totes personnes, usos, costums, privilegis e libertats, axi de la vila com dels juheus habitans an aquella, e ordinacions de la vila fetes e fahedores. E encara totes concessions atorgades a la vila per los reys de gloriosa memoria.

[508]

1470, abril, 29

A la llista de deutes de Benet Scuder n'hi un de contret amb el jueu targari Içac Jacob.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 109v.

Deu mes los quals rebe d'en Içach Jacob.¹

1. Nota al marge dret: II lliures x sous.

[509]

1470, juny, 7

Registre [1] i debitori [2] de l'adquisició de la imposició del cuir realitzada pel jueu targari Içac Jacob. Entre els testimonis del debitori hi ha Abram Baruc. A continuació hi ha l'acta de cancel·lació [3] de l'esmentat debitori, amb data del 21 d'agost de 1475.

AHCT, Llibre d'Arrendaments (1460-1563), fol. 90r.

[1]

Cuyram.

¹Ffonch encantada e vanuda la imposicio de la fusta² de voluntat e [asenti]ment dels honrats senyos de pahes per en Pere Rovira, corredor publich, a temps de un any, lo qual ha començat a correr lo primer dia de maig any present e finara lo derer dia de abril any M CCCC LXXI. E com en la

dita imposicio no's trobasen sino set liures fonch promes a tothom qui y digues deu liures hauria un turch. E dix-les-hi Yçach Jacob per lo dit turch lo qual no ague, e apagada la candela romas-li'n per lo dit turch, per que abatut lo dit turch de les dites deu liures se mostre clar es deutor lo dit Yçach per la dita imposicio nou liures sis sous e mig.³

1. Nota al marge esquerre: Cuyram.

2. Possiblement es tracta d'un error escriptal.

3. Nota al marge inferior: VIIIII lliures, VI sous, VI [diners].

[2]

VII junii.

¹Ego, Içach² Jacob, judeus ville Tarrege, confiteor et recognosco vobis, honorabilis Ffrancisco Palau, notario, Matheo Folch, Bernardo Scuder et Petro Guerau, paciariis hoc anno universitatis ville Tarrege, nomine et vire universitatis stipulantibus, quod debeo vobis novem libras, sex solidos, sex denarios Barcinonenses terni, ratione impositionis del cuyram, quam a vobis emi ad temporis unius anni, quas solvere promitto per tres equales soluciones, videlicet de quatuor in quatuor mensibus, sine empara *et cetera*. Est salarium procuratoris decem solidos et notarii *et cetera*. Est hostagium intus Tarragam post quinque dies et intus illam domum. Renuncio *et cetera*, et omnibus *et cetera*, dando in fideiussorem Matheus³ Folch *et cetera*, ad hoc: Ego, dictus Matheus, acceptans *et cetera*, convenio *et cetera*, renuncio *et cetera*. Et tam principalis quam ffideiusror obligamus omnia bona nostra et utriusque nostrum insolidum mobilia et inmobilia ubique sunt habita et habenda *et cetera*.

Testes: Petrus Anthonius Lorenç, mercator, Bernardus Redon, minor, et Abram Baruch, iudeus ville Tarrege.

1. Tot el debitori cancel·lat amb una ratlla ondulada.

2. Sobre el nom, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.

3. Sobre el nom, dues ratlletes obliquies per indicar la ferma.

[3]

Die lune XXI mensis augusti anno a nativitate Domini millio CCCC LXX quinto, fuit cancellata predicta securitas de voluntate discreti Gasparis

Vidal, notarii olim clavarii dicte universitatis, taliter quod sibi nech dicte universitat prodesse a dicto Içach ob esse non possit *et cetera*.

Testes: Discretus Gaspari Febrer, notarius, et Johanes Febrer, studens ville Tarrege.

[510]

1470, juny, 26

Anthonio Rodriguez de Lulio, procurador de la princesa Isabel, pren possessió de la vila i del castell de Tàrrega, donats per Joan II a Isabel, esposa del seu fill primogènit, Ferran. Els jueus que van jurar fidelitat, segons el ritus judaic, van ser: Abram Salom, fisic; Jucef de Besés, fill; mestre Jafudà; Daví Abenaçaia, cirurgià i fisic; Jucef de Besés, calceter; Bellsom Sullam; Salamó Abenafia; Rovén Nicim; Cresques; Jucef de Larat; Jacob Deulosal; Içac Baruc; Jonàs de Besés i Içac Jacob.

AHCT, perg. bossa II, núm. 189.

Cit. SARRET [1930], pàg. 401-415 [esp. p. 414].

Cit. LLOBET [1984], pàg. 16 n. 58-59.

Cit. SEGARRA [1984], pàg. 357, 360.

[511]

1470, juliol, 27

Referència a Daví Abenaçaya, metge jueu de Tàrrega.

AHCC, Lligall Jueus, núm. 26, doc. 3.054.

Cit. LLOBET [1984], pàg. 16 n. 60.

[512]

1470

Llista de comptes municipals relacionats amb el jueu targari Içac Jacob.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 112r.

Içach Jacob.

¹Deu Içach Jacob apar atras en carta CCCXXXIII.²

Deu mes apar atras en carta CCCLX: VI lliures, X sous.³

Deu la vila al damunt dit, les quals rebe en Macia Farrer, sotsclavari en l'ayn M CCCC LXVIII: II lliures.⁴

Deu-li mes, los quals dona per la dita universitat an Benet Scuder en paga porrata de un caro.⁵

Deu-li mes, per un una anada que feu a Leyda per la universitat. Stech v jorns.⁶

Deu-li mes, los quals paga de voluntat dels senyors de pahes a mossen Picho, per certes scriptures havie fetes per la vila.⁷

1. *Tot el compte cancel·lat amb una ratlla obliqua.*

2. *Nota al marge dret:* III lliures, XIII sous, VII [diners].

3. *Nota al marge dret:* VI lliures, X sous.

4. *Nota al marge dret:* II lliures.

5. *Nota al marge dret:* II lliures, X sous.

6. *Nota al marge dret:* I lliura.

7. *Nota al marge dret:* VIII sous. *Nota al marge inferior:* Modat al Racional segon en carts. *A la banda dreta:* XII.

[513]

1470

Registre de l'adquisició de la imposició del cuir [1] i de la imposició dels honors [2] realitzada pel jueu targari Içac Jacob.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 115r.

[1]

Cuyram.

La imposició del cuyram fonch venuda a temps de un ayn an Içach Jacob, juheu, per preu de VIII lliures, VI sous, VI [diners].¹

1. *Nota al marge dret:* VIII lliures, VI sous, VI [diners].

[2]

Honors.

La imposició dels honors fonch¹ venuda an Içach Jacob, juheu, per VI lliures, I sou.²

1. *Segueix cancel·lat:* comanada.

2. *Nota al marge dret:* VI lliures, I sou.

[514]

1470

Registre de l'adquisició de la imposició de la carn realitzada pel jueu targari Jucef de Besés.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 117r.

Carns.

La imposició de les carns fonch venuda an Juceff de Beses per preu de LXVIII lliures, XIII sous.¹

1. *Nota al marge dret:* LXVIII lliures, XIII sous.

[515]

1470

Llista de comptes municipals relacionats amb Benvenist, jueu de Bellpuig.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 120r.

Benvenist, juheu.

¹Deu en Benvenist, juheu, per lo cabeçatge del bestiar que talla en l'ayn LXX, segons apar per lo comte levat per los oyders de comtes: CXIII lliures, VIII sous, XI [diners].²

Deu la vila al damunt dit per certes despeses que ha fetes e per exaus que dix en les dites carneceries: X lliures, III sous, VIII [diners].³

Deu-li mes, dels quals ha feta paga en lo fogatge: CIII lliures, V sous, III [diners].⁴

1. *Tot el compte cancel·lat amb una ratlla obliqua.*

2. *Nota al marge dret:* CXIII lliures, VIII sous, XI [diners].

3. *Nota al marge dret:* X lliures, III sous, VIII [diners].

4. *Nota al marge dret:* CIII lliures, V sous, III [diners].

[516]

1470

Llista de deutes entre el govern municipal de Tàrrega i Benvenist, jueu de Bellpuig. També es deixa constància de l'època que aquest va fermar (el 28 d'abril de 1471) en què es cancel·la el deute inicial del fogatge. De tant en tant surt un jueu amb el malnom de Nin.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 121r.

¹Deu la universitat an Benvenist per rao del fogatge del ayn LXX: CC Iliures.²

Deu lo damunt dit per resta del cabeçatge de la carn que feu tallar en la dita vila en lo ayn damunt dit: CIII Iliures, V sous, III [diners].³

Deu mes, los quals ha rebuts per mans del Nin, los quals paga en Farero per lo cabeçatge del te[m]ps que ha tallat.⁴

Deu mes, los quals han a donar en Vilamajor de en Benet Scuder.⁵

Deu mes, los quals ha rebuts per mans de Johan Palau: XVIII Iliures, VIII sous, XI [diners] havie pagats Farero.⁶

Deu mes, los quals rebe lo Nin per lo dit Benvenist, los quals rebe per mans de Benet Scuder, los quals eren procehits del ordi d'en Palau: XVII Iliures, XIII sous.⁷

Deu mes, los quals rebe per mans de Johan Palau, los quals eren procehits del ordi d'en Palau: XVII Iliures, I sou, II [diners].⁸

Deu mes, los quals rebe per mans dels senyors de pahes a XVIII de abrill, son e procehiren del ordi d'en Palau: XIII Iliures, X sous, X [diners].⁹

Deu mes, los quals rebe per mans dels dits senyors de pahes, son del qui devie en Farero per lo cabeçatge del ayn LXX: VIII Iliures, XVII sous.¹⁰

Deu mes, los quals havie a pagar en Pere Anthoni Lorenç, los quals devalen del forment que rege per la vila, lo qual havie pagat en Palau.¹¹

¹²A XXVIII de abrill ayn M CCCC LXXI en Benvenist, collidor del fogatge, ferma apocha de dites CC Iliures.¹³

1. Compte parcialment cancel·lat amb dues ratlles obliquies.

2. Nota marge dret: CC Iliures.

3. Nota marge dret: CIII Iliures, v sous, III [diners].

4. Nota marge dret: XVII Iliures, XII sous.

5. Nota marge dret: II Iliures, VIII sous.

6. Nota marge dret: XVIII Iliures, VIII sous, XI [diners].

7. Nota marge dret: XVII Iliures, XIII sous.

8. Nota marge dret: XIII Iliures, I sou, II [diners].

9. Nota marge dret: XIII Iliures, X sous, X [diners].

10. Nota marge dret: VIII Iliures, XVII sous.

11. Nota marge dret: II sous, X [diners].

12. Aquí acaba la part cancel·lada del compte.

13. Nota al final de la pàgina, gairebé il·legible: [...] XIII Iliures, X sous, X [...] han a pagar [...] XI Iliures, III sous, XI [...] II Iliures, VI sous, XI [...].

[517]

1470

A la llista de comptes municipals relativs a Benet Redó s'hi esmenta els jueus targarins Salamó Abenafia i Nin.

AHCT, Llibre de diversos comptes municipals (1459-1470), fol. 121v.

Deu-li mes, los quals han presos en comte per lo Nin, per tant com no tenie sino una atçembla.¹

Deu-li mes, los quals li an presos en comte per en Salamo Abenafia.²

1. Nota al marge dret: II sous, III [diners].

2. Nota al marge dret: III sous.

[518]

1472, gener, 10

El consell de Tàrrega prohibeix als jueus de la vila d'obrir les botigues que tenen a la plaça Major els diumenges i els altres dies de festa.

AHCT, Llibre de Consells (1470-1475), fol. 65v.

Cit. SEGARRA [1984], pàg. 279-280 n. 56.

Cit. PLANES [1987], pàg. 12 n. 41.

E mes fonch ordenat que actes que aquests senyors de juheus han parades botigues en la plaça e les tenen ubertes en dia de diumenga e festes anyals comprant e vanent, qe'ls sia possat ban de vuit sous que de aqui avant

no u facen, e si u fan que'ls sia exequitat, sens neguna gracia que no'ls puxa esser feta, e que'ls sia intimat.

[519]

1473, juny, 17

El consell de Tàrrega ordena pagar els diners que encara es devien a Benvenist, jueu de Bellpuig, en tant que receptor del fogatge.

AHCT, Llibre de Consells (1470-1475), fol. 122r.

E fonch mes avant proposat per los dits honrats senyors de pahers, com en Benvenist, juheu, com¹ receptor dels fogatges, ere vengut a ells dits senyors de pahers dient-los com ell havie entes a dir que ells se volien amprar dels carnicers de aquesta vila per pagar a ell dit Benvenist LX lliures² sous que li son degudes de fogatge del any passat, e pusque axi ere qu'ell fore content pendre-les sobre en Bernat de Vilamajor, del loch de Golmes, e tauler del molto l'any present de aquesta vila, si sobre aquell les li volien consignar e sperar les pagues per les terces segons que's venrien.

Acorda e deslibera lo dit honrat consell que fos fet un albara dreçat³ al dit Bernat de Vilamajor notificant-li que los honrats senyors ab voluntat e ordinacio⁴ del consell lo preguen e volen que del preu o quantitat de pecunia a ell dit Vilamajor e an Benet, pages de Verdu, pagar contingent per raho del tall del molto, paguen al dit Benvenist, juheu de Bellpuig, com a receptor dels fogatges del any passat la quantitat que per raho dels dits fogatges li es deguda ço es⁵

1. Interlineat: com.

2. Segueix un espai en blanc.

3. Interlineat: dreçat.

4. Interlineat: e ordinacio.

5. Sense acabar. La resta de la pàgina està en blanc i la pàgina següent comença amb una altra acta.

[520]

1474, abril, 11

En el jurament com a paers de Tàrrega, Mateu Folch, Francí Ponces, Jaume Junques i Miquel Xirima (o Xilima, veg. fol. 158v), es comprometen a defensar els usos, costums, privilegis i llibertats dels jueus que viuen a la vila.

AHCT, Llibre de Consells (1470-1475), fol. 153r.

E mes encara juraren que de tot lur poder deffendran e mantindran contra totes personnes usos, costums, privilegis e libertats, axi de la vila com dels juheus habitants en aquella, e ordinacions de la vila fetes e fahedores. Encara totes concessions atorgades a la dita vila per los senyors Reys passats, e personnes com encara per la illustrissima Senyora princessa, Senyora de la dita vila.

[521]

1474, octubre, 29

En el jurament del jurista micter Guixos hi ha una clàusula en què ell es compromet a defensar els privilegis, llibertats, usos, costums i estils dels jueus de la vila de Tàrrega.

AHCT, Llibre de Consells (1470-1475), fol. 167r.

Item que ell mantindra, deffendra e servara los privilegis generals hi specials, llibertats, usos, costums, stils scrits e no scrits, a la vila e universitat de Tarrega e singulars de aquella e a juheus e habitants en aquella, atorgats e atorgades dins lo temps de son offici.

[522]

1474, novembre, 20

El consell de Tàrrega acorda remetre als capítols del General el cas dels pesos fraudulents amb què el jueu de la vila Nicim Rovén pesava el safrà.

AHCT, Llibre de Consells (1470-1475), fol. 170v.

¹Sobre lo saffra d'en Nicim Roven, juheu, per quant lo dit Roven ha mes un pes per altre, ço es, dues lliures per una lliura, que sie vist per los capitols del general si's pertany al diputat loqual o als mostaçaffs per quant sira trobat frau de pes com dit es, e que sia remesa la poncio de aquell al qui's pertanyera.

1. Nota al marge esquerre: Nicim Roven.

[523]

1475, febrer, 8

Benvenist, jueu de Bellpuig i collector del fogatge, demana al govern de Tàrrega que li digui el nombre de focs de la vila i que li sigui pagat el fogatge corresponent. El govern municipal acorda veure primer el procediment que seguiran les viles veïnes.

AHCT, Llibre de Consells (1470-1475), fol. 173v.

¹E mes fonch proposat per los honrats senyors de pahers com en Benvenist, juheu, collector dels fogatges novament imposats, demane que li sie donat lo nombre dels fochs e que li sie pagat lo fogatge de aquells. E com ja sie feta la talla, segons los capitols en les corts ultimament celebrades en Barcelona fets es contengut, e axi vege lo honrat consell que es de fer.

Acorda e delibera lo dit honrat consell que sie vist e sabut com se regiran les ciutats e viles circunvehines e segons aquelles faran, que aquesta vila se regesque, e que entretant sie donada a plegar dita talla per los senyors de pahers e que'n sie scrit als senyors de diputats.

1. Nota al marge esquerre: Benvenist, per lo fogatge.

[524]

1475, febrer, 8

El consell de Tàrrega decideix enviar uns perits a l'hort que el mestre Daví Abenaçaia, jueu de la vila, s'ha comprat al raval de Vilanova, perquè avaluin la viabilitat o no d'aixecar-hi la paret per la qual el dit jueu li ha demanat llicència.

AHCT, Llibre de Consells (1470-1475), fol. 174r.

¹Sobre una paret que demane licència pugue fer mestre Daví Abenaçaia, juheu, en medecina e sirurgia licenciat, en hun seu ort que ha comprat dels hereus de na Anya, lo qual affronte en la ciquia dels calcines e ab lo revall de Vilanova. Lo dit honrat consell ab spresa licència, consentiment, facultat e voluntat del prebit mossen lo procurador elegiren en prohomens e vehedors si la dita paret se podie fer e com se podie fer que no fos interes del cami e passatge que la universitat hi te en la resta del dit reval, los honrats senyors de pahers ensembs ab los honrats en Bernat

Scuder e Pere Ramon Florença, fill d'en Pere. Los quals si ben vist los sera donen licència e facultat de fer paret en dit ort per la forma e manera e per los limits que conexeran esser fahedor.

1. Nota al marge esquerre: Mestre Daví Abenaçaia.

[525]

1478, març, 18

Plet entre el jueu targari Daví Abenaçaia i Luis de Tovar perquè aquest darrer havia tapat el forat d'un mur del seu hort per on passava el rec que duia l'aigua a l'hort de Daví Abenaçaia. La sentència ordena que es foradi el mur perquè l'aigua torni a passar d'un hort a l'altre.

AHCT, Plec de sentències (1433-1477) dins del Llibre del Bací dels pobres vergonyants (1378), fol. 41v-42v.

¹Die XVIII mensis marci anno a nativitate Domini M^o CCCC LXXVIII° los honrats en Borthomeu Thomas e Anthoni Torres, prohomens donats e assignats per lo honrat consell de la vila de Tarregua en judicar tales, posar termes e en dirigir questions que son de vehi a vehi, vista una questio que es entre lo discret mossen Luys de Tovar, prevere, de una part, e mestre Davit Abenaya, juheu, en e sobre un rech que lo dit mestre Davi preten haver per l'ort del dit mossen Tovar per reguar un seu ort, lo qual es stat de Roven² Nicim primo, e dita aigua pot passar per lo dit ort per aquell seu reguar./ (fol. 42r) ³E lo dit mossen Tovar dient e allegant [...] rech lo dit ort e mestre Davi [...] no pugue passar l'ayqua per lo seu [...] lo rech per aquell sino que si [...] seu ort que passas l'ayqua [...] Andreu Bergot. E vista dita questio [...] per los honrats en Barthomeu Thomas e [...], prohomens desusdits, los quals en [...] de paraula la qual no feren [...] dits prohomens assenyalaron rech al dit [...] ⁴e com de dita sentencia [...] da per los desus dits prohomens lo dit mossen Tovar se sie appellat.

E apres sien stats [...] e donats altres prohomens per los honrats pahers Elegiren los honrats en Jacme Junques e en Pere Guerau, los quals tots desus dits prohomens anaren veure e regonexer dita questio. E vista aquella a ull assignaren al dit mossen Luys de Tovar si volie dir, proposar, alleguar negunes coses fahents per ell, com ell volguessen declarar e sentenciar en e sobre dita questio pref[...]r li cert termini dins lo qual fer dites rahons, e com⁵ li sie stat trames a dir per en Jacme Ortis de la Ffigerosa

per dues vegades tornaren resposta als dits prohomens com personalment lo y havie dit. E vist que lo dit mossen Luys de Tovar no sie vengut per fer negunes rahons, e vista la requesta feta per lo dit mestre Davi devant scriva e declaracio sobre dita questio, e vist e huyt lo dit mestre Davi en tot ço e quant dir, proposar e allegar per fundar sa intencio ha volgut, per tant los dits primers⁶ honrats prohomens⁷ sentenciaren e declararen sobre dita questio⁸ que lo dit mestre Davit ha rech e ha acostumat de haver rech e passar l'aygua per reguar lo dit seu ort per l'ort del dit mossen Luys de Tovar, e axi li sie foradada la paret en lo solament baix per quant ja antigament hi havie forat hon passave dita aygua, e per causa de la guerra foren enderrocaes les tapies e apres foren tornades tapiar e no lexaren lo forat obert⁹ per hon ha/ (fol. 42v)¹⁰[...] dita aygua e com lo dit mossen Tovar [...] appellacio de dita sentencia e per quant los [...] assignaren los dits en Johan Junques [...] prohomens desus dits per tant los [...] vull dita questio loaren, aprovaron ra [...] donada per los dits primers [...] e declararen que aquella canall [...] mesa an lo dit forat sie mesa ab bon mor [...] que l'aygua no puxe donar negun dan al [solam]ent de la tapia del dit mossen Tovar, e que lo dit [mestre] Davi sie tengut dar scorredor a la dita aygua [... la ciquia] d'en Colomers e que no la puxe lançar en lo [...] en les despeses la una e l'altra sien per eguals parts.

Lata fuit et publicata predicta sentencia per honorabilis probos homines fuit, et lecta per me, Ffrancischus Mir, notarius et scribanus domus paciarie, presente et requirente dicto magistro Davit die et anno predictis presentibus pro testibus Jacobo Busquets et Johane Casas, sutor, ville Tarregue habitator.

1. *Al marge esquerre:* Solvit magister Davit per duabus partibus per expensis quinque solidus.
2. *Interlineat:* Roven.
3. *La part superior del full està molt malmesa per la humitat i els fongs i és molt difícil de seguir el discurs del text.*
4. *Precedeix cancel·lat:* en apres vista dita.
5. *Segueix cancel·lat:* per moltes vegades.
6. *Interlineat:* primers.
7. *Segueix cancel·lat:* tots concerts.
8. *Segueix cancel·lat:* en la forma e manera seguent e primerament sentenciaren declararen los tots
9. *Interlineat:* obert.
10. *La part superior del full està molt malmesa per la humitat i els fongs i és molt difícil de seguir el discurs del text.*

1478, maig, 11

El consell de Tàrrega es remet a una norma antiga segons la qual els jueus no podien viure a la plaça, a fi de justificar l'ordre que se li dóna al jueu targari Bellsom de deixar de residir a la casa que hi té i anar-se'n, ell i la seva família, a viure al call. L'ordre no afecta a la botiga que també tenia a la plaça.

AHCT, Llibre de Consells (1476-1481), fol. 57r.

Cit. SEGARRA [1984], pàg. 361 [Diferent data: 1 de maig de 1478; parla d'un tal Balsom].

Cit. LLOBET [1991], pàg. 358 n. 42.

E mes fonch proposat per los dits dits honrats paheis que com sie us, costuma, praticha e ordinacio antigua que negun juheu no gos tenir casa propria en la plaça¹ que'n facen continua residencia, e com lo Belsom se sie a levar de tenir casa o habitacio en la plaça en la qual face ab tota sa famylia continua residencia e stada, perque² es de molta necessitat que per la consuetut, us, still e praticha de la dita vila sie servada a la unglia, per que es de molta necessitat³ per lo honrat consell hi sie provehit.

⁴Hon acorda e deslibera lo dit honrat consell que sie servada la praticha, us e costuma acostumades, que lo dit Belsom e qualsevol altre juheu⁵ sie forçat e constret que ells no stiguen en dita casa ni habitacio ni hi facen continua residencia, sino que stiguen en loch hon los juheus de la dita vila acostumen de star ço en lo lur cal.⁶ Empero que puxen tenir⁷ botiga com vuy se tenen en la⁸ dita⁹ placa. E que lo dit Belsom sie forçat e constret que no tingue sa continua residencia en dita casa, ans de continent isque de dita casa e sie tengut de anar e habitar en lo loch, carrer e cal hon los altres juheus acostumen de star e habitar:

1. *Interlineat:* en la plaça.
2. *Interlineat:* que.
3. *Interlineat:* es de molta necessitat.
4. *Nota al marge esquerre:* Sobre lo fet de la casa de Belsom que te en la plaça e fa continua residencia.
5. *Interlineat:* e qualsevol altre juheu.
6. *Interlineat:* ço en lo lur cal.
7. *Segueix cancel·lat* sa. *Segueix interlineat:* lurs.

8. Segueix cancel·lat: botiga que los altres juheus la tenen. Segueix interlineat cancel·lat: dita plaça.
 9. Segueix cancel·lat: en la.

[527]

1478, octubre, 11

Enfront de la negativa de l'aljama de Tàrrega a col·laborar en la talla del sagramental, el consell de la vila disposa que de cap manera no se'n puguin escapar.

AHCT, Llibre de Consells (1476-1481), fol. 67v.

¹E fonz proposat per los honrats pahers com aci sien stats los sobreposats del sagramental e haien fet lurs actes, e en lo acte de la solucio a ells feta² sobre la talla que s'es feta per pagar aquells, la qual havie pres carrech de pleguar en Borthomeu Beltal, e aquell no haie prou donat bon recapte en pleguar aquella per pagar als desus dits sobreposats, e com sie demanat als juheus contribuisen en dita talla, e com haien dit e alleguat que no pensen esser tenguts de pagar ni contribuir en dit sagramental com ells sien indeffisos e stiguen en salvaguarda real e moltes altres qui per ells son alleguades, per que es de necessitat per lo dit honrat consell hi sie provehit degudament.

Acorda e deslibera dit honrat consell que los dits juheus paguen e contrebuesquen en³ en la dita sa talla, que per neguna via no se'n poden exir.

1. Nota al marge esquerre: Sobre lo fet dels juheus que paguen en la talla del sagramental.
 2. Segueix cancel·lat: fahedora. Segueix interlineat: feta.
 3. Segueix cancel·lat: dita pagar.

[528]

1478

Referència a Içac Salom, metge jueu de Tàrrega.

ACA, reg. 3.391, fol. 99r.
 Cit. BAER [1929], pàg. 862.

[529]

1479, febrer, 9

Els jueus de Cervera prenen part en les cerimònies fúnebres que la seva vila organitza en honor de Joan II i hi conviden també els jueus de Tàrrega, Bellpuig, Agramunt i Santa Coloma de Queralt. En total foren més de 60 jueus, la meitat d'ells dones.

AHCC, FN, Llibre Verd del Racional, f. 21.
 Cit. DURAN [1924], pàg. 31 n. 1.
 Cit. DURAN [1972], pàg. 363 n. 31.
 Cit. DURAN; SCHWAB [1974], pàg. 82-83.
 Cit. i pub. SECALL [1980], pàg. 341 n. 27.
 Cit. LLOBET [1984], pàg. 16 n. 62.

[530]

1479, juny, 20

Plet entre Joana Guerrona i el jueu targari Jacob Deulosal perquè a causa del corral d'aquest, que està descobert, quan plou l'aigua malmet el corral que na Joana té a la vora. En Jacob haurà de fer-se càrrec de les dues terceres parts de les despeses d'arreglar el corral de la veïna i de la sentència. Na Joana haurà de pagar la part restant perquè el deteriorament del mur del seu corral és degut també a una obra que hi havia fet.

AHCT, Plec de sentències (1433-1477) dins del Llibre del Bací dels pobres vergonyants (1378), fol. 46r.

¹Sentencia donada entre madona Johana [...] e Jacob Deulosal, juheu, sobre [...].

Die sabbati que comptan XX del mes de juny M^o CCCCLXXVIII^o los honrats n'Anthoni [...] Ripol, prohomens [...] e assignats [...] general en veure e reqonexer los [...] los quals antigament eren [...] l'altre de los hereus de Valtalona [...] e posseheix la honrada madona Johana [Guarrona], vista una questio que es entre la dita madona [Johana], de una part, ab Jacob Deuosal, de la part [altra], ²e vist [...] de la dita na Guarrona lo qual pretengue f[er ...]r e derrohir lo corral del dit Jacob Deulosal per [tant com] sta descubert e les aygues pluvials en derroguen e dirruhen lo corral de la dita na Guarrona, e aço per causa com lo dit juheu te son corral tot descubert e huyt. Dit Jacob Deulosal en tot lo qui dir ha volgut davant los dits

prohomens, e vist a ull per ells com per causa del corral que te dit juheu descubert dit corral de na Guarrona haver hagut molt dan e mes avant haurie si [donc...s] per los dits prohomens no y ere provehit, per tant los dits prohomens sentenciaren e declararen sobre dita questio en la forma seguent.

Com per causa de una grau que ere stada feta en lo corral de dita Guarrona se serie disminuida una tapia que es entre la dita na Guarrona e dit juheu, serie stada causa e haurie aiudat en derrocar lo corral de la dita Guarrona, per que la mes part del dan serie vengut a carrech e colpa del dit juheu per causa en son dit corral sta vuy tot descubert, li en sentenciem e declarem que en totes les despeses que's faran en adobar los dits dans que haguts ha lo corral de la dita na Guarrona que lo dit Jacob Deulosal o lo detenidor de aquell³ sie tengut de paguar les dues parts de ço que restara de adobar e la dita na Guarrona la una part de dita obra e que lo dit juheu sie tengut de fer cobrir dit corral per tot lo mes de setembre prop vinent sost pena de LX sous.⁴ E mes sentenciam e declaram que en los salaris dels dits prohomens e notari per scriure la present sentencia que son tres sous sie tenguda dita na Guarrona de paguar la una part e lo dit juheu les dues parts.

Lata et lecta fuit presens sentencia per dictos probos homines et per me, Ffranciscus Mir, notarius et domus paciarie scriba, die et anno predictus [...] pro testibus Simeone de Sivilia et Bernardo Piquer, sutor.

1. La part superior del full està molt malmesa per la humitat i els fongs i és molt difícil de seguir el discurs del text.

2. Precedeix cancel·lat: e sobre dits dos corrals los quals.

3. Interlineat: o lo detenidor de aquell.

4. Interlineat: e que lo dit juheu sie tengut de fer cobrir dit corral per tot lo mes de setembre prop vinent sost pena de LX sous.

[531]

1479, octubre, 19

El consell de Tàrrega no disposa dels 400 florins que el governador li demana, per això decideix convocar alguns dels targarins més rics, entre els quals s'hi compta mestre Abram, Juceff lo Nin i mestre Daví Abenaçaia, tots ells jueus, perquè deixin els diners. Entre els prohoms escollits per a taxar aquests targarins n'hi ha un que és jueu, mestre Abram.

AHCT, Llibre de Consells (1476-1481), fol. 115r-115v.

¹E aplegada dita promenia per los dits honrats pahers fonch proposat com aquesta vila sta vuy en gran perill sobre lo fet del Governador, per quant es stada promes al senyor Rey de Castella per obtenir tals benifficis aquesta universitat/ (fol. 115v) de quatre-cens liures², e per causa de aquelles nos ha atorguat de fer-nos tots aquells privilegis que la dita universitat demanar pora, sobre que no puxa [esser] aquesta universitat traspostada en altra ma, ni puxe esser exida de la corona real, e altres benifficis *et cetera*. E com dita quantitat a present la universitat no haie forma de poder paguar aquella a la ma del senyor Rey. E com se sie treballat en cerquar aquella fora la vila altre de censal que trobar sino sie pogut. Per la molta necesit que vuy te³ se de haver dita quantitat per aconseguir dits benifficis a la dita universitat, se sie acordat emprar aquella, axi de cristians de dita vila com de juheus, e aquells encontinent haien fet venir a la casa de la paheria, los deius nomenats: lo magnifich mossen Pere Olivo, cavaller, en Ffrancesch Palau, notari, en Ffranci Poncs, specier, mestre Abram, en Juceff lo Nin, en mestre Davi Abenacaya, juheus de dita vila. Los quals essent presents en la dita promenia dita la causa e raho per dits honrats pahers a quiscun d'els per que los havien fet venir emprant quiscu d'els que pogueren prestar per paguar al dit senyor dita quantitat, narrant-los los inconvenients que staven preparats a la dita universitat de mutacio de senyor si donchs dita quantitat no ere paguada *et cetera*. E axi per los desus dits mossen Olivo, Ffrancesch Palau, mestre Abram, Juceff de Beses e mestre Davi, prometeren que segons les facultats de quiscuns eren contents de prestar tant quant pogueren atesa la grandissima necessitat que havie dita universitat en haver dita quantitat e per obtenir tals privilegis com lo senyor atorgats havie a la dita universitat. Cepto en Ffranci Poncs, lo qual dix ere content prestar, empero que fessen tres mans de maior, migana e menor e que segons mes o menys ere content. E axi per los dits honrats pahers acceptant dita offerta feta per los desus nomenats que per quant no haguesen aplegar tots jorns dita promenia, que fossen elegits certs prohomens que los quals, ensembs ab los senyors de pahers, segons mes e menys indicasen e taxassen⁴ que porien prestar los desus nomenats. E encontinent foren elegits tres prohomens per fer dita taxacio los següents: Macia Farrer, Jacme Junques, mestre Abram.

1. Nota al marge esquerre: Sobre la offerta feta axi per cristians com per los juheus en la present promenia contenguts.

2. Segueix cancel·lat: florins. Segueix interlineat: liures.

3. Interlineat: te.

4. Interlineat: e taxassen.

[532]

1479

Referència a Jucef Abenaçaia, metge jueu de Tàrrega.

ACA, reg. 3.545, fol. 47v.
Cit. BAER [1929], pàg. 862.
Cit. PITA [1983], pàg. 293.

[533]

1480, gener, 7

Les gestions dutes a terme pel consell de Tàrrega per tal de recollir l'elevada suma de diners que s'ha d'entregar al governador del rei han resultat insuficients, per això el consell ha tornat a convocar els mateixos jueus targarins: mestre Abram, Jucef de Besés Nin i Jucef de Besés, calceter, perquè informin de quins altres jueus es podria manllevar diners. Els jueus proposats per ells van ser: Içac Baruc, Içac Bellsom, Cresques Bellsom, Bonjuà de Besés, Içac Rovén, Bonjuà Benaçaia, Nicim Rovén i Salamó Bonnín.

AHCT, Llibre de Consells (1476-1481), fol. 121v.
Cit. SEGARRA [1984], pàg. 278 [Data diferent: 1 de febrer de 1483; transcripció errònia de noms].

E mes fonch proposat sobre lo fet de les quatre-centes liures les quals se han a paguar a la ma del senyor Rey, com en haver aquelles sien stats emprats axi cristians com juheus, e no's puxen trobar totes les dites quatre-centes liures ço part de aquelles¹ si donchs no's prenien forment a cert fer, per tant es de necessitat perque la solucio se face al mes prest que's puxe com en la trigua haie perill.

²E axi acorda dit honrat consell que per donar ffi e conclusio en haver dita quantitat, axi de cristians com de juheus, no contestant fos feta certa tatxa axi en certs cristians com en encara en juheus e aquella dita tatxa no sie a tots venguda be, que fessen venir en Juceff de Beses Nin, mestre Abram hi en Juceff de Beses, calçater, hi los dits juheus esser venguts en la casa de la paheria hi en lo dit consell per los dits honrats pahers los fonch dit e denunciat la causa per que eren stats appellats e venguts, com fos³ sobre les quatre-centes liures que se han a donar e paguar a la ma del senyor Rey, que poguere quiscu prestar o que fos per ells remes a certes personnes, axi de cristians com de juheus o quin parer tenien que's degues fer. E axi lo desus

dit honrat consell general ab los dits juheus desliberaren hagudes moltes rahons fessen venir aquells juheus que han mes forma o manera⁴ de prestar a la universitat, ço es: Içach Baruch, Içach Belsom, Cresques Belsom, Bonjuha de Beses, Içach Roven, Bonjuha Benaçaia, Nicim Roven, Salamo Bonnín,⁵ los quals desus prop dits juheus haver-los dit per que los havien fet venir⁶ son stats contents⁷ de prestar quiscu⁸ a la dita universitat aquela quantitat que sera indicada e tatzxada⁹ per mestre Abram e en Juceff de Beses Nin.

1. *Segueix cancel·lat:* sino ques troben. *Segueix interlineat:* co part de aquelles.
2. *Nota al marge esquerre:* sobre la quantitat que se ha mester per causa del privilegi.
3. *Segueix cancel·lat:* la causa per que eren venguts que.
4. *Segueix interlineat:* o manera.
5. *Segueix interlineat:* Nicim Roven, Salamo Bonnín.
6. *Cancel·lat:* son. *Segueix interlineat i pel marge dret:* haver los dit per que los havien fet venir.
7. *Segueix cancel·lat:* de star a indicacio e tatzxacio.
8. *Segueix interlineat:* quiscu.
9. *Cancel·lat:* e prometeren star a indicacio e tatzxacio de. *Segueix interlineat:* aquela quantitat que sera indicada e tatzxada.

[534]

1480, agost, 3

El govern de Tàrrega disposa que es pagui: [1] al jueu targari Salamó Bonnín sis lliures pel lloguer de la mula amb què Abram Baruc, jueu també targari, havia anat a Cervera a manllevar diners per al govern de Tàrrega, i [2] al jueu targari Içac Baruc, també sis lliures pel lloguer d'una altra mula.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 40r-40v.

[1]

Salamó Bon Nin.

¹Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarregua al senyor en Benet Sala, sotaclavari de dita vila en lo dit any, volem senyor ens plau que de les pecunies que venen a mans vostres donets e paguets an Salamo Bonnín, juheu, sis sous de moneda corrent, los quals son a ell deguts per loger de una sua mula que servi a Abram Baruch, lo qual ana a Cervera per cercar cent lliures que havien a servir ab menor quantitat sobre los fets

de Castella, stech tres jorns. E retenit-vos lo present en loch de haver paguats dits sis sous, lo qual volem a vos esser fet per en Ffranci Mir, notari e scriva de la casa de la paheria, e sotsignat de nostres mans a III de agost any M CCCC LXXX.

1. *Nota al marge esquerre:* Fonch tret albara.

[2]

Içach Baruch.

¹Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarregua al senyor en Benet Sala, sotaclavari en lo dit any de dita vila, volem senyor ens plau que de les pecunies que venen amans vostres donets e paguets an Içach Baruch, juheu,² sis sous de moneda corrent, los quals a ell son deguts per loger de³ tres jorns de una mula⁴ que tench mestre Ffrancesc Sastre, paher, ço es, dos jorns que stech a Castello, per que ere anat perlar ab mossen Ffrancesc Munros/ (fol. 40v) sobre certes gents gents que la vila havie a trametre en Castella e que donas la ffe que dany ni dampnatge no'ls fere, e hun jorn que stech a Guissona, per perlar ab lo senyor compte de Cardona que fes letra de prechs⁵ als preveres del loch de Arbecha que volguessen prestar certa quantitat de diners a la universitat sobre los fets de Castella. E retenit-vos lo present en loch de haver paguats dits sis sous, lo qual volem a vos esser fet per en Ffranci Mir, notari e scriva de la casa de la paheria, e sotsignat de nostres mans a III de agost any M CCCC LXXX.

1. *Nota al marge esquerre:* Fonch tret albara.

2. *Interlineat:* juheu.

3. *Interlineat:* loger de.

4. *Interlineat:* de una mula.

5. *Interlineat:* de prechs.

[535]

1480, octubre, 10

El govern de Tàrrega disposa que es pagui al jueu targarí Salamó Bonnín el lloguer d'una mula amb què Abram Baruc, jueu també targarí, va anar a Cervera per a manllevar diners de jueus d'allí i ajudar el govern de Tàrrega a recollir la suma de diners que havia d'entregar al governador del rei.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 41v.

Salamo Bonnin.

¹Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarregua an Benet Sala, sotaclavari de dita vila en dit any, volem senyor ens plau que de les pecunies que venen a mans vostres de dita sotaclaveria donets e paguets an Salamo Bonnin, juheu, sis sous barcelonins los quals a ell son deguts per loger de una sua mula la qual se'n mena Abram Baruch a Cervera per haver les cent lliures que foren manlevades de certs juheus de Cervera sobre lo fet de mossen Governador, stech tres jorns. E retenit-vos lo present en loch de haver paguats dits sis sous, lo qual volem a vos esser fet per en Ffranci Mir, notari e scriva de la casa de la paheria, e sotsignat de nostres mans a X de octubre any M CCCC LXXX.

1. *Nota al marge esquerre:* Fonch tret albara.

[536]

1480, desembre, 23

Es multa el jueu targarí Bonjuà, calceter, per haver llençat aigua bruta des d'una finestra de casa seva.

AHCT, Llibre de Bans (00/12/1480-10/03/1481), fol. 3v.

Bonjuà, qalçater.

Item disabte a XXIII de deembre se clama en Simeon de Sivilia de Bonjua, qalçater, per tant com dix avia llançat el e los de sa casa ayguaces per la finestra, e per que es al davant de la sua porta se clama. Anay en Rovira: I sou.

[537]

1481, gener, 28

Es multa el jueu targarí Abram Baruc perquè un fill seu havia introduït a la vila farina mòlta en un molí de Fenolleres.

AHCT, Llibre de Bans (00/12/1480-10/03/1481), fol. 9v.

Abram Baruch.

Item dilmenga a XXVIII de giner se clama en Beltaly d'en Abram Baruch per tant com dix son fiyl porta farina del moli de Fenolyeres hun sach ho saga, e que ans qe's clamas avia ja pasats tres ho quatre dies e no li denuncia res. Anay en Rovira: VI diners.

[538]

1481, febrer, 7

Es multa el jueu targari Salamo Deulosal per haver utilitzat el rec d'un altre per regar el seu tros.

AHCT, Llibre de Bans (00/12/1480-10/03/1481), fol. 13v.

Salamo Deulosal.

Item dimecres a VII de febrer se clama en Franci Sspluges d'en Salamo Deulosal per tant com dix li avia passada l'aygua per son rech e que no ho podia fer, ço es a Xerqavins clamas present lo dit Deulosal: VI diners.

[539]

1481, febrer, 26

El consell de Tàrrega disposa que una part de l'ordi que es plega a la vila es destini a pagar el deute contret amb el jueu targari Juceff de Besés el Nin.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 45r.

Juceff de Beses Nin.

¹Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarregua al senyor en Benet Sala, sotaclavari en lo dit any, volem senyor ens plau que del ordi que vos plegau per la universitat lo qual fonch prestat a diverses personnes de la vila ne² donets e liurets an Juceff de Beses Nin nou migeres e dues puyeres de dit ordi, a rao de cinch sous migera.³ E aço per causa del censal que se havie a paguar al honrat mossen Luys⁴ de Muntros, cavaller,⁵ e com dita universitat no hage forma de paguar sino del dit ordi vos preguam li sie donat. E retenit-vos lo present en loch de haver donades e liurades dites nou migeres e dues pureyes de ordi, lo qual volem a vos esser fet per en Ffranci Mir, notari e scriva de la casa de la paheria, e sotsignat de nostres mans a XXVI de febrer any M CCCC LXXXI.

1. *Nota al marge esquerre:* Fonch tret albara. Ordin.
2. *Interlineat:* ne.
3. *Interlineat:* a rao de cinch sous migera.
4. *Segueix cancel·lat:* en Ffrancesch Johan. *Segueix interlineat:* mossen Luys.
5. *Interlineat:* cavaller.

[540]

1481, abril, 18

Entre les quantitats que Joan Ponces ha entregat a diversos habitants de Tàrrega i que ara el govern de la vila li retorna, hi ha les nou liures que va pagar al jueu targari Abram Baruc per les gestions fetes a Cervera a favor de la vila.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 32r-32v.

Albara dictat an Johan Ponces a molts.

¹Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarregua al honrat en Johan Ponces, specier de dita vila, preguam-vos senyor que de aquelles pecunies que us son stades acomanades sobre lo donatiu que sa a fer al Senyor Rey e Senyora Reyna sobre lo privilegi que dits Senyor Rey e Senyora Reyna han a ffermar a la universitat, vers vos vos retinguats les quantitats deius scrites les quals de nostra voluntat havets paguades a les personnes e causes deius mencionades, ço es, als honrats mossen Lurenç Guixos, an Macia Farrer e an Pere Ramon Florença: dehuyt liures, les quals los eren degudes per que anaren com a misatgers de dita universitat a la Ciutat de Saragoça per parlar ab lo dit Senyor Rey sobre los fets del Governador e del privilegi lo qual fa affermar per los dits Senyor Rey e Senyora Reyna. Item a un jove que se'n ana ab dits misatgers per servir-los: vint e hun sou. Item an Ffranci Mir, notari: quinze sous per que feu treslat de dit privilegi lo qual fonch/ (fol. 32v) trames a Barcelona. Item a Abram Baruch: nou sous los quals li foren promesos per certs treballs que feu a la vila de Cervera per cerquar qui prestas cent liures les quals havien a servir sobre lo fet del dit² privilegi. Per que puge e sume³ tot lo desus dit a vint liures e cinch sous. E retenit-vos lo present en loch de haver paguades dites notari e scriva de la casa de la paheria, e sotsignat de nostres mans a XVIII de abril any M CCCC LXXXI. De les quals dites XVIII liures ha a tornar quiscu a la universitat huyt sous per que se'n ha a levar hun dia de quiscu.

2. Interlineat: dit.

3. Segueix cancel·lat: del dit.

[541]

1481, abril, 19

El govern de Tàrrega prescriu que s'entregui certa quantitat d'ordi a n'Içac Baruc, jueu de la vila.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 48r.

Içach Baruch.

¹Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarregua al senyor en Benet Sala, sotaclavari en lo dit any de dita vila, volem senyor e us preguam que del ordi del dotze que us es stat acomanat venesseu lo qual li avie a rebre lo honrat en Johan Muntfar, mercader, e de la sua claveria del any de LXXVIII e de LXXX donets e paguets a Içach Baruch, juheu, cinc migeres² de ordi e dehuyt diners a compliment de paguar de la pensio que pren lo magnifich mossen Luys Muntros, cavaller, la qual pensio es de la claveria del honrat en Macia Farrer e del any LXXVIII la qual ell havie a paguar. E lo dit ordi es stat donat al dit Içach Baruch per lo honrat en Miqell Dezlor a ffor e raho de quatre sous sis diners migera. E retenit-vos lo present en loch de haver paguades dites cinc migeres³ de ordi e dits dehuyt diners, lo qual volem a vos esser fet per en Ffranci Mir, notari e scriva de la casa de la paheria, e sotsignat de nostres mans a XVIII de abril any M CCCC XXXI.

1. Nota al marge esquerre: Fonch tret albara.

2. Segueix cancel·lat: tres migeres e miga. Segueix interlineat: cinc migeres.

3. Cancel·lat: e miga.

[542]

1481, abril, 23

Es multa els marits de tres dones jueves de Tàrrega denunciades per haver rentat el ventre d'un animal a l'abeurador. Es tracta de les espouses d'Içac Baruc, del teixidor Aça i del calceter Bonjuà.

AHCT, Llibre de Bans (00/12/1480-10/03/1481), fol. 35v.

Içach Baruch, jueu.

¹Item diluns a XXIII d'abril trobam per persona qui jura com la mulyer d'en Içach Baruch rentava un ventre sobre l'abeurador: II sous.

Aça, jueu.

²Item per semblant ban, la mulyer d'en Aça, texidor, qui en lo dit rentar del ventre era: II sous.

Bonjuà, jueu.

³Item per semblant ban, la mulyer d'en Bonjuà, qalçater, magor de dies, qui al dit rentar del ventre era: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

2. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

3. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

[543]

1481, setembre, 21

El fill d'Abram Baruc, jueu targari, es queixa que dues mules de Rossell i un roci de Canella se li havien menjat verema d'una vinya.

AHCT, Llibre de Bans (01/09/1481-12/11/1481), fol. 13v.

En Rosel.

¹Lo dia matex se clama lo fil d'en Abram Baruch d'en Rosel per tant com dues mules sues li han mengat verema la qual te en huna vinya que solie eser d'en Odol prop la presa de na Mulnera. Vol-ne smena, ague de smena dos covens: II sous.

En Canelya.

Per aquell ban matex, hun roci d'en Canelya. Anay en Rovira: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Sananes.

[544]

1481, setembre, 24

Es multa el jueu targari Bonjuà, calceter, perquè tres ànecs seus anaven solts per la plaça.

AHCT, Llibre de Bans (01/09/1481-12/11/1481), fol. 15v.

Bongua, calceter.

¹Lo dia matex trobam e veem a ul com tres anedes del calceter jueu anaven per la plaça. Anay en Rovira: III sou.

1. Nota al marge esquerre: Scriva.

[545]

1481, octubre, 11

Es multa Estruga, muller de Dolç, ambdós jueus targarins, per haver-se endut cendra i foc del forn del ferrer.

AHCT, Llibre de Bans (01/09/1481-12/11/1481), fol. 22v.

Na Struga, mulyer d'en Dolçs, jueu.

¹Lo dia matex se clama en Johan Cabrera, ferrer,² de na Struga, mulyer d'en Dolçs, jueu, per tant com se'n portave cenra e foc del forn. Anay en Rovira: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Misa.

2. Segueix interlineat: ferrer.

[546]

1481, octubre, 12

Es multa diversos jueus de Tàrrega per furtar raïm d'un hort que estava prop del clos de Mossé Açañ. Aquests jueus van ser: la mossa d'Içac Rovén, la mossa de Regina Abenafia, el fill d'Abram Baruc lo menor i el mosso de mestre Daví.

AHCT, Llibre de Bans (01/09/1481-12/11/1481), fol. 23r.

La mosa d'en Marçanyacs.

¹Divenres a XII de hoctubre nos fons denunciats per jurat com la mosa d'en Marçanyacs colie raims en les tires d'en Ramon Amat, prop lo clos de Mose Açañ. Anay en Rovira, entima-li lo ban, empara-li la soldada: I sou.

La moça d'en Içac Roven, jueu.

²Per aquell ban matex, la moça de Içac Roven, jueu. Anay en Rovira, entima-li lo ban, empara-li la soldada: I sou.

La moça d'en Monfor.

³Per aquell ban matex, la moça d'en Monfor. Anay en Rovira, intima-li lo ban, empara-li la soldada: I sou.

La moça de na Regina.

⁴Per aquell ban matex, la moça de na Regina Abenafia. Anay en Rovira, intima-li lo ban, empara-li la soldada: I sou.

Lo fill de Abram Baruc lo menor.

⁵Per aquell ban matex lo filly d'en Abram Baruc. Anay en Rovira: I sou.

Lo moço de mestre Daví.

⁶Per aquell ban matex, lo moço de mestre Daví. Anay en Rovira, intima-li lo ban, empara-li la soldada: I sou.

Lo fil d'en Antoni Sala.

Per aquell ban matex, lo filly d'en Antoni Sala. Anay en Rovira: I sou.

Per aquell ban matex hun fadri foraster. Paga sis dines de ban, los quals tenim mes nosaltres: VI diners.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

2. Nota al marge esquerre: Misa.

3. Nota al marge esquerre: Palau.

4. Nota al marge esquerre: Rey.

5. Tot el ban cancel·lat amb dues ratlles obliquies. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

6. Nota al marge esquerre: Rey.

[547]

1481, octubre, ⁷

Es multa els jueus targarins Içac Baruc i Nin per no haver escombrat les filloles que passaven pels seus trossos. A banda de la

transgressió de què s'ocupa el ban, gràcies a ell sabem que a la vila hi havia un jueu de nom Baruc que posseïa un colomar.

AHCT, Llibre de Bans (01/09/1481-12/11/1481), fol. 24v, 25r, 25v.

[1]

¹Filyola que pase vora lo camí del col de la Urgela e va fins al colomer d'en Baruc:

Içac Baruc.

Per aquell ban matex, Içac Baruc. Anay en Rovira: VI diners.

[2]

(fol. 25r) Filyola que parteix del toco d'en Florença:

Lo Nin jueu.

²Primo lo Nin, jueu. Anay en Rovira: I diners.

[3]

(fol. 25v) Filyola que pase vora lo camí de Balaguer:

Lo Nin jueu.

³Per aquell ban matex, lo Nin, jueu. Anay en Rovira: VI diners.

1. Al fol. 24r es mana escombrar les filloles sota ban, com que alguns no ho han fet ara han de pagar una multa. Nota al marge esquerre: Rey.

2. Nota al marge esquerre: Rey.

3. Nota al marge esquerre: Rey.

[548]

1481, octubre, 15

Es multa Bendit, jueu targari, per furtar raïm.

AHCT, Llibre de Bans (01/09/1481-12/11/1481), fol. 27r.

Llista cronològica de documents

Bendit, jueu.

¹Lo dia matex nos fonc denunciat per jurat com en Bendit, jueu, colie raims en les tires d'en Nou prop la basa dols del camí de Verdu. Anay en Rovira: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[549]

1481, octubre, 10

Es multa diversos jueus de Tàrrega: Içac Bellsom, Salom, mestre Daví, Içac Baruc i Cresques Bellsom, per no haver netejat de pedres els camins que hi havia a la vora de les seves propietats.

AHCT, Llibre de Bans (01/09/1481-12/11/1481), fol. 28v, 29v, 31r, 32r.

Içac Bellsom.

¹Per aquell ban matex,² Içac Bellsom. Anay en Rovira: VI diners.

Çalom, jueu.

³Per aquell ban matex,⁴ en Çalom, jueu. Anay en Rovira: VI diners.

(fol. 29v) Mestre Davi.

⁵Per aquell ban matex,⁶ mestre Davi. Anay en Rovira: VI diners.

(fol. 31r) Içac Baruc.

⁷Per aquell ban matex,⁸ Içac Baruc. Anay en Rovira: VI diners.

(fol. 32r) Cresces Belsom, jueu.

⁹Per aquell ban matex,¹⁰ Cresques Belsom. Anay en Rovira: VI diners.

1. Al fol. 27r es fa una crida a treure les pedres dels camins que passen vora les propietats dels habitants de Tàrrega en un termini de sis dies, sota pena de ban per a qui no ho faci. Nota al marge esquerre: Rey.

2. D'una propietat que tenia al camí de l'Ofegat.

3. Nota al marge esquerre: Rey.

4. D'una propietat que tenia al camí de l'Ofegat.
5. Nota al marge esquerre: Rey.
6. D'una propietat que tenia al camí de Sant Donat.
7. Nota al marge esquerre: Rey.
8. D'una propietat que tenia al camí de la cova de Monflor.
9. Nota al marge esquerre: Rey.
10. D'una propietat que tenia al camí de Comabruna.

[550]

1481, octubre, 18

Es multa el jueu targari Nicim Rovén per haver tallat uns ametllers que no eren seus.

AHCT, Llibre de Bans (01/09/1481-12/11/1481), fol. 32v.

Nicim Roven, jueu.

¹Lo dia matex se clama en Johan Boget d'en Nicim Roven, jueu, per tant com li a talyats o feyts talya amelles que tenie en huna ribada en huns tros al col de la Urgela. Vol-ne smena. Anaren-i promens e judicaren de smena VIII sous e de promens II sous. Anay en Rovira: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Junques.

[551]

1481, octubre, 22

Es multa el jueu targari Jucef de Besés el Nin perquè els seus treballadors havien passat pel mig d'un sembrat quan transportaren la verema.

AHCT, Llibre de Bans (01/09/1481-12/11/1481), fol. 34 r.

Lo Nin, jueu.

¹Lo dia matex nos fong denunciats per jurat com los del Nin fegen camí traient verema per hun tros sembrat e blan d'en Marçanyacs al prat e pasaren ab dues mules. Anay en Rovira: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Misa.

[552]

1481, octubre, 24

Es multa el jueu targari Salamó Cabra per negar-se a pagar la quantitat que Gabriel Guixos li havia guanyat jugant a les cartes.

AHCT, Llibre de Bans (01/09/1481-12/11/1481), fol. 34 r.

Salamo Cabra.

¹Dimecres a XXIII de octubre se clama Gabriel Guixos de Salamo Cabra per tant com no li a volgut pagar VIII sous que li a guanyats a naips. Anay en Rovira, entima-li lo ban, posa-li ban de cinc sous que dins huyt dies lo agues pagat: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Seny.

[553]

1481, novembre, 13

El fill gran d'Abram Baruc, jueu targari, denuncia que algú li ha mort un ànec.

AHCT, Llibre de Bans (01/09/1481-12/11/1481), fol. 38r.

Lo fil de na Faranda.

¹Lo dia matex se clama lo fil magor de Abram Baruc de qualsevule persona que li agues morta una aneda. E nosaltres entrametem-nos-en e trobam per presones dignes de fe ab sagraments² com o avie feyt lo fil de na Faranda, que el matex se avie lexat dir que no gosave entrar en Tarrega que avie morta huna aneda prop lo portal de la font e avie-la amagada entre broça e en la nit tornay e porta-la-se'n e per aço no y gosave entrar que avie por que no'l prenguesen. Anay en Rovira: III sous.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

2. Interlineat: ab sagraments.

[554]

1481, desembre, 7

En una carta tramesa per l'infant Enric d'Aragó es fa referència a una tal Yolanda, conversa jueva ja difunta, que havia estat la muller de

Jacob de Quercí, jueu que havia residit a Anglesola o a Tàrrega, i després ho fou de Bernardí Desplà, ciutadà de Barcelona.

AHCC, *Lligall Jueus*, núm. 26, doc. sense núm.
Cit. LLOBET [1984], pàg. 17 n. 63
Cit. LLOBET [1988], pàg. 344-345.

[555]

1482, gener, 23

Mestre Daví Abenaçaia, metge jueu targari, denuncia que Antoni Marcó li ha tallat quatre ametllers.

AHCT, Llibre de Bans (01/01/1482-29/03/1482), fol. 5r.

Anthoni Marqo.

Item digous a XXIII¹ se clama mestre Daví de Anthoni Marqo per tant quom dit Marqo li avie talats amelles en ahvie portat una quarega entre grossa e prima, la qual fem portar alla payeria an Rovira, e [...] requeri dit mestre Daví que li liurasen los promens e [...] la li foren liurats, e anaren ala e [...] quatre de talats o de esmena [XVI sous] que pagas dit Marqo a mestre Daví e [encont]inrent fem-li posar ban de cinc sous quel [pagas] e no u feu: I sou, VIII diners.

1. *Interlineat*: digous a XXIII.

[556]

1482, febrer, 1

El govern de Tàrrega disposa que es pagui a Salamó Cabra, jueu de la vila, el que se li deu per raó de la imposició de les bésties i del dret de les correderies que havia adquirit.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 56v.

Salamó Cabra.

¹Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarregua al honrat en Damia Prunera, clavari de dita vila en dit any, volem senyor ens plau que de les pecunies que procehexen de les imposicions e altres emoluments que venen a mans vostres donets e paguets a Salamó Cabra, hun turch valent tretze sous e sis diners e aço per ell dir juheu de dita vila,² hun turch valent tretze sous e sis diners e aço per ell dir

quinze lliures en la impusicio de les bisties, e mix turch per ell dir sis lliures en lo dret de les correderies, les quals se veneren en lo mes de maig prop passat.³ E retenit-vos lo present en loch de haver paguades dites quantitats, lo qual volem a vos esser fet per en Ffranci Mir, notari e scriva de la casa de la paheria, e sotsignat de nostres mans lo primer dia de febrer any M CCCC XXXII.

1. *Nota al marge esquerre*: Fonch tret albara.
2. *Segueix cancel·lat*: donets e paguets.
3. *Interlineat*: les quals se veneren en lo mes de maig prop passat.

[557]

1482, gener, 23-febrer, 3

El targari Antoni Marcó es nega a pagar la multa que li havia estat posada per haver tallat uns amellers de Daví Abenaçaia, metge jueu de la vila. Enfront de la seva negativa s'apuja diverses vegades l'import de la multa [1] - [4].

AHCT, Llibre de Bans (01/01/1482-29/03/1482), fol. 7r-v.

[1: 23 de gener]

Anthoni Marqo.

¹Item com fonch judiqat los amellers de mestre Daví e per los promens dit a nosaltres que fesem pagar a mestre Daví que Anthoni Marqo li donas de esmena a dit mestre Daví [...] XVI sous, fem-lo-li entimar per en Rovira, posa'l ban de V sous qe'l ages pagat de qui diumenge per tot dia qui aviem XXVI de giner pasat lo dia: I sou VIII diners.

1. *Nota al marge esquerre*: Mir.

[2: 27 de gener]

Anthoni Marqo.

Item lo diumenge fonch pasat, lo diluns mestre Daví nos requeri que'l fesem pagar. Anay en Rovira, posa-li ban de deu sous [que'l pagas] de qui digous per tot dia qui aviem¹ pasa lo digous: I sou VII diners.

1. *Fragment il·legible*.

[3: 1 de febrer]

Anthoni Marquo.

Item pasat lo digous som requerits per mestre Davi. Fem-li posar ban de vint sous que ages pagat de qui diumenge per tot dia lo segon dia de febrer pasat lo diumenge: I sou VIII diners.

[4: 3 de febrer]

Anthoni Marquo.

Item lo diluns a III de febrer¹ nos reperi mestre Davi qe'l fesem pagar del dit Thoni Marquo. Anay en Rovira, posa-li ban de quaranta sous qe'l pagas dins uyt dies: I sou VIII diners.

1. Interlineat: a III de (cancel·lat: gener) febrer.

[558]

1482, febrer, 13

El targari Antoni Marcó es nega per enèsima vegada a pagar la multa que li havia estat posada per haver tallat els ametllers de mestre Daví Abenaçaia, metge jueu de la vila.

AHCT, Llibre de Bans (01/01/1482-29/03/1482), fol. 11r.

[1]

Anthoni Marquo.

Item dimarts a XIII de febrer fom requests per mestre Davi que'l fesem pagar de dit Marquo. Trametem en Rovira que li posas ban de hutanta sous qe'l ages pagat dins espay de uyt dies primers vinents pasaren dits uyt dies: II sous.

[2]

Toni Marquo.

Item mes fou requests per mestre Davi que li fos posat ban de cent. Trametem-hi en Rovira, posa-li ban de cent sous que l'ages pagat dins tres dies primes vinents.

[559]

1482, febrer, 24

Es multa el jueu targari Jucef de Besés el Nin perquè un cavall i catorze mules seves havien estat trobades pasturant pel vedat de la bassa.

AHCT, Llibre de Bans (01/01/1482-29/03/1482), fol. 11r.

Lo Nin, jueu.

¹Item diluns a XXIII de febrer e dia de Sent Macia trobam e vem a ul com un roci blanch e qatorze mulates del Nin pasturaven a son plaer en lo vedat de la basa de l'ayqua dolç del quami de Verdu. Fonch-li entimat: X sous.

1. Nota al marge esquerre: Missa.

[560]

1482, desembre, 7

Un representant reial cita Jacob de Quercí, jueu cerverí assentat a Tàrrega, a un tribunal, a causa de la dot de la seva primera muller.

ACA, reg. 3.694, fol. 31v.

Cit. BAER [1929], pàg. 906-907.

[561]

1482, març, 28

El jueu targari Jucef de Besés deixa al consell de Tàrrega la quantitat de 107 mitgeres de forment.

Sense document.

Cit. SEGARRA [1984], pàg. 361.

Cit. PLANES [1987], pàg. 4 n. 11.

[562]

1483, març, 6

Els paers de Tàrrega destinen certes quantitats de diners per a pagar diversos serveis fets a favor de la vila, entre els quals hi ha el del jueu targari Cresques, que els havia llogat una euga, i el de Daví [Abenaçaia], jueu també targari, que els havia llogat una mula.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 104r.

Albara de Cresques, altres.

Los pahers de la vila de Tarrega e deius scrit al senyor en Bortomeu Beltall, sota clavari del dit any, pregam-vos senyer que de les pecunies que procehexen de la sota claveria donets e paguets a les persones deius scrites, ço es, han Cresques, juheu, tres sous, nou diners per lo loguer de la aqua que logaren los senyors de pahers al metge nepoleta. Item han Soribes, fuster, hun sou i diner per una camissa que la mare del dit Soribes havia tallada al dit metge. Item doni a hun home lo qual porta una letra han Mirabilles hun sou, dos diners, per tant que se'n portas la resposta dels senyors de pahers. Item mes doni han Pere Guerau, paher, dos sous los quals doni han Jacme Junques que ana a micr Meyans. Item dos sous que doni a Davi, juheu, per lo loguer de la mula la qual prengue lo dit Jacme Junques com ana a^l micr Meyans. Item doni han Cristofoll Figueras XIIII diners los quals dona per manament dels senyors de pahers ha hun jove per mor de Deu. Item han Gregori Marcenyachs, notari, deu sous per una biga que li prengueren per obra de la galera, la qual prengueren lo senyor en Pere Bremon, que ere paher lavors. Puge en stima de XX sous i diner, e reteniu-vos lo present en loch de haver pagades dites quantitats, lo qual vos fem fer per en Gregori Marcenyachs, notari e scriva de la casa de la paheria, e sots signats de nostres mans a VI de març any M CCCC LXXX tres.

1. Segueix cancel·lat: mestre.

[563]

1483, març, 12

Els paers de Tàrrega destinen certes quantitats de diners per a pagar diversos serveis fets a favor de la vila, entre els quals hi ha els cavalls que els jueus targarins Cresques Bellsom i Samarell els havien llogat.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 76r.

Albra d'en Cresques Belsom.

¹Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarrega al honrat en Pere Ponces, clavari l'any predit, pregam-vos senyor que de les peccunies que procehexen de les imposicions e altres emolumens de dita vila donets he paguets han Cresques Belsom e han Samarell, juheus, dos sous, los quals los

son deguts de loguer de dos rocins que anaren Anglesola per parlar ab micr Menargues, ço es, los honrats en Matia Spigoll, compaher nostre, e en Jacme Junques. E mes donets onze sous los quals la vila fa de ajuda als fadrins per los jutglas a Nadal. E mes huyt sous que foren promessos han Miquell Farrero² com ana parlar ab los senyors de trihados de Leyda. E mes una Iliura, quatre sous, VIII diners los quals foren donats al senyor en Francesch Palau, notari, e a micr Roig, lochtinent de dega, per sa part pertanyent VIII sous, per aquell proces e trellat de la demanda que en Françoy de Rexats nos havie donada en la cort del dega. Que son per tot XXXII sous, VII diners. E mes setze sous que foren donats han Francesch Palau, notari, per lo trellat de la sentencia e appellacio que fonch donada contra la marmessoria de mossen Cerda. E reteniu-vos lo present en loch de haver pagades dites quantitats que prenen stima de tres Iliures, VIII sous, VIII, lo qual volem vos sie fet per en Gregori Marcenyachs, notari e scriva de la casa de la paheria, e sostsignat de nostres mans a XII de març any M CCCC LXXX tres.

1. Nota al marge esquerre: Est in libro.

2. Interlineat: Farrero.

[564]

1483, març, 28

A causa d'un conflicte originat pel deteriormanet d'un ramal de rec, es sentencia que el targari Ramon Folch i el Nin, jueu també targari, tinguin cura de la part de rec que passa pels seus trossos i, a més a més, facin unes filloles que permetin connectar els diferents ramals.

AHCT, Plec de sentències (1433-1477) del llibre del Bací dels pobres vergonyants (1378), fol. 56r-56v.

¹Sentencia donada en lo honrat en Jaume Ces[cases...] e en Mateu Folch e [lo] Nin, jueu, sobre un [...].

Diluns que comtaven vint e vuyt del mes [...] CCCCLXXX e tres los honrats [...]pro]mens, donats e asignats [...] Tarre]ga en dit any, en veure [...] vey, ço que es questio entre [...] e lo Nin, jueu, en e sobre una [...] Jaume Cescases lo qual es [...] cami qui va de Tarrega a Balager [...] e com sia vist procehir una ay[gua...] fara gran dan en lo troç qui [...] posoex lo dit Nin, jueu, [...] lo qual vuy [...] veure aquella ayqua que [...] Folch e lo dit Nin, jueu, [...] la dita ayqua e qui ja hau [...] a major cautella pren [...]ment sobre

la dita ayg[ua...] informats de la veritat [...] ells dits promens vista a hull [...] declararen en la segent.

Primerament sentenciaren e declararen dits promens que lo dit honrat en Jaume Cescases age e sia tengut e obligat de tenir en custou e en son dret una fillola que ha al cap del sobredit sensal² la qual va³ vora la riba fins al troç del Nin, e com sera vora del troç del Nin sia tengut e obligat de fer una fillola en lo del seu vora lo troç del dit Nin, la qual pase de larg fins al sol del seu troç lo qual affronta ab lo camí de Balager. E vora la riba⁴ del troç del Nin sia tengut fer una fillola perque dita ayqua puxe discorrer e saltar en⁵ la ayqua qui passe devant Senta Clara, al mes prop que puxe d'una piqua qui sta dins la dita ciquia, e aço per tant que no guastas lo dit camí. E la dita ciquia face baix dal la riba del dit troç del Nin. E lo dit Jacme Cescases que dins spay de tres dies primes vinents sia tengut fer bela la ciquia del cap, e la fillola qui va de las [...] març de aqui per tot lo mes de agost primer vinent sots ban de V sous.

Item mes sentenciaren e declararen que lo dit Nin sia tengut e obligat de fer e sostenir en son dret la fillola qui vuy es al cap del sobredit seu troç fins que sia al troç del dit Johan Comelles quondam, e com sera a la entra del dit troç d'en Comelles lo dit Nin e en Mateu Folch sian tenguts e obligats de fer una fillola per lo troç del Nin vora la riba, e axi que vage e discorre fins a una figera verdal que ha al sol de dit troç, e discorre en una ciquia qui pren l'ayqua qui s'escorre del vall, la qual ciquia afronte ab dita figera. E a la sobre dita fillola, apres que per los dos sera stada feta, lo dit Nin, jueu, sia tengut de vuy en avant aquella sostenir e servar a son cost e despesa be e axi com se pertany. E los damunt dits [Mateu Folch e Nin], jueu, sian tenguts e obligats fer dita fillola dins lo dit termini de tres dies [...] / (fol. 56v) ⁶[...] e als dits Jaume [...] sigen tenguts e obligats en pagar [...] questio e axi [...] lo Nin, jueu, per eguals parts [...] Bernat Prunera [...] filius et Nin, judeo.

1. La part superior del full està molt malmesa per la humitat i els fongs i és molt difícil de seguir el discurs del text.
2. Segueix cancel·lat: fins al troç.
3. Interlineat: va.
4. Segueix cancel·lat: sia tengut.
5. Segueix cancel·lat: una piquab.
6. La part superior del full està molt malmesa i és gairebé impossible llegir el que hi ha escrit.

[565]

1483, octubre, 5

El consell de Tàrrega decideix recolzar el desig de venir a viure a la vila expressat pel mestre Llor, metge cristia, raonant-ho a partir del fet que a Tàrrega tots els metges que hi ha són jueus.

AHCT, Llibre de Consells (1480-1490), fol. 105v.
Cit. PLANES [1987], p. 13 n. 45.

¹E mes fonch proposat per los dits honrats pahers com mestre Lor, fill d'en Miqell Lor, mestre en medicina, se'n volrie venir habitat entre nosaltres, demanarie que fos conduhit. E com an en aquesta vila no ajam sino metges jueus serie bona cosa que aquest que es crestia fos conduit.

1. Nota al marge esquerre: Conducció de mestre Lor.

[566]

1483, octubre, 5

Quant a la vinguda del mestre Llor, metge cristia, a Tàrrega, el consell de la vila acorda donar-li el mateix salari que es dóna a mestre Abram, metge jueu: cinc lliures.

AHCT, Llibre de Consells (1480-1490), fol. 106r.

Acorda e delibera dit honrat consell sobre la dita conducció del sobre dit mestre Lor, que sia conduhit e que li sia donada semblant¹ pensio que se done per la universitat a mestre Abram, jueu, ço es v lliures barcelonines, los capitols que los altres metges prenen lur pensio e son acostumats rebre.

1. Cancel·lat: aquella. Segueix interlineat: semblant.

[567]

1483, novembre, 8

Els paers de Tàrrega disposen que s'acabi de pagar la part que manca de la pensió que havia de percebre el metge jueu de la vila Daví Abenaçaia.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 84r.

Albara a mestre Davi.

¹Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarrega al honrat en Benet Scuder, clavari en dit any de dita vila, pregam-vos senyor ens plau que de les pecunies que proceexen de les imposicions e altres emoluments de dita vila doneu e pageu a mestre Davi Abenacaya, jueu, mestre en medicina de la dita vila, quaranta huyt sous, los quals a ell son deguts per resta de la pensio qe reb sobre la dita vila la qual resta es de la claveria del honrat en Damia Prunera. E reteniu-vos lo present en loch de aver pagada dita quantitat, lo qual volem a vos esser fet per en Benet Lorenç, notari e scriva de la casa de la peyria, he sotsignat de nostres mans a VIII de noembre any M CCCC LXXXIII.

1. Nota al marge esquerre: Fonch tret albara.

[568]

1484, gener, 9

Els paers de Tàrrega destinen certa quantitat de diners perquè es pagui a Içac Bellsom, jueu de la vila, el lloguer d'una mula.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 111v.

Albara an Belsom.

¹Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarrega al senyor en Bortomeu Beltayll, sotaclavari en dit any de dita vila, pregam-vos senyor ens plau que de les pecunies que venen a vostres mans que proceexen de dita sotsclaveria doneu e pageu an Hiçach Belsom, jueu de dita vila, sexanta sous, los quals a ell son deguts per loger de una mula que servi per anar en Castella per los misatges. E reteniu-vos lo present en loch de haver pagats dits LX sous, lo qual volem a vos esser fet per en Benet Lorenç, notari e scriva de la casa de la peyria, e sotsignat de nostres mans a VIII de jener any mill CCCC LXXX quatre.

1. Nota al marge esquerre: Fonch tret albara.

[569]

1484, gener, 29

Els paers de Tàrrega disposen que es pagui a Bellsom Sullam, jueu de la vila, pels conceptes següents: pel quintà de ferro que els va vendre per a fer el rellotge, pel lloguer d'un rossi i per la compra d'un pergami.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 112r.

Albara an Belsom Sullam, jueu.

Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarrega an Bertomeu Beltayll, sotaclavari en dit any de dita vila, pregam-vos senyor ens plau que de les pecunies que venen a vostres mans que proceexen de dita sotaclavaría doneu e pageu an Belsom, jueu de dita vila, les quantitas deius nomenades les quals a ell son degudes per les causes e rahons desus scrites: primo per hun quintar de ferre que vene per fer lo rellotge que feye mestre Johan e aqell no compli vint e cinc sous VI [diners]. Item mes per dos dies que loga lo seu roci¹ al senyor en Miqell Ferrero, paer, per anar pendre e per lo fet de les leudes de Anglesola, II sous VI. Item mes per hun pregami que compare la dita vila per un sindicat en ferma, deu dines. E reteniu-vos lo present en loch de haver pagades dites quantitats que p[er]uen stima de XXVIII sous, lo qual volen a vos esser fet per en Benet Lorenç, notari e scriva de la casa de la peyria, e sotsignat de nostres mans a XXVIII de jener any mill CCCC LXXXIII.

1. Interlineat: roci.

[570]

1484, febrer, 28

Els paers de Tàrrega disposen que es pagui a diversos jueus de la vila les quantitats que se'ls deu per raó del lloguer d'animals. Es tracta de Cabestany, Bonnín, Baruc i Nicim Rovén.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 123r.

En Benet Sala.

¹Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarrega al senyor en Benet Sala, sotsclavari en dit any de dita vila, pregam-vos senyor ens plau que de les pecunies que venen a mans vostres que procehexen de dita sotsclaveria doneu e enves vos vos retingau les quantitats deius scrites, les quals bestragues a les persones davall scrites: primo an Cabestany, juheu, los quals li son deguts per loguer de mula segons se segeix, ço es, per XI dies de la primera anada a Barcelona, XVIII sous III. Item per la segona anada a Reus e a Barcelona per quatre dies, VI sous VIII. Item per altra anada a Barcelona la qual mena n'Anthoni Pou per nou dies, XV sous. Item altra volta en Pere Coll que ana a Barcelona per dos dies, III sous III. Item per

anar a San Chug[at] al prisoner servi a mestre Sistero per dos dies, III sous III. Item que en Sananes ana altra volta a Cervera per dos dies, IIII sous IIII. Item per anar altra volta en Benet Sala a Cervera per parlar ab los frares de prehcadors I dia, I sou VIII. Item per ell matex que ana a Prexenç, I sou VIII. Les quals dites quantitats sumen LIII sous IIII. Mes donaren an Bonnin, juheu, per dita raho de loger de besties per anar a Barcelona la qual tengue en Pere Anthoni Lorenç XVIII dies, XXX sous. Item la qual tengue en Macia Farrer per anar a Barcelona qatre dies, VII sous VIII. Sumen les dites quantitats XXXVII sous VIII. Mes donaren an Baruch, juheu, per dita raho de loger de besties, ço es, per dos jorns que tingue la sua mula en Sananes per anar a Cervera, III sous IIII. Item tengue en Rendor la dita mula per anar a Leyda e a Çarroca tres dies, V sous. Sumen VIII sous IIII. Axi matex per dita raho donaren an Nacim Roven, juheu, per sis dies que tengue la sua mula en Benet Sala per anar a Çaragoça: XI sous VIII. Item per cinch dies que en Sananes ha tenguda la dita sua mula per anar a Cervera e en altres parts: VIII sous IIII. Sumen XX sous.² Noresmenys an Macia Spigoll per la dita raho que en Rendor tengue la sua mula XII dies per anar a Barcelona, XX sous. Item lo dit Rendor tingue lo seu roci³ per anar a Çarrocha per cercar micr Rosell, de resta de dita anada com l'aldre hage pagat en Pere Coll I sou VIII. Item per hun dia que pres lo dit rosi en Benet Sala per anar a Cervera a micr Meya, I sou VIII. Sumen XXIII sous IIII. Les quals totes quantitats sobredites prenen suma de set liures, dos sous, VIII diners. E reteniu-vos lo present en loch de haver pagades dites quantitats, lo qual volem a vos esser fet per en Pere de Vich, notari scriva de la cassa de la paheria, e sots signat de nostres mans lo darrer de febrer any M CCCC LXXX cinch.

1. Nota al marge esquerre: Fonch tret albara.

2. Interlineat: Sumen XX sous.

3. Segueix cancel·lat: la dita mula. Segueix interlineat: lo seu roci.

[571]

1484, abril, 17

Els paers de Tàrrega disposen que es pagui a Abram Baruc, jueu de la vila, els dos anyells que li havien comprat per dur a la processó de la Mare de Déu del Tallat.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 117r.

Albara an Abram Baruch.

¹Los paers l'any present e deius scrit de la vila de Tarrega al senyor en Bortomeu Beltayll, sotaclavari en dit any de dita vila, pregam-vos senyor ens plau que de les pecunies que venen a vostres mans que proceexen de dita sotaclaveria doneu e pageu an Abram Baruch, jueu de aqsta vila, vint e tres sous VIII, los quals a ell son deguts per duees anyelles que pregeren los honrats paers com ana la profeso a la Verge Maria del Tallat. E reteniu-vos lo present en loch de haver pagats los dits XXIII sous, lo qual volem a vos esser fet per en Benet Lorenç, notari e escriva de la casa de la peyria, e signat de nostres mans a XVII de abrill any mill CCCC LXXXIII.

1. Nota al marge esquerre: Fonch tret albara.

[572]

1484, abril, 19

En el seu jurament com a paers de Tàrrega, Jaume Junques, Benet Birlanda, Antoni Sananes i Pere Coll, prometen defensar els usos, costums, privilegis i llibertats dels jueus habitants de la vila.

AHCT, Llibre de Consells (1480-1490), fol. 142 v.

E mes encara juraren que de tot lur poder defendran e mantindran contra totes personnes usos, costums, privilegis e libertats, axi de la vila com dels jueus habitants en aquella, ordinacions de la vila fetes e faedores, encara totes concessions atorgades a la dita vila per los senyors Reys pasats e personnes com encara per la illustrissima senyora Reyna, senyora de dita vila.

[573]

1484, agost, 9

Es multa l'esposa de Sentov, ambdós jueus targarins, per haver furtat ametxes.

AHCT, Llibre de Bans (09/08/1484-17/12/1484), fol. Iv.

Sentov.

¹Item per semblant ban la mulyer d'en Sentov, jueu, que ali totes plegaven les ametxes. Digen-li que lo ban pagaria: I sou.

1. Nota al marge esquerre: [M]issa.

[574]

1484, agost, 30

Es multa el jueu targari Abram Baruc perquè el seu fill havia furtat figues.

AHCT, Llibre de Bans (09/08/1484-17/12/1484), fol. 10v.

Abram Baruch.

¹Item lo dia matex² trobam e veem a huly com lo fil d'en Abram Baruch colia figes en les figeres d'en Antoni Sala a les astes de Sant Maqari. Anay en Rovira: l sou.

1. Nota al marge esquerre: Rey.
2. Segueix cancel·lat: se clama.

[575]

1484, setembre, 3

El jueu targari Jucef de Besés el Nin denuncia que Mira, vídua jueva, li havia robat olives d'un tros que tenia sota de Sant Eloi.

AHCT, Llibre de Bans (09/08/1484-17/12/1484), fol. 13r.

Na Mira.

¹Item lo dia matex se clama lo Nin, jueu, de na Mira, vídua, per tant com dix li a colydes les holives de son troç sota Sant Aloy. Anay en Fitor: l sou.

1. Nota al marge esquerre: Sananes.

[576]

1484, setembre, 5

En aquest plet entre dos jueus de Tàrrega, Jucef de Besés el Nin i Daví Cabestany, a causa d'un pou de Jucef de Besés, l'aigua del qual sovint es vessava cap al carrer i en malmetia el sòl i molestava els veïns, se sentencia que Jucef de Besés construeixi una botera per on discorri l'aigua del pou i que aquesta vagi a parar a una altra botera, de manera que l'aigua ja no es vessi més. Ambdós han de pagar les despeses a parts iguals. Jucef de Besés va apel·lar, però com que no va aportar cap prova que

l'exculpés, es va donar una segona sentència (24 de gener de 1485) en què es reblava el que havia estat decidit a la primera, de les despeses de la qual se n'havia de fer càrec Jucef de Besés.

AHCT, Plec de sentències (1433-1477) dins del Llibre del Bací dels pobres vergonyants (1378), fol. 59r-59v.

¹Sentencia donada entre en Juceff de Beses, alies Nin, jueu, de una part, e en Davi Cabestany, jueu, de la vila de Tarreha.

Die marti intitula[ta] Vº [mensis setembris anno a nativitate] Domini millesimo CCCCLXXX qu[atuor ...] prohomens obres² per decidir qestio [...] per lo honrat consell de la v[ila] de [Tàrrega] qestio que es entre en [Juceff] de Be[ses de la una part e Davi] Cabestany de altra, jueus de la dita vila, [...] dites parts sobre un pou [que lo] dit [...] del dit pou lo dit Nin [...] sua porta e va per lo d[it c]arrer e [...] pudor e brutedat [e en]cara mol [...] lo dit Nin a ple que diu que enter [...] dita casa e solie scorrer per la dita [...] lo qual devalave per una part de la [...] venie l'ayqua al dit pou e vist [...] per lo dit Nin, jueu, haver [...] de se vells e antichs [...] si saben [...] los quals un jurat que [...] dita casa ages pou. Hoydes a ple [una part e] l'altra en tot çó e quant han volgut dir, produhir, provar [...] considerar la dita terra estar molt malament en dita carrera per tant pronunciam, sentenciam e declaram en la forma desus scrita.

³Primerament pronunciam, sentenciam e declaram que lo dit Juceff de Beses, alies Nin, jueu,⁴ no gos traure l'ayqua del seu pou per la sua porta regular en la carrera, abans que sia tengut e obligat de fer una botera que partesce del dit pou⁵ e que dins la sua, sens exir de fora, face una botera que par per la sua casa e que vage a ferir a la porta de la sua scola, e que vuyde en una botera vella, la qual esta davant la sua scola, e que desorrege alli, de manera que no face enuig ni dany al dit Cabestany ni als altres veyns. Sots ban de L sous a la dita botera sia tengut de fer e obrar aquella per tot lo present mes de setembre. Presents testes: lo honrat en Andreu Agramunt e Bortomeu Torras. Fuit publicata presens sentenciam Davido de Cabestany dicto die. Item pronunciam e declaram que les despeses se paguen per eguals parts.

[Die] XXIII januarii anno LXXX quinto los honrats Aparici Ripoll e Barthomeu Thorras, promens elets per los honrats pahers, sobre la demunt dita qestio del Nin ab lo Cabestany, per tant lo dit Nin se ere appellat de la sobredita sentencia, los quals hoydes les dites parts a ple e vistes a huyll totes les cosses e hoyda la sobre dita sentencia donada per los dits Benet

AHCT, Llibre de Bans (09/08/1484-17/12/1484), fol. 23v.

Mestre Devi.

Item dimecres a XIII de hoctubre trobam e veem a huly com mestre Devi pasava a qaval per un blat de Benet Prunera sobre la basa d'abeurar, digem-lo-y: i sou.

Mestre Devi.

¹Item per semblant ban la hora matexa pasa lo dit mestre Devi per hun blat a qaval d'en Lorenc Pelicer en la matexa partida, digem-lo-y: i sou.

1. Nota al marge esquerre: Sananes.

[581]

1484, novembre, 1

Es denuncia, però sense posar multa, que el jueu targari Bonnín descarregava diverses mercaderies davant de la seva botiga del carrer Major en dia de festa.

AHCT, Llibre de Bans (09/08/1484-17/12/1484), fol. 28v.

Bonnín, jueu.

¹Item trobam e veem a huly com Bonnín, jueu, desqaregava ho feya desqaregar sargies e altres merqaderies a la sua botiga en lo qarer magor jorn d'Omnium Santor[um], eren dues ho tres bistiers qaregades. Digem-lo-y es dapnat per tant com no es just.²

1. Tot el ban cancel·lat amb una ratlla ondulada.
2. Sense indicació de quantitat a pagar.

[582]

1484, novembre, 13

El consell de Tàrrega decideix fer les gestions oportunes perquè el lladre que dies enrere havia robat a Bellsom, jueu de la vila, al camí real i que ara està pres a Sant Cugat, sigui traslladat a Tàrrega.

AHCT, Llibre de Consells (1480-1490), fol. 169v.

En lo quall conseyll generall fonch proposat per los dits honrats pahers les cosses seguent:

Senyors honrats, com sabeu en lo furt que pochs dies ha pasats se feu en lo camí reall al juheu Belsoms es stat un home que tenen pres a San Chuga, e per lo proces de somatent havem feta la provissio que en semblant actes es necessari, ço es que havem fetes requestes al loctinent de veguer, e ell ensembs ab nosaltres havem tramessos en Sistero, barber, e n'Agramunt ab lo notari per exploradors, segons tals actes volen e requere[ixe]n. Los dits exploradors venguts e feta relacio de dites cosses havem tornat requerir al dit loctinent de veguer encontinent vase e sens dilacio perque vegau que consellareu que façam.

Ffonch desliberat que's facen totes requestes e actes e totes cosses, e prestament sens dilacio, per forma que lo ladre vingua pres en aqeta vila.

[583]

1484, novembre, 15

En Vidal Fasan, jueu de Tortosa, reconeix que en Joan Jordà, també tortosí, li ha pagat les cinc lliures que aquest hagués hagut de donar a na Caterina, esposa d'en Bernat Serra Gallart, de Tàrrega, per haver alletat el seu nebot.

AHPT, Protocols de Tortosa, II. 1.230, fol. 26/2.
Cit. ASSIS [1991], p. 138 núm. 330.

[584]

1484, novembre, 27

Es multa el jueu targari en Johanàs per haver pres diners en comptes dels tarons que havia guanyat a la taula d'en Franci Cirerols.

AHCT, Llibre de Bans (09/08/1484-17/12/1484), fol. 33v.

Johanas, jueu.

¹Item dimarts, jorn de Sant Andreu, se clama Franci Cirerols de Johanàs, jueu, per tant com dix avia goyats tarons an hun altre en sa taula e

taulel, e no volch penre tarons ans se'n porta los diners. Fonch li per entimat per en Fitor, e li posam ban de v sous de continent li das los diners, que el li daria sos tarons: i sou.

1. Nota al marge esquerre: Birlanda.

[585]

1485, març, 18

Els paers de Tàrrega disposen que es pagui al jueu targari Salamó Cabra els diners que encara se li devien de quan va adquirir la imposició de la merceria.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 132v.

An Salamo Cabra, juheu.

¹Los pahers l'any present e deius scrit² de la vila de Tarrega al honrat en Cristofoll Figueras, clavari en dit any de dita vila, pregam-vos, ens plau que delles pecunies que venen a mans vostres que senyor, ens plau que delles pecunies que venen a mans vostres que procehexen de dita claveria doneu e pagueu an Salamo Cabra, juheu, hun turch valent XIII sous VI, lo quall a ell es degut que dix en la imposicio de la merceria, ço es que fonch ofert com la dita ere a VIII sous que tothom qui hi digues XII sous haguere hun turch, dix-los-hi lo dit Salamo Cabra lo quall no hague. E reteniu-vos lo present en loch de haver pagat dit turch, lo quall volem a vos esser fet per en Pere de Vich, notari e scriva de la cassa de la paheria, e sots signat de nostres mans a XVIII de març any M CCCC LXXX cinch.

1. Nota al marge esquerre: [...].

2. Interlineat: e deius scrit.

[586]

1485, abril, 6

En el seu jurament de veguer Joan de Vilafranca es compromet a defensar els privilegis, llibertats, usos i costums dels jueus de la vila de Tàrrega.

AHCT, Llibre de Consells (1480-1490), fol. 193bisv.

Item que ell mantindrà, defendrà e servrà los privilegis generals hi specials, llibertats, usos, costums, stils scrits e no scrits a la vila e universitats de Tarrega, e singulars de aquella, e a juheus, e habitants en aquella, atorgats e atorgadors dins son trienni.

[587]

1485, agost, 30

Es multa la muller de Bonjuà Benaçaida, ambdós jueus de Tàrrega, per haver llençat pixats i excrements al carrer.

AHCT, Llibre de Bans (30/08/1485-13/12/1485), fol. 2 r.

Bongua Benaçayda.

Item lo dia matex nos fons denunciats per gurat cap de qasa, com la muler de Bongua Bonaçayda lança per la carera pixats ab merda mesclat, que les gens qui pasaven pensaven morir de mala mort de la pudor dels pixats ab tera mesclada, de forment mesclada, e com n'i a ban de cinc sous: II sous.

[588]

1485, setembre, 14

En un document on s'estableix un determinat reconeixement per part de Jaume Boix, mercader de Cervera, hi apareixen els següents jueus targarins: Daví Abenaçaya, mestre en medicina; Abram Salom; Jucef de Besés; Içach Bellsom; Sutlam Cresques; Sullam Rovén; Necim Leví; Içach Baruc; Almosino Salamó; Bonnín Abram; Baruch Almosino; Nicim Samarell; Jacob Deulosal i Salamó Deulosal.

AHCC, FN, Antoni Bonet, *Manual* (1484-1486), fol. 78.

Cit. LLOBET [1984], pàg. 16 n. 61.

[589]

1485, octubre, 2

Es multa el jueu targari Abram Baruc per haver-se endut, sense pagar, una càrrega de raïm d'un tros de Margarida Solines, també targarina.

AHCT, Llibre de Bans (30/08/1485-13/12/1485), fol. 11v.

Abram Baruch.

¹Item se clama na Margarida Colines d'en Abram Baruch per tant com dix dita Colines, que l'Abram Baruch ere anat a les tires de son fill Boget, al moli d'en Pere de Tarega, terme del Taladel, e se'n avie aportat una qarega de raims trepats, e que se'n clamave e volie cobrar los raims. Per una nosaltres li fonch dit Abram Baruch e feu-nos resposta que n'avie leçancia del Benet Boget: VI diners.

1. Nota al marge esquerre: Talladell.

[590]

1485, novembre, 6

Es multa diversos jueus de Tàrrega per haver furtat raïm: Aïm, el fill de Lerat i la serventa de Regina Benafia.

AHCT, Llibre de Bans (30/08/1485-13/12/1485), fol. 23v.

Aim, gueu.

Item diumenge a sis de novembre nos fonch denunciat per en Guomis gurat, e Aim, gueu, que s'o atorga, com dit gueu avie colits raims e bagots ab cistela veremadora, e lo fill del Lerat, e la moça de na Regina o de la qasa d'en Bonafí, los uns ab gove e altres ab cisteles grans: II sous.

Lerat, gueu.

Item per lo ban matex, lo fill de Lerat: II sous.

La moça de la qasa d'en Benafí.

¹Item per lo ban matex la moça de la qasa de Benafí: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[591]

1485, novembre, 29

Daví Abenaçaia, metge jueu targari, denuncia que de la casa de Simeó de Sevilla li ha estat llençada aigua amb la intenció de mullar-lo ja que l'aigua li ha caigut a sobre quan ja era lluny de la finestra.

AHCT, Llibre de Bans (30/08/1485-13/12/1485), fol. 27v.

La dona d'e qui esta a qasa de Guimet.

¹Item dimarts a XXVIII de novembre nos vench mestre Davi a quasa nostra mostrant-nos com li avie llançada aigua per lo qap aval. Vem com tenie les espalles mulades de gran gotaces e per lo col aval, la qual aigua fonch llançada per la finestra de la quasa d'en Simion de Sivila, alias Guimet. Segons veem la llançaren accordada, pensa, per mular dit mestre Davi, car ya ere luyn de la finestra mes de dues pases. Volem penre de gurament al Guimet qui o avie fet, ans no'l volge fer, dix que l'escrigesem a eyl: III sous.²

1. Nota al marge esquerre: Rey.

2. Segueix cancel·lat: v.

[592]

1485, desembre, 8

Es multa el mestre Içac Abram, jueu de Tàrrega, perquè de casa seva s'ha llençat aigua bruta al carrer. Ho fan sempre.

AHCT, Llibre de Bans (30/08/1485-13/12/1485), fol. 29r.

Mestre Hiçac.

¹Item lo dia de la concepcio de la Verge Maria nos fon reques que prengesem de gurament al veniat com per la finestra de mestre Abram lamçaven ayguaces tots gorns e altres brutedats. Trobam ab gurament com pasave axi ab veritat, e lo mati de la beneyta festa ni llançaren: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Bale.

[593]

1485, desembre, 12

Es multa dos cops el jueu targari Bonjuà, calceter d'ofici, per tal com la seva dona havia llençat aigua bruta de casa seva cap a la casa de mestre Daví Abenaçaia.

AHCT, Llibre de Bans (30/08/1485-13/12/1485), fol. 29v.

Bongua, calceter.

Item diluns a XII de desembre nos fonch denunciat per presona digna de fe ab gurament, com la muler del calceter avie llançada aiguaça per la sua finestra deves quasa de mestre Davi, e nos digem-o a dit calceter: VIII diners.

Dit calceter.

¹Item lo dia matex per lo ban matex, dita muler de dit calceter lanza altra vegada ayguaces per dita finestra: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Scriva.

[594]

1485, desembre, 14

Es multa el jueu targari Cresques Bellsom [1] i Jacob Deulosal, també de Tàrrega [2], per haver llençat aigua bruta al carrer.

AHCT, Llibre de Bans (30/08/1485-13/12/1485), fol. 30r.

[1]

Belsom.

¹Item dimecres a XIIII de desembre nos fonch denuciati per presona digna de fe ab jurament, com de la finestra den Cresques Belsom lançaren aygues e com no's pot fer per que n'i a crida e ban de cinc sous. Fonch-li entimat per en Rovira: VIII diners.

[2]

Deulosal.

²Item lo dia matex per lo ban matex, ne lançaren per la finestra de³ Yacou Deulosal de dites aygues a la part de les voltes: I sou.

1. Creu al marge esquerre.

2. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

3. Interlineat: de.

[595]

1485, desembre, 20

Es multa el jueu targari Jacob Deulosal perquè la seva dona, na Puries, havia llençat pixats i excrements al carrer.

AHCT, Llibre de Bans (30/08/1485-13/12/1485), fol. 31r.

Jaquou Deulosal.

¹Item dimarts a XX de desembre nos fonch denuciati per presona digna de fe ab jurament, com la muler de Jacop Deulosal, qui dien na Puries, lença en la quarera una privada de pixats e de quagalons tant grosos com lo bras. E plovie. E com conege que mal avie fet, aganaren-ho per la quarera aval fins a les voltes, e los del vehinat cuytaren morir de mala mort de la pudor que lançave: V sous.

1. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

[596]

1486, març, 27

En el seu jurament com a paers de Tàrrega micter Joan Ferrero, Andreu Agramunt, Pere Mercer i Loys Moia es comprometen a defensar els usos, costums, privilegis i llibertats dels jueus habitants de la vila.

AHCT, Llibre de Consells (1480-1490), fol. 248v.

E mes encara juraren que de tot lor poder defendran e mantendran contra totes persones usos, costums, privilegis e libertats, axi de la vila com dels juheus habitants en aquella, e ordinacions de la vila fetes e fahedores, encara totes concessions atorgades a la dita vila per los senyors Reys pasats e personnes com encara per la illustrissima senyora Reyna, senyora de la dita vila.

[597]

1486, juny, 14

Els jueus targarins Içach Barull i Samarell reben de part del sotsclavari i per manament dels paers de Tàrrega la quantitat corresponent a la venda d'un perol i una caldereta d'aram, destinades a l'encunyació de monedes a la vila.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), s/f.

Pub. LLOBET [1975], pàg. 78.

Cit. LLOBET [1984], pàg. 17 n. 64.

[598]

1487, març, 5

Els paers de Tàrrega ordenen que es pagui a Salamó Cabra, jueu de la vila, per raó de certa quantitat de diners que el govern de Tàrrega va entregar com a donatiu a la muller del procurador.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 176r.

An Salamo Cabra.

¹Los pahers l'ay present e deius scrit de la vila de Tarrega al honrat en Cristofol Figueras, sotsclavari en dit any de dita vila, pregam-vos, senyor, ens plau que de les pecunies que procehexen de dita sotsclaveria e venen a mans vostres doneu e pagueu al an Salamo Cabra, juheu, corredor, XI lliures, XII sous, VIII, les quals a ell son degudes per raho del donatiu que fonch fet a la muller del senyor procurador² ab lo logre e ab tot. E reteniu-vos lo present en loch de aver pagats³ dites XI lliures, XII sous, VIII diners, lo qual volem a vos esser fet per en Pere de Vich, notari e scriva dela casa de la paeria, e sotsignat de nostres mans a V de març any mill CCCC LXXX set.

1. Nota al marge esquerre: [...].

2. Segueix cancel·lat: e los XII sous VIII son per lo logre.

3. Interlineat: [paga]des.

[599]

1487, abril, 6

Els paers de Tàrrega disposen que el jueu targari Içac Baruc, plegador de la talla de l'aljama que s'havia fet per a sufragar l'obra dels ponts, pagui dels diners d'aquella a en Pere Trescoll, picapedrer, la feina feta als ponts.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 182r.

An Trescoll Redreçat an Içach Baruch, per la taylla dels juheus.

Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarrega al senyor n'Içach Baruch, juheu de la dita vila, plegador e collector dels dines de la¹ aljama dels juheus per adobar los ponts, pregam-vos, senyor, ens plau que delles pecunies que procehexen de dita taylla doneu e pagueu an Pere

Trescoll, picapedrer de dita vila, XXIII sous, los quals a ell son deguts per adobar los dits ponts. E reteniu-vos *et cetera*, a VII de abrill any M CCCC LXXX set.

1. Segueix cancel·lat: taylla dels.

[600]

1487, juny, 6

Els paers de Tàrrega manen que Benet Sala, plegador de la talla del mur, pagui a Pere Trescoll, picapedrer, la feina feta als ponts, i al mestre Daví Abenaçaia, jueu de la vila, la calç que li havien comprat.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 190r.

An Benet Sala per en Trescoll e mestre Davi.

¹Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarrega al senyor en Benet Sala, plegador e collector de la taylla del mur, pregam-vos ens plau que delles pecunies, ço es, de aquells setanta sis sous haveu rebut de Içach Baruch, juheu, per la taylla dels juheus² del dit mur, doneu e pagueu an Pere Trescoll XXXVI sous, los quals li son deguts per la obra dels ponts. E mes a mestre Davi, X sous, a el deguts per calç ha venuda per a la obra del dit mur. E reteniu-vos lo present *et cetera*, a VI de juny any M CCCC LXXX set.

1. Nota al marge esquerre: [...].

2. Segueix cancel·lat: de la taylla.

[601]

1487, novembre, 29

Els paers de Tàrrega manen que en Joan Ponces, collector dels drets de les carniceries, pagui al mestre Daví Abenaçaia, jueu de la vila, per raó dels diners que els havia prestat.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 195r.

A mestre Davi.

¹Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarrega al honrat en Johan Ponces, collector e receptor en l'any esdevenir huytanta huyt del

dret dels pilons delles carneceries de la dita vila, pregam-vos, senyor, ens plau que delles pecunies que procehiran del dit dret dels dits pilons en lo dit any esdevenir e vendran a mans vostres donareu e paguareu al honrat mestre Davi Abenacayla, fisich juheu de la dita vila, dotze liures, les quals ell ha prestades graciósament a nosaltres en nom de la universitat de la dita vila per trametre² honrat micer Ferrero et en Gaspar Piquo, paher, embaxadors de la dita vila a Çaragoça per als senyors Rey e Reyna per haver e obtenir de aquells provisións per als crehedors e altres cosses necessàries a la dita universitat. E reteniu-vos lo present en loch de haver paguades dites XV³, lo qual a vos volem esser fet per en Pere de Vich, notari e scriva de la cassa de la paheria, e sotssignat de nostres mans a XXVIII de noembre any M CCCC LXXX set.

1. *Nota al marge esquerre: [...].*
2. *Segueix cancel·lat:* los ambaxadors.
3. *Cancel·lat: XVI liures. Segueix interlineat: XV (cancel·lat: liures).*
4. *Nota al marge esquerre inferior:* Item lo qual albara se fa (*cancel·lat:* sense prejudici) ab voluntat dels crehedors dels dits pilons e sense prejudici delles obligacions de aquells mes li daria [...] les quals li son (*cancel·lat:* degudes que [...]) [...].

[602]

1487, novembre, 29

Els paers de Tàrrega disposen que Joan Ponces, collector dels drets de les carneceries, pagui a Juceff de Besés el Nin, jueu de la vila, els diners que els havia prestat.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 195r.

An Juceff de Beses.

¹Los pahers l'any present e deius escrit de la vila de Tarrega al honrat en Johan Ponces, collector e receptor en l'any esdevenir LXXXVIII dels drets dels pilons delles carneceries de la dita vila, preguam-vos, senyor, ens plau que delles pecunies que procehiran del dit dret dels dits pilons en lo dit any esdevenir e vendran a mans vostres donareu e paguareu al honrat en Juceff de Beses, alies nomenat lo Nin, juheu de la dita vila, huit liures, les quals graciósament ha prestades a la dita² universitat³ per trametre a Çaragoça als Rey e Reyna nostres senyors los honrats en Gaspar Piquo, paher, e micer Ferrero per embaxadors de la dita vila per los crehedors e

altres⁴ necessitats de la dita vila. E reteniu-vos lo present en loch de haver pagades dites huit liures, lo qual a vos volem esser fet per en Pere de Vich, notari e scriva de la casa de la paheria, e sotssignat de nostres mans a XXVIII de noembre any M CCCC huitanta set.⁵

1. *Nota al marge esquerre: [...].*
2. *Interlineat:* dita.
3. *Segueix cancel·lat:* de la dita vila.
4. *Interlineat:* crehedors e altres.
5. *Nota al marge esquerre inferior:* Lo qual albara se fa ab voluntat dels crehedors dels dits pilons e sense prejudici delles obligacions de aquells.

[603]

1488, gener, 6

Es multa el jueu targari Abram Baruc per haver llençat aigua al carrer.

AHCT, Llibre de Bans (15/12/1487-27/03/1488), fol. 3r.

Abram Baruc.

Lo dia matex trobam e vem a ul com de mati de qasa de n'Abram Baruc lançaven aygues en la qarera. Anay en Rovira, a ço ere dimenge de mati, dia d'Aparici: v diners.

[604]

1488, gener, 10

Es multa el jueu targari Deulosal perquè de casa seva havien llençat aigua bruta i cendra al carrer.

AHCT, Llibre de Bans (15/12/1487-27/03/1488), fol. 3v.

Deulosal.

¹Lo dia matex nos fons denunciats ab jurament com de la finestra avien lançat ayguaces e cendrada en la qarera. Anay en Rovira: II sous.

1. *Nota al marge esquerre: Rey.*

[605]

1488, febrer, 18

Es multa Domingo Martí, regador de Tàrrega, perquè alregar el seu fill una vinya de Bonjuà Benaçaida, jueu targari, a la vora del camí de Balaguer, l'aigua s'havia escampat pel camí.

AHCT, Llibre de Bans (15/12/1487-27/03/1488), fol. 7v.

Domingo Martí¹

Diluns a XVIII del mes trobam e vem aul com Bongua Benaçayda avie girada o feta girar tantta d'ayqua que del tros de Ponç Vila fins a la vinya de dit Benaçayda ere anada l'ayqua per lo qami de Balaguer, digem-o a dit Bongua e dix que al fill d'en Domingo Martí l'avie dada aregar. Anay en Rovira:² I sou.

1. Cancel·lat: Bongua Bençayda.

2. Nota al marge inferior: Pac lo ban Domingo Martí per que o tenie a preu fet a reguar.

[606]

1488, febrer

Daví Abenaçaiia, metge jueu targari, tenia una vinya a la partida de Xercavins, i en aquest ban es multa Benet Marcó, habitant de Tàrrega, per haver pres d'un altre l'aigua amb què havia de regar l'esmentada vinya.

AHCT, Llibre de Bans (15/12/1487-27/03/1488), fol. 7v.

Benet Marquo.

¹ Lo dia de Carnestoltes se clama en Macia Spigol d'en Benet Marquo per tant com li avie levada l'ayqua de Valmagor per regar la vinya de mestre Daví a Xerqavins, e mudave-la de un rec en altre. Anay en Rovira: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[607]

1488, març, 12

Es denuncia el jueu targari Nicim Rovén per haver tallat un arbre, tres o quatre cirerers petits i una branca de cirerer grossa. Va acceptar arribar a un acord amb el propietari.

AHCT, Llibre de Bans (15/12/1487-27/03/1488), fol. 14r.

Nacim Rovent

¹ Dimecres a XII de març se clama Benet Anglesola de Nacim Rovent per tant com ha talat un alber del grux de una asta de lança, e tres o quatre cirerets, e una branca de un cirer axi grosa com lo bras. Vol-ne esmena anay en Rovira.²

1. Nota al marge esquerre: Ponces.

2. Segueix cancel·lada la quantitat a pagar: VII diners. Nota al marge inferior: Age de smena II sous e II sous de promens.

[608]

1488, març, 23

Es multa Dolç perquè la seva muller, Estruga, ambdós jueus targarins, havia furtat un gall.

AHCT, Llibre de Bans (15/12/1487-27/03/1488), fol. 15r.

N'Astruga, muler de Dolç.

Lo dia matex se clama en Benet Marquo de na Estruga, muler de Dolç, per tant com li avie pres un gal seu, de dit Marquo,¹ e li avie levada la qoa² e esplomaçat per disimolar-lo, que no'l conegezen. E no'l li volge tornar sensse nosaltres e mostaçaf. E per tant se'n es clamat. Anay en Rovira. En vol esmena e li pres la guia doç reals per levar-li la qoa: II sous.

1. Interlineat: seu de dit Marquo.

2. Cancel·lat il·legible.

[609]

1488, març, 26

Es multa el fill d'Abrah Baruc, jueu targari, per haver llençat aigua per la finestra i haver mullat Joan Cervera, barber, que passava per sota.

AHCT, Llibre de Bans (15/12/1487-27/03/1488), fol. 15v.

Abrah Baruch.

Dimecres a XXVI de març se clama en Johan Cervera, barber, de qualsevulla presona que ages lançada ayqua de qasa de Abram Baruch en la

qarera, per que li n'avien dat per lo musclo. E nosaltres entrametem-nos-en e trobam com o avie fet lo fill de Abram Baruch, eyl que o atorga, rentant un got laça l'aygua en la qarera per una mostra. Anay en Rovira: VI diners.

[610]

1488, març, 26

Els paers de Tàrrega disposen que Antoni Torres, collector de la talla dels plonis, pagui a Salamó Bonnín, jueu de la vila, per raó del cavall que havia deixat al govern de Tàrrega.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 202r.

An Salamo Bonnín.

¹Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarrega al senyor n'Anthoni Torres, collector e receptor de la², preguam-vos, senyor, ens plau que delles pecunies que procehexen dels dites deutes e venen a mans vostres doneu e pagueu an Salamo Bonnín, juheu, XVI sous VI, los qals a ell son deguts per onze dies que ha deixat lo seu matxo axi per anar a Leyda, e ana per moltes voltes en Benet Lorenç com a sindich de la dita vila³ sobre les despesses que fahie mossen Bremon e en Claveroll contra la vila, e per vendre los paverats grossos, e encara per altres anades per la dita vila. E reteniu-vos lo present en loch de haver pagats dits XVI sous VI, lo qual volem a vos esser fet per en Pere de Vich, notari e scriva de la cassa de la paheria, e signat de nostres mans a XXVI de març any M CCCC LXXX huyt.

1. Nota al marge esquerre: [...].

2. Segueix cancel·lat: deutes del libre del racional. Segueix interlineat: taylla dels ploms.

3. Interlineat: com a sindich de la dita vila.

[611]

1489, abril, 15

Els paers de Tàrrega disposen que Gabriel Picó, clavari, pagui a Salamó Cabra, jueu de la vila, pel capbreu de la cabeza de safrà.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 225r.

An Salamo Cabra, juheu.

¹Los pahers l'any present *et cetera*, al venerable mossen Gabriell Piquo, prevere e clavari en dit any de la dita vila, preguam-vos, mossen, que de les pecunies que procehexen de dita clavaria doneu e pagueu an Salamo Cabra sis sous e sis diners, los quals ell ha donats e pagats per la vila² del capbreu de la cabeza de safrà. A Bertomeu, misatge, dos sous e mig que per la vila havie bestrets de mesions a la cort de Cervera per mossen Borrell. Item a ell mateix per lo port de la letra de dit mossen Borrell, dos sous. Item an Gaspar Vidall dos per fer dita letra: II sous.³ E reteniu-vos lo present en loch *et cetera*, e signats de nostres mans a XV de abrill any M CCCC LXXX nou.

1. Nota al marge esquerre: [...].

2. Segueix interlineat: per la vila.

3. Interlineat: II sous. Segueix cancel·lat: VI [diners].

[612]

1489, abril, 17

Els paers de Tàrrega disposen que Salamó Cabra, jueu de la vila i plegador de la imposició de la cabeza del safrà, es quedí certa quantitat de diners per raó dels que ell havia deixats al govern de la vila.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 228v.

An Salamo Cabra, juheu.

¹Los pahers l'any present *et cetera*, an Salamo Cabra, juheu e plegador de la imposicio de la cabeza de safrà, volem ens plau que delles pecunies que procehexen de dita imposicio ves vos vos retengau vint-e-set sous, los quals de voluntat nostra haveu donats per despesses que n'Aurist, notari de Leyda, havie fetes contra la universitat per lo fet de mossen Bremon. E reteniu-vos lo present en loch de haver-vos retenguts dits XXVII sous, lo qual volem a vos esser fet per en Pere de Vich, notari e scriva de la cassa de la paheria, e signat de nostres mans a XVII de abrill any M CCCC LXXX nou.

1. Nota al marge esquerre: [...].

[613]

1489, abril, 26

El consell de Tàrrega, alertat per la possible anada del mestre Llor cap a Cervera, decideix apujar-li el sou bo i treient la diferència dels salariis dels metges jueus de la vila.

AHCT, Llibre de Consells (1480-1490), fol. 272r.

Cit. PLANES [1987], p. 13 n. 46.

E mes avant fonch proposat com mestre Lor se'n vole anar a Cervera per tenir les scoles, e per que es home fill de vila, e home tant dreste com es ell, serie bo que fos conduxit en aquesta vila axi per metge com per regir les escoles, axi senyors vejau que us ne semblara.

Acorda e delibera lo dit honrat consell que li sien promes les XIIIII lliures que son de conduccio, e que als metges juheus sien levades tres liures e que sien donades al dit mestre Lor que entre tot sien deset liures e aço¹ que los senyors de pahers ho tracten ab ell.

1. Segueix cancel·lat: sia remes per.

[614]

1489, maig, 8

Es multa el jueu targari Nicim Rovén perquè enregar l'hort l'aigua li havia sobreeixit pel camí.

AHCT, Llibre de Bans (1489-1490), fol. 1r.

Nicim Rovent.

Item divenres a VIII de dit mes trobam e vem a ul com Nicim Rovent avie regat son hort quami de Verdu, e l'aygua ere exida per la porta de dit hort e dave per lo camí que en vides ne podie passar la gent. Anay en Rovira: I sou.

[615]

1489, maig, 31

El mestre Jucef, jueu de Tàrrega, paga la multa d'un jueu estranger que havia estat sorprès furtant cireres.

AHCT, Llibre de Bans (1489-1490), fol. 6r.

Mestre Jucef.

Item diumenge a XXXI de mag trobam vem a ul com un jueu estraynger colie cireres en lo cirer d'en Franci Ponces alles Planes, meti-les ab una cistela. En mestre Jucef feu dita planta e principal pagador: VI diners.

[616]

1489, juny, 7

Es multa diversos jueus de Tàrrega per no haver arranjat la part de carrer que els pertocava per la Pentecosta: Jafudà Jucef el Nin, Bonjuà de Benajaxa, Içac Baruc (de qui es diu que estava de dol) i el calceter.

AHCT, Llibre de Bans (1489-1490), fol. 7v.

Lo Nin.

¹Item diumenge a VII de juny e dia de Criquagesima trobam vem a ul com lo Nin no avie feta bella sa encotreda, e com n'i vie crida e ban de çinch sous que quisqu ages fer beles ses encontrades. Anay en Rovira: II sous.

Bonjuha de Benasaxa.

Item per lo ban matex, Bonjuha de Benaja[xa]: VIII diners.

²Item per lo ban ma matex, en Isach Baruch que no avie fetes bels sa encontrada, sabem que portave dol.

Lo callsater

³Item per lo ban matex, lo qualsater que no avie feta bela sa encontrada: II sous.

1. Nota al marge esquerre: Scriva.

2. Ban cancel·lat amb una ratlla ondulada. Sense especificar la quantitat a pagar.

3. Nota al marge esquerre: Amat.

[617]

1489, juny, 28

El consell de Tàrrega demana comptes al govern de Cervera per les sobres que han fet a un jueu targari, el gendre de Nicim Rovén, i li exigeix

que retorna la quantitat que es va fer pagar al dit jueu, advertint-li de les represàlies que hi haurà contra els habitants de Cervera si s'hi nega.

AHCT, Llibre de Consells (1480-1490), fol. 278r.

Sobre les sobres que los pahers de la vila de Cervera e altres han fetes al gendre d'en Nacim Roven e quade dia fan ala per les leudes com en altra manera delles quals coses es stat scrit als pahers de Cervera e els han ara rescrit¹, fonch deliberat e determinat per lo dit honrat conseyll general que sia rescrit als dits pahers de Cervera que els plaora tornar les dites cosses a loch, e los cinch sous que han fet pagar al dit mestre Nacim qe'ls facen tornar, e vullen ben vehinar ab aquesta vila en altra manera si fer ho volran, sino que aquesta vila face contra los habitants de la vila de Cervera segons els se han e tracten los habitants de aquesta vila, ço es, que si be'ls tracten sien ben tractats, si mall, mall sien tractats.

1. *Interlineat*: delles quals coses es stat scrit als pahers de Cervera e els han ara rescrit.

[618]

1489, juliol, 23

Es multa el jueu targari Cresques Bellsom per vendre pebre servintse d'un pes trucat.

AHCT, Llibre de Bans (1489-1490), fol. 21v.

Cresques.

Item digous a XXIII de julioll pesag pebre he trobam una pessada naccia de¹, la qual pesada ere miga onssa de pebre manquaven lo terch de dita pessada. Ere la dita pessada de Cresques Belssoll: VI diners.

1. *Segueix cancel·lat*: que manquave.

[619]

1489, juliol, 30

Es multa el jueu targari Nicim Rovén per vendre pebre [1] i clavell [2] emprant pesos trucats.

AHCT, Llibre de Bans (1489-1490), fol. 24 r.

[1]

Nicim Rovent.

Item digous a XXX de juliol pesam pebre a Nicim Rovent e trobam tres pessades nachçies de dit pebre, quascuna pesada erre miga onça del que manquave de quascuna pessada mala de dit pebre. Eyi li u mostram a ul a dit Nicim Rovent: III sous.

[2]

Nicim Rovent.

Item lo dia matex pesam clavel a dit Nicim Rovent e trobam una pesada de un quart qui ere nachçia del que maquave un diner de dits clavels en dita pesada de un quart de dit clavel. Aço li mostram a ul a dit Nicim Rovent: I sou.

[620]

1489, octubre, 22

Els paers de Tàrrega disposen que Benet Llorenç, clavari, pagui a Bonjuà Abenaçaia, jueu de la vila, per raó dels diners que els havia prestat i pel lloguer d'una mula.

AHCT, Llibre d'Albarans (1479-1490), fol. 241v.

An Bonjuha.

¹Los pahers l'any present e deius scrit de la vila de Tarrega al senyor en Benet Lorens, sotsclavari en dit any de dita vila, preguam-vos, senyor, ens plau que de les pecunies que procehexen de dita sotsclavaria e venen a mans vostres doneu e pagueu an Bonjuha Abenaçaya, juheu de la present vila, deu sous, los quals presta an Johan Cescasses, Anthoni Ermengou e Benet Sala, serviren a micr Farrero com ana a Barcelona en companyia del algotzir per portar lo Sananes al senyor Infant. E mes VIII sous que li son deguts per loguer de la mula la quall se'n porta Pau Ster, com ell e mestre Anthoni Armengou anaren a Vich e a Monserat per lo fet dels crehedors. E reteniu-vos lo present en loch de haver pagades dites quantitats, lo quall volem a vos esser fet per en Pere de Vich, notari e scriva de la cassa de la paheria, e signat de nostres mans a XXII de octubre any M CCCC LXXX nou.

1. Nota al marge esquerre: [...]

[621]

1490, abril, 29

Es multa els jueus targarins Estruc, fill d'Abrahà Baruc, i Anzaret, servent de Jafudà Jucef el Nin, per haver robat ous.

AHCT, Llibre de Bans (1489-1490), fol. 70r.

Lo fill d'Abrahà Baruc a nom Struch.

Item divenres a XXVIII d'abril se clama lo prom de cassa de n'A[n]dreu Tudella de dos jueus que li an levat dos hous de la taulla del Pere de Ola on sta lo pa e tornarin dos hous pollats. E axi nos requeri los li ffessem tornar, e trobam com passa en veritat que lo fill d'Abrahà Baruch los avie campbiats per dit del es Anzaret,¹ qui sta ab lo Nin, e axi la mare del Baruch ffeu anollar un ou per donar-lo al prom, e lo del Nin non tenie e no lo y poge tornar. E axi hana en Rovira: I sou.²

Lo moço del Nin.

Item per aquel ban matex, lo ffadri que diem Anzamet³ del Nin e aço per tant com ell los li ffeu cambiar al fill de Baruch. Anay en Rovira: II sous.

1. Interlineat: [Anza]met.

2. Cancel·lat: II sous.

3. Interlineat: que diem Anzaret.

[622]

1490, maig, 9

Es multa el servent de Regina o del seu fill Salamó, jueus de Tàrrega, per haver entrat en un hort.

AHCT, Llibre de Bans (1489-1490), fol. 73r.

Moço de Salamo Abenaffia.

Item lo dia matex se clama la muler d'en Pere Baramon del moço de na Regina o de son fill Sallamo per que li es entrat dins l'ort. Anay en Rovira: X diners.

[623]

1490, juny, 26

Gràcies a un assumpte tractat en una reunió del consell de Tàrrega sabem que en el viatge que l'Infant va fer des de Tàrrega cap a Tortosa es va fer acompañar per Içac Salom, metge jueu targari.

AHCT, Llibre de Consells (1480-1490), fol. 305v.

En lo qual consell general fonch dit e proposat per los honrats senyors de pahes, com quiscu dels qui en lo present consell son no ignore lo cas que pochs dies ha s'es seguit en la persona de micr Fferrero, per lo qual dita universitat estave ab gran perill. E per quant certa persona de la vila, la qual es mestre Ysach Calom, anave a Tortosa ab senyor Infant, e com sa partida fos molt cuytada e dits senyos de pahes no poguessen agustar consell, desliberaren de simatexs scriure'n al illustrissimo senyor Infant del dit cas, attenent que tots quants son en lo dit consell saben la molta voluntat que dit seyor Infant te en dita vila per la comanda que de aquella te per la ma de nostra senyora la Reyna. E aço per lo repos de la universitat. E axi metex ne agen scrit al senyor procurador e a micr Malet, regent, per que moltes gents an volgut parlar raons desordenades per les quals es vengut en orrelles de mossen Guerau d'Altarriba informacio molt mala, segons se mostre en una letra que dit mossen Guerau a tramessa als pahes e consell de aquesta universitat, la qual ensembs ab les letres trameses al illustrissimo senyor Infant, al senyor procurador, e a micr Malet, ensembs ab una resposta que lo senyor procurador a ffeta als senyos de pahes e consell, los dits honrats senyos de pahes e consell manaren a mi, Johan Malet, notari regent la casa de la paheria, legis aquella, les quals per mi dit notari ab alta e intellegibbla veu foren lestes a tot lo dit honrat consell e la darrera de tots, la de dit mossen Guerau, fonch lesta, en la qual narre algunes causes mostrants esser mal content dels pahes de aquella per les informacions sobre dites lo dit mossen Guerau. Perque soplode tot lo honrat consell sobre les coses per ells proposades vulle fer aquella determinacio que a n'aquell ben vist sera.

[624]

1490, juliol, 13

El jueu targari Bellsom es troba en un compromís quan els mostassafs s'adonen que una mesura de forment de les que utilitzava no havia estat afinada. Com que al final es demostra que la responsabilitat no era seva, la multa li va ser cancel·lada.

AHCT, Llibre de Bans (1489-1490), fol. 88r.

Belsom.

¹Item digous a XIII de juliol trobam una miga puýera de fforment la quall no avien affinada los mustaçaff passats, e axi respos que d'en Gispert l'avia comprada lo dia pasat² e per nosaltres li ffou dit com no l'avia affinada el apres. Vinge detras ffins a miga plaça e dix que l'avia aguda be avie mes de un mes he mig e ana en Tores e dix que la li affinas e axi no la y affina. E per nosaltres li ffonch dit com no'n s'avia portada, e dix que sperave ffesem la crida. Anay en Rovira. No y a ban per tant com los mosstaçafs passats li an ffet tesstimoni la's avie duya affinar.

1. *Tot el ban cancel·lat amb dues ratlles obliquies.*

2. *Interlineat:* lo dia pasat.

[625]

1490, juliol, 13

Es multa el jueu targari Bellsom per haver intercanviat els pesos i haver mesurat la sal amb els pesos de mesurar el blat.

AHCT, Llibre de Bans (1489-1490), fol. 88v.

Belsom.

Item lo dia matex trobam una miga puýera del dit Belsom, la quall ere de fforment, e messuraven sall ab aquella, com sia cossa que no's pot fer, e messuraven-la ab l'atre miga puýera. E mesurarem-la, e ffalie ý mes de v Iliures de sall o apropi de VI Iliures. Anay en Rovira: I sou, VI diners.

[626]

1490, agost, 2

El mateix dia es multa els jueus targarins Jucef de Besés el Nin, perquè un missatger seu havia estat sorprès furtant ametlles [1], i Daví Abenaçaia, per haver-se endut pedres de la pedrera [2].

AHCT, Llibre de Bans (1489-1490), fol. 93r.

[1]

Missatge del Nin

Item lo dia detras dit trobam e vem a l'ul quom lo message vell del Nin¹ avie colit en lo troç d'en Ffranch Palau al Badaluch en un ameller ameles. Anay en Rovira: I sou.

1. *Interlineat:* del Nin.

[2]

Mestre Davi

Item s'es clamat n'Alis de mestre Davi per tant com ha levates les predres o losses de la pedrera, e axi havem ffet possar ban de v sous se avinges ab ell o li torn les loses. Anay en Rovira: VIII diners.

[627]

1490, setembre, 9

Es multa el jueu targari Deulosal menor per haver furtat olives.

AHCT, Llibre de Bans (1489-1490), fol. 97v.

Deulosall menor, jueu.

Item se clama en Jacme Cesquasses de tots los que li aurán colit ollives dels ollives del camí de Balaguer, e trobam per jurat dichne de fe com lo dit jueu demont dit n'i avie collit be apropi de l puyera. Anay en Rovira ques tinges per peyorat ab sach: v sous.

[628]

1492, maig, 9

Mestre Jucef, jueu de Tàrrega, reconeix haver rebut de Jaume Bosch, de Tornabous, tot el que aquest li devia. Un dels testimonis és Abram Almosnino.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 40.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 358 n. 43.

[629]

1492, maig, 9

Estruga, vídua de Nicim Samarell, jueva de Tàrrega, lliura a Jaume Real, prevere, un tros de terra campa situat a la partida de Badaluch, dins del terme de la vila. Un dels testimonis és Içach Levi.

AHCT, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 40v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 359 n. 44.

[630]

1492, maig, 9

El jueu targarí Nicim Rovén és multat dues vegades en un mateix dia per haver passat pel mig d'uns trossos: un era de Portapà [1] i l'altre de Mira, jueva també de Tàrrega [2].

AHCT, Llibre de Bans (24/04/1492-00/03/1493)¹, fol. 9r.

[1]

Nicim Roven.

²Lo dia matex trobam e vem a ul com en Nicim Roven pasave a caval per un tros de Portapa prop la sua era, e en Portapa que se'n clame de mals e vulye persona que li face cami. Anay en Rovira: I sou.

[2]

Nicim Roven.

³Per aquel ban matex per hun tros de na Mira, e dita na Mira que se'n clame. Anay en Rovira: I sou.

1. Tot i que a la portada del llibre hi consta explícitament l'any 1442, els bans que hi ha pertanyen al període de temps que va d'abril de 1492 a març de 1493.

2. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

3. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

[631]

1492, maig, 17

Es prohibeix que Salamó Cabra, jueu de Tàrrega, talli i pesi peix.

AHCT, Llibre de Bans (24/04/1492-00/03/1493), fol. 12v.

Salamo Cabra.

¹Lo dia matex fom reqets per mosenyer lo dega e per los senyos de paes que proveysem que en Salamo Cabra, jueu, no talyas pex en y entravingues en res, com a els ere stat dit que el pesave pex, e per nosaltres los fonsc respot que ja lo y aviem dit. Hoc encara o aviem dit an Vilanova, per que el te carec de la pexcateria, que no li lexas entravenir en res. E que encontinent hi ferem tota aquela provesio que fer poguerem, e axi li trametem en Rovira, e intima-li lo ban, posa-li ban de v sous que d'aquí avant no se'n entrametes en res: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

[632]

1492, maig, 24

Es multa Cresques Bellsom, jueu de Tàrrega, per haver venut un pes trucat.

AHCT, Llibre de Bans (24/04/1492-00/03/1493), fol. 16v.

Cresques Belsom.

¹Lo dia matex pesam salfa e prenguem huna pesada d'en Cresques Belsom, la qual avie venuda an Armengou de quart per onça, e mancavese'n mig quart bastant la qual nos aturam. Anay en Rovira: v sous, i diner.

1. Nota al marge esquerre: Mostassaf.

[633]

1492, maig, 26

Una persona calciga amb la seva somera un camp de blat que Jafudà Jucef el Nin, jueu de Tàrrega, té a la partida de les Comtals.

AHCT, Llibre de Bans (24/04/1492-00/03/1493), fol. 17v.

Scuder, farer.

¹Lo dia matex trobam e veem a ul com lo net d'en Scuder, farer, pasave a cavayl ab huna somera per hun blat del Nin, jueu, en hun tros que te a les Comdals. Anay en Rovira: I sou.

1. Nota al marge esquerre: Rey.

[634]

1492, juny, 3

El mateix dia es multa els següents jueus de Tàrrega: la serventa de mestre Abram, per haver entrat en un hort del callet a furtar-hi prunes i haver trencat unes quantes branques dels arbres que hi havia [1], i el fill de Jucef Baruc, per haver furtat cireres [2].

AHCT, Llibre de Bans (24/04/1492-00/03/1493), fol. 21r.

[1]

La moça de mestre Abram.

¹Lo dia matex se clama n'Antoni de Vila de la mosa de mestre Abram per tant com li es entrada en l'ort clos que te al calet e li a trencades moltes branques de prunes e altres arbres, e li a colydes prunes e cell li vol-ne smena:² X sous.

1. *Tot el ban cancel·lat amb dues ratlles obliquës.*

2. *Nota al marge inferior:* Es dapnat per tant com ha pagat atras en un ban de dit mestre Abram.

[2]

Lo fil d'en Jucef Baruc.

¹Lo dia matex trobam e veem a ul com lo fil d'en Jucef Baruc colye cireres e feien hun pomel en lo cirer d'en Pere Mora lo qual te en hun malyol en la orta de Sent Antoni. Anay en Rovira: II sous.

1. *Nota al marge esquerre:* Mostassaf.

[635]

1492, juny, 13

El jueu targari Bonjuà Abenaçaya ven a Macià Rialp un farraginal que tenia a la partida de les Planes, al terme de Tàrrega. Dos dels testimonis són jueus: Salamó Cabra i Içach Baruch.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 47.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 359 n. 45.

[636]

1492, juny, 13

El jueu targari Bonjuà Abenaçaya ven a Guim Rialp un mallol que tenia a la partida de les Planes, al terme de Tàrrega. Un dels testimonis és Salamó Cabra.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 47v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 359 n. 46.

[637]

1492, juny, 20

Els jueus targarins Bonjuà Abenaçaya i Bonafilla venen a Tomàs Prunera dos trossos de terra campa. Situat un al costat de la bassa d'aigua dolça de Verdú i l'altre, a la partida de Puigconill, al terme de Tàrrega.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 49.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 359 n. 47.

[638]

1492, juny, 25

Els jueus targarins Salamó Cresques, fill del difunt Cresques Bellsm, i Bonadona venen una casa que tenien a la plaça Major de Tàrrega, a Antoni Portella, mercader de la vila. La casa era el dot que Bonadona havia rebut del seu germà Jacob Deulosal, fill de Deulosal Jacob.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 49v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 359 n. 48.

[639]

1492, juny, 28

Ginovesa, habitant de Tàrrega, denuncia que algú li ha entrat a l'hort que té al callet.

AHCT, Llibre de Bans (24/04/1492-00/03/1493), fol. 30v.

Mosen Francesc Balcebret

Lo dia matex se clama na Ginovesa de qualsevule persona que li sie entrat en l'ort clos que te al calet e li an colit fruya e sbrancat los arbres e nosaltres entrametem-nos-en.¹

1. El ban continua sense cap referència ulterior al callet.

[640]

1492, juliol, 1

Es denuncia que el fill petit d'Abrahà Baruc, jueu de Tàrrega, havia trencat la porta d'un corral.

AHCT, Llibre de Bans (24/04/1492-00/03/1493), fol. 32r.

Lo fill de n'Abrahà Baruc.

Lo dia matex se clama na Marçanyacs del fill menor d'en Abrahà Baruc per tant com li a trencada huna porta en hun coral que te a la Vilanova. Ens requir que la li façam tornar. Anay en Rovira.¹

1. Sense indicar cap quantitat a pagar.

[641]

1492, juliol, 5

Es multa el jueu targari Faïm per haver llençat una olla de pixats a la cort de Cristòfol Vidal, notari de la vila.

AHCT, Llibre de Bans (24/04/1492-00/03/1493), fol. 33r.

Faym, jueu.

Lo dia matex se clama en Cristòfol Vidal d'en Faym, jueu, per tant com ha llançada huna ola plena de pix pudent en la cort, e a y ordenacio e ban de v sous que no's gose llançar enloc que interes face a nengu. Anay en Rovira.¹

1. Sense indicar cap quantitat a pagar.

[642]

1492, juliol, 5

El jueu targari Cresques Sullam nomena procurador Tomàs Miravet, causíndic de Cervera, a efectes de cobrar qualsevol quantitat que li sigui deguda. Un dels testimonis és Salamó de Besés.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 56v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 359 n. 49.

[643]

1492, juliol, 5

Els jueus targarins Daví de Cabestany i Senyoreta venen a Jaume Domènech, prevere de Barbens, una casa amb cup del carrer dels Jueus de Tàrrega. Confrontava amb un corral, amb l'hospital de l'aljama i amb l'escola de l'aljama. També venen unes tires de terra campa de la partida de l'Espina, al terme de Tàrrega. Un dels testimonis és Salamó Cabra.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 57.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 359 n. 50.

[644]

1492, juliol, 5

El jueu targari Bonjuà Lerat nomena Francesc Borrat, pagès, procurador de les quantitats que no hagués pogut cobrar.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 57v.
Cit. LLOBET [1991], p. 359 n. 51.

[645]

1492, juliol, 6

Bonjuà Abenaçaya, jueu de Tàrrega, dóna a Francesc Bonet els drets sobre una vinya del terme del Mor que estava pignorada pel dit jueu. Un dels testimonis és Salamó Cresques.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 58.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 360 n. 52.

[646]

1492, juliol, 6

El jueu targari Bonjuà Lerat nomena Pere Pons, de la Guàrdia Lada, procurador a efectes de quitar un censal anual. Un dels testimonis és Mossé.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 58v.
Cit. LLOBET [1991], p. 360 n. 53.

[647]

1492, juliol, 6

El jueu targarí Nicim de Besés, calceter, ven a Guim Rialp una casa que temps enrere l'hi havia donat en Jucef de Besés i que tenia al carrer dels Jueus, i que limitava amb la casa de Francesc Ferrer, amb la de Salamó de Besés i pel darrera amb el carrer d'Arnau Ferrer.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 59.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 360 n. 54.

[648]

1492, juliol, 9

Dav Abenaçaiaí, cirurgià, i Blanquina, jueus de Tàrrega, venen a Lluís de Mont-ros, cavaller, un hort o farraginal que tenien a la partida de Vilanova, i dos trossos de terra campa, un a la partida de les Planes i l'altre a la de la Sinoga, dins del terme de Tàrrega. Un dels testimonis va ser Jucef Loviu.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 59v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 360 n. 55.

[649]

1492, juliol, 10

El jueu targarí Bonjuà Abenaçaya renuncia a la compra d'un corral o casa situat a la partida de Vilanova. Va fer de testimoni Içach Abuich.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 61.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 360 n. 56.

[650]

1492, juliol, 10

La jueva targarina Estruga, vídua de Nicim Samarell, ven un tros de terra campa que tenia a la partida de la Torre de Micer Farreró, al terme de Tàrrega. Va fer de testimoni Abram Menaffem.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 61v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 360 n. 57.

[651]

1492, juliol, 11

El jueu targarí Salamó Cresques, fill menor de dies de Cresques Sullam i Bonadona, ven a Francesc Sisteró una vinya situada a la partida de Xercavins, al terme de Tàrrega. Va fer de testimoni Bonjuà Salom.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 62.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 360 n. 58.

[652]

1492, juliol, 12

El jueu targarí Bonjuà Abenaçaya fa cessió d'un capital a favor de Tomàs Prunera.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 62v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 360 n. 59.

[653]

1492, juliol, 12

El jueu targarí Bonjuà Salom nomena Bernat Marcó procurador seu, perquè li vengui les propietats urbanes i rústiques que posseïa, entre les quals hi havia dos trossos de terra situats a la partida de les Planes, al terme de Tàrrega. Va fer de testimoni Jacuf Baruch Almosnino.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 62v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 360-361 n. 60.

[654]

1492, juliol, 13

Els jueus targarins Astruch Bites i Bonafilla venen a Mateu Balagueró una casa que tenien al carrer d'Arnau Ferrer, que limitava amb la casa de Jacob Deulosal, amb la de Vicent Ginovés i, pel darrera, amb el carrer dels Jueus. Li pertanyia per donació del seu fill Jucef Bonjac Maffa. Va fer de testimoni Nataci Gateyno.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 63.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 361 n. 61.

[655]

1492, juliol, 13

El jueu targarí Johanà Alfragim reconeix que Daví de Cabestany, cunyat seu, li havia donat certa quantitat de diners en virtut de la venda d'una casa situada al carrer dels Jueus que afrontava amb l'escola dels jueus i amb el corral de Jaume Sescases, que havia estat de Carabassa i del mestre Abram. El jueu targarí Dolch figura com a testimoni.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 63v.

Cit. LLOBET [1991], pàg. 361 n. 62.

Cit. BÀDIAS; SAULA [1999], pàg. 170 n. 30.

[656]

1492, juliol, 13

Els jueus targarins Nicim de Besés i Salamó de Besés, calceters, venen a Francesc Queralt, de la vila d'Anglesola, una casa situada al carrer dels Jueus que limitava amb la casa de Guim Rialp, amb la de Jacob Deulosal i amb el carrer de Bell-lloc.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 65v.

Cit. LLOBET [1991], pàg. 361 n. 63.

[657]

1492, juliol, 16

El jueu targarí Jacob Deulosal ven a Joan Ponces una casa que tenia al carrer dels Jueus i que confrontava amb la de Francesc Queralt, d'Anglesola, i amb una altra de Joan Ponces.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 66.

Cit. LLOBET [1991], p. 361 n. 64.

[658]

1492, juliol, 16

El jueu targarí Jacob Deulosal ven a Tomàs Prunera una casa que tenia al carrer dels Jueus i que limitava amb la de Jaume Sescases -que abans havia estat de mestre Abram-, amb la de Jaume Balagueró i amb el carrer d'Arnau Farrer. Li pertanyia com a hereu universal d'Astruga, àvia seva.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 66v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 361 n. 65.

[659]

1492, juliol, 16

El jueu targarí Jacob Deulosal ven a Tomàs Prunera un corral que tenia a la partida de Vilanova i que afrontava amb el corral que havia estat de mestre Daví i que aleshores era de Joan Montfar, amb el de Guarro i amb el carrer de Vilanova.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 67v.

Cit. LLOBET [1991], pàg. 361 n. 66.

[660]

1492, juliol, 16

El jueu targarí Jacob Deulosal cedeix determinats drets sobre una vinya de la partida de Clos, al terme del Talladell.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 68v.

Cit. LLOBET [1991], pàg. 361 n. 67.

[661]

1492, juliol, 16

El jueu targarí Nicim d'Asnacel, metge, ven a Antoni Miró una vinya que tenia a la partida de les Planes, al terme de Tàrrega.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 69v.

Cit. LLOBET [1991], pàg. 362 n. 68.

[662]

1492, juliol, 19

El jueu targarí Daví Abenaçaya, metge, reconeix que Joan Palau, com a depositari de l'inquisidor frare Espina, li havia lliurat les quantitats que tenia en dipòsit.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 70.

Cit. LLOBET [1991], pàg. 362 n. 69.

[663]

1492, juliol, 20

El jueu targari Jacob Deulosal, com a procurador de Salamó Cresques i Bonadona, mare del susdit Salamó, ven a Joan Ponces una taula fixa de fusta situada dintre del mur de Bellpuig, tocant a la plaça.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 70.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 362 n. 70.

[664]

1492, juliol, 20

El jueu targari Jacob Deulosal reconeix haver rebut de Francesc Vilar certa quantitat de diners per raó d'una vinya.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 70v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 362 n. 71.

[665]

1492, juliol, 20

Els jueus targarins Daví Abenaçaya, metge, i Blanquina venen a Macià Rialp i a Pere Anglesola un tros de terra campa amb una tira al mig que tenien a la partida de Puigconill, al terme de Tàrrega.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 71.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 362 n. 72.

[666]

1492, juliol, 22

El jueu targari Jacob Deulosal, en tant que procurador de Salamó Cresques i Bonadona, jueus també de Tàrrega, reconeix haver rebut uns diners de Pere Berga per raó d'unes tires de terra campa que aquests tenien al terme de Tàrrega.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 71v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 362 n. 73.

[667]

1492, juliol, 22

El jueu targari Içach Salom, metge, ven a Isabel, esposa de Jaume de Menàrguens, dues vinyes i unes tires de terra campa que tenia a la partida de Xercavins, al terme de Tàrrega.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 72v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 362 n. 74.

[668]

1492, juliol, 22

El jueu targari Jucef Abenaçaya, metge, cedeix el cobrament de certes quantitats a determinades persones que li eren creditors.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 73v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 362 n. 75.

[669]

1492, juliol, 22

Els jueus targarins Içach Baruch i Aldonça venen a Joan Ponces, apotecari, un tros de terra campa situat a la partida dels Pilars de Mossèn Mont-ros.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 74.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 362 n. 76.

[670]

1492, juliol, 22

El jueu targari Daví Abenaçaya, metge, reconeix haver rebut certes quantitats per raó d'uns deutes.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 74.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 362 n. 77.

[671]

1492, juliol, 22

El jueu targari Daví Abenaçaya, metge, ven a Bartomeu Ortís un hort o farraginal situat a la partida del Portal de Santa Maria, al terme de Tàrrega.

AHCC, FN, Tàrrega, 2, Cristòfol Vidal, *Manual* (1491-1492), fol. 74v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 362 n. 78.

[672]

1492, juliol, 25

El jueu targari Daví Abenaçaya, metge, dóna un censal mort en satisfacció dels treballs que Dídac d'Avellaneda, donzell domiciliat a la vila de Cervera, li havia fet.

AHCC, FN, Cervera, 53, Antoni Bonet, *Manual* (1492-1493), fol. 38v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 363 n. 79.

[673]

1492, juliol, 25

El jueu targari Daví Abenaçaya, metge, nomena procuradors Joan Altarriba, cavaller, i Llorenç d'Altarriba, donzell, ambdós de Cervera, a efectes de cobrar les quantitats que li siguin degudes.

AHCC, FN, Cervera, 53, Antoni Bonet, *Manual* (1492-1493), fol. 38v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 363 n. 80.

[674]

1492, juliol, 25

El jueu targari Jucef Abenaçaya, metge, en compensació de les diverses atencions que tant ell com el seu pare, Daví Abenaçaya, havien rebut, cedeix a favor de Dídac d'Avellaneda tots els drets que li poguessin corresponder d'unes mitgeres de blat que li devien els hereus de Berenguer Navés, de Belianes, i altres persones.

AHCC, FN, Cervera, 53, Antoni Bonet, *Manual* (1492-1493), fol. 39v.
Cit. LLOBET [1991], pàg. 363 n. 81.

[675]

1492, agost, 10

El forner del forn dels jueus de Tàrrega és multat per haver tallat branques d'alzina per a cremar-les al forn.

AHCT, Llibre de Bans (24/04/1492-00/03/1493), fol. 48r.

Anthoni Marco.

Lo dia matex trobam e vem a ul com lo tirador del forn dels jueus portave moltes rames de olzines al forn, qom sie cosa poebida que tal lenya nengun forner no gose fer sots ban...¹

1. El ban continua sense cap referència ulterior a jueus.

[676]

1492

Els familiars de Daví Abenaçaia, metge jueu de Tàrrega difunt, es mantenen fidel a la seva fe i opten per marxar.

ACA, reg 3551, fol. 169.
Cit. SIMON [1958], pàg. 97 n. 22.
Cit. ALTISENT [1967], pàg. 284 n. 3.

[677]

1492

Apareix el nom del jueu targari Bonjuhà de Lorac (o Lerac).

AHPT, Manuals de Sta. Coloma de Queralt, núm. 4.125 (1490-1493).
Cit. SECALL [1983], pàg. 612-613.

[678]

1500, maig, 28

El convent del Carme de Tàrrega nomena procurador fra Bernat Joan, prior, a fi d'obtenir una casa del carrer d'Arnaud Farrer que havia sigut del mestre Daví Abenaçaia, jueu de la vila, i que Guillem Sanxís havia donat al dit convent.

AHCT, pergamí núm. 328.
Cit. FORCADELL [1961], pàg. 41.
Cit. PLANES [1987], pàg. 14 n. 47.

[679]

1501, març, 26

Llorenç Spigol, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un pas de casa o corral al carrer de la Font que afronta amb la casa de Joan Palau, la de Prunyena del Talladell i, pel darrera, amb el carreró que dóna a l'escola dels jueus. La casa afronta vers el carrer de la Font, i el corral, vers el carrer del Call, l'escola dels jueus i el molí d'oli de Joan Ponces.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Falcó (1501-1506). Llorens Spigol, fol. 62v.

Item dix que ha hun pas de casa o coral en dita vila e en lo carer de la font, afronte ab lo dit carer e de altra part ab lo alberch de mossen Joan Palau e ab hun alberch a l'altra part d'en Prunyena del Taladel e de part detras ab lo carero de la scola dels juheus. La cassa afronte envers lo carer de la font es fracha, e lo coral afronte ab lo dit carer del cal e de la scola dels juheus e afronte dit coral ab lo moli del oli d'en Joan Ponces. Fa sis dines de cens ab fadiga e luysme al monestir de Valsanta. Stimat.¹

1. Sense indicació de cap quantitat.

[680]

1501, març, 29

Miquel Redó, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un hort clos al callet.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Falcó (1501-1506). Miquel Redo, fol. 94v.

Item dix que ha hun ort clos en lo terme de Tàrrega partida lo calet, afronte ab la trilla de Sentes Creus e ab lo cami del calet e detras ab hun cami e ciquia pase al costat de la trilla d'en Sala e ab l'ort de mossen Joan Sistero, ere d'en Sunyer. Fa tres sous de cens ab tota senyoria al monestir de Poblet. Dix lo te ab carta de gracia mossen Sistero. Stimat.¹

1. Sense indicació de cap quantitat.

[681]

1501, març, 31

Pere Sauro, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un hort clos al callet.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Falcó (1501-1506). Pere Sauro, fol. 116v.

Item dix que ha hun ort clos en lo terme de Tàrrega e partida lo calet, afronte de una part ab lo carero va al ort d'en Joan Ponces e d'altra part ab lo ort de Sentes Creus e de altra part ab lo ort de na Vilanova, vidua. Es franch e quiti. Stimat: XXX lliures.

[682]

1501, abril, 2

Nadal Rexacs, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un hort clos al callet, i que té un tros a la partida del Fossar dels jueus.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Falcó (1501-1506). Nadal Rexachs, fol. 125r i 126r.

Item dix que ha hun ort clos al cap del calet en lo terme de dita vila, afronte de una part ab la ciquia comdal e de altra part ab lo ort d'en Joan Palau e de altra part ab l'ort susdit¹ de mossen Ripoll, ere d'en Ffrancesc de Rexachs,² e de altra part ab lo caminet pase del calet a la bassa del moli d'en Ponces. Es franch e quiti. Stimat: C lliures.

(fol. 126r) Item dix que ha hun tros e tires en lo terme de Tàrrega partida lo fosar dels juheus, afronte de una part ab lo fosar dels juheus e de altra part ab hun tros de mossen Olivo e d'altra part ab lo vesant de la bassa dolç e de altra part ab hun tros de³. Es franch e quiti. Stimat: LXX lliures.

1. Interlineat: susdit.

2. Interlineat: ere d'en Ffrancesc de Rexachs.

3. Sense especificar cap nom.

[683]

1501, abril, 2

Ramon de Perellós, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un corral darrera del forn dels jueus, que afronta amb la propietat del mestre Llor, la casa del forn i el corral de Cristòfol Vidal.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Falcó (1501-1506). Perellós, fol. 132v.

Item dix que li fa en Joan Ponces e lo dit mestre Lor quatre sous de cens ab tota senyoria per hun coral ara ne han fet dos stimats en dita vila

partida detras lo forn dels juheus, afronte ab dit mestre Lor e ab la cassa del forn e ab lo coral del dit Cristofol Vidal. Stimat.¹

1. Sense indicació de cap quantitat.

[684]

1501, abril, 16

Andreu Agramunt, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un hort al callet.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Falcó (1501-1506). Andreu Agramunt, fol. 144v.

¹Item dix que ha hun tros o ort apelat la trilla situada en lo terme de Tàrrega e partida lo calet, afronte de una part ab la trilla de Senta Clara e de altra part ab la ciquia ve l'aygua al calet e de altra part ab l'ort d'en Pere Mercer e de altra part ab lort de mestre Joan Dezlor e ab altres parts ab Mercer e quiti. Dix lo te ab carta de gracia Joan Agramunt, jur fill d'en Miquel Artus. Stimat: LX lliures.

1. Estima cancel·lada amb dos parells de ratlles obliquies.

[685]

1501, abril, 21

Macià Ferrer, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un hort clos que limita amb el camí de carro que va cap al Fossar dels jueus.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santa Maria (1501). Macià Ferrer, fol. 15v.

Item dix que ha hun ort clos appellat la trilla en lo terme de Tarrega partida apellada l'orta de la font, afronte ab l'ort de mossen Gabriell Ripoll e de altra part ab lo pont e camí qui va a la basa dolç e ab lo camí del carro qui va al foçar dels juheus. Fa tres sous de cens ab tota senyoria al monestir de Poblet. Estimat vuytanta cinch lliures.¹

1. Nota al marge dret: LXXXV lliures.

[686]

1501, maig, 12

Pere Mercer, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa que dóna d'un costat al carrer del Forn dels jueus, i que té un hort clos al callet.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santa Maria (1501). Pere Mercer, fol. 113r i 114r.

Primo dix que ha hun alberch de cel en abis en la dita vila e en la plaça del Blat, afronte de una part ab lo alberch d'en Joan Ponces e de altre costat ab lo carer del forn dels juheus e de part detras ab hun carer pase del dit carer del forn dels juheus al carer d'en Arnau Farrer. Es franch e quiti. Solie esser d'en Pere Bramon. Stimat: CCC lliures.

(fol. 114r) Item dix que ha hun ort clos en lo calet terme de Tarega, afronte ab la trilla d'en Miquel Artus e de altra part ab l'ort d'en Amat e de altra part ab la ciquia ve l'aygua als dits orts. Stimat: xv lliures.

[687]

1501, maig, 13

Joan Ponces, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa que pel darrera dóna al carrer que va del carrer del Forn dels jueus al carrer d'Arnau Farrer. Una altra casa que havia estat de mestre Daví Abenaçaia. Un forn de coure pa anomenat "forn dels jueus" que està al carrer dels Jueus i que afronta amb la casa de Joan Munfar, la de Pere Ramon Badia i, pel darrera, amb el corral de mestre Llor i un corral de Cristòfol Vidal. Una casa al carrer del Forn dels jueus que havia estat de Jacob Deulosal, la qual limita amb dues vies públiques i, pel darrera, amb la casa de Francesc de Quercí. Un molí d'oli al call, la casa del qual dóna a la via pública de l'escola dels jueus, a la casa de Joan Palau i amb un pati de Llorenç Spigol. Uns patis de corrals al carrer de l'escola dels jueus que afronten amb un corral de Pere Castelló, amb un pati de Llorenç Spigol i, pel darrera, amb la casa de Francesc Cortés, de Torderons i Munrós. Un corral situat a l'escola dels jueus que afronta amb la propietat de Pere Nicolau, el molí d'oli i el carrer que surt al mur. I un pati de casa o corral que dóna al carrer que va del carrer dels Jueus a la plaça de Cavallera.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santa Maria (1501). Joan Ponces, fol. 117r, 117v, 118r i 121v.

Cit. BADIAS; SAULA [1999], pàg. 182 n. 72; pàg. 184 n. 73.

Primo dix que ha hun alberch de cel enabis en la dita vila e en la plaça del Blat, afronte ab lo alberch d'en Pere Mercer e de altra part ab hun alberch de micer Dionis Miquel e de part detras ab lo carer pase del carer del Forn dels juheus al carer de Arnau Farrer. Es franch e quit. Stimat: CCC lliures.

Item dix que ha hun alberch en dita vila e partida Vilanova, afronte ab hun alberch de Bernat Marceyachs e de dues parts, ço es detras e de ab hun alberch ere de mestre Davi. Franch e quit. Stimat: XXV costat, ab hun alberch ere de mestre Davi. Franch e quit. Stimat: CCC lliures.

(fol. 117v) Item dix que ha hun forn de coure pa ab son casal e cassa, apelat lo forn dels juheus, ab hun coral detras situat en lo carer dels Juheus, afronte ab lo alberch d'en Joan Munfar e de part de altra ab lo alberch d'en Pere Ramon Badia e de part detras ab lo coral de mestre Lor e ab hun coral den Cristofol Vidal. Lo forn e cassa son franch e quit, e lo dit coral fa dos sous de cens ab tota senyoria a mossen Ramon de Perelos. Stimat: C lliures.

Item dix que ha hun alberch de cel enabis fou de Jacob Deulosal, juheu, situat en lo carer del Forn, afronte ab dues vies publiques e de part detras de dues parts ab lo alberch d'en Francesc de Querci. Fa quinze dines de cens ab tota senyoria al casla de Tarega. Stimat: XXXX lliures.

Item dix que ha hun moli de oli eb la dita vila e en lo call dels juheus, ab sa cassa afronte ab dita via publica de la scola dels juheus e de dues parts ab la cassa de mossen Joan Palau, prevere, e de altra part ab hun pati de Lorenç Spigoll. Fa sis dines de cens ab tota senyoria al monestir de Valsanta: LX lliures.

(fol. 118r) Item dix que ha huns patis de corals en lo dit carer de la scola dels juheus, afronten ab hun coral d'en Pere Castelo e de altre costat ab hun pati o coral d'en Lorenç Spigol e de part detras ab la cassa de Francesc Cortes e d'en Torderons e ab una cassa de mossen Munros. Fa sis dines de cens ab tota senyoria al monestir de Valsanta. Stimat: X lliures.

(fol. 121v) Item dix que ha hun corral lo qual li ha venut en Pere Nicholau situat a la scola dels juheus, lo qual afronte ab dit Pere Nicholau e de altra part ab lo moli del oli e ab lo carrer hix al mur. Fa la una part en vers lo dit moli sis dines de cens ab tota senyoria al monestir de Valsanta. Stimat: V lliures.

Item ha una casa o pati de casa en la dita vila en lo carer pase del carer dels juheus a la plaça d'en Cavalers, afronte de una part ab lo stable d'en Bernabe Palau, notari, e de l'altra part ab lo ort d'en Joan Malet. Stimat: X lliures.

[688]

1501, maig, 13

Antoni Torres, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa al carrer d'Arnau Farrer, la qual dóna a una casa que havia estat del mestre Daví Abenaçaia.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santa Maria (1501). Anthoni Torres, fol. 123r.

Item dix que ha hun altre alberch de cel eabis en la dita vila e en lo carer apellat d'en Arnau Farrer, afronte ab lo alberch ere de mestre Davi e de altra part ab la cassa d'en Marceyachs e de part detras ab la cassa d'en Joan Ponces. Fa dehuyt dines de cens ab tota senyoria al casla de dita vila stimat: XXV lliures.

[689]

1501, maig, 15

Antoni Riera, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa a la part de Vilanova, la qual dóna a una casa que havia estat de mestre Daví Abenaçaia. Un hort clos que dóna al carrer del callet, i un altre hort clos a la partida del callet.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santa Maria (1501). Anthoni Riera, fol. 127r i 127v.

Item dix que ha una cassa o stablia en la dita vila e a Vilanova, afronte ab lo alberch era de mestre Davi ara es de mossen Sanxis e de altra part ab la casa del hereu d'en Pere Amat. Es franch e quit. Stimat: II lliures.

(fol. 127v) Item dix que ha hun ort clos a la font, afronte ab la dita font maior e de altra part ab lo reger e de altra part ab lo carer del Calet e de altra part ab lo ort d'en Joan Ponces e de cap ab lo carero pase del calet al dit ort d'en Ponces una pucila [?] del portalet amunt afronte ab dit carero. Fa cinc sous de cens ab tota senyoria a Poblet, l'altre es franch e quit. Stimat: XXXVIII lliures.

Item dix que ha hun altre ort en lo dit terme e partida lo calet fonz d'en Ginoves, afronte ab lo reger e de altra part ab l'ort de na Vilarona, vidua, e de part detras ab la trilla de les monges. Fa tres sous e mig de cens ab tota senyoria a¹: X lliures.

1. Sense especificar cap nom.

[690]

1501, agost, 13

Pere Ramon Florensa, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un hort clos al callet.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Sant Antoni (1501-1506). Pere Ramon Florensa, fol. 2r.

Item dix que ha hun ort clos en lo dit terme e partida apelada lo calet, afronte ab lo camí del calet e de altra part ab l'ort d'en Gabriel Serres e de altra part ab hun ort d'en Bernat Ratera e de part detras ab la trilla de Sentes Creus. Fa hun sou de cens ab tota senyoria a Poblet. Stimat: XXX lliures.

[691]

1501, agost, 13

Joan Maçana, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa que pel darrera dóna al forn dels jueus.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Sant Antoni (1501-1506). Joan Maçana, fol. 3r.

Primo dix que ha hun alberch de cel en abis en la dita vila e en lo carer Maior, afronte de una part ab lo alberch d'en Pau Ster, notari, e de altra part ab lo alberch d'en Cirerols e de part detras ab lo forn dels juheus. Es franch e quiti. Stimat: CLXXXX lliures.

[692]

1501, agost, 13

Magdalena Febrera, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un hort al call, que dóna al carrer del Call i també a la sinagoga.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Sant Antoni (1501-1506). Magdalena Febrera, fol. 9r.

Item dix que ha hun ort dins la vila al cayl afronte ab lo carer del cal e de altra part ab la scola e de altra part ab lo coredor del mur e de altra part ab la cassa de mossen Torres e altres cases. Fa dos sous de cens ab tota senyoria als pobres vergonyant de dita vila. Stimat: XX lliures.

[693]

1501, agost, 16

Na Vilanova, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un hort clos al camí del callet, i un altre al callet.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Sant Antoni (1501-1506). Madona Vilanova, vídua, fol. 43v.

Item dix que ha hun ort clos en lo terme de Tarega e al camí del calet desus la font, afronte ab hun ort del hereu d'en Ginoves e de altra part ab hun ort ere de mossen Muntros e de part detras ab la trila de les monges de Senta Clara. Fa sis sous de cens ab tota senyoria a Poblet. Stimat: VIII lliures.

Item dix que ha altre ort clos en lo dit terme e partida lo calet, afronte de una part ab l'ort d'en Sauro e de altra part ab hun carero pasa a la trila de Sentes Creus e a part detras ab l'ort de Vilamajor. Fa deu sous de cens a la venerable comunitat dels preveres de Tarrega. Stimat: XV lliures.

[694]

1501, agost, 17

Pere Anglesola, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un hort al callet.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Sant Antoni (1501-1506). Pere Anglesola, fol. 53v.

Item dix que ha hun ort en lo calet, afronte ab la trila de les monges de Santa Clara depart detras e de altra part ab l'ort ere de mossen Muntros e de altra part ab hun tros de Joan Anthoni Queralt. Fa sis sous de cens ab tota senyoria al monestir de Poblet. Stimat: XX lliures.

[695]

1501, agost, 17

Joana, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un hort clos al callej.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Sant Antoni (1501-1506). Na Joana, muller de Francesc Cervera (1501), fol. 54v.

Item dix que ha hun ort clos en lo terme de Tarega e partida apelada lo calet, afronte ab hun ort dels hereus d'en Pere Amat e de altra part ab l'ort d'en Joan Anthoni Queralt e de part detras ab la trilla d'en Miquel Artus. Fa tres sous e mig de cens ab tota senyoria a Poblet. Stimat: VIII lliures.

[696]

1501, agost, 20

Joan Malet, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa que, per la part del darrera, dóna al carrer que va del carrer dels Jueus a la carniceria. També és el propietari d'un tros que està a la partida del Fossar dels jueus.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Sant Antoni (1501-1506). Joan Malet notari (1501), fol. 61r i 62v.

Primo dix que ha hun alberch de cel enabis en la dita vila e en lo carer Major, afronte de una part ab lo alberch dels hereus den Ferrant [?] de Muntros e de altre costat ab lo alberch de mestre Joan Dezlor e de part detras ab lo carer que pase del carer dels Juheus a la carneceria. Fa onze sous de cens ab tota senyoria o set galines al casla de Tarrega stimat, e mes fa lo coral afronte ab carer detras dita cassa cinch sous e huyt dines de cens ab tota senyoria al benefici de Senta Catherina. Stimat: CC lliures.

(fol. 62v) Item dix que ha altre tros en lo dit terme e partida lo fosar dels juheus afronte ab lo camí de dit fosar e de altra part ab hun tros de mossen Olivo e de altra part ab tros d'en Joan Ponces e de altra part ab la ciquia comdal. Es franch e quiti. Stimat: XXX lliures.

[697]

1501, agost, 20

Mestre Joan Dezlor, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un corral que dóna al corral del forn dels jueus, i que també té un hort al callej.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Sant Antoni (1501-1506). Mestre Joan Dezlor (1501), fol. 70r i 71r.

Item dix que ha hun altre coral a part detras dita cassa¹ ere de Luyset Farrer, afronte ab lo coral desus dit de si matex e de altra part ab hun coral del forn nomenat dels juheus e de altra part, ço es, de dues parts, ab los corals de Cristofol Vidal, notari: XX lliures.

(fol. 71r) Item dix que ha hun ort clos en lo dit terme e partida apelada lo calet, afronte ab la trilla de les monges e de altra part ab la trilla d'en Miquel Artus. Fa sis sous de cens ab tota senyoria al monestir de Poblet. Stimat: X lliures.

1. Tractada en l'estima anterior. Aquesta casa estava situada al carrer Major.

[698]

1501, agost, 30

Pau Ster, notari de Tàrrega, declara que posseeix un hort que, d'una banda, dóna al carrer del Call i, d'una altra, a la sinagoga.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Sant Antoni (1501-1506). Pau Ster notari, fol. 154v.

Item dix que ha hun ort dins la dita vila al cayl, afronte ab lo carer del Cal e de altra part ab la scola e de altra part ab lo coredor del mur e de altra part ab la cassa de mossen Tores e altres cases. Fa dos sous de cens ab tota senyoria als pobres vergonyants de dita vila. Stimat: XX lliures.

[699]

Bernat Marcenyacs, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa al carrer dels Jueus que afronta amb el carrer del Jueus, amb el carrer Major, amb la casa de Francí Cirerols i amb la casa de Bernat Ratera.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Sant Antoni (1501-1506). Bernat Marcevachs, fol. 158r.

¹Primo dix que ha hun alberch de cel enabis en la dita vila e en lo carer dels juheus, afronte ab dit carer e ab lo carer maior e de altra part ab lo alberch d'en Ffranci Cirerols e de altra part ab lo alberch d'en Bernat Ratera. Fa cinc sous de cens ab tota senyoria al benefici de Senta Tecla, exceptat una cambra e una cuyna, que afronte ab lo dit alberch d'en Ratera, que fa tres sous de cens ab tota senyoria al infermer de Sent Cugat de Veles. Stimat: CXX lliures.

1. Estima cancel·lada amb tres ratlles obliques.

[700]

1501. novembre, 13

Joan de Vilafranca, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un hort clos al callej.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Joan de Vilafranca, fol. 25v.

Item dix que ha hun ort clos en lo dit terme e al calet, afronte ab l'ort de Bernabe Palau e ab l'ort de mossen Palau e de part detras ab la trilla de Sentes Creus. Fa cinch sous de cens ab tota senyoria a Poblet. Stimat: VIII liures.¹

1. Trobarem l'estimació escrita dues vegades: una al marge esquerre, i l'altra al marge dret.

[701]

1501 [?]¹

Francí Queralt, habitant d'Anglesola, declara que posseeix una casa al carrer dels Jueus, la qual afronta amb una casa de Guim Rialp i amb una casa de Joan Ponces.

AHCT, Llibre d'Estimes de personnes estranyes (1501). Ffranci Queralt o Querci d'Anglesola, fol. 124r.

Primo ha una casa en la vila de Tarrega en lo carer dels Juheus,
frente ab la casa d'en Guim Rialp e de altra part ab una casa d'en Joan

Ponces. Fa al casla de dita vila sis dines de cens ab tota senyoria. Stimat: LX
lliures.

1. Estima sense indicació temporal.

[702]

1502, abril, 6

Pere Ramon Badia, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa al carrer del Forn dels jueus, la qual afronta amb la casa del forn, la casa dels hereus de Casanoves i, pel darrera, amb l'estable de Bernabé Palau i una casa de Giner.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Sant Creu (1501-1506). Pere Ramon Badia, fol. 46r.

Primo dix que ha hun alberch de cel enabis en la dita vila e en lo carer nomenat lo Forn dels juheus, afronte de una part ab la cassa del forn e de altra part ab lo alberch dels hereus d'en Casanoves e de part detras ab lo stable d'en Bernabe Palau e ab una cassa de mossen Miet e d'en Giner. Fa cinch sous de cens ab senyoria al benefici de Senta Caterina. Stimat: Lliures.

[703]

1502, abril, 6

Joan Amat afirma tenir un hort clos al callet.

AHCT, Libre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Joan Amat, fol. 48v.

Item dix que ha hun ort clos en dit terme e partida apelada lo calet, afronte ab hun ort d'en Pere Mercer e ab la trilla d'en Miquel Artus e de altra part ab lort d'en Ramon Amat. Fa tres sous e tres dines de cens ab senyoria al monestir de Poblet. Dix sta en carta de gracia d'en Yvarç, sastre. Stimat.¹

1. Sense indicació de la quantitat estimada.

[704]

1502, abril, 6

Joan Munfar, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa al carrer del Forn dels jueus, la qual afronta amb la casa de Bernat Ratera,

amb la casa del forn i amb la de Francesc Cirerols. I que té dos trossos a la partida del Fossar dels jueus.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Joan Munfar, fol. 50r i 51r.

Primo dix que ha hun alberch en la dita vila e en lo carer nomenat del Forn dels juheus, afronte de una part ab lo alberch d'en Bernat Ratera e de altra part ab la cassa del forn e de part detras ab lo alberch d'en Ffrancesch Cirerols. Es franch e quiti. Stimat: C lliures.

(fol. 51r) ¹Item dix que ha en dit terme hun tros de tera ab tires a la partida nomenada lo fosar dels juheus afronte ab tera de mossen Gotsens e de altra part ab lo reger maior² e ab lo cami se va a Grenyena e de altra part ab si matex. Fa deu sous de cens ab senyoria al monestir de Poblet. Stimat: XXXX lliures.

³ Item ali matex hun altre tros de tera contiguu al desus dit, afronte ab lo cami devale al pas de Comabruna e de altra part ab lo reger. Fa deu sous de cens ab tota senyoria al monestir de Poblet. Stimat: XXX lliures.

1. *Estima cancel·lada amb una ratlla obliqua.*
2. *Segueix cancel·lat:* ciquia comdal. *Segueix interlineat:* reger maior.
3. *Estima cancel·lada amb cinc railles obliques.*

[705]

1502, abril, 6

Els pubills de Vicent Casanoves, habitants de Tàrrega, declaren que posseeixen una casa al carrer dels Jueus, la qual afronta amb la de Pere Ramon Badia i amb el carrer que va del carrer dels Jueus a la carniceria i, pel darrera, amb la casa d'Antoni Giner.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Pubills den Vicent Casanoves, fol. 56r.

Primo dix que han dits pubills hun alberch de cel enabis en la dita vila e en lo carer nomenat dels Juheus, afronte de una part ab la cassa d'en Pere Ramon Badia e de altra costat ab lo carer qui va del dit carer dels Juheus a la carneceria e de part detras ab la cassa de Anthoni Giner. Fa dehuyt dines de cens ab tota senyoria al benefici de Senta Caterina. Stimat: XXX lliures.

[706]

1502, abril, 7

Guim Rialp, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa al carrer del Forn dels jueus, la qual afronta amb una casa de Quercí d'Anglesola, amb el benefici de Sant Vicent i, pel darrera, amb el carrer d'Arnau Farrer.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Guim Rialp, fol. 57r.

Primo dix que ha un alberch de cel enabis en la dita vila e en lo carer nomenat lo Forn dels juheus, afronte de una part ab hun alberch d'en Quercí de Anglesola e de altra part ab lo alberch del benefici de Sent Vicent e de part detras ab lo carer d'en Arnau Farrer. Fa quinze dines de cens ab senyoria al catla de dita vila. Ere de mossen Osso. Stimat: XXXX lliures.

[707]

1502, abril, 7

Elionor Panistrera, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa al carrer del Call, la qual afronta amb la casa de l'estudi o sinagoga dels jueus, amb un corral de Jaume Cescases i, pel darrera, amb una casa de Vicent Ginovés.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Na Elionor Panistrera, fol. 61r.

Primo dix que ha hun alberch en la dita vila e en lo carer nomenat lo Cayll, afronte de una part ab la cassa del studi [...] sinagoga dels juheus e de altra part ab un coral d'en Jaume Cescases e depart detras ab huna cassa d'en Vicent Guinoves. Es franch e quitia. Stimat: XXV lliures.

[708]

1502, abril, 8

Bernat Ratera, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa al carrer dels Jueus, la qual afronta amb la casa de Bernat Marcenyacs i amb la de Joan Munfar.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Bernat Ratera, fol. 63r.

Primo dix que ha hun alberch de cel enabis en la dita vila e en lo carer appellat dels Juheus, afronte de una part ab lo alberch d'en Benet Marceyachs e de altra part ab lo alberch de Joan Munfar. Es franch e quiti. Stimat: LXXXX lliures.

[709]

1502, abril, 11

Antoni Guerau, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa al carrer dels Jueus, la qual afronta amb la casa de Jaume Cescases, la de Casals i, pel darrera, amb el carrer d'Arnau Farrer.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Anthoni Gerau, fol. 70r.

Primo dix que ha un alberch de cel enabis en la dita vila e en lo carer apelat dels Juheus, afronte ab lo alberch d'en Jaume Cescases e de altra part ab lo alberch d'en Casals e de part detras ab lo carer d'en Arnau Farrer, e la meytat de dita cassa afronte ab dit carer d'en Arnau Farrer. Fa quinze dines de cens ab tota senyoria a la caslania ere de mossen Osso de dita via, l'altra part es franch e quiti. Stimat: XXX lliures.

[710]

1502, abril, 14

Pere de Cornellana, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un tros que dóna al camí del Fossar dels jueus.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Pere de Cornelana, fol. 73r i 75r.

Item dix que ha hun tros de tera en lo terme de dita vila e en la parada apelada la basa dolç del camí de Verdu, afronte ab dita bassa e ab tera d'en Thomas Prunera e ab tera d'en Joan Malet, notari, e ab tera de mossen Olivo e ab lo camí del fosar dels juheus. Es franch e quiti. Stimat: XXXX lliures.

(fol. 75r) Item ha hun tros de tera al fosar dels juheus, afronte ab tera de si mateix e de altra part ab lo vedat de la basa dolç e de altra part ab lo tros de Jaume Joan. Stimat: XV lliures.

[711]

1502, abril, 14

Antoni Giner, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa al carrer que va del carrer dels Jueus al carrer de Micer Lluís.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Anthoni Giner, fol. 82r.

Primo dix que ha hun alberch de cel enabis en dita vila e en lo carer que pase del carer dels juheus e va al carer de micer Luys, afronte ab la casa dels hereus d'en Vicent Casanoves e de altre costat ab la cassa de mossen e de part detras ab la cassa d'en Badia. Es franch e quiti. Stimat: XX lliures.

[712]

1502, abril, 15

Pere de Guerau, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa que havia estat de Nicim Rovén al carrer d'Arnau Farrer, i un hort que hi ha al darrera de dita casa.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Pere de Gerau (1502), fol. 90r.

Primo dix que ha hun alberch de cel enabis, solie esser d'en Nicim Roven, en la dita vila e en lo carer apelat de Arnau Farrer, afronte de una part ab la cassa e coral de Gabriel Serra e de altra part ab la cassa de ell dit Benet Gerau e depart detras ab hun ort de dita cassa. Fa quinze dines de cens ab tota senyoria a les caslanies de mossen Osso. Stimat: L lliures.

Item dix que ha hun ort detras dita cassa e contigu en aquella, afronte ab dita cassa e de altra part ab lo carer de Vilanova e ab la cassa ere d'en Quimet e ab una cassa o coral de Gaspar Febrer. Fa dehuyt dines de cens ab tota senyoria a la rectoria de dita vila. Stimat: V lliures.

[713]

1502, abril, 17

Gabriel Serra, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un corral al carrer d'Arnau Farrer, el qual dóna a una casa que havia estat de Nicim Rovén, i que també té un hort clos al callej.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Gabriel Serra (1502), fol. 105r i 105v.

Item dix que ha hun coral o pati de cassa en lo dit carer d'en Arnau Farrer, afronte ab lo alberch d'en Gerau, solie esser d'en Nicim Rovent, e de altra part ab si matex e depart detras ab lo coral d'en Gerau e de na Febrera. Fa quinze dines de cens ab tota senyoria a les caslanies eren de mossen Osso. Stimat: X lliures.

(fol. 105v) Item dix que ha hun ort clos en lo terme de dita vila e en lo calet, afronte ab l'ort d'en Jaume Cescases e de altra part ab hun ort d'en Pere Ramon Florença e depart detras ab la trilla de Sentes Creus. Fa dos sous de cens ab tota senyoria al monestir de Poblet. Stimat: XII lliures.

[714]

1502, abril, 19

Pere Castelló, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa al carer del Call, la qual afronta amb dues vies públiques i, pel darrera, amb un corral que era d'Antoni Duran i un altre de seu. També és propietari d'un corral contigu, que també dóna al carer del Call, i d'un hort al callet.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Pere Castelo, fol. 116r i 121v.

Primo dix que ha una cassa decel enabis en la dita vila e en lo carer appellat lo Cayll, afronte ab dues vies publiques e depart detras ab lo coral de la cassa solia esser d'en Anthoni Duran e ab un coral de si matex. Es franch e quitia. Stimat: CC lliures.

Item dix que ha hun coral contiguu al desus dit alberch, afronte ab lo carer del Cayl e ab lo coral de la cassa de dit Duran. Es franch e quitia. Stimat: VI lliures.

(fol. 121r) Item dix que ha hun tros o ort appellat la trilla situada en lo terme de Tarrega e partida lo callet, afronte d'una part ab la trilla de Senta Clara e de altra part ab la ciquia ve l'ayqua al callet e de altra part ab l'ort d'en Pere Mercer e de altra part ab l'ort de micr Johan Dezlor e ab altres parts ab altres orts. Es franc e quitia. Dix lo te ab carta de gracia Johan Agramunt, lur fil d'en Miquel Artus. Stimat: LX lliures.

[715]

1502, abril, 20

Bernabé Palau, notari targari, declara que posseeix una casa al carer del Forn dels jueus, la qual afronta amb la casa de la capellania de Sant Vicent, la casa de Jaume Cescases i, pel darrera, amb el carer d'Arnau Farrer. També és propietari d'una establia al carer que va del carer del Forn dels jueus al carer de Santes Creus, i d'un hort clos al callet.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Bernabe Palau notari, fol. 124r i 124v.

Primo dix que ha hun alberch en la dita vila e en lo carer del Forn dels juheus, afronte de una part ab lo alberch de la capelania de Sent Vicent e de altra part ab lo alberch de Jaume Cescases e de part detras ab lo carer appellat de Arnau Farrer. Fa dos sous e tres dines de cens ab tota senyoria a la caslania ere de mossen Osso. Stimat: CXX lliures.

Item dix que ha hun alberch o stablia en dita vila e en lo carer appellat de micr Luys Folquet, ço es que pase del carer del Forn dels juheus al carer de Sentes Creus, afronte de costat ab lo coral d'en Cristofol Vidal de cap ab hun coral del dit forn de altre costat ab les casses d'en Badia e de mossen Benet Miet, prevere. Fa hun sou de cens ab tota senyoria al benefici de Santa Caterina. Stimat: XV lliures.

(fol. 124v) Item dix que ha hun ort clos en lo terme de dita vila e partida lo cayll, afronte ab hun ort de mossen Joan Sistero prevere e ab l'ort de mossen Vilafranca e de part detras ab la trilla de Sentes Creus. Fa cinch sous de cens ab tota senyoria al monestir de Poblet. Stimat: VIII lliures.

[716]

1502, abril, 29

Joan Esplugues, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa al carer de Santes Creus, el darrera de la qual dóna al pati del callet.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Joan Spluges, fol. 131r.

Primo dix que ha hun alberch de cel enabis en la dita vila e en lo carer de Sentes Creus, afronte ab hun alberch d'en Cortes e de altra part ab

Io alberch de Macia Torderons e de part detras ab lo pati del callet. Fa dehuyt dines de cens ab tota senyoria a la caslania ere de mossen Osso. Stimat: XX lliures.

[717]

1503, juliol, 30

Joan Ponces sol·licita permís al consell de Tàrrega per a utilitzar una pedra del fossar dels jueus a fi de fer un pont amb ella.

AHCT, Llibre de Consells (1501-1510), fol. 83r.

¹Fonch proposat al dit consell que en Johan Ponces haurie mester una pedra del foscar dels jueus per fer hun pont en lo riu que va al seu moli e a moltes autres proprietats.

Acorda lo dit consell que li sia donada una pedra per obrar lo dit pont.

1. *Marge esquerre:* Sobre una pedra demana en Ponces.

[718]

1506, maig, 18

Lluís Alrens, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un forn de coure pa anomenat "forn dels jueus", que afronta amb el carrer dels Jueus, amb la casa de Pere Mercer, amb la de Joan Munfor i, pel darrera, amb el corral de Cristòfol Vidal.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Sant Antoni (1501-1506). Lluís Alrens, fol. 182r.

Item dix que ha hun forn de coure pa apellat lo forn dels juheus, afronte ab lo carer dels Juheus e de altra part ab la casa d'en Pere Mercer e de altra part ab la cassa d'en Joan Munfor e de part detras ab lo coral d'en Cristofol Vidal. Hun coralet sta detras la casa de dit forn fa dos sous de cens ab fadiga e luysme a la co¹ La casa e forn es franch e quit. Stimat: C lliures.

1. *Sense acabar.*

[719]

1506, maig, 18

Pere Miet, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa al carrer que va del carrer dels Jueus a la carniceria.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Pere Miet, fol. 149r.

Primo dix que ha hun alberch de cel enabis en la dita vila dita de Tarega e en lo carer ve del carer dels Juheus a la carneceria, afronte ab la cassa d'en Anthoni Giner e de altra part ab lo stable o casa d'en Bernabe Palau. Francha e quitia. Stimat: XXX lliures.

[720]

1506, maig, 22

Joan Antoni Queralt, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un hort clos al callet.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Joan Antoni Queralt, fol. 155r.

Item dix que ha hun ort clos en la partida apelada lo caylet, afronta ab lo cami nomenat del Caylet a part davant e de hun costat ab l'ort d'en Pere Rialp e de altre costat ab l'ort d'en Ramon Amat e de part detras ab la trilla de mossen Portelo. Fa deu sous de cens ab fadiga e luysme al monestir de Poblet. Stimat: XVI lliures.

[721]

1506, maig, 27

Bernadi Gotsens, prevere i habitant de Tàrrega, declara que posseeix un tros a la partida del Fossar dels jueus.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Bernadi Gotsens, prevere, fol. 174r.

Item dix que ha hun tros de tera en lo dit terme ab tires e partida nomenada lo foscar dels juheus, afronte ab lo cami e ab la ciquia del moli d'en Porces e ab tera d'en Joan Munfar e d'altra part ab mossen Perot de Olivo. Franch: XXXX lliures.

[722]

1506, maig, 27

Llorens Sorribes, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una vinya a la partida de Xercavins, la qual havia estat de Daví Abenaçaia.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santa Maria (1501). Lorens Sorribes, fol. 168r.

Item dix que ha una altra vinya a Xercavins, solie esser de mestre Davi, afronte de una part ab la vinya de Senta Clara e de altra part ab tera d'en Joan Altisen e de cap ab mossen Francesc Vilar. Fa dos dines de cens ab tota senyoria a les cases de Sentes Creus. Stimat: XXXXV lliures.

[723]

1506, juliol, 1

Joan Palau, prevere i habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa l'hort de la qual dóna al carrer del Call. També és propietari d'un hort al callej.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Mossen Joan Palau, prevere, fol. 181r.

Primo dix que ha hun alberch de cel enabis en la dita vila e en lo carer de Sentes Creus, afronte de una part ab la casa d'en Batle e de altra part ab una casa de si mateix e a part detras es ort ab lo carer del Cayll. La casa es franca e quitia. La meytat del dit ort fa sis dines de cens ab tota senyoria al monestir de Valsanta, stimat, la qual meytat de ort afronte ab lo moli del oli e ab dit carer del Cayl, l'altra meytat de ort es franch, afronte ab la casa de Batle e ab lort de mossen Garzela. Stimat: C lliures.

Item dix que ha hun ort en lo terme de Tarega e partida lo callej, afronte ab hun ort d'en Gabriel Sera e depart altra ab lort de mossen Vilafranca e depart detras ab la trilla de Sentes Creus. Fa sis sous de cens ab tota senyoria al monestir de Poblet. Stimat: VII lliures.

[724]

1506, juliol, 6

Jaume Real, habitant de Tàrrega, declara que posseeix un tres erm a la partida d'Argilagues, el qual dóna a un tres que havia estat de Daví Abenaçaia.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santa Maria (1501). Jaume Real, fol. 177r.

Item dix que ha hun tres erm en lo dit terme partida los Argilages afronte ab en Benet Lorens e ab unes tires d'en Prunera e ab hun tres ere de mestre Davi. Franch equici stimat: xx lliures.

[725]

1506 [?]¹

Francesc Agramunt, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa al carrer dels Jueus que afronta amb el carrer dels Jueus, el carrer Major, la casa de Figuerola i la casa de Simeó Ratera.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Sant Antoni (1501-1506). Francesc Agramunt, fol. 187v.

Primo dix que ha hun alberch de cell en abis en la dita vila en lo carrer dels Juheus, afronte ab dit carrer e ab lo carrer major e ab cassa d'en Figerola, argenter, ere d'en Sirerols, e d'altra part ab lo alberch de mossen Simeo Ratera. Fa quatre liures de cens ab tota senyoria al benefici de Senta Tecla, exceptuat una cambra e una cuyna que afronte ab dit alberch d'en Ratera, fa tres sous de cens ab tota senyoria al infermer de Sent Cugat de Valles. Stimat: CXX lliures.

1. *Estima sense indicació temporal. Les estimes prèvies són de l'any 1506.*

[726]

1506 [?]¹

Jaume Sescases, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa al carrer del Forn dels jueus, la qual afronta amb una casa de Bernabé Palau, amb la d'Antoni Guerau i, pel darrera, amb el carrer d'Arnaud Farrer. També és propietari d'un corral al carrer dels Jueus, el qual afronta amb la casa de na Panistrera, la de Casals i, pel darrera, amb la casa de Vicent Ginovés.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Jaume Sescases, fol. 197r.

Primo ha hun alberch en la present vila de Tarrega e en lo carer del Forn dels juheus, afronte ab la casa d'en Bernabe Palau, notari, e de altra

part ab la casa d'en Anthoni Gerau e de altra part, ço es detras, ab lo carer d'en Arnau Farrer: LXXX lliures.

Item ha hun coral en lo carer dels Juheus, afronte ab la casa de na Panistrera e de altra part ab la casa d'en Casals e de part detras ab la casa d'en Vicent Ginores. Stimat: II lliures, X sous.

1. *Estima sense indicació temporal.*

[727]

1506 [?]¹

Na Caterina, habitant de Tàrrega, declara que posseeix una casa al carrer del Forn dels jueus, la qual afronta amb la casa del forn, la dels hereus de Casanoves i, pel darrera, amb l'estable de Bernabé Palau i amb una casa de Pere Miet.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Santes Creus (1501-1506). Madona Catherina, muller fonz d'en Pere Mercer, fol. 204r.

Primo dix que ha hun alberch de cel en abis en dita vila en lo carrer nomenat lo Forn dels jueus, afronte de una part ab la casa del forn e d'altra part ab lo alberch dels hereus den Casanoves e depart de tras ab lo stable d'en Bernabe Palau e ab una casa den Pere Miet. Fa cinch sous de cens ab senyoria al benefici de Senta Catherina. Stimat: L lliures.

1. *Estima sense indicació temporal.*

[728]

1510, març, 22

Perot de Olivo, donzell de Tàrrega, fill del cavaller Perot de Olivo, declara que posseeix un tros prop del Fossar dels jueus.

AHCT, Llibre d'Estimes del Quarter de Falcó (1501-1506). Perot de Olivo fill, fol. 212v.

Item mes dix que ha hun tros ab tires en lo terme de Tarega appellat la Plana prop lo fosar dels juheus, afronte de una part ab lo camí de altra part ab la ciquia comdal e de altra part ab hun tros e tires d'en Joan Malet, notari, e de altra part ab hun tros de mossen Bernadi Gotsens, prevere. Fa dehuyt sous de cens al infermer del monestir de Poblet. Stimat: CCII lliures.

REFERÈNCIES LITERÀRIES EN HEBREU NO DATABASES

Hi ha un seguit de documents que no podem incloure en la llista cronològica tot just acabada. Ja sigui perquè el seu caràcter literari enterboleix la referència històrica que hi ha al seu darrere o perquè la seva pertinença al gènere jurídic dels *responsa* només permet una datació genèrica del document (relacionada amb el període de temps durant el qual el rabí autor dels *responsa* va dur a terme la seva activitat). Relacionats amb l'aljama de Tàrrega hi ha uns pocs documents en hebreu amb aquests dos tipus de mancances.

[1]

D'una banda tenim la carta memorial que el rabí Nissim ben Reuvén Gerundí (Girona,?-Barcelona, 1375), una de les figures més influents del judaisme català del segle XIV, va escriure a diversos prohoms a fi de recollir diners amb què pagar els honoraris del rabí Peretz ha-Cohen de Marsella.¹ A la carta només n'esmenta dos, de prohoms: Cresques Salamó i l'excel·lent R Mossé Natan, que Déu el guardi! que ja en altre temps ha donat fruits exquisits en aquestes qüestions.² Pel que diu hem d'entendre que l'ajuda sol·licitada en aquesta ocasió (la carta va ser escrita després de l'assalt de 1348 al call barceloní, d'aquí la precarietat econòmica que afecta la gestió dels seus responsables) al jueu targarí Mossé Natan es refia de la generositat que aquest acabat jueu ja havia mostrat amb anterioritat.

¹ Convidat feia un any a instal·lar-se a Barcelona per a exercir de rabí de l'aljama i on, a més a més, havia obert una escola.

² Veg. la presentació que Teresa Alsina fa d'aquesta carta, juntament amb la traducció catalana d'Eduard Feliu, a *Constitució de l'Associació d'estudiosos del judaisme català a Tàrrega* (Tàrrega 1985), pàg. 17-19.

[2-5]

D'aquest mateix rabí Nissim ben Reuven tenim quatre referències al קהל טרינה (*qahal Taregah*) als seus *responsa*³: al paràgraf 3 (es tracta però d'una simple referència ocasional, de passada) i als paràgrafs 18, 19 i 20. Segons l'edició crítica consultada,⁴ originàriament els paràgrafs 18-20 eren un text únic que, més endavant, va ser dividit en les tres petites unitats actuals. De fet, les qüestions que s'hi proposen són simples variants d'un mateix model: en Reuvén ha deixat en préstec quelcom (18: diners; 19: un llibre; 20: una copa de plata) a algú (18-19: Ximeó; 20: a la comunitat de Barcelona) que, a canvi, li ha entregat una penyora (18: del mateix valor que la quantitat prestada; 19: un altre llibre; 20: una peça de llana). Uns cristians saquegen la casa (18: de Reuvén; 19: de Reuvén i Ximeó; 20: de Reuvén) i les penyores són robades. A partir d'aquí les preguntes giren al voltant de si encara hi ha obligació de retornar el préstec (o dret a reclamar-ne la seva devolució) quan el creditor no pot restituir les penyores que, sense negligència per part seva, li foren robades juntament amb altres béns.

[6]

I encara una darrera referència a l'assalt de 1348, concretament la menció que Iosef ha-Cohen en va fer a la seva obra històrica⁵ titulada '*Emeq ha-Bakha* o *La vall de llàgrimes*', escrita el 1558 a Voltaggio. En la traducció que Pilar León⁶ fa de l'edició hebrea de Letteris (Viena, 1852), llegim: *Tres días más tarde [de l'assalt al call de Cervera], el 10 del mes ab, día de mortificación, se levantaron también los habitantes de Tárrega e hicieron una matanza entre los judíos causando la muerte de más de trescientas personas, y los arrastraron a una cisterna vacía; pusieron la mano en el botín. Los restantes se ocultaron secretamente en casa de sus conocidos, hasta que pasó el castigo. Quedaron desnudos de todas sus haciendas y no sintieron vergüenza en aquél dia espantoso [Gn 2,25].*

³ Veg. MAGDALENA [1989], pàg. 208.

⁴ Veg. פלדמן [1984].

⁵ Qualifico l'obra d'històrica encara que la finalitat que persegueix (en presentar només les persecucions que el poble jueu havia sofert al llarg de la història i l'auxili que el Senyor havia mostrat envers el seu poble en totes elles) de commoure el lector i confirmar-lo en la seva fe, allunyen bastant aquest tipus de relat del que avui en dia entenem per "històric".

⁶ Veg. LEON [1989].

ANTROPÒNIMS DE JUEUS I JUEVES TARGARINS

A

Abif Copfen (Abip; Copen): 218 (1353), 271 (1375)

Abram Almosnino: 628 (1492)

Abram Baruc: 384 (1452), 417 (1458), 454 (1460), 509 (1470), 534 (1480), 535 (1480), 537 (1481), 540 (1481), 543 (1481), 546 (1481), 553 (1481), 571 (1484), 574 (1484), 578 (1484), 589 (1485), 603 (1487), 609 (1488), 621 (1490), 640 (1492)

Abram Bellivenya (Beliveya; Beniveya): 214 (1352), 215 (1352), 251 (1360), 271 (1375), 272 (1377: *filla d'*)

Abram Cofén: 274 (1378)

Abram Çalom (*metge*): 317 (1434), 394 (1452), 395 (1452), 405 (1455), 431 (1459), 455 (1460), 458 (1461), 487 (1467), 510 (1470), 528 (1478: *Içac Salom*), 531 (1479), 533 (1480), 566 (1483), 588 (1485), 592 (1485), 623 (1490: *Içac Salom*), 634 (1492), 655 (1492), 658 (1492), 667 (1492: *Içac Salom*)

Abram Çatorre: 231 (1356: *filla d'*)

Abram Çorí: 288 (1389)

Abram de Bonastre: 228 (1356), 236 (1356)

Afram d'en Samuel Vidal: 232 (1356)
Afram Falquó: 400 (1453), 401 (1454)
Afram Mandil: 384 (1452)
Afram Menafem: 650 (1492)
Afram Mascorax: 233 (1356)
Afram Mocatil (*fill de Salamó Mocatil*): 71 (1323)
Afram Samuel Vidal: 241 (1357)
Afram Sgremidor: 282 (1388)
Abraam Alfanel: 107 (1331), 112 (1332)
Abraam Cap: 94 (1329)
Abraham: 384 (1452; *fill major de Vidal Galipapa*)
Abraham Abinçamel: 39 (1308)
Abraham Açay: 145 (1343)
Abraham Astruc: 154 (1343)
Abraham Astruc Çatorra: 123 (1337)
Abraham Azday: 212 (1352), 220 (1354)
Abraham Belshom de Blanes: 297 (1412), 301 (1416: *Belsoms*)
Abraham Boniac: 115 (1334)
Abraham Içac Cap: 271 (1375)
Abraham Salamó: 271 (1375)
Abraham Salvat (*conseller*): 271 (1375)
Abraham Samuel: 136 (1342), 248 (1359), 271 (1375)
Abraham Samuel Cap: 271 (1375)
Abraham Seler: 271 (1375)
Abraham Sollam: 139 (1342-43)
Acim (*rabi*): 45 (1315), 47 (1315)

Acim Abolí (Icim, İçim; Abulí, Abohalí, Aboelí, Abualí): 19 (1300), 20 (1300), 29 (1303), 36 (1307), 57 (1319), 58 (1319), 82 (1327), 89 (1318)
Acim Avinpelx: 18 (1300), 19 (1300)
Açan (*teixidor*): 542 (1481)
Açan Abram: 105 (1331), 109 (1332)
Açan Abraham: 271 (1375)
Açan Caravida: 271 (1375)
Açan Moreyl: 87 (1328)
Açarà Belsom: 145 (1343)
Açarata Aroní: 89 (1328), 112 (1332)
Aïm: 590 (1485), 641 (1492: Faïm)
Alaçar Galipa: 15 (1296)
Almosino Salamó: 588 (1485)
Anoc Çaporta (*secretari*): 285 (1388)
Anzaret: 621 (1490)
Astruc Abenafia (Benafia): 133 (1341: *pare de Líria*), 318 (1434)
Astruc Abraham: 145 (1343)
Astruc Avinçaic: 29 (1303)
Astruc Avinpelx (Avinpelxos): 17 (1300), 23 (1301), 24 (1302), 29 (1303), 32 (1304), 33 (1305), 67 (1321), 80 (1326), 81 (1327)
Astruc Bedoç: 46 (1315), 60 (1320), 76 (1325), 78 (1325), 94 (1329), 107 (1331), 109 (1332), 110 (1332), 111 (1332), 112 (1332), 113 (1332)
Astruc Bites: 654 (1492)
Astruc Çaporta: 60 (1320), 94 (1329), 162 (1346), 167 (1347: *fill de Salamó Çaporta*), 271 (1375)
Astruc Içac (Zarc; *conseller*): 271 (1375)
Astruc de Puig Moxó: 139 (1342-43)
Astruc Perfeyt: 271 (1375)

Astruc Potxí (*fill de Jafità Potxí*): 145 (1343), 154 (1344)
Astruc Rimoc: 294 (1400)
Astruc Salomó (*conseller*): 271 (1375)
Astruc Samuel Çaporta: 252 (1361)
Astruc Sulam: 49 (1318), 50 (1318), 52 (1318), 56 (1319), 62 (1320)
Astruc Suylam (*conseller*): 271 (1375: 2x)
Astruc Teroç (*nét d'Astruc Rimoc*): 294 (1400)
Azan Abram: 94 (1329)
Azera Cortoví: 107 (1331)

.....

Aldonça (*muller d'Içac Baruc*): 669 (1492)
Amoretas (*muller de Salamó Gracià*): 271 (1375)
Aster (*muller d'Içac Mercadell*): 271 (1375)
Asterina (*muller de Benvenist Gateyno*): 271 (1375)
Asterita (*muller de Salamó Açan*): 271 (1375)
Astruga (*àvia de Jacob Deulosal*): 658 (1492)
Astruga (*muller de Dolç*): 608 (1488)
Astruga (*muller de Vidal Rossel*): 73 (1324)
Astrugona (*muller d'Abraham Salamó*): 271 (1375)
Astrugona (*muller de Jucef Zarc*): 271 (1375)
Astrugona (*muller de Maimó Comperat*): 271 (1375)
Astrugona (*vídua de Maimó Açtarel*): 271 (1375)
Azterita (*muller de Maïr Natan*): 271 (1375)

B

Baruc: 321 (1435), 353 (1444), 355 (1444), 367 (1448), 385 (1452), 387 (1452), 400 (1453), 429 (1459), 433 (1459), 570 (1484)

Baruc Almosnino (Almosino): 326 (1436), 433 (1459: *corredor*), 570 (1485), 654 (1492: *Jacuf Baruc Almosnino*)
Baruc Mocatil: 102 (1331)
Belaix Abraham: 271 (1375)
Beliveyna (*pare de Mossé Beliveyla*): 94 (1329)
Belsom: 488 (1466), 526 (1478), 582 (1484), 624 (1490), 625 (1493)
Belsom Cera: 47 (1315)
Belsom Sullam: 510 (1470)
Bendit: 548 (1481)
Benvenist Gateyno: 271 (1375)
Benvenist Jacob: 271 (1375)
Bonafós de Besalú: 304 (1418)
Bonanasc: 145 (1343)
Bonanat Rimoc: 154 (1344)
Bondaví dez Cortal: 221 (1354), 233 (1356), 271 (1375: *conseller*)
Bondio Çaporta (*fill de Salamó Çaporta*): 210 (1352)
Boniac Zaporta: 271 (1375)
Bonjuà: 387 (1452), 393 (1452), 406 (1456)
Bonjuà (*calceter*): 536 (1480), 542 (1481), 544 (1481), 593 (1485), 616 (1489)
Bonjuà Benaçaya (Benaçayda, Benasaxa): 533 (1480), 587 (1485), 605 (1488), 616 (1489), 620 (1489), 635 (1492), 636 (1492), 637 (1492), 645 (1492), 649 (1489), 652 (1492)
Bonjuà Çalom: 651 (1492), 653 (1492)
Bonjuà de Besés: 413 (1457), 533 (1480)
Bonjuà de Lorac (Lerac, Lerat): 590 (1485: *fill de*), 644 (1492), 646 (1492), 677 (1492)
Bonjudà Çaporta: 162 (1346), 208 (1352), 223 (1354), 238 (1356), 240 (1356), 271 (1375: *secretari*)

- Bonjudà de Mercadell: 13 (1290-91)
Bonjuhà Çalom: 482 (1466)
Bonjuhà Taboc: 277 (1379), 286 (1388)
Bonjuhà Caravida: 167 (1347), 271 (1375)
Bonnín: 570 (1484), 578 (1484), 581 (1484)
Bonnín Abram: 588 (1485)
Bonsenyor dez Cortal: 278 (1383)
Bronà Cap: 495 (1468)
-
- Blanquina (*muller de Daví Abenaçaia*): 648 (1492), 665 (1492)
Bonadona (*vídua d'Asdai Caravida*): 167 (1347)
Bonadona (*mare de Salamó Cresques*): 663 (1492), 666 (1492)
Bonadona (*muller d'Açarata*): 89 (1328)
Bonadona (*muller d'Asdai Caravida i mare de Salamó Caravida*): 261 (1363)
Bonadona (*muller d'Astruc Içac [Zarc]*): 271 (1375)
Bonadona (*muller de Benvenist Jacob*): 271 (1375)
Bonadona (*muller de Cresques Belsom*): 638 (1492)
Bonadona (*muller de Cresques Sulam*): 651 (1492)
Bonadona (*muller de Guealya Peleyer*): 271 (1375)
Bonadona (*muller de Josuà Xepent*): 271 (1375)
Bonadona (*muller de Jucef Jacobí i mare de Belayre*): 270 (1374), 271 (1375)
Bonadona (*muller de Mossé Naçan, conseller*): 271 (1375)
Bonadona (*muller de Salamó Mossé*): 271 (1375)
Bonadona (*vídua d'Açan Caravida*): 271 (1375)
Bonadona (*vidua de Mossé Natan*): 251 (1360)
Bonafilla (*filla i hereva de Salamó de Feç*): 269 (1373)

- Bonafilla (*muller d'Astruc Bites*): 654 (1492)
Bonafilla (*muller d'Astruc Zaporta*): 271 (1375)
Bonafilla (*muller de Bonjuà Bençaia*): 637 (1492)
Bonafilla (*muller de Bonjudà Zaporta*): 271 (1375)
Bonafilla (*muller de Mossé Abenafia*): 271 (1375)
Bonafilla (*muller de Mossé Bonastruc*): 271 (1375)
Bonafilla (*vídua d'Abraham Cap, jueu de Verdú*): 271 (1375)
Bonafilla (*vídua d'Açan Abraham*): 271 (1375)
Bonafilla (*vídua de Salvat Abraham*): 271 (1375)
Bonamatista (*muller d'Abraham Samuel*): 271 (1375)
Boneta (*muller d'Abraham Salvat*): 271 (1375)
Boneta (*muller de Daviu [Davi] Aron*): 271 (1375)
Boneta (*muller de Vidal de Camprodón*): 271 (1375)
Boneta (*vídua d'Abraham Samuel Cap*): 271 (1375)

C

- Carabassa: 312 (1434: *amiga del*), 655 (1492)
Cofén (*sabater*): 402 (1454)
Çaçon Ardit: 446 (1460)
Çalom: 549 (1481)
Cresques: 510 (1470), 562 (1483)
Cresques Belsom: 533 (1480), 549 (1481), 563 (1483), 579 (1484: *germà d'Içac Belsom*), 594 (1485), 618 (1489), 632 (1492), 638 (1492)
Cresques Duran: 269 (1373)
Cresques Gracià: 211 (1352), 244 (1357), 271 (1375: *conseller*)
Cresques Sullam: 642 (1492), 651 (1492: *pare de Salamó Cresques*)
-

- Cereta (*muller d'Astruc Salamó*): 271 (1375)

D

Daví Abenaçaia (*metge*): 403 (1455), 407 (1456), 414 (1457), 417 (1458), 419 (1458), 435 (1459), 443 (1460), 447 (1460), 448 (1460), 449 (1460), 450 (1460), 451 (1460), 453 (1460), 455 (1460), 461 (1461), 463 (1462), 506 (1469), 510 (1470), 511 (1470), 524 (1475), 525 (1478), 531 (1479), 546 (1481), 549 (1481), 555 (1482), 557 (1482), 558 (1482), 562 (1482), 567 (1483), 580 (1484), 588 (1485), 591 (1485), 600 (1487), 601 (1487), 606 (1488), 626 (1490), 648 (1492), 659 (1492), 662 (1492), 665 (1492), 670 (1492), 671 (1492), 672 (1492), 673 (1492), 676 (1492), 678 (1500), 687 (1501), 689 (1501), 702 (1501), 722 (1501), 724 (1501)

Daví Adret: 281 (1385), 287 (1388)

Daví Cabestany: 576 (1484), 643 (1492), 655 (1492)

Daviu Adret: 114 (1333)

Daviu Aron (Daví): 271 (11375)

Deulosal: 604 (1488), 627 (1490: *menor*)

Deulosal Jacob: 429 (1459), 437 (1460), 438 (1460), 440 (1460: *pare de Jacob Deulosal*), 441 (1460), 442 (1460), 444 (1460), 445 (1460), 446 (1460), 638 (1492)

Dolç (Dolch): 545 (1481), 608 (1488), 655 (1492)

Duran: 234 (1356)

Duran Cresques: 271 (1375)

Dolça (*muller de Salamó Mocatil*): 71 (1323)

Dulcia (*muller d'Astruc Suyllam*): 271 (1375)

Dulcia (*muller de Bondaví des Cortal*): 271 (1375)

Dulcia (*vídua d'Astruc Perfeyl*): 271 (1375)

E

Eçarà Cortoví: 106 (1331), 145 (1343)

Enoc Gracià: 52 (1318)

Estruc (*fill d'Abrahà Baruc*): 621 (1490)

Estruga (*muller de Dolç*): 545 (1481)

Estruga (*vídua de Nicim Samarell*): 629 (1492), 650 (1492)

F

Fananel (*gendre d'Içac Facen*): 284 (1388)

Falconeta (*vídua de Salamó Naçan*): 198 (1351)

Fava (*muller de Vidal Avinpelx*): 271 (1375)

G

Gentou Bonet: 87 (1328)

Guealya Peleyer: 271 (1375)

Gentil (*muller d'Içac Doní*): 271 (1375)

Goig (*muller d'Içac Arempelx*): 21 (1300)

I

Içac Abnexec (Ich; Abnaxe, Alxec; *sedassaire*): 311 (1434), 320 (1435), 322 (1435), 323 (1435), 381 (1452), 389 (1452), 432 (1459), 439 (1460), 491 (1468)

Içac Abnaçanel: 26 (1303)

Içac Abuic: 649 (1492)

Içac Avinçacoç: 73 (1324), 104 (1331), 113 (1332), 154 (1344: *Avicacés*)

Içac Avinçayc: 22 (1301), 36 (1307; 2x), 37 (1308; 2x), 43 (1313), 57 (1319), 61 (1320), 65 (1321), 70 (1322), 72 (1324), 74 (1324), 78 (1324), 105 (1331)

Içac Avinpelx (Arempelx; *carneyador*): 21 (1300), 31 (1303), 33 (1305)

Icaç Baruc: 510 (1470), 533 (1480), 534 (1480), 541 (1481), 542 (1481), 547 (1481), 549 (1481), 588 (1485), 597 (1486: *Barull*), 599 (1487), 600 (1487), 616 (1489), 635 (1492), 669 (1492)

Içaç Belsom: 492 (1468), 493 (1468), 533 (1480), 549 (1481), 568 (1483), 569 (1483), 579 (1484, *germà de Cresques Belsom*), 588 (1485)
 Içac Caravida: 271 (1375)
 Içac de Baers (Besers; Besés): 136 (1342), 162 (1346), 197 (1350), 416 (1458), 486 (1467)
 Içac Doní: 246 (1358), 271 (1375)
 Içac Façén: 284 (1388)
 Içac Galipapa (*conseller*): 271 (1375)
 Içac Jacob (*fill de Jacob Deulosal*): 360 (1445), 400 (1453), 456 (1461), 457 (1461), 464 (1462), 465 (1462), 466 (1462), 471 (1463), 472 (1465), 473 (1465), 474 (1465), 475 (1465), 476 (1466), 478 (1466), 479 (1466), 481 (1466), 482 (1466), 489 (1468), 498 (1469), 499 (1469), 500 (1469), 504 (1469), 508 (1470), 509 (1470), 510 (1470), 512 (1470), 513 (1470)
 Içac Jucef Galipapa: 166 (1347)
 Içac Leví: 629 (1492)
 Içac Mercadel: 271 (1375)
 Içac Rimoc: 105 (1331: *fill [...]*), 116 (1334)
 Içac Rimoc (*fill de Salamó Rimoc*): 28 (1303), 80 (1326), 88 (1328), 94 (1329), 109 (1332)
 Içac Rimoc (*fill de Vidal Rimoc*): 88 (1328)
 Içac Rovén: 493 (1468), 533 (1480), 546 (1481)
 Içac Salamó: 14 (1291)
 Içac Salom: *veg. Abram Calom*
 Içac Vidal: 37 (1308), 38 (1308), 154 (1344)
 Irac: 363 (1447)
 Isac (*corredor*): 475 (1465)
 Isac de Besés: *veg. Içac de Baers*
 Isac de Tàrrega: 26 (1303)
 Izac Efraym: 218 (1353)

J

Jacob Blanes: 306 (1422)
 Jacob Çalot: 260 (1363)
 Jacob de Quercí (*residí temporalment a Tàrrega o Anglesola*): 554 (1481), 560 (1482)
 Jacob Deulosal (*giponer i peller*): 344 (1442), 360 (1445), 380 (1452), 387 (1452), 388 (1452), 398 (1453), 400 (1453), 420 (1459), 421 (1459), 422 (1459), 425 (1459), 434 (1459), 435 (1459), 510 (1470, 2x), 530 (1479), 588 (1485), 594 (1485), 595 (1485), 638 (1492), 654 (1492; *fill de Deulosal Jacob*), 656 (1492), 657 (1492), 658 (1492), 659 (1492), 660 (1492), 663 (1492), 664 (1492), 666 (1492), 687 (1501)
 Jacob Vidal: 400 (1453)
 Jacobí (*pergaminer*): 237 (1356), 242 (1357), 312 (1434: *muller de*)
 Jafià Potxí (*pare d'Astruc Potxí*): 145 (1343), 154 (1344), 283 (1388)
 Jafudà: 292 (1398)
 Jafudà (*mestre*): 510 (1470)
 Jafudà Avinpaic: 32 (1304)
 Jafudà Galipapa: 24 (1302)
 Jafudà Jucef: 426 (1459)
 Jafudà Jucef de Besés el Nin: (a) *jueu de Bellpuig*: 315 (1434), 325 (1435), 326 (1436), 333 (1440), 336 (1440), 349 (1443), 350 (1443), 351 (1443), 357 (1444), 364 (1448), 365 (1448); (b) *jueu de Tàrrega*: 370 (1450), 372 (1450), 373 (1450), 374 (1450), 375 (1450), 376 (1450), 377 (1450), 379 (1451), 429 (1459: *mosso de*), 454 (1460, 2x), 461 (1461)
 Jafudà Nicim: 145 (1343)
 Johanà Alfragim (*cunyat de Daví Cabestany*): 655 (1492)
 Johanàs: 584 (1484)
 Jonàs de Besés: 510 (1470)
 Josuà Saprut: 276 (1379), 277 (1379)
 Josuà Xepent: 271 (1375)

- Jucef Abenaçaia (*fill de Daví Abenaçaia; metge*): 365 (1448), 367 (1448), 532 (1479), 615 (1489), 628 (1492), 668 (1492), 674 (1492)
- Jucef Abenafia (*fill de Salamó Abenafia*): 390 (1452), 404 (1455), 412 (1456), 415 (1457), 424 (1459), 427 (1459), 429 (1459), 431 (1459), 477 (1466), 480 (1466), 483 (1466), 490 (1468), 491 (1468), 501 (1469), 502 (1469)
- Jucef Aboelí: 107 (1331), 112 (1332)
- Jucef Abram: 98 (1330)
- Jucef Alçahaya (*cirurgià*): 307 (1425)
- Jucef Baruc: 634 (1492: *fill de*)
- Jucef Bonafós: 162 (1346)
- Jucef Boniac Maffà (*fill d'Astruc Bites*): 654 (1492)
- Jucef Bonjuhà: 301 (1416)
- Jucef de Besés el Nin (*fill de Jafudà Jucef de Besés*): 475 (1465), 486 (1467), 494 (1468), 495 (1468), 510 (1470), 514 (1470), 516 (1470), 517 (1470), 531 (1479), 533 (1480), 539 (1481), 547 (1481), 551 (1481), 559 (1482), 564 (1483), 575 (1484), 576 (1484), 577 (1484), 588 (1485), 602 (1487), 616 (1489), 621 (1490), 626 (1490), 633 (1492), 647 (1492)
- Jucef de Larat: 510 (1470)
- Jucef Loviu: 648 (1492)
- Jucef de Sara: 400 (1453)
- Jucef Içac Galipapa: 167 (1347)
- Jucef Jacob (Jacobí): 270 (1374), 271 (1375)
- Jucef Mocatil (*pare de Salamó Mocatil*): 39 (1308)
- Jucef Mordofay (Merdofay): 310 (1434), 365 (1448), 386 (1452), 386 (1452: *el fill petit de*), 392 (1452: *el fill de*), 433 (1459: *pare de Salomies*)
- Jucef Xebà (*sabater*): 284 (1388)
- Jucef Zarc (*conseller*): 271 (1375)
- Juç Falcó: 429 (1459)

L

- Lobet Potxi: 154 (1344)
.....
Líria (*filla d'Astruc Abenafia*): 133 (1341), 203 (1351)
- Lobone (*muller de Senton Falcó*): 85 (1327)

M

- Maimó Aqtarel: 271 (1375)
- Maimó Comperat: 271 (1375)
- Maimó Nicolau: 177 (1349)
- Maïr Natan: 271 (1375)
- Majó Samsó: 138 (1342), 139 (1342)
- Menafem: 382 (1452), 384 (1452)
- Menahem (*metge*): 212 (1352)
- Mossé: 646 (1492)
- Mossé (*metge*): 257 (1362), 263 (1364)
- Mossé: 319 (1435)
- Mossé Abenafia (*conseller*): 271 (1375)
- Mossé Abraham: 154 (1344)
- Mossé Arotí: 224 (1354)
- Mossé Beliveyla (*fill de Beliveyna*): 94 (1329)
- Mossé Bonastruc: 271 (1375)
- Mossé Cainfa: 38 (1308)
- Mossé Cofén: 315 (1434)
- Mossé Isac Cap: 123 (1337)
- Mossé Naçan (Açan; Natan): 38 (1308), 41 (1313), 47 (1315), 48 (1315), 49 (1318), 50 (1318), 56 (1319), 62 (1320), 84 (1327), 101 (1330), 114 (1333), 117 (1334), 120 (1336), 127 (1339), 134 (1342), 136 (1342), 137 (1342), 144 (1343), 151 (1344), 155 (1344), 160 (1345), 168 (1347), 169 (1347),

184 (1349), 189 (1350), 193 (1350), 197 (1350), 213 (1352), 222 (1354),
226 (1356), 227 (1356), 241 (1357), 244 (1357), 249 (1359), 250 (1360),
289 (1389), 295 (1403), 302 (1417), 305 (1420-21), 308 (1429), 309 (1429),
329 (1437), 330 (1437-38), 378 (1450), 460 (1461)

Mossé Naçan (Natan; *conseller*): 271 (1375)

Mossé Açan: 546 (1481)

Mossé Saruc: 400 (1453, 2x)

.....

Margal (*muller d'Abraham Seler*): 271 (1375)

Maria (*muller d'Içac Galipapa*): 271 (1375)

Mira (*muller de Salamó Mocatil*): 39 (1308), 58 (1319), 68 (1322)

Mira: 630 (1492)

Mira (*vídua*): 575 (1484)

Mira (*vídua de Cresques Astruc*): 69 (1322)

N

Natací Gateyno: 654 (1492)

Necim Leví: 588 (1485)

Nicim d'Asnacet (*metge*): 661 (1492)

Nicim de Besés: 647 (1492), 656 (1492)

Nicim Rovén: 499 (1469), 504 (1469), 522 (1474), 533 (1480), 550 (1481),
570 (1484), 607 (1488), 614 (1489), 617 (1489), 619 (1489), 630 (1492),
712 (1502), 713 (1502)

Nicim Samarell: 588 (1485), 629 (1492), 650 (1492)

P

Perfeit Adret: 83 (1327), 94 (1329), 104 (1331), 113 (1332), 154 (1344),
196 (1350), 201 (1351), 205 (1351), 253 (1361), 271 (1375; *secretari*)

Perfet Ravayla: 252 (1361)

.....

Perlana (*muller d'Abraham Beliveya*): 271 (1375)

Puries (*muller de Jacob Deulosal, possiblement es tracti d'un malnom*): 595
(1485)

Preciosa (*filla de Salamó Naçan*): 182 (1349)

Priçosa (*muller de Cresques Gracià*): 271 (1375)

R

Rafael Salamó (*farrer*): 462 (1462)

Rahim: 17 (1300)

Rofén Momet: 479 (1466)

Rovén Nicim: 352 (1444), 369 (1449), 371 (1450), 510 (1470), 525 (1478)

.....

Regina (*muller d'Abip Cophen*): 271 (1375)

Regina (*muller de Samuel Rovén*): 271 (1375)

Regina (*vídua de Sulam Astruc*): 271 (1375)

Regina Abenafia (Bonafi): 546 (1481), 590 (1485), 622 (1490; *mare de Salamó Abenafia*)

Rosa: 272 (1377)

Rosa (*germana de Menafem*): 384 (1452)

S

Salamó (*fill de Mossé*): 145 (1343)

Salamó Abenafia (Bonafia): 324 (1435), 352 (1444), 354 (1444), 355 (1444), 357 (1444), 365 (1448), 382 (1452), 404 (1455), 412 (1456), 510 (1470), 517 (1470), 622 (1490; *fill de Regina*)

Salamó Açan (*conseller*): 271 (1375, 2x)

Salamó Almocacill (Almocatill): 3 (1280)

Salamó Avinpelx: 26 (1303)

Samuel Avinpelx: 18 (1300), 20 (1300), 25 (1302), 30 (1303), 41 (1313), 53 (1318), 67 (1321), 81 (1327), 138 (1342)

Salamó (*farrer*): 423 (1459)

Salamó Abram: 82 (1327)
 Salamó Cabra: 492 (1468), 552 (1481), 556 (1482), 585 (1485), 598 (1487),
 611 (1489), 612 (1489), 631 (1492), 635 (1492), 636 (1492), 643 (1492)
 Salamó Caravida (*fill d'Asday Caravida*): 261 (1363)
 Salamó Cera: 38 (1308)
 Salamó Cohen: 133 (1341), 139 (1342-43)
 Salamó Cresques (*fill de Cresques Belsom*): 638 (1492), 645 (1492), 663
 (1492), 666 (1492)
 Salamó Cresques (*fill de Cresques Sulam*): 651 (1492)
 Salamó Çaporta (*pare d'Astruc Çaporta*): 167 (1347), 210 (1352)
 Salamó Çatorre: 52 (1318), 62 (1320)
 Salamó de Besés: 642 (1492), 647 (1492), 656 (1492)
 Salamó de Blanes: 298 (1413), 299 (1413)
 Salamó Deulosal: 538 (1481), 588 (1485)
 Salamó Gracià: 259 (1363), 271 (1375)
 Salamó Mocatil (*fill de Jucef Mocatil*): 39 (1308), 42 (1313), 45 (1315), 58
 (1319), 61 (1320), 63 (1320), 64 (1321), 68 (1322), 70 (1322), 71 (1323), 72
 (1324), 76 (1325)
 Salamó Mossé: 271 (1375)
 Salamó Naçan (Natan): 38 (1308: *Salom*), 66 (1321), 73 (1324: *Açay*), 106
 (1331), 114 (1333), 137 (1342), 139 (1342-43: *Açay*), 146 (1343), 147
 (1343), 148 (1343), 152 (1344), 153 (1344), 182 (1349), 198 (1351), 262
 (1363)
 Salamó Rimoc (*pare d'Içac Rimoc*): 28 (1303), 88 (1328), 109 (1332)
 Salamó Rosam: 328 (1437)
 Salamó Suylam (Sulam): 156 (1345), 271 (1375)
 Salom: 312 (1434: *muller de*), 434 (1459)
 Salomies (*fill de Merdofay*): 433 (1459)
 Salomó Bonnín: 533 (1480), 534 (1480), 535 (1480), 610 (1488)

Salomó de Fez: 269 (1373)
 Saltell Bonafós (*cunyat de Cresques Astruc*): 69 (1322)
 Saltell Cabrit (*germà de Bonjudà Cabrit; cirurgià*): 255 (1362), 268 (1371)
 Salvat: 391 (1452)
 Salvat Abraham: 271 (1375)
 Samarell: 563 (1483), 597 (1486)
 Samuel: 357 (1444)
 Samuel Abeçmel: 69 (1322)
 Samuel Açcarel: 105 (1331)
 Samuel Avimpela: 139 (1342-43)
 Samuel Benet: 105 (1331)
 Samuel Buyol: 436 (1459), 441 (1460)
 Samuel Bonafós (*pare de Jucef*): 162 (1346)
 Samuel Çaporta: 114 (1323, 2x), 164 (1346), 167 (1347, 2x), 209 (1352),
 271 (1375: *conseller*), 300 (1416)
 Samuel Içac: 271 (1375)
 Samuel Leví: 322 (1435)
 Samuel Rimoc: 154 (1344)
 Samuel Rossell: 268 (1371)
 Samuel Rovén: 271 (1375)
 Samuel Salamó: 271 (1375)
 Samuel Salamó Naçan (*fill de Salamó Naçan*): 198 (1351), 244 (1357)
 Samuel Vidal: 63 (1320), 66 (1321), 77 (1325), 87 (1328), 88 (1328), 99
 (1330), 111 (1332), 232 (1356)
 Semtov Rimoc: 115 (1334)
 Samuel Mossé Rimoc: 95 (1330)
 Sentom Falcó: 51 (1318), 85 (1327)
 Sentou: 573 (1484)

Sentou Celdan: 154 (1344)

Struc Momet: 358 (1444)

Sulam Astruc: 271 (1375)

Sulam Brunel: 142 (1343)

Sulam Cresques: 588 (1485)

Sulam Rovén: 588 (1485)

Sara (Çara): 431 (1459: *fill de*)

Senyoreta (*filla d'Astruc Rimoc, mare d'Astruc Teroç*): 294 (1400)

Senyoreta (*muller de Daví Cabestany*): 643 (1492)

Sereta (*filla de Mossé Naçan, vídua d'Içac de Besés*): 197 (1350)

Sima (*muller de Salamó Mocatil*): 45 (1315)

Suylama (*vídua de Salamó Suylam*): 271 (1375)

T

Tolrana (*filla i hereva de Samuel Salamó*): 271 (1375)

Tolrana (*muller de Perfeyt Adret*): 271 (1375)

V

Vidal (*àlies lo Rotg*): 392 (1452), 424 (1459: *muller de*)

Vidal Avinpelx (Avinpelxos): 17 (1300: *pare d'Astruc Avinpelx*), 21 (1300: *pare d'Içac Avinpelx*), 22 (1301), 23 (1301), 24 (1302), 26 (1303), 29 (1303), 32 (1304), 200 (1351), 271 (1375: *conseller*)

Vidal Brunel: 13 (1290/91), 22 (1301)

Vidal Çatorre: 156 (1345)

Vidal de Cabestany: 339 (1441), 570 (1483)

Vidal de Camprodón: 271 (1375)

Vidal de Castellases: 6 (1283), 9 (1285)

Vidal Galipapa: 26 (1303), 384 (1452)

Vidal Mossé (*fill de Mossé Natan [Açan]*): 168 (1347), 197 (1350), 229 (1356), 230 (1356), 239 (1356), 243 (1357), 244 (1357), 250 (1360), 271 (1375: *secretari*)

Vidal Sulam: 16 (1297/98)

Vital Rimoc: 7 (1283), 88 (1328)

Vives de Camprodón: 114 (1333)

Vidala (*muller de Boniac Zaporta*): 271 (1375)

Vidala (*vídua d'Abraham Içac Cap*): 271 (1375)

ANTROPÒNIMS DE JUEUS I JUEVES NO TARGARINS

A

Abram Astruc (*de Vilafranca del Penedès*): 162 (1346)

Abraham Atzay (*metge de València*): 173 (1348)

Abraham Bulaix (*de Barcelona*): 6 (1283)

Abraham Cap (*de Verdú*): 271 (1375)

Alatzar (*metge*): 125 (1338)

Astruc de Besers (*de Barcelona*): 160 (1345), 169 (1347)

.....

Alamanda (*de Valls*): 138 (1342)

Aster (*de Valls; mare d'Içac de Narbona*): 133 (1341), 135 (1342)

Asterona (*de Valls; néta d'Astruc Abenafia*): 135 (1342)

Astruga (*de Tudela de Navarra; esposa de Gentou; dida*): 135 (1342)

Astrugueta (*de Barcelona; filla d'Astruc de Besers*): 160 (1345)

B

- Barfat Bonafós: 162 (1346)
 Benvenist (*de Bellpuig*): 515 (1470), 519 (1473), 523 (1475)
 Bonanasc Alfaquim (*de Perpinyà*): 278 (1383)
 Bonanat Tabal (*de Barcelona*): 145 (1343)
 Bonjuà Bites (*de Balaguer*): 502 (1469)
 Bonjudà Cabrit (*cirurgià de Barcelona*): 255 (1362)
 Bonjuhà Astruc (*de Cervera*): 274 (1378)
 Bonjuhà Hasdai (*de Lleida*): 156 (1345)

C

- Castell (*de Tarragona*): 4 (1282/3), 6 (1283), 9 (1285)
 Cresques Astruc Gracià (*de Montblanc; marit de Preciosa, filla de Salamó Naçan*): 182 (1349)
 Cresques Salamó (*de Barcelona*): 222 (1354)
 Çaporta (*de Cervera*): 406 (1456)

D

- Daví de Bellcaire (*de Barcelona*): 281 (1385)
 David ben R. Ishaq ha-Nafid: 162 (1346)
-

Dolça (*de Girona; sogra d'Içac Arempelx*): 21 (1300)

F

Ferrarí Jafra (*de Girona; sogre d'Içac Arempelx*): 21 (1300)

G

- Galadia (*de Tudela*): 145 (1343), 154 (1344: *Galia Navarre*)
 Gentou (*de Tudela de Navarra; marit d'Astruga*): 135 (1342)
-

Goig (*de Castefollit de Riubregós; filla de Vidal Astruc Cresques*): 218 (1353)

I

- Iacob Içac (*de Cervera*): 224 (1354)
 Içac Bonafé (*de Cervera*): 224 (1354)
 Içac Çalot (*de Cervera i després de Tàrrega; pare de Jucef Çalot*): 246 (1358), 247 (1359)
 Içac de Narbona (*de Valls*): 133 (1341), 203 (1351)
 Içac Saladí (*de Solsona*): 269 (1373)
 Içac Tauhel (*de Lleida*): 154 (1344), 156 (1345)
 Içac Vidal (*de Montsó; fill de Vidal Jacob*): 145 (1343)
 Izac Mossé Bendit (*de Cervera*): 215 (1352)

J

- Jafudà Alatzar (*de València*): 222 (1354)
 Jafudà de Rodes (*metge*): 399 (1452)
 Jafudà Vidal (*de Bellpuig*): 331 (1438)
 Jacob Xicatela (Xicareda; *de Lleida*): 145 (1343), 154 (1344)
 Jucef Afmaell (*de Falset*): 294 (1400)
 Jucef Almocacill (*de Vilagrassa*): 3 (1280)
 Jucef Çalot (*de Cervera*): 246 (1358)
 Jucef Cavaller (*de Cervera*): 416 (1458)
 Jucef Sutlam (*de Cervera*): 307 (1425)

M

- Maimó de Narbona (*de Valls; pare d'Içac*): 133 (1341)
 Maimó Duran (*de Santa Coloma de Queralt; sogre de Sentom Falcó*): 85 (1327)
 Maimó Duran (*de Vilagrassa*): 26 (1303)

Maimó Serç (*de Cervera*): 224 (1354)

Mossé Belsom Benet (*de Girona*): 306 (1422)

Mossé Biscaia (*de Valls; marit d'Alamanda*): 138 (1342)

Mossé Ravaia (*de Barcelona*): 3

P

Prohençal Jucef (*de Solsona*): 269 (1373)

R

Reubén ben R. Menahem ben R. Simón: 162 (1346)

.....
Regina (*de Santa Coloma de Queralt; sogra de Sentom Falcó*): 85 (1327)

S

Salamó Adida (*de la Llacuna de Vilademàger*): 307 (1425)

Struc Novet (*de Bellpuig*): 325 (1435)

Sulam Deulogar (*de Cervera; metge*): 276 (1379), 277 (1379)

.....
Stela (*de Girona; filla de Mossé Belshom Benet*): 306 (1422)

Stronce (*de Falset; filla de Jucef Afmaell i muller d'Astruc Teroç*): 294
(1400)

T

Terroç Cresques (*de Castellfollit de Riubregós; fill de Vidal Astruc Cresques*): 218 (1353)

.....
Tolraneta (*de Barcelona; filla d'Astruc de Besers*): 160 (1345)

V

Vidal Astruc Cresques (*de Castellfollit de Riubregós*): 218 (1353)

Vidal de Suau: 344 (1442)

Vidal Fasan (*de Tortosa*): 583 (1484)

Vidal Jacob (*de Montsó; pare d'Içac Vidal*): 145 (1343)

ANTROPÒNIMS CRISTIANS

A

Agramunt, Andreu: 576 (1484), 582 (1484), 596 (1486), 684 (1501)

Agramunt, Francesc: 725 (1501)

Agramunt, Joan: 684 (1501), 714 (1502)

Aguiló, Francesc (*battle de Tàrrega*): 175 (1349), 176 (1349), 178 (1349),
179 (1349), 187 (1350), 263 (1364), 267 (1366)

Aguiló, Jaume: 232 (1356)

Aguiló, Ramon: 146 (1343)

Alagau, Bernat d': 56 (1319)

Alart, Nicolau: 314 (1434)

Albaric, Bernat: 288 (1389; *muller d'*)

Albiols, Bernat d': 110 (1332)

Alegret, Ponç (*paer*): 95 (1330)

Alfons (*fill de Jaume II*): a) *Infant Alfons*: 84; b) *Alfons III*: 86, 90, 91, 92,
93, 96

Alfons (*fill de Pere II*): a) *Infant Alfons*: 4, 5, 6, 8; b) *Alfons II el Franc*: 10, 11, 12, 13
 Algexení, Jaume: 70 (1322)
 Allies (Alís), Pere: 384 (1452), 428 (1459)
 Almenara, Bernat d': 63 (1320)
 Alrens, Lluís: 718 (1501)
 Altarriba, Guerau d': 623 (1490)
 Altarriba, Joan (*cavaller*): 673 (1492)
 Altarriba, Llorenç: 673 (1492)
 Altet, Joan: 436 (1459), 438 (1460), 441 (1460), 442 (1460)
 Altissen, Joan (Altisen): 341 (1441), 722 (1501)
 Amat, Joan: 703 (1502)
 Amat, Pere: 695 (1501), 686 (1501), 689 (1501)
 Amat, Ramon: 546 (1481), 703 (1502), 720 (1502)
 Amenós, Jaume: 53 (1318)
 Amenós, Ramon (*paer*): 102 (1331)
 Amenós, Ricard: 140 (1343)
 Andreu, Pere: 41 (1313), 322 (1435), 323 (1435), 331 (1438), 345 (1442)
 Andreu, Montserrat (*àlies Moxó*): 479 (1466), 482 (1466)
 Anglesola, Benet: 607 (1488)
 Anglesola, Berenguer d' (*noble*): 79 (1326)
 Anglesola, Pere: 486 (1467), 665 (1492), 694 (1501)
 Aquilors, Guillem: 24 (1302), 65 (1321)
 Arces, Joan: 325 (1435)
 Arcs, Bertran dels: 296 (1408)
 Ardèvol, Guerau d': 243 (1357)
 Armengou: 380 (1452), 632 (1492)

Armengou, Guillem: 416 (1458)
 Artús, Miquel: 684 (1501), 697 (1501), 684 (1501), 686 (1501), 703 (1502), 714 (1502)
 Artús, Montserrat: 398 (1453)
 Audibert, Enric: 403 (1455), 404 (1455)
 Audibert, Joan (*prior de Sant Antoni*): 412 (1465)
 Aurist (*notari*): 612 (1489)
 Avellà, Bartomeu (*pintor*): 309 (1429)
 Avellaneda, Dídac d': 672 (1492), 674 (1492)

 Alamanda (*vídua de Bernat Andreu*): 13 (1290/91)
 Anya: 524 (1475)
 Armilles: 140 (1343)

B

Badia, Pere Ramon: 687 (1501), 702 (1501), 705 (1502), 711 (1502), 715 (1502)
 Balaguer, Jaume (*forner*): 327 (1437), 383 (1452), 396 (1452), 397 (1452)
 Balagueró, Jaume: 658 (1492)
 Balagueró, Mateu: 654 (1492)
 Balcebre, Francesc: 639 (1492)
 Barba, Guillem: 87 (1328), 98 (1330)
 Barta, Bernat (*prevere*): 345 (1442)
 Barta, Joan: 435 (1459), 477 (1466)
 Bas, Bernat de: 36 (1307)
 Bas, Jaume de (*paer*): 51 (1318)
 Bas, Tomàs de (*jurisperit*): 47 (1315)
 Batle: 723 (1502)

Beliana, Ramon de (*fill d'Arnau de Beliana*): 111 (1332)
Belloc, Bernat de (*paer*): 19 (1300), 20 (1300)
Beltal, Bortomeu: 527 (1478), 537 (1481), 562 (1483), 568 (1483), 569 (1483), 571 (1484)
Bendit: 318 (1434)
Benet (*pagès*): 519 (1473)
Beraldà: 379 (1451)
Berenguer, Joan: 260 (1363)
Berga, Pere: 666 (1492)
Bergot, Andreu: 525 (1478)
Bergot, Joan: 437 (1459), 438 (1460)
Bertomeu (*missatger*): 611 (1489)
Besalú: 471 (1463)
Besuldú, Guillem de: 39 (1308), 61 (1320)
Birlanda, Benet: 572 (1484)
Boada, Antoni (*majoral de Menàrguens*): 506 (1469)
Boget, Benet (*fill de Margarida Solines*): 589 (1485)
Boget, Joan: 550 (1481)
Boix, Jaume (*mercader*): 588 (1485)
Boldú, Guillem de: 146 (1343)
Bonet, Francesc: 645 (1492)
Bonjoc, Jaume: 243 (1357)
Borrat, Francesc (*pagès*): 644 (1492)
Borrell: 611 (1489)
Bosch, Benet: 338 (1441)
Bosch, Jaume: 628 (1492)
Botella, Joan: 351 (1443)

Boyl, Pere (*tresorer reial*): 26 (1303)
Bramon, Bartomeu: 502 (1469)
Bramon, Pere (Bremon): 404 (1455), 407 (1456), 412 (1456), 439 (1460), 454 (1460, 2x), 474 (1465), 497 (1469), 562 (1483), 610 (1488), 612 (1489), 622 (1490), 686 (1501)
Buldú, Jaume (*peraire*): 291 (1398)
Busquets, Arnau: 93 (1329)
Busquets, Jaume: 525 (1478)
.....
Beneta (*muller de Pere Messeguer*): 15 (1296)
C
Caballer, Francesc (*notari*): 308 (1429)
Cabrera, Joan: 545 (1481)
Calbet, Bernat: 60 (1320)
Calbet, Ramon (*paer*): 19 (1300), 20 (1300)
Calega, Esteu (*paer*): 51 (1318)
Camarasa, Guillem de: 32 (1304), 136 (1342)
Campellis, Antoni de (*metge*): 207 (1352)
Cantellós, Bernat: 446 (1460)
Canelya: 543 (1481)
Canut, Gilabert (*prevere*): 315 (1434), 326 (1436)
Canut, Leonardo: 417 (1458), 435 (1459)
Canut, Simon: 76 (1325), 146 (1345)
Cardona, Antoni de: 477 (1466)
Cardona, Hug de: 468 (1462)
Cardona, Ponç de: 210 (1352)
Cardona, Ramon de: 333 (1440), 336 (1440), 345 (1442), 370 (1450), 371 (1450), 373 (1450), 374 (1450), 376 (1450), 534 (1480)

Carnicer, Joan: 315 (1434), 322 (1435), 323 (1435)
Carnicer, Pere: 340 (1441), 345 (1442), 346 (1443)
Carrera, Joan: 334 (1440)
Casals: 709 (1502), 726 (1502)
Casanoves: 702 (1501), 705 (1502; Vicent), 711 (1502; Vicent), 727 (1502;
hereus de)
Casanoves, Berenguer: 433 (1459), 458 (1461), 461 (1461)
Casas, Joan (*sastre*): 525 (1478)
Cases, Antoni: 493 (1468)
Cases, Ramon (Quases): 411 (1456)
Casquals: 310 (1434)
Castell, Pere (*daurador*): 329 (1437)
Castelló: 376 (1450)
Castelló, Pere: 687 (1501), 714 (1502)
Castlà, Jaume de: 154 (1344)
Celma: 337 (1440)
Cereols, Germà: 145 (1343)
Cerdà, Bartomeu: 352 (1444), 409 (1456), 412 (1456)
Ceres, Nicolau: 341 (1441)
Cervera, Bernat: 31 (1303)
Cervera, Francesc: 695 (1501)
Cervera, Joan (*barber*): 609 (1488)
Cerveric: 239 (1356)
Cirerols: 264 (1365: Francesc de), 324 (1435: Joan), 383 (1452: Joan), 403
(1455: Joan), 584 (1484: Francí), 699 (1501; Francí), 700 (1501), 704
(1502; Francesc), 725 (1501)
Claramunt, Dalmaci: 446 (1460)
Claret (*convers*): 290 (1392)

Claveroll: 610 (1488)
Coll, Pere: 487 (1467), 499 (1469), 570 (1484), 572 (1484)
Colmers, Guillem: 284 (1388)
Colom, Pere: 116 (1334)
Colomers: 525 (1478)
Comelles, Joan: 564 (1483)
Comelles, Ponç (*notari*): 322 (1435), 323 (1435), 324 (1435)
Conesa, Jaume: 258 (1363)
Conill, Balaguer: 412 (1456)
Corbela, Bernat: 78 (1325), 98 (1330)
Corbella: 235 (1356)
Corbella, Joan (*battle*): 450 (1460), 451 (1460)
Corbera, Gilabert de: 173 (1348), 174 (1349), 175 (1349), 176 (1349), 177
(1349), 178 (1349), 179 (1349), 180 (1349), 181 (1349), 216 (1353), 219
(1354)
Cornellana, Pere: 710 (1502)
Coromines, Françoi: 458 (1461)
Cortades, Guillem: 33 (1303)
Cortés: 687 (1501; Francesc), 716 (1502)
Cortielles, Berenguer de: 207 (1352)
Cortit, Joan: 380 (1452)
Costó, Bernau de (*paer*): 140 (1343)
.....
Caterina (*muller de Bernat Serra Gallard*): 583 (1484)
Caterina (*muller de Pere Mercer*): 727 (1502)
Constança (*vídua d'Arnau Serradell*): 293 (1399)

D

- Deçquer, Arnau: 22 (1301)
Derolés, Simon (*convers*): 291 (1398)
Desfar, Jaume (*jurisperit*): 179 (1349)
Despens, Pere (*doctor en lleis*): 175 (1349)
Desplà, Bernardí: 554 (1481)
Déu, Pere de: 42 (1313)
Dezlor, Joan: 565 (1483), 566 (1483), 613 (1489), 683 (1501), 696 (1501),
697 (1501), 684 (1501), 714 (1502)
Dezlor, Miquel: 486 (1467), 541 (1481)
Dezvals, Lluís (*cavaller*): 364 (1448), 379 (1451)
Domènech, Jaume (*prevere*): 643 (1492)
Duran, Antoni: 403 (1455), 404 (1455), 407 (1456), 415 (1457), 714 (1502)

E

- Eredia, Joan de: 412 (1456)
Ermengou, Antoni: 620 (1489)
Escuder, Benet: 408 (1456)
Espina (*inquisidor*): 662 (1492)
Esplugues, Joan: 716 (1502)
Estrader, Bonanat: 136 (1342)
.....
Elionor: 90 (1328), 92 (1329), 106 (1331), 302 (1417)

F

- F [...], Berenguer de: 17 (1300)
Falgera, Ramon: 67 (1321)
Fareró: 516 (1470), 569 (1483; Miquel), 596 (1486; Joan), 601 (1487), 602
(1487), 620 (1489), 623 (1490)

- Febrer, Gaspar: 474 (1465), 490 (1468), 509 (1470), 712 (1502)
Febrer, Joan (*estudiant*): 509 (1470)
Febrer, Nicolau: 471 (1463)
Feran: 291 (1398)
Ferran, Andreu (*convers*): 293 (1399)
Ferrandiç de Velasco, Pere: 262 (1363)
Ferrer, Francesc: 303 (1417), 647 (1492)
Ferrer, Joan: 373 (1450), 375 (1450), 376 (1450), 377 (1450), 484 (1467)
Ferrer, Jufré: 345 (1442), 364 (1448), 415 (1457)
Ferrer, Lluís: 333 (1440), 345 (1442), 412 (1456)
Ferrer, Lluiset (Farrer): 697 (1501)
Ferrer, Macià (Farrer): 512 (1470), 531 (1479), 540 (1481), 541 (1481), 570
(1484), 685 (1501)
Ferrer, Mateu: 417 (1458), 502 (1469)
Figerola (*argenter*): 725 (1501)
Figueras, Cristòfol: 585 (1485), 598 (1487)
Fitor, Gili (*pagès*): 502 (1469)
Florença, Pere: 331 (1348), 345 (1442), 347 (1443), 376 (1450), 377 (1450),
477 (1466; Santa Florença)
Florença, Pere Ramon (*fill de Pere Florença*): 497 (1469), 524 (1475), 540
(1481), 547 (1481), 690 (1501), 713 (1502)
Flovià, Jaume de: 286 (1388)
Fluvià, Francesc de: 263 (1363)
Folch, Mateu: 495 (1468), 499 (1469), 507 (1470), 509 (1470), 520 (1474),
564 (1483)
Folch, Simeó: 420 (1459), 435 (1459), 454 (1460, 2x), 455 (1460), 464
(1462), 466 (1462)
Folquet, Antoni: 41 (1313)
Folquet, Arnau: 30 (1303)

- Folquet, Ramon: 18 (1300), 153 (1344)
 Font, Bartomeu: 447 (1460), 448 (1460), 449 (1460)
 Francesc, Pere (*notari*): 14 (1291), 15 (1296)
 Fuysola, Jaume: 168 (1347)
-
- Faranda: 553 (1481)
 Febrera, Magdalena: 692 (1501), 713 (1502)

G

- Garabau, Bernat (*paer*): 102 (1331)
 Garcera, Miquel de: 25 (1302)
 Garcia: 459 (1461)
 Garçela, Pere: 345 (1442), 403 (1455), 404 (1455)
 Garriga, Guillem (*balancer*): 460 (1461)
 Garzela: 723 (1502)
 Gibert, Gabriel: 320 (1435)
 Giner: 702 (1501), 705 (1501; Antoni), 711 (1502), 719 (1502)
 Ginot, Macià: 404 (1455)
 Ginovés: 433 (1459), 654 (1492; Vicent), 693 (1501), 702 (1501), 707 (1502), 726 (1502)
 Girkós, Pere: 289 (1389)
 Giscafré, Berenguer: 208 (1352)
 Gispert: 411 (1456), 624 (1490)
 Goamir, Montserrat: 426 (1459)
 Gordiola, Jaume: 479 (1466)
 Gotsens, Bernadí (*prevere*): 728 (1501), 704 (1502), 721 (1502)
 Granyenela, Francesc: 355 (1444)
 Guanalons, Bernat de: 229 (1356), 230 (1356)

- Guanalons, Guillem de: 72 (1324)
 Guarro: 659 (1492)
 Guerau (Guirau): 340 (1441), 346 (1443, 2x), 389 (1452), 709 (1502; Antoni), 712 (1502; Bernat), 713 (1502)
 Guerau, Pere: 507 (1470), 509 (1470), 525 (1478), 562 (1483), 576 (1484), 712 (1502)
 Guerau, Pere (*monjo de Poblet*): 414 (1457), 495 (1468), 506 (1469)
 Guillem: 29 (1303)
 Guimerà, Ramon de: 28 (1303)
 Guitart, Pere: 166 (1347), 167 (1347)
 Guixos: 452 (1460), 453 (1460), 477 (1466), 521 (1474), 540 (1481; Llorenç), 552 (1481; Gabriel)
 Guomis: 590 (1485)
 Guones, Pere: 345 (1442)
-
- Ginovesa: 639 (1492)
 Guerrona, Joana: 530 (1479)
- I**
- Ivorra, Lluís d': 373 (1450), 374 (1450), 376 (1450), 477 (1466), 539 (1481)
-
- Iolanda (*conversa*): 554 (1481)
 Isabel (*muller de Jaume de Menàrguens*): 667 (1492)
 Isabel (*princesa castellana*): 510 (1470)
- J**
- Jaume (*fill de Pere II*): a) *Infant Jaume*: 3; b) *Jaume II el Just*: 26, 27, 34, 35, 40, 54, 55, 56, 59, 69, 75, 79, 81, 91
 Joan (*mestre rellotger*): 569 (1483)
 Joan (*rei de Navarra*): 405 (1455)

- Joan II: 529 (1479)
 Joan, Berenguer: 502 (1469)
 Joan, Bernat (*prior*): 678 (1492)
 Joan, Jaume: 710 (1502)
 Jolí, Joan: 415 (1457), 494 (1468)
 Jonquers, Jaume (*mestre de cases*): 322 (1435), 323 (1435)
 Jorba, Berenguer de (*castlà de Montcortés*): 214 (1352)
 Jordà, Guillem: 376 (1450)
 Jordà, Joan: 583 (1484)
 Junques, Jaume: 497 (1469), 520 (1474), 525 (1478), 531 (1479), 562 (1483), 563 (1483), 572 (1484)
-
 Joana (*filla del comte de Trastàmara*): 264 (1365)
 Joana (*muller de Francesc Cervera*): 695 (1501)

L

- Lanas, Tomàs: 28 (1303)
 Lobatell, Bernat de: 38 (1308)
 Lobet, Joan (*notari*): 288 (1389)
 Llor: *veg. Dezlor, Joan*
 Lorenç, Antoni: 343 (1441), 411 (1456), 411 (1456)
 Lorenç, Benet (*notari*): 567 (1483), 568 (1483), 569 (1483), 571 (1484), 610 (1488), 620 (1489), 724 (1501)
 Lorenç, Jaume (*fuster*): 499 (1469), 504 (1469)
 Lorenç, Pere Antoni (*mercader*): 509 (1470), 516 (1470), 570 (1484)
 Lulio, Antonio Rodriguez de: 510 (1470)
-
 Llorença (*muller de Guillemó*): 242 (1357)

M

- Maçana (*sabater*): 337 (1440)
 Maçana, Antoni: 396 (1452), 397 (1452)
 Maçana, Joan: 700 (1501)
 Maçana, Pere (*peraire*): 110 (1332)
 Malet, Joan (*notari*): 623 (1490), 728 (1501), 696 (1501), 687 (1501), 710 (1502)
 Marcenyacs, Bernat (Marçanyacs): 546 (1481), 551 (1481), 562 (1483; Gregori), 563 (1483), 640 (1492), 699 (1501), 699 (1501), 688 (1501), 708 (1502)
 Marcial, Arnau: 74 (1324)
 Marcó, Antoni (Marquó): 555 (1482), 557 (1482), 558 (1482), 675 (1492)
 Marcó, Benet (Marquó): 387 (1452), 606 (1488), 608 (1488), 653 (1492: *Bernat*)
 Martí (*Infant*): 280 (1384)
 Martí, Domingo (*regador*): 605 (1488)
 Martí, Jaume: 22 (1301)
 Martí, Pere (*porter del rei*): 216 (1353)
 Mas, Joan: 345 (1442), 412 (1456)
 Meda, Bernat: 136 (1342)
 Menàrguens, Jaume: 563 (1483; Menargues), 667 (1492)
 Mercer, Bernat: 71 (1323)
 Mercer, Pere: 596 (1486), 718 (1501), 684 (1501), 686 (1501), 687 (1501), 703 (1502), 714 (1502)
 Messeguer, Guillem: 30 (1303), 39 (1308), 53 (1318), 60 (1320), 67 (1321)
 Messeguer, Joan: 273 (1377)
 Meyans: 562 (1483), 570 (1484: *Meya*)
 Micer, Ramon: 331 (1438)

- Miet, Benet: 702 (1501), 715 (1502)
- Miet, Pere: 719 (1502), 727 (1502)
- Mill, Pericó Guillem de (*recaptador de quèsties de l'aljama de Tàrrega*): 121 (1337)
- Millaç, Ponç: 76 (1325)
- Miquel: 19 (1300)
- Miquel, Dionís: 687 (1501)
- Miquel, Domènec (*porter de la reina Elisenda*): 86 (1328), 90 (1328), 91 (1328), 93 (1329)
- Miquel, Ramon: 61 (1320), 71 (1323)
- Mir, Antoni Joan: 417 (1458)
- Mir, Francesc (*notari*): 392 (1452), 412 (1456), 461 (1461), 525 (1478), 530 (1479), 534 (1480), 535 (1480), 539 (1481), 540 (1481), 541 (1481), 556 (1482)
- Mirabilles: 562 (1483)
- Miravet, Tomàs: 642 (1492)
- Mirayles, Guillem de: 19 (1300), 20 (1300), 37 (1307)
- Mirayles, Jaume de: 46 (1315), 98 (1330)
- Miró, Antoni: 661 (1492)
- Moià, Lluís: 596 (1486)
- Montells, Pere de (*vicari episcopal de Vic*): 163 (1346), 165 (1346)
- Mora, Pere: 634 (1492)
- Morató, Arnau: 98 (1330)
- Morell, Antoni: 352 (1444)
- Morros: 391 (1452)
- Mota, Miquel de la (*notari dels jueus de Tàrrega*): 126 (1339)
- Mulner, Benet: 462 (1462)
- Mulner, Guillem: 88 (1328), 106 (1331)

- Mulner, Miquel (*convers*): 290 (1392), 296 (1408)
- Muntada, Guillem: 472 (1465)
- Muntalt, Antoni: 342 (1441), 373 (1450), 374 (1450)
- Muntfar, Joan (Monfor, Montfar, Munfar; *mercader*): 541 (1481), 546 (1481), 659 (1492), 718 (1501), 699 (1501), 704 (1501), 708 (1502), 721 (1502)
- Muntpahó, Nicolau de: 140 (1343)
- Muntrós: 693 (1501), 694 (1501), 696 (1501: Ferrant), 687 (1501)
- Muntrós, Bernat de: 76 (1325)
- Muntrós, Francesc Joan de: 333 (1440), 336 (1440), 373 (1450), 398 (143), 483 (1466), 534 (1480), 539 (1481)
- Muntrós, Lluís (*cavaller*): 541 (1481), 648 (1492)
- Mut, Ramon: 285 (1388)

N

- Nabas, Pere de: 199 (1351)
- Nadal, Pere: 20 (1300)
- Navés, Berenguer: 674 (1492)
- Nicolau: 259 (1363)
- Nicolau, Bartomeu: 403 (1455)
- Nicolau, Pere: 687 (1501)

O

- Odal: 543 (1481)
- Ola, Pere d': 621 (1490)
- Oldomar, Ramon: 28 (1303), 61 (1320)
- Oliba: 31 (1303)
- Oldomar, Pere: 263 (1364)
- Oler, Berenguer: 136 (1342)
- Oliola, Miquel d': 288 (1389)

Olius, Pere d' (*notari*): 322 (1435), 323 (1435), 324 (1435)
Oliver, Guillem: 145 (1343)
Olivo: 401 (1454), 531 (1479), 696 (1501), 682 (1501), 710 (1502)
Olivo, Pere (*cavaller*): 531 (1479)
Olivo, Perot d': 728 (1501), 721 (1502)
Oller, Ramon (*peraire*): 110 (1332)
Orivart, Pere (*teixidor*): 248 (1359)
Oromir, Arnau: 45 (1315)
Oromir, Ramon: 70 (1322)
Ortiç, Jaume: 525 (1478)
Ortiç, Joan: 407 (1456)
Ortis, Bartomeu: 671 (1492)
Ossó: 706 (1502), 709 (1502), 712 (1502), 713 (1502), 716 (1502)

Olvira (*muller del comte de Trastàmara*): 264 (1365)

P

Pal, Romeu de (*mestre en Sagrada Escriptura*): 150 (1344)
Palau: 691 (1501)
Palau, Bernabé: 691 (1501), 687 (1501; *notari*), 702 (1501), 715 (1502), 721 (1502), 726 (1502), 727 (1502)
Palau, Francesc: 326 (1436), 403 (1455), 412 (1456), 430 (1459), 452 (1460), 453 (1460), 495 (1468; *notari*), 507 (1470), 509 (1470), 531 (1479; *notari*), 563 (1483), 626 (1490; Franch)
Palau, Joan: 516 (1470), 662 (1492), 679 (1501), 682 (1501), 699 (1501; *prevere*) 723 (1502)
Pallerols, Berenguer Giscafré de: 208
Palol (*prevere*): 241 (1357)
Paylars, Bertran de: 291 (1398)

Pastor, Bernat: 146 (1343)
Pelicer: 406 (1456)
Pelicer, Llorenç: 580 (1484)
Penelyos, Francí de: 389 (1452)
Pere II el Gran: 1, 2, 3, 9
Pere III el Cerimoniós: 118, 119, 120, 121, 122, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 132, 144, 147, 150, 151, 156, 157, 158, 159, 165, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 183, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 199, 200, 201, 202, 205, 206, 207, 211, 212, 213, 216, 217, 219, 220, 225, 226, 227, 254
Pere (carnicer): 408 (1456), 410 (1456)
Perellós: 687 (1501; Ramon de)
Pesola: 310 (1434)
Peylla: 282 (1388)
Piquer, Bernat (*sastre*): 530 (1479)
Piquó, Gabriel (*prevere*): 611 (1489)
Piquó, Gaspar: 601 (1487), 602 (1487)
Piquó, Miquel (*notari*): 336 (1440), 347 (1443), 412 (1456), 512 (1470)
Pomer, Guillem: 82 (1327)
Ponces: 425 (1459), 430 (1459), 477 (1466; Francesc), 520 (1474; Francí; *specier*), 531 (1479), 563 (1483; Pere), 615 (1489), 721 (1502)
Ponces, Joan: 501 (1469), 540 (1481), 601 (1487), 602 (1487), 657 (1492), 669 (1492; *apotecari*), 679 (1501), 681 (1501), 683 (1501), 686 (1501), 687 (1501), 688 (1501), 689 (1501), 702 (1501), 717 (1503)
Ponç (*bisbe de Vic*): 35 (1307)
Pons, Pere: 576 (1484), 646 (1492)
Porta, Jaume: 221 (1354)
Portapà: 95 (1330; Pere de; *paer*), 415 (1457; Francesc Miquel de), 630 (1492)
Portela, Benet: 430 (1459)

- Portella, Antoni (*mercader*): 638 (1492)
 Portelo: 720 (1502)
 Pou, Antoni: 570 (1484)
 Prada, Tomàs: 492 (1468)
 Prunera: 704 (1501)
 Prunera, Bernat: 564 (1483), 580 (1484)
 Prunera, Damià: 556 (1482), 567 (1483)
 Prunera, Joan: 412 (1456)
 Prunera, Tomàs: 637 (1492), 652 (1492), 658 (1492), 659 (1492), 710 (1502)
 Pug, Lluís (Pux, Poig): 311 (1434), 313 (1434), 322 (1435), 382 (1452)
 Puig, Bertomeu: 192 (1350)
-
 Panistrera, Elionor: 707 (1502), 726 (1502)

Q

- Queralt, Francesc: 656 (1492), 657 (1492), 702 (1501; Francí)
 Queralt, Joan Antoni: 694 (1501), 695 (1501), 720 (1502)
 Queràs, Bernat de (*recaptador oficial*): 101 (1330)
 Quercí: 687 (1501; Francesc de), 706 (1502; d'Anglesola)
 Quimet: 712 (1501)

R

- Rama, Pere: 209 (1352)
 Ratera, Bernat: 690 (1501), 699 (1501), 704 (1502), 708 (1502)
 Ratera, Simeó: 725 (1501)
 Ravall, Joan: 506 (1469)
 Raverdit: 317 (1434)
 Real, Jaume (*prevere*): 629 (1492), 724 (1501)

- Redó, Miquel: 680 (1501)
 Redon, Bernat: 481 (1466), 502 (1469), 509 (1470), 517 (1470)
 Rendor: 570 (1484)
 Rexacs, Francesc de: 477 (1466), 486 (1467), 563 (1483; Françoy Rexats), 682 (1501)
 Rexacs, Nadal: 693 (1501)
 Rialp, Guim: 636 (1492), 647 (1492), 656 (1492), 702 (1501), 706 (1502)
 Rialp, Macià: 635 (1492), 665 (1492)
 Rialp, Pere: 720 (1502)
 Riba, Berenguer: 145 (1343)
 Riba, Bernat (*porter reial*): 202 (1351)
 Riera, Antoni: 689 (1501)
 Ripoll: 361 (1446; Francesc), 461 (1461), 530 (1479), 576 (1484; Aparici), 682 (1501), 685 (1501; Gabriel)
 Robió, Pere de: 209 (1352)
 Rochafort, Pere de (*metge*): 257 (1362)
 Roig: 352 (1444), 563 (1483)
 Ros, Nicolau: 116 (1334)
 Ros, Pere: 352 (1444)
 Ros, Ramon (*síndic*): 153 (1344)
 Rossell: 543 (1481), 570 (1484)
 Rossell, Ramon: 345 (1442)
 Rossic: 338 (1441)
 Rovira, Pere (*corredor públic*): 476 (1466), 479 (1466), 481 (1466), 494 (1468), 499 (1469), 500 (1469), 501 (1469), 509 (1470)
 Rufaca, Ramon (*paer*): 19 (1300), 20 (1300)

S

Sager, Benet: 314 (1434)
Sagrera, Mateu de (*carnicer*): 285 (1388)
Sala: 314 (1434), 409 (1456), 428 (1459), 431 (1459)
Sala, Antoni: 546 (1481), 574 (1484)
Sala, Bartomeu: 382 (1452)
Sala, Benet: 534 (1480), 535 (1480), 539 (1481), 541 (1481), 570 (1483),
576 (1484), 600 (1487), 620 (1489)
Sananes: 570 (1484), 572 (1484; Antoni), 580 (1484), 620 (1489)
Sanxís, Guillem: 678 (1500), 689 (1501)
Saportella, Benet: 477 (1466)
Sarroca: 570 (1484)
Sasala (*marxant de cavalls*): 3 (1280), 19 (1300: *Ramon*), 20 (1300:
Ramon), 51 (1318: *Bonanat*),
Sastre, Francesc: 534 (1480)
Sauró: 693 (1501)
Saveo, Pere: 681 (1501)
Scala, Ramon: 284 (1388)
Scriva, Ramon: 17 (1300)
Scuder: 446 (1460: *Bernat*), 456 (1461: *Benet*), 477 (1466: *Benet*), 486
(1467: *Bernat*), 495 (1468: *Bernat*), 507 (1470: *Benet*), 508 (1470: *Benet*),
509 (1470: *Bernat*), 512 (1470: *Benet*), 516 (1470: *Benet*), 524 (1475:
Bernat), 567 (1483: *Benet*)
Scuder, Joan (*ferrer*): 488 (1466), 633 (1492)
Segarra, Llorenç de: 94 (1329), 109 (1332)
Segarra, Mateu: 483 (1466)
Sellent: 373 (1450)
Serra Gallard, Bernat: 583 (1484)

Serra, Gabriel: 690 (1501; Serres), 712 (1502), 713 (1502), 725 (1502)
Serra, Pere: 363 (1447)
Serra, Ramonet: 271 (1375)
Serradell, Arbau: 293 (1399)
Sescases, Jaume: 427 (1459), 564 (1483), 627 (1490), 655 (1492), 658
(1492), 707 (1502), 709 (1502), 713 (1502), 715 (1502), 726 (1502)
Sescases, Joan: 620 (1489)
Sescases, Ramon: 331 (1438), 345 (1442), 373 (1450), 412 (1456)
Simon Specier: 31 (1303), 42 (1313)
Simon de Apa: 46 (1315), 98 (1330)
Sirerols: *veg. Cirerols*
Sisquer, Ramon (*convers*): 303 (1417)
Sisteró: 570 (1484), 582 (1484; *barber*), 651 (1492; Francesc), 680 (1501;
Joan), 715 (1502; Joan; *prevere*)
Sivilia, Diago de: 486 (1467)
Sivilia, Simeó de: 530 (1479), 536 (1480), 591 (1485)
Smaner: 345 (1442)
Solanelles, Baltasar: 417 (1458)
Solans, Pere de: 39 (1308)
Soldevila, Melxior: 407 (1456), 576 (1484)
Soler, Pere: 39 (1308: *Pere de Soleris*), 282 (1388)
Solines, Simó: 446 (1460)
Solsona, Berenguer: 273 (1377)
Soribes (*fuster*): 562 (1483)
Sorribes, Llorenç: 722 (1501)
Spígol, Joan: 345 (1442), 378 (1450), 382 (1452), 412 (1456)
Spígol, Llorenç: 679 (1501), 687 (1501, 2x)
Spígol, Macià: 563 (1483), 570 (1484), 606 (1488)

- Splugues: 538 (1481: *Francí*), 716 (1502: *Joan*)
 Squerrer, Odó: 415 (1457)
 Ster, Pau (*notari*): 620 (1489), 700 (1501), 698 (1501)
 Steve, Antoni: 323 (1435)
 Sunyer, Antoni: 321 (1435)
 Sunyer, Jaume: 502 (1469)
 Suyer, Damnau: 316 (1434; *muller de*)

 Saurinera (*muller de Benet Sager*): 314 (1434)
 Solines, Margarida: 589 (1485)

T

- Talladell, Jaume: 145 (1343), 288 (1389)
 Talladell, Prunyena del: 679 (1501)
 Tallarn, Atarn de: 181 (1349)
 Taroya (*carnicер*): 319 (1435)
 Tarragó (*mercader*): 251 (1360)
 Tàrrega, Domingo de: 25 (1302), 30 (1303), 31 (1303)
 Tàrrega, Pere de: 4 (1282/3), 46 (1315), 51 (1318; *paer*), 53 (1318), 57 (1319)
 Tàrrega, Ramon de (*convers*): 204 (1351)
 Tomàs, Bartomeu: 525 (1478)
 Torderons: 687 (1501), 716 (1502; Macià)
 Torra, Francesc: 482 (1466)
 Torres, Bortomeu: 576 (1484)
 Torres: 692 (1501), 698 (1501)
 Torres, Antoni: 525 (1478), 610 (1488)
 Tovar, Lluís de: 525 (1478)

- Trescoll, Antoni: 458 (1461), 461 (1461)
 Trescoll, Pere (*picapedrer*): 599 (1487), 600 (1487)
 Tudela, Andreu: 621 (1490)

 V[...], Guillem: 82 (1327)
 Valerna, Arnau (*fill de Ricard Valerna*): 33 (1305), 47 (1315), 52 (1318), 63 (1320), 77 (1325)
 Valerna, Montserrat: 290 (1392)
 Valerna, Ponç: 64 (1321), 72 (1324)
 Valerna, Ricard (*pare d'Arnau Valerna*): 33 (1305), 63 (1320), 77 (1325)
 Valerna, Romeu: 19 (1300), 20 (1300), 25 (1302), 31 (1303), 37 (1308), 39 (1308), 58 (1319), 68 (1322), 71 (1323)
 Valtalona: 530 (1479)
 Vendrell, Pere: 332 (1440)
 Veyll, Jaume (*mercader*): 315 (1434), 325 (1435), 326 (1436), 403 (1455), 412 (1456), 452 (1460), 453 (1460)
 Vic, Pere de (*notari*): 570 (1484), 585 (1485), 598 (1487), 610 (1488), 612 (1489), 620 (1489)
 Vicent, Antoni: 495 (1468)
 Vidal, Andreu: 454 (1460)
 Vidal, Cristòfol (*notari*): 641 (1492), 697 (1501), 718 (1501), 683 (1501), 687 (1501), 715 (1502)
 Vidal, Gaspar: 472 (1465), 473 (1465), 478 (1466), 482 (1466), 486 (1467), 491 (1468), 495 (1468), 499 (1469), 502 (1469), 504 (1469), 509 (1470), 611 (1489)
 Vila, Antoni de: 634 (1492)
 Vila, Jaume: 154 (1344)
 Vila, Ponç: 605 (1488)
 Vilafranca, Joan de: 586 (1485), 691 (1501), 715 (1502), 723 (1502)

Vilamajor: 516 (1470), 519 (1473; *Bernat de*), 693 (1501)

Vilanova (*peixater*): 631 (1492)

Vilar, Francesc: 664 (1492), 722 (1501)

Vilar, Joan: 486 (1467)

Vinader, Raimon: 184 (1349)

.....
Vilanova: 693 (1501), 681 (1501; *vídua*)

Vilarona (*vídua*): 689 (1501)

Violant (*Infanta*): 279 (1384)

X

Xegardisa, Quim (*mestre d'obres*): 322 (1435), 323 (1435; *Xegardesa*)

Xilima, Miquel: 486 (1467), 520 (1474)

TOPÒNIMS

A

Àger: 363

Agramunt: 529

Anglesola: 79, 345, 365 (*senyora d'*), 400, 563, 569, 656, 657

Arbeca: 534

Argilagues (*partida*): 724

Arnau Farrer (*carrer*): 240, 283, 322, 323, 324, 647, 654, 658, 678, 686, 687, 710, 709, 712, 713, 715, 726

Astes de Sant Macari (*partida*): 439, 574

B

Badaluc (*partida*): 626, 629

Balaguer: 156, 196, 201, 205, 506, 547, 564, 605, 627

Barbens: 48 (*comte de*), 643

Barcelona: 117, 141, 145, 172, 184, 222, 273, 370, 373, 374, 375, 376, 377, 412, 418, 452, 453, 523, 540, 570, 620

Belianes: 674

Bell-lloc (*carrer de*): 656

Bellpuig: 315, 325, 326, 333, 336, 347, 349, 350, 351, 366, 369, 370, 372, 376, 515, 523, 529

Berga: 154

Blat (*plaça del*): *veg. Major, plaça*

C

Call (*carrer del*): 692, 698, 679, 707, 714 (2x), 723

Callet (*partida*): 338, 340, 342, 346, 382, 391, 408, 409, 410, 411, 428, 430, 431, 639, 680, 681, 682, 686, 689, 691, 690, 693, 694, 695, 697, 703, 713, 714, 716, 720, 723, 725

Camprodon: 263

Castellfollit de Riubregós: 218

Castelló: 534

Catí: 378

Cavallera (*plaça dels*): 687

Celsone: 446 (1460)

Cervera: 114, 145, 151, 172, 210, 223, 288, 303, 307, 351, 374, 416, 467, 469, 529, 534, 535, 540, 570, 588, 611, 613, 617, 642, 672, 673

Ciutadilla: 152 (*senyora de*)

Clos (*partida*): 660

Comabruna (*partida de*): 704

Comdals (*partida*): 387, 633

E

Escola dels jueus (*carreró*): 679, 687

Espina (*partida*): 643

F

Falset: 294

Fenollerès: 537

Font (*carrer de la*): 679

Forn dels jueus (*carrer del*): 686, 687 (2x), 702, 704, 706, 715 (2x), 727

Fossar dels jueus: 285, 314, 696, 682, 728, 685, 704 (2x), 710 (2x), 717, 721

G

Girona: 306

Golmés: 519

Granyena: 704

Guimerà: 49, 50, 447, 448, 449, 450, 451

Guardiolada: 646

Guissona: 534

J

Jueus a) *carrer dels*: 643, 647, 654, 655, 656, 657, 658, 696, 687, 699, 702, 705, 708, 709, 711, 718, 719, 725, 726; b) *portal dels*: 459

L

L'Aleixar: 203

La Llacuna de Vilademàger: 307

L'Ametlla: 49, 50

La Figuerosa: 525

Les Garrigues (*partida*): 236, 384

Linyola: 379

Lleida: 10, 11, 26, 75, 79, 81, 141, 145, 154, 156, 172, 220, 280, 335, 364, 379, 512, 563, 570, 610, 612

M

Major a) *carrer*: 581, 687, 700, 696, 725; b) *plaça*: 344, 638, 686, 687

Mas de Bondia: 433

Menàrguens: 414, 506

Micer Lluís Folquet (*carrer*): 711, 715
 Montblanc: 145, 182
 Montcortés: 214
 Montserrat: 620
 Montsó: 145, 154, 335, 361
 Mor (*terme del*): 645
 Mur (*corredor del*): 692, 698
 Mur de Bellpuig: 663

O

Ofegat (*partida*): 365

P

Pedregal: 411
 Pilars de mossèn Montrós (*partida*): 669
 Plana (*partida*): 728
 Planes (*partida*): 355 (2x), 615, 635, 636, 648, 653, 661
 Poblet: 691, 690, 693, 694, 695, 728, 680, 685, 697, 689, 703, 704 (2x), 713, 715, 720, 723
 Portal de Santa Maria (*partida*): 671
 Preixens: 570
 Puigconill (*partida*): 637, 665

R

Reus: 570

S

Santa Clara (*partida*): 564, 693, 684, 722, 714
 Santa Coloma de Queralt: 16, 85, 115, 266, 267, 330, 529
 Sant Antoni (*partida*): 634
 Sant Cugat del Vallès: 570, 582, 699, 725

Sant Eloi (*partida*): 575
 Sant Jaume de Frontenjà: 295
 Sant Joan (*partida*): 341
 Sant Jordi (*partida*): 392 (1452)
 Sant Martí: 95
 Sant Rupià: 145
 Saragossa: 540, 570, 601, 602
 Sèquia Comdal: 696, 693, 728
 Solsona: 269

T

Talladell: 411, 589, 660, 679
 Talteüll: 416
 Tarragona: 4, 6, 488
 Tornabous: 628
 Torre de micet Farreró (*partida*): 650
 Tortosa: 583, 623
 Tudela: 145

U

Urgela (*coll de la*): 547, 550
 Urgell (*comtessa de*): 196, 201, 205

V

València: 212, 308
 Valldelou: 79
 Valls: 7, 133, 135, 138, 139, 203
 Valsanta (*monestir de*): 687 (3x), 723
 Verdú: 133, 290, 340, 346, 519, 548, 559, 614, 637, 710

Vic: 279, 305, 329, 620

Vilafranca del Penedès: 162

Vilagrassa: 3, 12, 106, 177

Vilanova *a) partida:* 286, 382, 524, 640, 648, 649, 659, 687, 689, 712; *b) carrer de:* 659

Vinaixa: 151

X

Xercavins (*partida de*): 538, 606, 651, 667, 703

ÍNDEX TEMÀTIC

A

ADOBERIA: 361

ALJAMA:

- càrrecs: 271, 285
- govern: 27 (elecció de prohoms), 34, 40, 362 (problemes)
- notari: 126, 280
- possessió reial: 92, 510
- rabí: 34 (elecció d'), 47
- tallador: 531, 599

ÀPOQUES:

- de deute: 446, 479, 482, 486, 495, 499, 502, 504, 509
- de pagament dels *condumenis de metgia*: 455
- de rebuda: 315, 325, 326, 403, 404, 407, 412, 415, 417, 435, 454

ATACS / ABUSOS:

- amenaces: 56, 319, 365, 371
- apedregament: 56

- assalt de 1348: 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 183, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 192, 194, 195, 198, 199, 202, 206, 207, 212, 216, 219, 222, 226, 227
- assassinat: 272
- durant la Setmana Santa: 5
- durant l'oració dels jueus: 35
- empara de béns: 373, 374, 379
- empresonament injustificat: 343, 367
- escorcoll: 8
- previsió d': 171, 254, 467, 468, 469
- profanació de cementiri: 35
- robatori: 272, 365, 582
- sobres: 617

C

CALL:

- llocs comuns: cementiri: 35, 54, 285, 314, 728, 682, 696, 685, 704, 710, 717, 721
- forn dels jueus: 327, 337, 383, 396, 397, 675, 702, 702, 704, 712, 723, 729
- portal dels jueus: 459
- sinagoga: 35, 54, 157, 158, 159, 163, 165, 170, 279, 371, 643, 655, 692, 698, 679, 699, 707
- reconstrucció: 185, 200, 211

CESSIÓ: 645, 652, 660, 668, 672,

COMPRA, RENÚNCIA DE: 649

CONTRACTE DE FEINA: 135, 138, 583

CONVERSOS: 204, 290, 291, 293, 296, 303, 554

D

DEUTE:

- destrucció de documentació: 183, 189, 212
- garantia: 151
- interès superior al legal: 147
- reconeixement de deute: 184, 168, 208, 209, 210, 214, 221, 244, 248, 259, 260, 264, 293, 301, 347, 352, 364, 414, 452, 453, 458, 462, 463, 484, 503, 508, 512, 515, 516, 517, 531, 533, 561, 588

- satisfacció de deute: 114, 117, 127, 134, 136, 137, 141, 142, 143, 146, 148, 152, 206, 273, 287 (en llibres), 328, 331, 333, 336, 349, 350, 351, 365, 423, 443, 447, 448, 449, 450, 487, 488, 506, 509, 519, 539, 541, 556, 585, 598, 601, 602, 629, 670
- terminis de pagament: 130, 132, 217
- venda: 224

E

ENCUNYACIÓ DE MONEDA: 475, 488, 597

ESCRIVÀ PÚBLIC: 14, 15

ESTIMES: 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728

F

FISCALITAT:

- comuna amb l'aljama de Lleida: 10, 11, 12, 26, 55, 156
- local: 8, 116, 140, 155, 288, 485, 527
- protecció dels contribuents majors: 12, 81, 226
- reial: 59, 91, 93, 121, 124, 195, 490, 519, 523
- reial extraordinària: 86, 90, 96, 97, 100, 101, 103, 193

FUNERAL DEL REI: 418, 529

I

IMPOSICIONS, COMPRA DE LES:

- de les bèsties: 556
- de la *cabeça de safrà*: 611, 612
- de la *caça i volateria*: 474, 476, 479, 489
- de la carn: 420, 422, 464, 491, 494, 495, 501, 502, 514
- de les corredories: 421, 444, 445, 493, 556
- del cuir: 509, 513
- del dotzè de farratge: 498, 500, 504,
- de la fusta: 473, 498, 499
- dels honors: 398, 465, 478, 481, 482, 513
- del lli i de la llana: 471, 492
- de la merceria: 585

- de la mòlta: 464
- de l'oli: 466, 491
- del peix: 464
- de la verema: 457; del dotzè de la verema: 472, 486
- del vi: 456

J

JURAMENT:

- amb la fórmula jueva: 17, 68
- de batlle: 332
- de calonge: 4
- de corredor de fira: 145, 154
- de corredor públic: 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 52, 53, 57, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 76, 77, 78, 80, 82, 87, 88, 89, 94, 99, 104, 105, 106, 109, 110, 111, 112, 113
- de jueves: 36, 37, 39, 45, 58, 68, 73, 89
- de jurista: 521
- de paer: 470, 497, 507, 520, 572, 596
- de sotsveguer: 275
- de veguer: 334, 586

L

LLOGUER D'ANIMALS:

M

MATRIMONI:

- corredors de: 149
- dissolució d'esposalles: 162
- realització de: 21, 133

MULTES:

- atemptar contra la salut pública: 231, 234, 235, 238, 241, 283, 312, 313, 318, 320, 337, 339, 353, 356, 381, 392, 440, 536, 542, 547, 549, 577, 587, 592, 593, 594, 595, 603, 604, 616, 641
- infracció de la normativa municipal: 232, 284, 287, 358
- invasió de propietat: 239, 243, 282, 284, 285, 286, 290, 311, 345, 354, 355, 380, 384, 389, 406, 432, 434, 440, 538, 543, 544, 550,

- 551, 553, 555, 557, 558, 559, 578, 580, 605, 606, 614, 622, 630, 633, 640
- frau: 223, 425, 618, 619, 624, 625, 632
- furt: 228, 229, 230, 236, 240, 291, 292, 310, 316, 321, 357, 382, 386, 387, 390, 391, 397, 401, 402, 424, 426, 427, 429, 431, 433, 545, 546, 548, 573, 574, 575, 579, 589, 590, 607, 608, 615, 621, 626, 627, 634
- joc: 237, 436, 437, 438, 441, 442, 552, 584
- manca de respecte: 319, 393, 591, 609
- perjuri: 242
- treballar en festiu: 581

O

OBRES DE MOSSÉ NATAN:

OFICIS:

- adober: 361
- calceter: 361, 510, 542, 536, 544, 593, 616, 647, 656
- carnisser (*carneyador*): 31, 33
- cirurgià: 255, 307, 510
- col·lector del fogatge: 516, 519, 523
- corredor (*veg. jurament de corredor; imposicions*): 149 (de matrimonis), 232, 348 (d'ovella)
- criador de cavalls: 144
- dida: 135, 138, 583
- ferrer: 423, 462
- giponer i pelleter: 344
- mestre: 387
- metge: 125, 257, 263, 266, 267, 394, 395, 399, 405, 419, 455, 511, 528, 532, 565, 566, 567, 613, 623, 661, 665, 667, 668, 670, 671, 672, 673, 674, 676
- missatger: 626
- mossà: 424, 546, 590, 634
- mosso: 387, 390, 393, 429, 431, 546, 579, 621, 622
- notari: 280
- pergaminer: 237, 242
- pesador: 344 (de safrà), 522 (de safrà), 618 (de pebre), 619 (de pebre i de clavell)
- pesador i tallador de peix: 631
- recaptador d'impostos: 477, 480, 483, 611, 612

- sabater: 284, 311, 402
- sedassaire: 311
- teixidor: 542

P

PAGAMENT DE SERVEIS PRESTATS: 212, 540

PERMÍS DE PREDICAR I DISPUTAR AMB JUEUS: 2, 150

POLÍTICA CONJUNTA DE LES ALJAMES: 222

PRIVILEGIS:

- ampara reial: 161
- autorització d'entrar vi i verema: 129
- confirmació de: 108, 119, 128, 258
- de l'aljama: 75, 118
- exempció de dur rodella: 84, 120

PROCÉS JUDICIAL:

- per assalt al call: (veg. assalt al call).
- per deutes: 4, 9, 13, 48, 49, 50, 127, 153, 206, 331, 333, 336, 416, 450, 451
- per frau: 522
- per herència: 160, 169
- per problemes veïnals: 322, 323, 324, 525, 530, 564, 576
- per tributació compartida amb aljama de Lleida: 26, 156

PROHIBICIÓ:

- als carnissers de deixar matar als jueus més d'un animal segons el ritus judaic: 359
- d'acollir jueus i conversos malalts a la vila: 335
- de demanar hostatges en dies de fira i de mercat: 366
- de fer de corredor i pesador de safrà a jueus i conversos no targarins: 348
- d'obrir les botigues de la plaça en diumenges i festius: 518
- de pesar i tallar peix: 631
- de tenir obrador a la plaça Major (o del Blat): 344
- de tenir residència a la plaça Major (o de la vila): 496, 526
- de tenir taverna a la plaça Major (o de la vila): 388
- de tocar peix i fruita amb les mans: 131, 147, 287
- de vendre fusta, fruita i aus dins del call: 256

PERMÍS D'OBRES: 524

PROCURADOR: 166, 167, 215, 218, 223, 246, 251, 252, 255, 268, 274, 276, 277, 300, 363, 404, 447, 477, 480, 483, 642, 644, 646, 648, 650, 651, 653, 663, 666, 673

R

RELACIONS DE PARENTIU: 17, 21, 28, 32, 36, 37, 39, 45, 56, 58, 68, 69, 71, 73, 85, 88, 89, 109, 133, 135, 138, 162, 167, 168, 182, 195, 198, 203, 210, 244, 250, 251, 261, 269, 270, 271, 282, 283, 284, 286, 290, 294, 306, 310, 312, 339, 354, 384, 385, 386, 387, 392, 401, 402, 404, 412, 429, 431, 433, 434, 526, 542, 543, 545, 546, 553, 573, 574, 578, 579, 587, 590, 593, 608, 621, 622, 629, 635, 638, 640, 643, 654, 655, 656, 658, 663, 665, 666, 669, 674

S

SAFRÀ: 243, 344, 348, 522, 612

SISTEMA DEFENSIU I VIARI DE LA VILA: 265, 458, 461, 599

T

TESTAMENT: 269

V

VEÏNATGE:

- avantatges: 372, 373, 374, 375, 376, 377, 617
- incorporació a Anglesola i Valldelou: 79
- incorporació a Tàrrega: 51, 95, 98, 102, 361, 370
- negació d'accés a la vila: 344, 369, 371
- obligació de viure a Tàrrega: 191, 196, 201, 205, 213, 220, 225, 227, 245, 505
- sortida de Tàrrega: 362, 505

VENDA: 144, 203, 400, 475, 484, 569, 571, 579, 600, 629, 635, 636, 637, 638, 643, 645, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 654, 655, 657, 658, 659, 660, 661, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 671, 672, 674

BIBLIOGRAFIA

1. FONTS DOCUMENTALS

ASSIS, YOM TOV (ed.). *The Jews of Tortosa 1373-1492. Regesta of Documents from the Archivo Histórico de Protocolos de Tarragona.* Jerusalem: Hispania Judaica, Hebrew University, 1991. (Sources for the History of the Jews in Spain, 3)

_____. *The Jews in the Crown of Aragon. Regesta of the Cartas Reales in the Archivo de la Corona de Aragón. Part I: 1066-1327.* Jerusalem: Hispania Judaica, Hebrew University, 1993. (Sources for the History of the Jews in Spain, 4). [1993:1]

_____. *The Jews in the Crown of Aragon. Regesta of the Cartas Reales in the Archivo de la Corona de Aragón. Part I: 1066-1327.* Jerusalem: Hispania Judaica, Hebrew University, 1993. (Sources for the History of the Jews in Spain, 5).[1993:2]

- BAER, FRITZ. *Die Juden im christlichen Spanien. Urkunden und Regesten. I: Aragonien und Navarra*. Berlin: Akademie Verlag, 1929.
- Colección de Documentos Inéditos del Archivo General de la Corona de Aragón. Barcelona: Impr. de l'Arxiu, 1847-1910.
- JACOBS, JOSEPH. *An Inquiry into the Sources of the History of the Jews in Spain*. London: Nutt, 1894.
- LÓPEZ DE MENESSES, AMADA. *Documentos acerca de la peste negra en los dominios de la Corona de Aragón*. Saragossa: Impr. Heraldo de Aragón, 1956.
- RÉGNÉ, JEAN. *History of the Jews in Aragon. Regesta and Documents 1213-1327*. Jerusalem: Magnes Press, Hebrew University, 1978. [Edició preparada per Yom Tov Assís dels originals publicats a REJ (1910-1925): "Catalogue des actes de Jaime Ier, Pedro III et Alfons III, rois d'Aragon, concernant les juifs (1213-1291)" i "Catalogue d'actes pour servir à l'histoire des Juifs de la Couronne d'Aragon sous le règne de Jaime II (1291-1327)]
- RUBIÓ I LLUCH, ANTONI (ed.). *Documents per a la història de la cultura catalana medieval*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1908, vol. 1.
- VILLANUEVA, JAIME. *Viage literario a las iglesias de España*. València: Impr. Oliveres, 1821. Vol. 7.

2. DICCIONARIS, LÈXICS I MANUALS

- AA. VV. *Encyclopaedia Judaica*. 16 vol, 4a ed. Jerusalem: Keter, 1978.
- AA. VV. *Paleografía y diplomática*. 2 vol, 5a ed.: UNED, 1991.
- ALCOVER, ANTONI MARIA; MOLL, FRANCESC DE B. *Diccionari català-valencià-balear*. 10 vol. Palma de Mallorca: Moll, 1993.
- COROMINES, JOAN. *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*. 6a ed. Barcelona: Curial, 1992.
- MAGDALENA NOM DE DÉU, JOSÉ RAMÓN. *Ejercicios de paleografía romance (Siglos XIV y XV). Selección de documentos en catalán medieval*. Barcelona: [s. n.], 1987.

3. REPERTORIS BIBLIOGRÀFICS

- FELIU, EDUARD; CASANELLAS, PERE. "Bibliografia sobre la història dels jueus de la Corona de Catalunya-Aragó i Provença: 1985-1994". A: *Tamid*, 1. 1997, pàg. 157-265.
- RIERA I SANS, JAUME. "Estudis sobre el judaisme català. Anys 1970-1984". A: *Calls*, 1. 1986, pàg. 93-132.
- _____. "Estudis sobre el judaisme català. Anys 1929-1969". A: *Calls*, 2. 1987, pàg. 181-209.
- _____. "Estudis sobre el judaisme català. Anys 1836-1928". A: *Calls*, 3. 1988-89, pàg. 103-135.
- _____. "Estudis forasters sobre el judaisme català. Fins a l'any 1929". A: *Calls*, 4. 1990, pàg. 95-161.

4. ESTUDIS

- ALSINA, TERESA. "Vida i obra de Mossé Natan". A: *Constitució de l'Associació d'estudiosos del judaisme català*. Tàrrega: Museu Comarcal, 1985, pàg. 15-21.
- ALTISENT, AGUSTÍ. "El monasterio de Poblet y unos judíos prestamistas de la Segarra (s. XIV-XV)". A: *Sefarad*, 27. 1967, núm. 2, pàg. 282-289.
- ASSIS, YOM TOV. *Els jueus de Santa Coloma de Queralt: estudi econòmic i demogràfic d'una petita comunitat jueva a la fi del segle XIII*. Santa Coloma de Queralt: Associació Cultural Baixa Segarra, 2002.
- AYALA, AMOR. *Fons per a l'estudi de la comunitat jueva de Lleida*. Barcelona: PPU, 2003. (Catalonia Hebraica, 4).
- BADIAS, JAUME; SAULA, ORIOL. "Les excavacions arqueològiques del jaciment del Molí del Codina de Tàrrega: Possible emplaçament de l'antiga sinagoga de la primera meitat del segle XIV". A: *Tamid*, 2. 1999, pàg. 161-185.
- BAER, YITZHAK. *Historia de los judíos en la España cristiana*. 2 vol. Madrid: Altalena, 1981.

- BERTRAN ROIGE, PRIM. "Els jueus en els llibres de Batlle i Cort de Cervera (1354-1357)". A: *Ilerda*, 44. 1983, pàg. 189-205.
- BETÍ, MANUEL. "Notícies de llibres tretes dels arxius del Maestrat". A: *Butlletí de la Biblioteca de Catalunya*, 6. 1923, pàg. 313-381.
- BOFARULL Y DE SARTORIO, MANUEL. *Levantamiento y guerra de Cataluña en tiempo de don Juan II. Documentos relativos a aquellos sucesos*. Barcelona: Impr. de l'Arxiu, 1861, vol. 8. [Correspon al vol. 21 de la CDIACA].
- CANTERA BURGOS, FRANCISCO. *Sinagogas españolas*. Madrid: Instituto "Arias Montano", 1955.
- CARDONER PLANAS, A. "El linaje de los Cabrit en relación con la medicina del siglo XIV". A: *Sefarad*, 16. 1956, núm. 2, pàg. 357-367.
- CARRERAS, RICARDO. "La comarca de Morella. Catí. Los claros linajes". A: *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura*, 9. 1928, pàg. 313-321.
- CARRERAS CANDI, FRANCESC. *Dietari de la guerra a Cervera des del 1462 al 1465*. Barcelona: Bartomeu Baxarias, 1907.
- _____. "Idea del avenç urbà de Catalunya al segle XIV". A: *III Congrés d'història de la Corona d'Aragó*. València: Diputació Provincial i Ajuntament de València, 1923, vol. 1, pàg. 165-218.
- CASANOVAS, JORDI. "Dues notes d'epigrafia hebrea medieval". A: *Tamid*, 2. 1999, pàg. 191-200.
- COLL, JOSÉ MARÍA. "¿Ramón de Tàrrega fue formalmente hereje?". A: *Ilerda*, 10-11. 1948, pàg. 7-29.
- DURAN I SANPERE, AGUSTÍ. *Discursos llegits en la "Real Academia de Buenas Letras" de Barcelona*. Barcelona: Impr. "Atlas Geográfico", 1924.
- _____. *Libre de Cervera*. Tàrrega: F. Camps Calmet, 1972.
- _____; SCHWAB, MOÏSE. "Les juifs à Cervera et dans d'autres villes catalanes". A: *Sefarad*, 34. 1974, núm. 2, pàg. 79-114.
- FITÉ I LLEVOT, FRANCESC. *Reculls d'Història de la Vall d'Àger. I. Període Antic i Medieval*. Àger: Centre d'Estudis de la Vall d'Àger, 1985.
- _____. "Presència i testimoni de jueus a la vila d'Àger". A: *Actes Ir Col.loqui d'Història dels Jueus de la Corona d'Aragó*. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, 1991, pàg. 335-338.

Bibliografia

- FORCADELL, AGUSTÍN MARÍA. *El Carmen de Tàrrega*. Tàrrega: [s. n.], 1961.
- GONZALVO, GENER (coord.). *Els llibres de privilegis de Tàrrega (1058-1473)*. Barcelona: Fundació Noguera, 1997.
- JUNYENT, EDUARD. "Repertorio de noticias sobre manuscritos catalanes entresacadas de algunos inventarios de la "Curia Fumada" de Vich". A: *Analecta Sacra Tarragonensis*, 16. 1943, pàg. 57-86.
- LEON TELLO, PILAR. *Yosef ha-Kohen. El valle del llanto ('Emeq ha-Bakha). Crónica hebrea del siglo XVI*. Barcelona: Riopiedras, 1989. (Biblioteca Nueva Sefarad, 13).
- LÓPEZ DE MENESSES, AMADA. "Una consecuencia de la peste negra en Cataluña: el pogrom de 1348. Apéndices". A: *Sefarad*, 19. 1959, núm. 2, pàg. 321-364.
- LLOBET I PORTELLA, JOSEP. "Les monedes i pellofes de Tàrrega". A: *Acta Numismática*, 5. 1975, pàg. 73-89.
- _____. *Algunes notícies sobre els jueus de Tàrrega. 1303-1486*. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, 1984. (Publicacions de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, 60).
- _____. "Los conversos según la documentación local de Cervera (1362-1501)". A: *Espacio, Tiempo y Forma. Serie III*. 1988, pàg. 335-347. [Separata].
- _____. "Els jueus de Cervera i Tàrrega, l'any 1492". A: *Actes Ir Col.loqui d'Història dels Jueus a la Corona d'Aragó*. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, 1991, pàg. 342-368.
- _____. "El català parlat pels jueus de Cervera a la segona meitat del segle XIV". A: *Espacio, Tiempo y Forma. Serie III*. 1993, pàg. 425-446. [Separata].
- _____. "Els habitants de Guimerà, l'any 1460". A: *Urtx*, 11. 1998, pàg. 106-111.
- _____. "Mossé Natan, valedor dels jueus de Tàrrega (segle XIV)". A: *Urtx*, 14. 2001, pàg. 148-150.
- LLORENS I SOLÉ, ANTONI. *Solsona i el Solsonès en la història de Catalunya*. Lleida: Virgili & Pagès, 1987, vol. 2.

- MADURELL MARIMON, JOSÉ MARÍA. "Manuscritos trecentistas y cuatrocentistas". A: *Hispania Sacra*, 4. 1951, pàg. 401-466.
- _____. "Encuadernadores y libreros barceloneses judíos y conversos (1322-1458)". A: *Sefarad*, 21. 1961, núm. 2, pàg. 300-338.
- _____. "Encuadernadores y libreros barceloneses judíos y conversos (1322-1458). Documentación". A: *Sefarad*, 22. 1962, núm. 2, pàg. 345-372.
- _____. *Manuscrits en català anteriors a la impremta (1321-1474). Contribució al seu estudi*. Barcelona: Associació Nacional de Bibliotecaris, Arxivers i Arqueòlegs. Delegació de Catalunya i Balears, 1974.
- MAGDALENA NOM DE DÉU, JOSÉ RAMÓN. "Les aljames catalanes segons les fonts hebreus. (Aspectes de la vida i les institucions dels jueus catalans als segles XIII i XIV reflectits als responsa rabínics)" A: SALLERAS, MARCEL (ed). *El debat intercultural als segles XIII i XIV. Actes de les I Jornades de Filosofia Catalana*. Girona: Col.legi Universitat de Girona; Universitat Autònoma de Barcelona, 1989, pàg. 201-213.
- MATEU I LLOPIS, FELIPE. "Los recursos económicos de Juan II en Lérida y Tárrega, durante las turbaciones del Principado en 1465 (Documentos inéditos del Tesorero General Luis Sánchez)". A: *Hispania*, 25. 1942, pàg. 407-437.
- פלדמן, אריה (ed.). *שאלות ותשובות לרובנו נסים בן ראוון נירונדי*. ירושלים: שלם, 1984.
- PI DE CABANYES, ORIOL. "Notícia dels calls del Segrià, l'Urgell i la Segarra a la baixa edat mitjana". A: *Ilerda*, 34. Lleida, pàg. 321-339.
- PITA MERÇÈ, RODRIGO. *Lérida judía*. Lleida: Dilagro, 1973.
- _____. "Los últimos años de existencia de la aljama hebrea de Lérida (1490-1492)". A: *Ilerda*, 43. 1982, pàg. 445-455.
- _____. "Una lista de judíos de Monzón en el año 1397". A: *Ilerda*, 44. 1983, pàg. 287-303.
- PLANES, JOSEP MARIA. "Breu aproximació als jueus de la Tàrrega Medieval". A: *Nova Tàrrega*. 1987, pàg. s/n. [Separata].
- RICH ABAD, ANNA. *La comunitat jueva de Barcelona entre 1348 i 1391 a través de la documentació notarial*. Barcelona: Fundació Noguera, 1999.

- RIERA I SANS, JAUME. "Mossé Natan". A: FELIU I MABRES, EDUARD; RIERA I SANS, JAUME. *Poemes hebreus de jueus catalans (Segles XI-XV)*. Barcelona: Rafael Dalmau, 1976.
- _____. "Les obres catalanes de Mossé Natan (segle XIV)". A: MASSOT I MUNTANER, JOSEP (coord.). *Miscl.lània Pere Bohigas/I*. A: *Estudis de llengua i literatura catalanes*, 3. 1981, pàg. 95-105.
- _____. "Acopio y destrucción del patrimonio hispanojudío". A: LOPEZ ALVAREZ, ANA; IZQUIERDO BENITO, RICARDO (coord.). *El legado material hispanojudío*. Cuenca: Universidad de Castilla-La Mancha, 1998, pàg. 93-114.
- RIUS SERRA, JOSÉ. "Aportaciones sobre médicos judíos en Aragón en la primera mitad del siglo XIV". *Sefarad*, 12. 1952, núm. 2, pàg. 337-350.
- ROCA, JOSEP MARIA. "Inventaris". A: *Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona*, 13. 1928, pàg. 306-316.
- ROMANO, DAVID. "Análisis a los repertorios documentales de Jacobs y Régné". *Sefarad*, 14/1-1954, pàg. 247-264.
- _____. "Documentos hebreos del siglo XIV, de Cataluña y Mallorca". A: *Sefarad*, 34. 1974, núm. 2, pàg. 289-312.
- _____. "Els jueus de Lleida". A: *Actes Ir Col.loqui d'Història dels Jueus de la Corona d'Aragó*. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, 1991, pàg. 99-138.
- SABATÉ, FLOCEL. "En torno a la identificación de sinagogas medievales: El caso de Tárrega". A: *Sefarad*, 59. 1999, núm. 1, pàg. 127-158.
- SAGARRA, FERRAN DE. *Sigillografia catalana (Inventari, descripció i estudi dels segells de Catalunya)*. Barcelona: Estampa d'Henrich, 1922, vol. 2.
- SÁNCHEZ MARTÍNEZ, MANUEL. "La fiscalidad catalanoaragonesa y las aljamas de judíos en la época de Alfonso IV (1327-1336): los subsidios extraordinarios". A: *Acta historica et archeologica medievalia*, 31. 1982, pàg. 91-141.
- SANCHÍS SIVERA, JOSEP. "Pintores medievales en Valencia". A: *Estudis Universitaris Catalans*, 6. 1912, pàg. 211-231.
- _____. "Bibliología valenciana medieval". A: *Anales del Centro de Cultura Valenciana*, 3. 1930, pàg. 33-56, 81-155.

SARRET I PONS, LLUÍS. *Privilegis de Tàrrega*. Tàrrega: F. Camps Calmet, 1930.

SECALL I GÜELL, GABRIEL. *Els jueus de Valls i la seva època*. Valls: Institut d'Estudis Vallencs, 1980.

_____. *Les juerías medievales tarragonines*. Valls: Institut d'Estudis Vallencs, 1983.

_____. “Algunos aspectos de la judería de Valls, según un *Liber Judeorum* (1343-1344)”. A: *Sefarad*, 44. 1984, núm. 1, pàg. 143-178.

SEGARRA I MALLA, JOSEP. *Història de Tàrrega amb els seus costums i tradicions*. Tàrrega: Museu Comarcal, 1984, vol. 1.

SEGURA VALLS, JOAN. “Illustració al sigle XV, costums, mobles, indumentaria, vocabulari”. A: *La veu del Montserrat*, 9. 1886, pàg. 360.

SERRA I VILARÓ, JOAN. *Baronies de Pinós i Mataplana. Investigació als seus arxius*. Bagà: Centre d'Estudis Baganesos, 1989, vol. 3.

SIMON DE GILLEUMA, JOSÉ MARÍA. “Crescas Abnarrabí, médico oculista de la aljama leridana”. A: *Sefarad*, 18 1958, núm. 1, pàg. 83-97.

TOUS, JOAN. “Un equipo de arqueólogos en Tàrrega trata de localizar la sinagoga judía”. A: *Nueva Tàrrega*. 1971, núm. 1408, pàg. s/n.

_____. “Más precisiones sobre la sinagoga judía”. A: *Nueva Tàrrega*. 1971, núm. 1410, pàg. s/n.

_____. “Conclusiones sobre la Aljama judía de Tàrrega”. A: *Nueva Tàrrega*. 1971, núm. 1413, pàg. s/n.